

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

30 Αυγούστου 2017

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 2983

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 91354

Κωδικοποίηση Κανόνων Διακίνησης και Εμπορίας Προϊόντων και Παροχής Υπηρεσιών (Κανόνες ΔΙ.Ε.Π.Π.Υ.).

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1) Το ν. 4177/2013 «Κανόνες ρύθμισης της αγοράς προϊόντων και της παροχής υπηρεσιών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 173 Α' 2013) και ιδίως τα άρθρα 4 και 22 του ίδιου νόμου, όπως ισχύει.

2) Το ν. 4254/2014 «Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας στο πλαίσιο εφαρμογής του ν. 4046/2012 και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 85 Α' 2014).

3) Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α' /2005) «Κωδικοποίηση της Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα».

4) Το π.δ. 116/2014 (ΦΕΚ 185 Α' 2014) «Οργανισμός Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας», όπως ισχύει.

5) Το π.δ. 69/2015 (ΦΕΚ 113 Α' 2015) «Διορισμός του Αλεξίου Τσίπρα του Παύλου, Αρχηγού του κόμματος του «Συνασπισμός Ριζοσπαστικής Αριστεράς» (ΣΥ.ΡΙΖ.Α.) ως Πρωθυπουργού».

6) Το π.δ. 123/2016 (ΦΕΚ 208 Α' 2016) «Ανασύσταση και μετονομασία Υπουργείων ... και Δικτύων».

7) Το π.δ. 125/2016 (ΦΕΚ 210 Α' 2016) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».

8) Το κεφάλαιο ΙΒ' του ν. 4072/2012, «Σήμα Ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών».

9) Το υπ' αριθμ. 6912/21-9-2012 έγγραφο της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

10) Την ανάγκη τροποποίησης των Κανόνων Διακίνησης και Εμπορίας Προϊόντων και Παροχής Υπηρεσιών (Κανόνες ΔΙ.Ε.Π.Π.Υ.), για την ορθή νομοθέτηση και την εξυπηρέτηση των εμπόρων και των καταναλωτών.

11) Τα αποτελέσματα της από 12-04-2017 έως και 24-04-2017, δημόσιας διαβούλευσης για τη βελτίωση των διατάξεων της υπουργικής απόφασης Α2-718/2014 (ΦΕΚ 2090/Β/2014) «Κωδικοποίηση Κανόνων Διακίνησης και Εμπορίας Προϊόντων και Παροχής Υπηρεσιών (ΔΙ.Ε.Π.Π.Υ.)».

σης και Εμπορίας Προϊόντων και Παροχής Υπηρεσιών (ΔΙ.Ε.Π.Π.Υ.)».

12) Τις επισημάνσεις καθ' ύλην αρμόδιων δημοσίων υπηρεσιών καθώς και συλλογικών φορέων της αγοράς.

13) Το γεγονός ότι από τις ρυθμίσεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1
ΕΠΑΡΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ -
ΤΗΡΗΣΗ ΠΙΝΑΚΙΔΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

**Άρθρο 1
Γενικές Αρχές**

1. Ως γενική αρχή της διάθεσης των προϊόντων (προσσκευασμένων ή μη) ορίζεται ότι πρέπει αυτά να εκτίθενται σε κάθε χώρο πώλησης έτσι ώστε η επισήμανση εκάστου είδους να γίνεται άμεσα αντιληπτή από τον καταναλωτή και με βάση τις αναγραφόμενες ενδείξεις, είτε επί της συσκευασίας-προϊόντος, είτε στην αντίστοιχη πινακίδα – ετικέτα, είτε σε οποιοδήποτε άλλο μέσο πληροφόρησης, να είναι δε ακριβής και σαφής ώστε να μην παραπλανάται ο καταναλωτής.

2. Η πινακίδα με τις απαιτούμενες ενδείξεις, όπως προβλέπεται στα επόμενα άρθρα, τοποθετείται επί ή στο σημείο του πωλούμενου προϊόντος και πρέπει να είναι άμεσα και απόλυτα εμφανής στον καταναλωτή. Οι αναφερόμενες στο άρθρο 2 ενδείξεις, είναι αναγεγραμμένες υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα, με ισομεγέθη, ευδιάκριτα και ευανάγνωστα γράμματα με τέτοιο τρόπο ώστε να καθίστανται άμεσα ορατές και αντιληπτές από τον καταναλωτή. Ειδικά η τελική τιμή πώλησης πρέπει να αναγράφεται με έντονη γραφή (bold) και να συμπεριλαμβάνει τον αναλογούντα σε αυτή Φ.Π.Α.

3. Οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης προϊόντων και παροχής υπηρεσιών, κατά την πώληση υποχρεούνται να έχουν ανηρτημένη πινακίδα σε εμφανές σημείο, στο χώρο του ταμείου ή του τηρούμενου τιμοκαταλόγου στην οποία θα αναγράφεται με κεφαλαία, ευανάγνωστα γράμματα, ίδιου μεγέθους, η ένδειξη «Ο ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΝΑ ΠΛΗΡΩΣΕΙ ΕΑΝ ΔΕΝ ΛΑΒΕΙ ΤΟ ΝΟΜΙΜΟ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ (ΑΠΟΔΕΙΞΗ – ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ)» και στην αγγλική γλώσσα, ως εξής: "CONSUMER IS NOT OBLIGED TO PAY IF THE NOTICE OF PAYMENT (RECEIPT – INVOICE) HAS NOT BEEN RECEIVED".

Η ρύθμιση αυτή αφορά και τα καταστήματα εστίασης και αναψυχής, με την ως άνω ένδειξη να αναγράφεται σε εμφανές σημείο του τιμοκαταλόγου με κεφαλαία, ευανάγνωστα γράμματα, ίδιου μεγέθους με την γραμματοσειρά των προσφερόμενων ειδών. Πινακίδα με την ως άνω ένδειξη θα πρέπει να υπάρχει και εντός των οχημάτων TAXI στο ταμπλό κατά τέτοιο τρόπο που να είναι άμεσα ορατή από τον/τους επιβάτη/ες.

4. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για μη τήρηση πινακίδας με τις απαιτούμενες ενδείξεις, χίλια ευρώ (1.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Β. Για παραβάσεις των υποχρεώσεων της παραγράφου 2, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά κωδικό προϊόντος.

Γ. Για αναγραφή ανακριβών - παραπλανητικών ενδείξεων που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά κωδικό προϊόντος, με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων της παρούσας.

Δ. Για παράβαση των υποχρεώσεων της παραγράφου 3, χίλια ευρώ (1.000€) ανά παράβαση.

Άρθρο 2

Αναγραφή προβλεπομένων ενδείξεων επί των μέσων ενημέρωσης των καταναλωτών (Πινακίδες κ.λπ.)

1. Για όλα τα προϊόντα που διατίθενται στην κατανάλωση με οποιοδήποτε τρόπο, πρέπει να υπάρχουν είτε πινακίδες λιανικής πώλησης στους φυσικούς χώρους, είτε αντίστοιχη ηλεκτρονική πινακίδα για πωλήσεις μέσω διαδικτύου ή άλλου παρεμφερούς τρόπου, επί των οποίων αναγράφονται:

Α. Η τιμή

Β. Η Ονομασία

Γ. Η Ποιότητα – Σύνθεση – Ποιοτικά Χαρακτηριστικά, όπου απαιτείται

Δ. Ειδικά για τα τρόφιμα-γλυκά, θα πρέπει να υπάρχει η αντίστοιχη επισήμανση αν το πωλούμενο προϊόν είναι κατεψυγμένο. Στην περίπτωση που τα προς πώληση προϊόντα είναι μεταχειρισμένα ή ανακαινισμένα ή ανακατασκευασμένα, θα πρέπει η πληροφορία αυτή να αποτυπώνεται στις σχετικές πινακίδες. Σε κάθε περίπτωση ακολουθείται ότι προβλέπεται από την κείμενη ενωσιακή και εθνική νομοθεσία.

2. Όσον αφορά στην ένδειξη της τιμής, ισχύουν τα παρακάτω:

Α. Η τιμή πώλησης ανά συσκευασία αφορά στην πώληση προσυσκευασμένων προϊόντων.

Β. Η τιμή ανά μονάδα μέτρησης πέραν της τιμής ανά συσκευασία (όπως η μονάδα μέτρησης ορίζεται κατωτέρω στα άρθρα 5 και 6), διαμορφώνεται κατόπιν αναγωγής της τιμής συσκευασίας στην τιμή ανά μονάδα μέτρησης. Η αναγραφή της τιμής ανά μονάδα μέτρησης είναι υποχρεωτική και για τα προϊόντα που πωλούνται ως μη προσυσκευασμένα, πέραν των λοιπών υποχρεωτικών ενδείξεων επί των πινακίδων.

Γ. Η τιμή πώλησης ανά τεμάχιο ή σετ (πέραν της τιμής ανά συσκευασία), αναφέρεται σε:

α. Βιομηχανικά προϊόντα μη εδώδιμα, τα οποία κατά τη συνήθη εμπορική πρακτική πωλούνται με το τεμάχιο ή το σετ. Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται η τιμή της περίπτωσης Β.

β. Ορισμένα λαχανικά, τα οποία κατά τη συνήθη πρακτική πωλούνται είτε κατόπιν δεματοποίησης (μάτσο) ή με το τεμάχιο, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 29.

Δ. Ειδικά για μεταχειρισμένα ενδύματα, επιτρέπεται η πώλησή τους κατά βάρος και σε αυτή την περίπτωση ισχύουν όλες οι ανωτέρω υποχρεώσεις όσον αφορά την ένδειξη τιμής.

Ε. Παρέχεται δυνατότητα εξαιρέσεως από την υποχρέωση αναγραφής των τιμών στη πινακίδα, για είδη κοσμηματοπωλείου (κοσμήματα, πολύτιμα μέταλλα, ρολόγια, κ.λπ.), τα οποία πωλούνται σε τιμή άνω των δύο χιλιάδων ευρώ (2.000€).

3. Από την υποχρεωτική αναγραφή της τιμής ανά μονάδα μέτρησης επί των πινακίδων πώλησης εξαιρούνται:

Α. Καταστήματα λιανικής με εμβαδόν μικρότερο των 50 τ.μ., πλην καταστημάτων πώλησης προϊόντων αρτοποιίας.

Β. Περίπτερα.

Γ. Τα προϊόντα που πωλούνται από αυτόματα μηχανήματα.

Δ. Συσκευασμένα προϊόντα των οποίων η ποσότητα ισοδυναμεί με 1 λίτρο ή 1 κυβικό μέτρο ή 1 κιλό ή 1 μέτρο ή 1 τετραγωνικό μέτρο κατά περίπτωση.

Ε. Μαγειρεμένα ή ημιμαγειρεμένα φαγητά.

ΣΤ. Παγωτά βάρους έως και 200 γραμμαρίων.

Ζ. Προϊόντα των οποίων η ποσότητα της συσκευασίας είναι κάτω από 50 γραμμάρια ή 50 χιλιοστόλιτρα ή πάνω από 10 κιλά ή 10 λίτρα ή άλλα είδη, τα οποία κατά τη συνήθη εμπορική πρακτική πωλούνται σε πολύ μικρές συσκευασίες ή με το τεμάχιο.

Η. Καλλυντικά, προϊόντα αρωματοποιίας και καλλωπισμού.

4. Η τιμή πώλησης και η τιμή ανά μονάδα μέτρησης στις πινακίδες των λιανοπωλητών αναγράφεται σε ευρώ, υπό μορφή δεκαδικού αριθμού με δύο (2) δεκαδικά ψηφία συνοδευόμενη από το διεθνές σήμα του ευρώ € πριν ή μετά τον αριθμό (π.χ. 0,09 €, 0,40 €, 1,25 €, ή € 5,42, € 7,09 κ.λπ.).

Στην περίπτωση που το δεκαδικό μέρος είναι μηδέν, αυτό μπορεί να παραληφθεί (π.χ. 1 €, 5€, 28 €, ή € 1, € 5, € 28 κ.λπ.).

5. Α. Για συσκευασίες ειδών που διατίθενται σε σταθερές ποσότητες (ανά συσκευασία) διαφορετικές από τη μονάδα μέτρησής τους (κιλό, λίτρο, τεμάχιο κ.λπ.) και για τις οποίες στο παρόν άρθρο προβλέπεται και η αναγωγή της τιμής πώλησης τους και σε τιμή πώλησης ανά μονάδα μέτρησης, οι τιμές αυτές αναγράφονται σε μία μόνο πινακίδα, εμφανώς τοποθετημένη, με ευδιάκριτα στοιχεία στο σημείο έκθεσης. Επισημαίνεται ότι στην εν λόγω πινακίδα θα αναγράφεται και η ονομασία του προϊόντος.

Β. Για συσκευασίες ειδών μεταβλητού βάρους, στην πινακίδα αρκεί μόνο η αναγραφή της τιμής ανά μονάδα μέτρησης εφόσον αναγράφεται επί της συσκευασίας η τιμή πώλησης.

6. Όλα τα είδη που πωλούνται σε καταστήματα λιανικής πώλησης, μπορούν να φέρουν και ένδειξη τιμής πώλησης σε κάθε επιμέρους συσκευασία τους. Η ένδει-

ξη αυτή αναγράφεται είτε μηχανικά (π.χ. με σφραγίδα) είτε με την επικόλληση σταθερής ετικέτας. Εφόσον τα πωλούμενα είδη φέρουν επί της συσκευασίας Γραμμωτό Κώδικα, μπορεί να χρησιμοποιηθεί ηλεκτρονικό σύστημα αναγνώρισης και ελέγχου τιμών (price checker) ή άλλο πρόσφορο ηλεκτρονικό μέσο πληροφόρησης τοποθετημένο σε σημείο τέτοιο του καταστήματος, που να μπορεί εύκολα να αξιοποιηθεί από κάθε καταναλωτή πριν φθάσει στο ταμείο. Σε περίπτωση καταστημάτων, πολυκαταστημάτων, υπεραγορών κ.λπ. άνω των 300 τ.μ., θα πρέπει να υπάρχει τουλάχιστον ένα (1) τέτοιο ηλεκτρονικό σύστημα (price checker) ανά 300 τ.μ. τοποθετημένου/ων ιδίως σε χώρους πώλησης ειδών διατροφής και καθαριότητας και γενικότερα ειδών οικιακής χρήσης.

7. Για τεμαχιζόμενα ή/και διατιθέμενα χύμα τρόφιμα αναγράφονται σε πινακίδα που τοποθετείται επί του είδους αυτού τα στοιχεία του άρθρου 11.

8. Τα προϊόντα των παραπάνω κατηγοριών της παραγράφου 7 που διατίθενται συσκευασμένα, έχουν επικολημένη την τιμή, ή διαθέτουν Γραμμωτό Κώδικα επί της συσκευασίας τους, υπό τις προϋποθέσεις της παραγράφου 6. Σε κάθε περίπτωση στο σημείο πώλησης των ειδών αυτών υπάρχει πινακίδα, στην οποία αναγράφεται η τιμή ανά μονάδα μέτρησης καθώς και τα στοιχεία που προβλέπονται στην παράγραφο 7.

9. Για κάθε προϊόν που πωλείται σε κατάσταση λιανικής πώλησης απαγορεύεται να υπάρχουν ή να προκύπτουν με οποιοδήποτε τρόπο και οπουδήποτε εντός του καταστήματος διαφορετικές τιμές πώλησης. Απαγορεύεται η απαίτηση ή είσπραξη υψηλότερης τιμής από εκείνη που αναγράφεται στις πινακίδες.

10. Οι λιανικές τιμές όλων των αγαθών ή των προσφερόμενων υπηρεσιών που αναγράφονται στις πινακίδες, τιμοκαταλόγους, ετικέτες, συσκευασίες ή που επικοινωνούνται με οποιοδήποτε τρόπο θα πρέπει να αναγράφονται υποχρεωτικά συμπεριλαμβανομένου του αναλογούντος Φ.Π.Α.

11. Οι ενδείξεις ποιότητας, σύνθεσης του προϊόντος ή άλλα ποιοτικά χαρακτηριστικά του προϊόντος, εφόσον προβλέπονται από την ισχύουσα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία, εάν αναγράφονται επί της συσκευασίας και ο καταναλωτής μπορεί να ενημερωθεί από τις ενδείξεις αυτές δεν υπάρχει υποχρέωση να αναγράφονται στην πινακίδα αυτή. Την ευθύνη για την αναγραφή των ενδείξεων αυτών στην πινακίδα φέρει ο λιανοπωλητής και την ευθύνη για την ορθή διαβίβαση των πληροφοριών αυτών φέρει η προμηθεύουσα επιχείρηση.

12. Κατά παρέκκλιση προς τα ανωτέρω, όταν για τεχνικούς λόγους υπάρχει αντικειμενική αδυναμία ανάρτησης της προβλεπόμενης πινακίδας, επιτρέπεται η χρήση για την αναγραφή των προβλεπόμενων στην παραπάνω παράγραφο ενδείξεων, μίας πινακίδας ανά κατηγορία προϊόντων, που βρίσκονται σε κοινό εκθετήριο πώλησης (ράφι, καλάθι, σταντ κ.λπ.) ή κατάλογο. Σε αυτή την περίπτωση η πινακίδα ή ο κατάλογος θα πρέπει να είναι τοποθετημένα σε ορατό σημείο του εκθετηρίου πώλησης, σε άμεση γειτνίαση με τα προϊόντα και να είναι κατάλληλα διαμορφωμένα, ώστε να μη δημιουργείται σύγχυση στους καταναλωτές. Στην περίπτωση χρήσης

καταλόγου θα πρέπει να αναγράφεται επιπλέον η ονομασία πώλησης των προϊόντων.

13. Τα προϊόντα που πωλούνται σε καταστήματα λιανικής/χονδρικής πώλησης, όπου έχει πρόσβαση και το ευρύ κοινό και τα οποία σύμφωνα με το Παράρτημα 17 του Καν. 1907/2006/ΕΚ, επιτρέπεται λόγω επικινδυνότητας, να διατίθενται μόνο σε επαγγελματίες χρήστες, πρέπει να φέρουν την ένδειξη «ΠΡΟΣΟΧΗ! ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΓΙΑ ΛΟΓΟΥΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ», με τρόπο ευκρινή και ευανάγνωστο. Η πώληση να διενεργείται με την προϋπόθεση έκδοσης του προβλεπόμενου τιμολογίου και με την ταυτόχρονη επίδειξη επαγγελματικής ταυτότητας.

14. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για ελλειπείς ενδείξεις πινακίδας, βάσει των προβλεπόμενων στις παραγράφους 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11 και 12, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά κωδικό προϊόντος.

Β. Για ανακριβείς-παραπλανητικές ενδείξεις πινακίδας βάσει των προβλεπόμενων στις παραγράφους 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11 και 12, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Γ. Για ύπαρξη διαφορετικών τιμών πώλησης ή για υπέρβαση τιμής, βάσει των προβλεπόμενων στην παράγραφο 9, χίλια ευρώ (1.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Δ. Για πώληση προϊόντων που απευθύνονται αποκλειστικά σε επαγγελματίες λόγω επικινδυνότητας βάσει των προβλεπόμενων στην παράγραφο 13, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Ε. Για μη ύπαρξη ηλεκτρονικού συστήματος ελέγχου τιμών (price checker ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου πληροφόρησης) όπως προβλέπεται από την παράγραφο 6, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Άρθρο 3 Γενικές Αρχές

1. Οι αγοραπωλησίες όλων των προσσκευασμένων προϊόντων γίνονται με βάση την καθαρή ποσότητα περιεχομένου. Στην καθαρή ποσότητα δεν συνυπολογίζονται τυχόν πρόσθετα μέσα συσκευασίας που περιέχονται στον κύριο περιέκτη.

2. Τα προϊόντα που πωλούνται επί ζυγίω, επιτρέπεται να πωλούνται σε μικτό βάρος υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο επόμενο άρθρο.

3. Κατά τον έλεγχο της ποσότητας των διακινούμενων προϊόντων λαμβάνονται υπόψη τα σφάλματα των οργάνων ζύγισης ή μέτρησης που χρησιμοποιούν οι ελεγκτικές αρχές.

Άρθρο 4 Μέσα συσκευασίας

1. Κάθε μέσο συσκευασίας (χαρτί περιτυλίγματος, μεμβράνες, σακούλες, κυτία, περιέκτες κ.λπ.) που χρησιμοποιείται κατά την επί ζυγίω πώληση τροφίμων προς τον τελικό καταναλωτή, πρέπει να είναι από υλικό κατάλληλο να έρθει σε επαφή με τρόφιμα σύμφωνα κατά περίπτω-

ση, με τις σχετικές ενωσιακές και εθνικές διατάξεις και να φέρει τις απαραίτητες ενδείξεις.

2. Τα μέγιστα επιτρεπτά βάρη του χαρτιού ή του πλαστικού (περιτυλίγματος ή σακουλών) που χρησιμοποιείται για τη συσκευασία κατά την επί ζυγίω διάθεση στο καταναλωτικό κοινό ειδών με μικτοβαρή ζύγιση παρουσία του πελάτη, ορίζονται ως εξής:

Καθαρό Βάρος Προϊόντος (g)	Μέγιστο βάρος σε γραμμάρια (g)
0 < καθαρό βάρος ≤ 350	8
350 < καθαρό βάρος ≤ 1.000	15
καθαρό βάρος > 1.000	30

3. Σε περίπτωση που για την ασφαλή συσκευασία των προϊόντων δεν επαρκεί το μέσο συσκευασίας με τα παραπάνω ανώτατα όρια, χρησιμοποιείται πρόσθετη κατάλληλη συσκευασία, το βάρος της οποίας δεν επιβαρύνει τον καταναλωτή.

4. Οι πλαστικοί περιέκτες που χρησιμοποιούνται για την επί ζυγίω διάθεση στο καταναλωτικό κοινό ειδών με μικτοβαρή ζύγιση παρουσία του πελάτη, επιτρέπεται να έχουν το κάτωθι μέγιστο βάρος ανά όγκο περιέκτη:

Όγκος περιέκτη σε λίτρα (L)	Μέγιστο βάρος σε γραμμάρια (g)
0,375	12
0,5	14
1	25

5. Οι χαρτοσακούλες που χρησιμοποιούνται για την επί ζυγίω διάθεση στο καταναλωτικό κοινό οπωρολαχανικών με μικτοβαρή ζύγιση παρουσία του πελάτη, επιτρέπεται να έχουν μέγιστο βάρος είκοσι γραμμάρια (20 g).

6. Ειδικά για τους περιέκτες (τα κυτία) που χρησιμοποιούνται για τη διάθεση στο καταναλωτικό κοινό ειδών ζαχαροπλαστικής και αρτοποιίας με μικτοβαρή ζύγιση παρουσία του πελάτη και τα οποία κυκλοφορούν στο εμπόριο με τα αναφερόμενα στον παρακάτω πίνακα ενδεικτικά νούμερα, πρέπει να ανήκουν στην κάτωθι σειρά ονομαστικού όγκου και να έχουν το αντίστοιχο μέγιστο βάρος.

Ενδεικτικό Νο	Όγκος περιέκτη σε λίτρα (L)	Μέγιστο βάρος σε γραμμάρια (g)
2	0,9	40
3	1,5	50
4	1,8	60
6	2,5	70
8	2,9	80
10	3,9	100

7. Η τούρτα ζαχαροπλαστικής/παγωτού κατά την χύδην πώλησή της, πωλείται σε καθαρό βάρος και ζυγίζεται προτού αυτή τοποθετηθεί εντός του κυτίου συσκευασίας της, ενώ δύναται να πωλείται και με το τεμάχιο. Στην έννοια του καθαρού βάρους περιλαμβάνεται και η βάση στήριξής της, όταν δεν υπερβαίνει τα παρακάτω ανώτατα όρια.

Τα ανώτατα όρια βάρους της βάσης (πλαστικής ή χάρτινης) της τούρτας ζαχαροπλαστικής/παγωτού καθορίζονται ως εξής:

ΓΙΑ ΚΑΘΑΡΟ ΒΑΡΟΣ ΤΟΥΡΤΑΣ	ΒΑΡΟΣ ΒΑΣΗΣ (ΔΙΣΚΟΥ)
Έως και 1.500 γραμμάρια	Έως 90 γραμμάρια
Από 1.501 έως και 2.000 γραμμάρια	Έως 130 γραμμάρια
Από 2.001 έως και 2.500 γραμμάρια	Έως 160 γραμμάρια
Από 2.501 έως και 3.000 γραμμάρια	Έως 180 γραμμάρια
Από 3.001 έως και 3.500 γραμμάρια	Έως 200 γραμμάρια
Πάνω από 3.500 γραμμάρια	Έως 230 γραμμάρια

Στην περίπτωση που η βάση στήριξης της τούρτας υπερβαίνει τα παραπάνω ανώτατα όρια, ή δεν είναι πλαστική ή χάρτινη, αλλά ειδικής κατασκευής (ξύλινη, καθρέφτης κ.λπ.), τότε η πώληση επί της βάσης ειδικής κατασκευής τοποθετημένης τούρτας προς τον πελάτη, πραγματοποιείται μόνο σε καθαρό βάρος γλυκού, έτσι ώστε να χρεώνεται χωριστά η αξία της καθαρής τούρτας και χωριστά η αξία της βάσης ειδικής κατασκευής.

Εφόσον η επιχείρηση (ζαχαροπλαστείο κ.λπ.) προσφέρει τη βάση ειδικής κατασκευής «ΣΑΝ ΜΗ ΑΝΑΛΩΣΙΜΗ», υποχρεούται όπως διασφαλίσει τον αγοραστή – πελάτη της κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να επιστραφεί σ' αυτόν η αξία της βάσης που πλήρωσε κατά την αγορά της τούρτας, εφόσον βέβαια ο πελάτης επιστρέψει την βάση. Στην περίπτωση αυτή στην πινακίδα ή τιμοκατάλογο αναγράφεται κατά περίπτωση και η ένδειξη «ΒΑΣΗ ΑΝΑΛΩΣΙΜΗ Ή ΜΗ ΑΝΑΛΩΣΙΜΗ». Μετά το ζύγισμα της τούρτας με βάση ειδικής κατασκευής, από το μικτό βάρος αφαιρείται υποχρεωτικά το βάρος της βάσης αυτής, έτσι ώστε να εισπράττεται η συνολική αξία καθαρού βάρους της τούρτας, προσαυξημένη κατά την αξία της βάσης ειδικής κατασκευής.

8. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο, ως κάτωθι:

A. Για παράβαση της παραγράφου 1, χίλια ευρώ (1.000€).

B. Για παράβαση των παραγράφων 2, 3, 4, 5, 6 και 7, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά παράβαση.

Άρθρο 5

Αναγραφή περιεχόμενης ποσότητας σε πωλούμενα είδη

1. Η ονομαστική ποσότητα του καθαρού περιεχομένου εκτός αν άλλως προβλέπεται από ειδική νομοθεσία εναρμονισμένου τομέα, αναγράφεται επί της συσκευασίας, εφόσον υφίσταται:

A. Σε μονάδα μέτρησης βάρους (κιλό-kg, γραμμάριο-g) εάν πρόκειται για προϊόντα που διατίθενται σε στερεή μορφή.

B. Σε μονάδα μέτρησης όγκου (λίτρο-L, χιλιοστόλιτρο-ml) για προϊόντα που διατίθενται σε υγρή μορφή.

2. Σε προϊόντα εκτός των τροφίμων που διατίθενται σε υγρή μορφή αλλά έχουν πολύ υψηλό ιξώδες σε θερμοκρασία περιβάλλοντος, η ονομαστική ποσότητα του καθαρού περιεχομένου μπορεί να αναγράφεται σε μονάδα μέτρησης βάρους (κιλό-kg, γραμμάριο-g).

3. Σε προϊόντα εκτός τροφίμων για τα οποία το βάρος ή ο όγκος δεν έχουν συγκριτική σημασία για τον καταναλωτή, κατά περίπτωση, αναγράφεται η ονομαστική ποσότητα του καθαρού περιεχομένου στο κύριο ποσοτικό χαρακτηριστικό του προϊόντος, όπως σε: αριθμό τεμαχίων, μέτρα (m) (π.χ.: για χαρτοταινίες ταμειακών μηχανών), τετραγωνικά μέτρα (m²), αριθμό μοναδιαίων δόσεων πλύσης, φύλλα (π.χ. για τετράδια) ώρες καύσης κ.λπ., εκτός αν άλλως προβλέπεται από ειδική νομοθεσία εναρμονισμένου τομέα.

4. Ειδικά για προϊόντα σε υγρό κάλυψης καθώς και για κατεψυγμένα προϊόντα με προστατευτικό υγρό επικάλυψης (π.χ. επίπαγο), αναγράφεται τόσο το καθαρό βάρος (με το υγρό επικάλυψης) όσο και το καθαρό στραγγισμένο βάρος (χωρίς το υγρό επικάλυψης).

5. Για τα φυτοχώματα - εδαφοβελτιωτικά (τύρφη, περλίτη, κοπριά κ.λπ.) και τα μέσα καλλιέργειας είναι υποχρεωτική η αναγραφή της ονομαστικής ποσότητας περιεχομένου σε μονάδες όγκου (L). Ο έλεγχος του αναγραφόμενου όγκου γίνεται σύμφωνα με το εναρμονισμένο Πρότυπο EN 12580 «Βελτιωτικά εδάφους και θρεπτικά υλικά - Προσδιορισμός της ποσότητας», όπως ισχύει ή σύμφωνα με άλλο αντίστοιχο.

6. Φράσεις όπως «περίπου» ή «κατά τη συσκευασία» ή «±... %» δίπλα από την ένδειξη του ονομαστικού βάρους ή όγκου περιεχομένου δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται. Κατ' εξαίρεση, αφενός μεν για τους σάπωνες που εμπίπτουν στις διατάξεις της υπ' αριθμ. 1436/1965 απόφασης του Ανώτατου Χημικού Συμβουλίου (ΦΕΚ 852/Β/1965), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, μπορεί να αναγράφεται επί της συσκευασίας τους η ένδειξη «κατά την συσκευασία» δίπλα από την ένδειξη του ονομαστικού βάρους.

7. Το ονομαστικό βάρος ή όγκος περιεχομένου έχει μία καθορισμένη τιμή και δεν επιτρέπεται να αναγράφεται εύρος τιμών (π.χ. από ... g έως ... g, από ..... ml έως ..... ml).

8. Δεν επιτρέπεται να εμφανίζονται επί της ίδιας συσκευασίας περισσότερες της μίας ονομαστικές ποσότητες περιεχομένου.

9. Υπεύθυνος για την αναγραφή της περιεχόμενης ποσότητας είναι ο παρασκευαστής/ συσκευαστής ή εισαγωγέας/διανομέας κατά περίπτωση.

10. Στην περίπτωση προϊόντων που συσκευάζονται εντός του καταστήματος λιανικής πώλησης, υπεύθυνος θεωρείται ο πωλητής.

11. Οι παρασκευαστές/συσκευαστές ή εισαγωγείς/διανομείς ή πωλητές, κατά περίπτωση, είναι υπεύθυνοι για τη διασφάλιση της συμφωνίας των αναγραφόμενων ονομαστικών ποσοτήτων με την πραγματική ποσότητα περιεχομένου μέχρι την ημερομηνία λήξης του προϊόντος ή/και καθ' όλη τη διάρκεια έκθεσης των προϊόντων προς πώληση και μέχρι την πώλησή τους.

12. Στους παραβάτες του παρόντος άρθρου επιβάλλεται πρόστιμο χιλίων ευρώ (1.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Άρθρο 6

Αναγραφή τιμής ανά μονάδα μέτρησης

1. Για προϊόντα σε στερεή μορφή αναγράφεται η τιμή πώλησής τους ανά χιλιόγραμμα (kg), ενώ για προϊόντα

σε υγρή μορφή αναγράφεται η τιμή πώλησής τους ανά λίτρο (L).

2. Για προϊόντα σε υγρή μορφή, το ιξώδες των οποίων σε θερμοκρασία περιβάλλοντος είναι πολύ υψηλό, επιτρέπεται να αναγράφεται η τιμή πώλησής τους ανά χιλιόγραμμα (kg).

3. Για προϊόντα για τα οποία το βάρος ή ο όγκος δεν έχουν συγκριτική σημασία για τον καταναλωτή, αναγράφεται η τιμή πώλησης ανά κύριο ποσοτικό χαρακτηριστικό του προϊόντος, που αποτελεί μέτρο σύγκρισης για τον καταναλωτή π.χ. ανά τεμάχιο, ανά μέτρο (m), ανά τετραγωνικό μέτρο (m²), ανά δόση πλύσης, ανά φύλλο, ανά ώρα καύσης κ.τ.λ.

4. Ειδικότερα ορίζουμε την αναγραφή τιμής ανά μονάδα μέτρησης για τα κάτωθι προϊόντα:

A. Για συσκευασμένα απορρυπαντικά σε σκόνη ή σε υγρό, προοριζόμενα για χρήση πλυντηρίων ρούχων, εφόσον επί της συσκευασίας αυτών δηλώνεται, με βάση τον Κανονισμό 2004/648/EK όπως ισχύει, η ένδειξη «Συνολικός αριθμός πλύσεων ανά συσκευασία», καθώς και για συσκευασμένα μαλακτικά ρούχων, εφόσον επί της συσκευασίας αυτών δηλώνεται η ένδειξη «Συνολικός αριθμός μοναδιαίων δόσεων ανά συσκευασία», αναγράφεται η τιμή ανά πλύση ή μοναδιαία δόση, αντίστοιχα.

B. Για πάνες (βρεφών και ενηλίκων), γυναικεία επιθέματα προσωπικής υγιεινής και υγρομάντηλα, αναγράφεται η τιμή ανά τεμάχιο.

Γ. Για χαρτικά είδη (χαρτί κουζίνας, χαρτί υγιείας, χαρτοπετσέτες, χαρτομάντιλα) αναγράφεται η τιμή ανά χιλιόγραμμα (kg).

Δ. Για προϊόντα, εκτός των χαρτικών, που διατίθενται σε ρολό (π.χ. αλουμινόχαρτο, χαρτί ψησίματος, διαφανής μεμβράνη τροφίμων κ.λπ.) αναγράφεται η τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο (m²).

5. Στους παραβάτες επιβάλλεται πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (500€) ανά κωδικό προϊόντος.

Άρθρο 7

Απαιτήσεις σχετικά με την ποσότητα προσυσκευασμένων προϊόντων που φέρουν τη σήμανση «e»

1. Προσυσκευασμένα προϊόντα σταθερής ονομαστικής μάζας ή όγκου περιεχομένου, που έχει εκ των προτέρων επιλεγεί από τον παρασκευαστή/συσκευαστή, από 5 g/ml έως 10 kg/L, μπορούν να φέρουν την ένδειξη «e» στο ίδιο πεδίο ορατότητας με την ένδειξη της μάζας ή του όγκου. Η σήμανση «e» πιστοποιεί ότι η προσυσκευασία ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της οδηγίας 76/211/EOK, όπως τροποποιήθηκε ισχύει και η οποία ενσωματώθηκε στην εθνική μας νομοθεσία με το π.δ. 16/1982 (ΦΕΚ 2/Α/1982), όπως ισχύει.

2. Οι βασικές προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται ανά παρτίδα, προκειμένου το προϊόν να φέρει την ένδειξη «e» είναι οι κάτωθι:

A. Το πραγματικό περιεχόμενο των προσυσκευασιών δεν πρέπει να είναι κατώτερο κατά μέσο όρο από την ονομαστική ποσότητα. Για τον υπολογισμό της απόκλισης του μέσου βάρους εφαρμόζονται οι διατάξεις της οδηγίας 76/211/EOK, όπως τροποποιήθηκε ισχύει και η οποία ενσωματώθηκε στην εθνική μας νομοθεσία με το π.δ. 16/1982 (ΦΕΚ 2/Α/1982), όπως ισχύει.

Β. Το ποσοστό των προσυσκευασιών που παρουσιάζει ένα αρνητικό σφάλμα ίσο ή ανώτερο του μεγίστου ανεκτού σφάλματος, όπως προβλέπεται από τον Πίνακα της παραγράφου 3, πρέπει να είναι αρκετά μικρό.

Γ. Καμία προσυσκευασία που παρουσιάζει αρνητικό σφάλμα ανώτερο του διπλασίου του μεγίστου ανεκτού σφάλματος του Πίνακα της παραγράφου 3 δεν δύναται να φέρει το σήμα «e».

3. Το μέγιστο ανεκτό σφάλμα επί έλαττον, στο περιεχόμενο μιας προσυσκευασίας με σήμα «e», καθορίζεται από τον παρακάτω πίνακα:

Ονομαστική ποσότητα του προϊόντος (Q _n) σε γραμμάρια ή χιλιοστόλιτρα (g ή ml)	Μέγιστα ανεκτά σφάλματα	
	% του Q _n	g ή ml
5 Έως 50	9	-
50 Έως 100	-	4,5
100 Έως 200	4,5	-
200 Έως 300	-	9
300 Έως 500	3	-
500 Έως 1.000	-	15
1.000 Έως 10.000	1,5	-

Για την εφαρμογή του Πίνακα, οι υπολογιζόμενες σε μονάδες μάζας ή όγκου τιμές των μεγίστων ανεκτών σφαλμάτων που υποδεικνύονται σ' αυτόν επί τοις εκατό, πρέπει να στρογγυλοποιούνται προς τα πάνω στο 1/10 του g ή ml.

4. Τα κριτήρια για το είδος του ελέγχου (καταστροφικός ή μη καταστροφικός), καθώς και τα πρωτόκολλα δειγματοληψίας για ελέγχους στις εγκαταστάσεις του παραγωγού/συσκευαστή ή εισαγωγέα/διανομέα, όπου παρέχεται επαρκής αριθμός δειγμάτων από κάθε παρτίδα, προβλέπονται από τη νομοθεσία της ως άνω παρ. 1.

5. Για τον μη καταστροφικό έλεγχο σε σημείο λιανικής πώλησης, όπου ενδεχομένως δεν υπάρχει επαρκής αριθμός δειγμάτων και το πρωτόκολλο δειγματοληψίας που προβλέπεται από τη νομοθεσία της παραγράφου 1 δεν είναι δυνατό να εφαρμοστεί, ο ελάχιστος αριθμός των προσυσκευασιών που εξετάζονται ανά παρτίδα καθορίζεται με βάση των κάτωθι Πίνακα:

Αριθμός διατιθέμενων συσκευασιών (N)	Ελάχιστος αριθμός δειγμάτων
Έως 4	Όλα
5 ≤ N < 40	5
40 ≤ N < 65	8
65 ≤ N < 100	13

Τα αποτελέσματα από τον παραπάνω έλεγχο δεν αποτελούν βάση για την επιβολή κυρώσεων, παρά μόνο για τις περιπτώσεις που δεν ικανοποιείται η απαίτηση Β ή/και Γ της παραγράφου 2.

Σε περίπτωση υποψίας ελλιποβάρειας για τη συγκεκριμένη παρτίδα, η υπηρεσία που διενήργησε τον έλεγχο μεριμνά για τη διενέργεια περαιτέρω ελέγχου στις εγκαταστάσεις του παραγωγού/συσκευαστή ή διανομέα/εισαγωγέα.

6. Η χρήση του σήματος «e» επί των συσκευασιών γίνεται χωρίς προηγούμενη άδεια, με την προϋπόθεση ότι διατηρούνται αρχεία για κάθε παρτίδα, τα οποία είναι στη διάθεση των αρχών και στα οποία αναγράφονται τα αποτελέσματα των μετρολογικών ελέγχων που προβλέπονται από την οδηγία 76/211/ΕΟΚ όπως ισχύει, ώστε να βεβαιώνεται ότι έχουν γίνει κανονικά και σωστά οι έλεγχοι, καθώς και οι τυχόν διορθωτικές ενέργειες και προσαρμογές (ρυθμίσεις). Τα αρχεία πρέπει να διατηρούνται σε έντυπη μορφή μέχρι την ημερομηνία λήξης κάθε παρτίδας και αν δεν προβλέπεται ημερομηνία λήξης, για διάστημα τουλάχιστον δύο ετών.

7. Ευθύνη για το ότι η προσυσκευασία τηρεί τις απαιτήσεις για τη χρήση του σήματος «e» φέρει ο συσκευαστής ή ο παραγωγός ή ο εισαγωγέας ή ο διανομέας, ο οποίος θέτει το προϊόν στην ελληνική αγορά, κατά περίπτωση. Στην περίπτωση προϊόντων όπου η συσκευασία έχει παραγγελθεί από τρίτον, το όνομα του οποίου αναγράφεται επί της συσκευασίας (π.χ. προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας) τότε και ο παραγγέλλων θεωρείται συνυπεύθυνος.

8. Στα μέγιστα ανεκτά σφάλματα προϊόντων που φέρουν τη σήμανση «e» εμπεριέχονται όλες οι τυχόν άλλες ανοχές (π.χ. λόγω απώλειας υγρασίας, στραγγισμένου βάρους κ.λπ.), οι οποίες προβλέπονται από τον Κώδικα Τροφίμων και Ποτών, τις Αποφάσεις του Ανώτατου Χημικού Συμβουλίου ή οποιαδήποτε άλλη διάταξη.

9. Παρτίδες προσυσκευασμένων προϊόντων που δεν πληρούν τις απαιτήσεις που προβλέπονται για τη χρήση του σήματος «e», θεωρούνται ελλιποβαρείς, δεσμεύονται στα χέρια των κατόχων τους μέχρις ότου γίνουν οι απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες.

10. Α. Στην περίπτωση που χρησιμοποιείται το σήμα «e» σε προϊόντα τα οποία δεν έχουν σταθερό βάρος ή όγκο περιεχομένου ανά παρτίδα ή σε προϊόντα τον οποίων το ονομαστικό βάρος ή ο ονομαστικός όγκος είναι εκτός του προβλεπόμενου εύρους (5 g/ml έως 10 kg/L), επιβάλλεται πρόστιμο χιλίων ευρώ (1.000€) ανά κωδικό προϊόντος στον παρασκευαστή ή συσκευαστή ή εισαγωγέα ή διανομέα.

Β. Για μέση τιμή του πραγματικού περιεχομένου μιας παρτίδας μικρότερης από την ονομαστική τιμή περιεχομένου της παρτίδας, υπολογίζεται η κατηγορία προστίμου, ανά παρτίδα προϊόντος, ως εξής:

Κατηγορία προστίμου (κ) = [(Ονομαστική τιμή περιεχομένου - Πραγματική μέση τιμή περιεχομένου) / Ονομαστική τιμή περιεχομένου] × 100 × τιμή €/kg ή L .

Κατηγορία προστίμου (κ)	Πρόστιμο (€)
κ ≤ 10	Δύο Χιλιάδες ευρώ (2.000)
10 < κ ≤ 50	Τέσσερις χιλιάδες ευρώ (4.000)
50 < κ	Έξι χιλιάδες ευρώ (6.000)

Για παρτίδες μεγαλύτερες των 3.200 τεμαχίων το πρόστιμο διπλασιάζεται.

Το πρόστιμο επιβάλλεται στον παρασκευαστή ή συσκευαστή ή εισαγωγέα ή διανομέα.

Ελλιποβαρείς παρτίδες δεσμεύονται μέχρι να γίνουν οι απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες. Για δεσμευμένες παρτίδες που διατίθενται παρά την εντολή των αρμόδι-

ων αρχών, επιβάλλεται πρόστιμο είκοσι χιλιάδων ευρώ (20.000€) ανά παρτίδα.

Γ. Για παρτίδες που φέρουν το σήμα «e» και που ο αριθμός των ελαττωματικών τεμαχίων εκτρέπεται του μέγιστου επιτρεπτού αριθμού ή για παρτίδες με τεμαχία που εμφανίζουν απόκλιση πέραν του διπλασίου του Μέγιστου Ανεκτού Σφάλματος, επιβάλλεται πρόστιμο δύο χιλιάδων ευρώ (€2.000) ανά κωδικό προϊόντος στον παρασκευαστή ή συσκευαστή ή εισαγωγέα ή διανομέα και οι παρτίδες δεσμεύονται μέχρι να γίνουν οι απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες. Για δεσμευμένες παρτίδες που διατίθενται παρά την εντολή των αρμόδιων αρχών, επιβάλλεται πρόστιμο είκοσι χιλιάδων ευρώ (20.000€) ανά παρτίδα.

Δ. Σε περίπτωση που γίνεται χρήση του σήματος «e» χωρίς να διατηρούνται τα σχετικά αρχεία για κάθε παρτίδα, επιβάλλεται πρόστιμο στον παρασκευαστή ή συσκευαστή ή εισαγωγέα ή διανομέα ως εξής:

Αριθμός παρτίδων	Πρόστιμο (€)
1-3	Δύο χιλιάδες ευρώ (2.000)
4-6	Τέσσερις χιλιάδες ευρώ (4.000)
≥7	Έξι χιλιάδες ευρώ (6.000)

Άρθρο 8

Απαιτήσεις σχετικά με την ποσότητα προσυσκευασμένων προϊόντων χωρίς τη σήμανση «e»

1. Κάθε παρτίδα προσυσκευασμένων προϊόντων σταθερής ονομαστικής ποσότητας περιεχομένου που δεν φέρει σήμανση «e», πρέπει να έχει κατά μέσο όρο καθαρό περιεχόμενο τουλάχιστον ίσο με την ονομαστική ποσότητα, δηλαδή την ποσότητα που αναγράφεται επί της συσκευασίας.

2. Καμία συσκευασία δεν επιτρέπεται να έχει καθαρή ποσότητα περιεχομένου που να παρουσιάζει αρνητικό σφάλμα ανώτερο του μέγιστου ανεκτού αρνητικού σφάλματος που προβλέπουν οι Πίνακες της παραγράφου 3.

3. Το μέγιστο ανεκτό αρνητικό σφάλμα στο καθαρό περιεχόμενο προσυσκευασμένων προϊόντων χωρίς «e», καθορίζεται στους παρακάτω πίνακες:

Πίνακας 1

Ονομαστική ποσότητα (Qn) σε γραμμάρια (g) ή χιλιοστόλιτρα (ml)	Μέγιστο ανεκτό αρνητικό σφάλμα	
	% του Qn	g ή ml
0 έως 50	9	-
50 έως 100	-	4,5
100 έως 200	4,5	-
200 έως 300	-	9
300 έως 500	3	-
500 έως 1.000	-	15
1.000 έως 10.000	1,5	-
10.000 έως 15.000	-	150
Άνω των 15.000	1	-

Για την εφαρμογή του πίνακα, οι υπολογιζόμενες σε μονάδες μάζας ή όγκου τιμές των μεγίστων ανεκτών σφαλμάτων που υποδεικνύονται σ' αυτόν επί τοις εκατό, στρογγυλοποιούνται προς τα πάνω στο 1/10 του g ή του ml για Q_n μέχρι και 1 kg ή 1 L και στο επόμενο ακέραιο g ή ml για Q_n μεγαλύτερες των 1 kg ή 1 L.

Πίνακας 2

Ονομαστική ποσότητα (Q _n)	Μέγιστο ανεκτό αρνητικό σφάλμα
Σε μονάδες μήκους	Για μήκος ≤ 5 m καμία ανοχή. Για μήκος > 5 m ανοχή 2% του Q _n
Σε μονάδες επιφάνειας	3% του Q _n
Σε αριθμό τεμαχίων	Για αριθμό τεμαχίων ≤ 50 καμία ανοχή. Για αριθμό τεμαχίων > 50 ανοχή 1% του Q _n στρογγυλεμένο προς τα πάνω στον πλησιέστερο ακέραιο

4. Για τον μη καταστροφικό έλεγχο στις εγκαταστάσεις του παραγωγού/συσκευαστή ή εισαγωγέα/διανομέα, ο αριθμός των συσκευασιών που εξετάζονται ανά παρτίδα, καθορίζεται με βάση των κάτωθι Πίνακα:

Αριθμός προσυσκευασιών ανά παρτίδα (N)	Αριθμός δειγμάτων
Έως 100	Όλα
100 ≤ N < 500	50
500 ≤ N < 3200	80
≥ 3200	125

5. Για τον μη καταστροφικό έλεγχο σε σημείο λιανικής πώλησης, στην περίπτωση που ο αριθμός τεμαχίων ανά παρτίδα είναι μικρότερος των 100, ο ελάχιστος αριθμός των προσυσκευασιών που εξετάζονται ανά παρτίδα, καθορίζεται με βάση τον παρακάτω πίνακα:

Αριθμός διατιθέμενων συσκευασιών (N)	Ελάχιστος αριθμός δειγμάτων
Έως 4	Όλα
5 ≤ N < 40	5
40 ≤ N < 65	8
65 ≤ N < 100	13

Εάν ο αριθμός τεμαχίων ανά παρτίδα είναι ίσος ή μεγαλύτερος των 100, εφαρμόζεται το σχήμα δειγματοληψίας της ως άνω παραγράφου 4.

Τα αποτελέσματα από τον παραπάνω έλεγχο δεν αποτελούν βάση για την επιβολή κυρώσεων, παρά μόνο για τις περιπτώσεις που δεν ικανοποιείται η απαίτηση της παραγράφου 2.

Σε περίπτωση υποψίας ελλιποβάρειας για τη συγκεκριμένη παρτίδα, η υπηρεσία που διενήργησε τον έλεγχο μεριμνά για τη διενέργεια περαιτέρω ελέγχου στις εγκαταστάσεις του παραγωγού ή συσκευαστή ή διανομέα ή εισαγωγέα.

6. Ο έλεγχος μπορεί να είναι καταστροφικός ή μη καταστροφικός. Μη καταστροφικός έλεγχος μπορεί να λάβει χώρα όταν η τυπική απόκλιση του βάρους του περιέκτη κατόπιν εξέτασης 10 τεμαχίων αυτού, είναι μικρότερη από το 1/5 του Μέγιστου Ανεκτού Σφάλματος της ως άνω

παραγράφου 3. Για την διενέργεια καταστροφικού ελέγχου απαιτείται ο έλεγχος είκοσι (20) προσυσκευασιών.

7. Παρτίδες που δεν πληρούν τις απαιτήσεις των ως άνω παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου, θεωρούνται ελλιποβαρείς, δεσμεύονται στα χέρια των κατόχων τους μέχρις ότου γίνουν οι απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες.

8. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για μέση τιμή του πραγματικού περιεχομένου μιας παρτίδας μικρότερης από την ονομαστική τιμή περιεχομένου της παρτίδας, επιβάλλονται οι κυρώσεις της παραγράφου 10B του άρθρου 7 χρησιμοποιώντας για τον υπολογισμό της κατηγορίας προστίμου την τιμή/kg ή L ή m² ή τεμάχιο ή m.

Β. Για παραβάσεις της παραγράφου 2 επιβάλλεται πρόστιμο δύο χιλιάδων ευρώ (€2.000) ανά κωδικό προϊόντος στον παρασκευαστή ή συσκευαστή ή εισαγωγέα ή διανομέα.

Γ. Για δεσμευμένες παρτίδες που διατίθενται παρά την εντολή των αρμόδιων αρχών επιβάλλεται πρόστιμο είκοσι χιλιάδων ευρώ (20.000€) ανά παρτίδα.

9. Ειδικά για τους σάπωνες που εμπίπτουν στις διατάξεις της υπ' αριθμ. 1436/1965 απόφασης του Ανώτατου Χημικού Συμβουλίου (ΦΕΚ 852/Β/1965), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, η ελλιποβαρεία, σε σχέση με την ονομαστική ποσότητα επί της συσκευασίας, διαπιστώνεται κατόπιν εργαστηριακής εξέτασης, σύμφωνα με την προαναφερόμενη απόφαση.

Άρθρο 9

Απαιτήσεις σχετικά με την ποσότητα προϊόντων τυχαίας ονομαστικής τιμής περιεχομένου.

1. Προσυσκευασμένα προϊόντα τυχαίας ονομαστικής τιμής περιεχομένου, δεν επιτρέπεται να φέρουν τη σήμανση «e» δίπλα από την ένδειξη της ποσότητας του περιεχομένου τους.

2. Στην ποσότητα του καθαρού περιεχομένου των προϊόντων της παραγράφου 1, καθώς και προϊόντων που πωλούνται χύδην, δεν αναγνωρίζονται ανοχές.

3. Προϊόντα της παραγράφου 1 με ελλιπές περιεχόμενο, δεσμεύονται στα χέρια των κατόχων τους μέχρις ότου γίνουν οι απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες.

4. Σε περιπτώσεις προϊόντων τυχαίας ονομαστικής τιμής περιεχομένου τα οποία φέρουν το σήμα «e», επιβάλλεται πρόστιμο χιλίων ευρώ (1.000€) ανά κωδικό προϊόντος στον παρασκευαστή ή συσκευαστή ή εισαγωγέα ή διανομέα.

5. Για προσυσκευασμένα προϊόντα τυχαίας ονομαστικής τιμής περιεχομένου με πραγματική ποσότητα περιεχομένου μικρότερη από την ονομαστική τιμή περιεχομένου, επιβάλλεται στον παρασκευαστή ή συσκευαστή ή εισαγωγέα ή διανομέα, διοικητικό πρόστιμο δύο χιλιάδων ευρώ (2.000€) ανά κωδικό.

6. Για προϊόντα που πωλήθηκαν χύδην και η πραγματική τους ποσότητα ήταν μικρότερη από την ποσότητα επί του παραστατικού πώλησης ή η πραγματική τους ποσότητα ήταν μικρότερη από εκείνη βάσει της οποίας υπολογίστηκε η τελική τιμή πώλησης του προϊόντος, επι-

βάλλεται στο λιανοπωλητή διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (1.000€) ανά παράβαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΕΔΩΔΙΜΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ- ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 10

Ενδείξεις και διασφάλιση περιεχομένου προσυσκευασμένων τροφίμων

1. Για τον ορισμό της έννοιας «τρόφιμα» εφαρμόζεται το άρθρο 2 του Καν. (ΕΚ) αριθ. 178/2002 και του Συμβουλίου της ΕΚ της 28ης Ιανουαρίου 2002 για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων, όπως ισχύει.

2. Για τους ορισμούς των εννοιών «προσυσκευασμένο τρόφιμο» και «επισήμανση» εφαρμόζεται ο Καν.(ΕΕ) 1169/2011, όπως ισχύει, ρητή δε αναφορά γίνεται στο άρθρο 2 του ν. 4177/2013 (Α' 173).

3. Τα προσυσκευασμένα τρόφιμα που διατίθενται ως έχουν στον τελικό καταναλωτή επισημαίνονται σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή νομοθεσία (Καν.ΕΕ 1169/2011), και εθνική νομοθεσία με την επιφύλαξη των απαιτήσεων επισήμανσης που προβλέπονται από ειδικές ενωσιακές ή εθνικές διατάξεις που ισχύουν για συγκεκριμένα τρόφιμα καθώς και για τα γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα με γεωγραφικές ενδείξεις (ΠΟΠ, ΠΓΕ, ΕΠΙΠ).

4. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για μη αναγραφή ενδείξεων, χίλια ευρώ (1.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Β. Για ελλιπή αναγραφή ενδείξεων, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά κωδικό προϊόντος.

Γ. Για ανακριβή-παραπλανητική αναγραφή ενδείξεων, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

5. Όπου στους παρόντες κανόνες προβλέπεται διακίνηση τροφίμων σε προγενέστερο στάδιο που δεν αφορά χονδρική ή λιανική πώληση, ακολουθείται η σχετική διαδικασία του ν. 4235/2014 (ΦΕΚ Α'32) και του ν. 2969/2001.

Άρθρο 11

Ενδείξεις μη προσυσκευασμένων τροφίμων

1. Για τρόφιμα που δεν είναι προσυσκευασμένα και προσφέρονται στον τόπο λιανικής πώλησης για άμεση πώληση στον καταναλωτή ή σε μονάδες ομαδικής εστίασης, επί της πινακίδας ορίζονται:

Α. Η ονομασία πώλησης του τροφίμου τουλάχιστον στην ελληνική γλώσσα.

Β. Η ποιότητα του είδους και η ποικιλία αυτού, εφόσον προβλέπονται από ειδικότερες διατάξεις, καθώς και η κατάσταση του προϊόντος (π.χ κατεψυγμένο).

Γ. Η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης του τροφίμου σύμφωνα με το άρθρο 26 του Κανονισμού ΕΕ 1169/2011 καθώς και με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του άρθρου 10 της παρούσας και ειδικότερων εθνικών διατάξεων για συγκεκριμένα προϊόντα.

Δ. Κάθε συστατικό ή τεχνολογικό βοήθημα που απαιτείται στο παράρτημα ΙΙ του καν. (ΕΕ) 1169/2011 ή

προέρχεται από ουσία ή προϊόν που απαριθμείται στο εν λόγω παράρτημα ΙΙ και το οποίο προκαλεί αλλεργίες ή δυσανεξίες και χρησιμοποιείται στην παραγωγή ή παρασκευή ενός τροφίμου και εξακολουθεί να υπάρχει στο τελικό προϊόν, ακόμη και σε τροποποιημένη μορφή.

Ε. Η τιμή ανά μονάδα μέτρησης όπως αυτή καθορίζεται ανωτέρω στο Κεφάλαιο 2, «ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ».

2. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για μη αναγραφή των ελάχιστων ενδείξεων επί πινακίδας, όπως ορίζονται ανωτέρω, χίλια ευρώ (1.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Β. Για ελλιπή αναγραφή των ελάχιστων ενδείξεων επί πινακίδας όπως ορίζονται ανωτέρω, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά κωδικό προϊόντος.

Γ. Για ανακριβή-παραπλανητική αναγραφή των ελάχιστων ενδείξεων επί πινακίδας όπως ορίζονται ανωτέρω, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Άρθρο 12

Επισήμανση υποκατάστατων

1. Η επισήμανση του τροφίμου δεν πρέπει να είναι φύσεως τέτοιας που να παραπλανά τον καταναλωτή, σύμφωνα με τον Κανονισμό ΕΕ 1169/2011.

2. Ειδικά στην περίπτωση που ένα προσυσκευασμένο τρόφιμο, όπου ένα στοιχείο ή συστατικό -που οι καταναλωτές αναμένουν ότι έχει χρησιμοποιηθεί κατά το σύνηθες ή είναι φύσει παρόν στο συγκεκριμένο τρόφιμο- έχει αντικατασταθεί από διαφορετικό στοιχείο ή συστατικό (υποκατάστατο τροφίμου), δεν θα πρέπει να γίνεται καμία αναφορά τέτοια που να παραπλανά τον καταναλωτή περί του ότι το τρόφιμο αυτό είναι κανονικό και όχι υποκατάστατο. Η επισήμανση φέρει —πέραν του καταλόγου συστατικών— σαφή αναγραφή του στοιχείου ή του συστατικού που έχει χρησιμοποιηθεί για τη μερική ή ολική αντικατάσταση του συνήθως χρησιμοποιούμενου ή φύσει παρόντος στοιχείου ή συστατικού πλησίον της ονομασίας του προϊόντος. Εναλλακτικά μπορεί να τίθεται στην επισήμανση της ονομασίας πώλησης ή σε ένδειξη πλησίον της εμπορικής ονομασίας πώλησης ένδειξη, από την οποία ο καταναλωτής μπορεί άμεσα να αντιληφθεί ότι πρόκειται για υποκατάστατο. Εξαιρούνται ρητά τα τυροκομικά προϊόντα για τα οποία ισχύουν οι ειδικότερες διατάξεις του ΕΚ 1308/2013 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

3. Όταν υποκατάστατα τροφίμων διατίθενται στον τελικό καταναλωτή χύμα, θα πρέπει στα σημεία πώλησης τους (προθήκες, ψυγεία καταστημάτων κ.λπ.) να υπάρχει σχετική πινακίδα στην οποία όμως δεν δύναται να γίνεται καμία αναφορά τέτοια που να παραπλανά τον καταναλωτή περί του ότι το τρόφιμο αυτό είναι κανονικό και όχι υποκατάστατο. Εξαιρούνται ρητά τα τυροκομικά προϊόντα για τα οποία ισχύουν οι ειδικότερες διατάξεις του ΕΚ 1308/2013 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

4. Σε περίπτωση επίσης που τα προσφερόμενα στους χώρους ομαδικής εστίασης φαγητά, εδέσματα κ.λπ. περιέχουν υποκατάστατα τροφίμων ο καταναλωτής θα πρέπει να ενημερώνεται σχετικά μέσω τιμοκαταλόγου.

5. Οι ανωτέρω διατάξεις δεν εφαρμόζονται για τα μη γαλακτοκομικά προϊόντα για τα οποία εφαρμόζεται η κοινή υπουργική απόφαση υπ' αριθμ. 278186 (ΦΕΚ Β' 1097/22-8-2002) «Συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής του Καν. (ΕΟΚ) 1898/87 του Συμβουλίου σχετικά με την προστασία της ονομασίας του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων κατά τη διάθεσή τους στο εμπόριο».

6. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για παραβάσεις των παραγράφων 1 και 2, ήτοι για ανακριβή-παραπλανητική επισήμανση υποκατάστατων τροφίμων, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Β. Για παράβαση της παραγράφου 3, χίλια ευρώ (1.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Γ. Για παράβαση της παραγράφου 4, χίλια ευρώ (1.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Άρθρο 13

Διάθεση προϊόντων με περασμένη χρονολογία ελάχιστης διατηρησιμότητας

1. Επιτρέπεται η διάθεση τροφίμων στα οποία έχει παρέλθει η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας και όχι αυτών στα οποία έχει παρέλθει η τελική ημερομηνία ανάλωσης (ευαλοίωτα), με τον όρο ότι αυτά θα πωλούνται σαφώς διαχωρισμένα από τα άλλα τρόφιμα και σε πινακίδα που θα αναρτάται σε αυτά, θα αναγράφεται, με κεφαλαία γράμματα, η φράση «ΤΡΟΦΙΜΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑΣ».

2. Εντούτοις, ο χρόνος αυτός διάθεσης των προϊόντων περασμένης διατηρησιμότητας δεν μπορεί να υπερβαίνει κατά περίπτωση:

Α. Τη μία εβδομάδα στην περίπτωση προϊόντων των οποίων η ελάχιστη διατηρησιμότητα δηλώνεται με την αναγραφή ημέρας και μήνα.

Β. Τον ένα μήνα στην περίπτωση προϊόντων των οποίων η ελάχιστη διατηρησιμότητα δηλώνεται με την αναγραφή μήνα και έτους.

Γ. Τους τρεις μήνες στην περίπτωση προϊόντων των οποίων η ελάχιστη διατηρησιμότητα δηλώνεται με την αναγραφή μόνο του έτους.

3. Την αποκλειστική ευθύνη, στις περιπτώσεις αυτές, για την καλή υγιεινή κατάσταση των προϊόντων φέρει ο πωλητής.

4. Προϊόντα περασμένης διατηρησιμότητας απαγορεύεται να διατίθενται σε χώρους ομαδικής εστίασης.

5. Απαγορεύεται η αντικατάσταση ή τροποποίηση της χρονολογίας ελάχιστης διατηρησιμότητας με οποιονδήποτε τρόπο και από οποιονδήποτε.

6. Τα ως άνω προϊόντα πωλούνται σε χαμηλότερη τιμή, η οποία θα πρέπει να είναι συγκριτικά εμφανής από άλλα όμοια προϊόντα -που δεν χαρακτηρίζονται ως περασμένης διατηρησιμότητας.

7. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για έλλειψη πινακίδας με την ένδειξη «ΤΡΟΦΙΜΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑΣ», χίλια ευρώ (1.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Β. Για μη διακριτό διαχωρισμό τροφίμων περασμένης διατηρησιμότητας από τα υπόλοιπα όμοια τρόφιμα, χίλια ευρώ (1.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Γ. Για παραποίηση (αντικατάσταση ή τροποποίηση) της χρονολογίας ελάχιστης διατηρησιμότητας, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Δ. Για διάθεση τροφίμων περασμένης διατηρησιμότητας σε χώρους ομαδικής εστίασης, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Ε. Για παράβαση της παραγράφου 2, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

ΣΤ. Για μη τήρηση υποχρέωσης πώλησης τροφίμων με την ένδειξη «ΤΡΟΦΙΜΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑΣ» σε χαμηλότερη τιμή, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Άρθρο 14

Υπόχρεος αναγραφής ενδείξεων

Υπόχρεος για την αναγραφή των ενδείξεων είναι:

1. Όσον αφορά τα προσυσκευασμένα προϊόντα, εκείνος στο όνομα του οποίου ή της επιχείρησης του οποίου, διατίθεται το τρόφιμο στον τελικό καταναλωτή ή εφόσον ο εν λόγω υπεύθυνος δεν είναι εγκατεστημένος στην ένωση, ο εισαγωγέας ο οποίος είναι εγκατεστημένος στην αγορά της ένωσης, καθώς και οι λοιποί ενδιάμεσοι διακινητές.

2. Όσον αφορά τα χύμα προϊόντα, ο τελικός λιανοπωλητής διάθεσης του προϊόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΕΔΩΔΙΜΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ-ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.1 - ΚΡΕΑΣ

Άρθρο 15

Πεδίο Εφαρμογής

1. Η παρούσα ενότητα αφορά κάθε έννοια κρέατος όπως ορίζεται στην κείμενη ενωσιακή νομοθεσία Καν. (ΕΚ) 853/2004, και στην εθνική νομοθεσία (Κώδικας Τροφίμων και Ποτών) για τα παρασκευάσματα κρέατος και τα προϊόντα με βάση το κρέας.

2. Όσον αφορά τις εκμεταλλεύσεις / επιχειρήσεις, η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται σε:

Α. Όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που ασχολούνται με την σφαγή ζώων, εμπορία, διακίνηση, τεμαχισμό και τυποποίηση κρέατος και παραγωγή παρασκευασμάτων κρέατος και προϊόντων με βάση το κρέας.

Β. Όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που ασχολούνται με την διακίνηση και εμπορία κρέατος και ζώων από το ενδοκοινοτικό εμπόριο και τις εισαγωγές από τρίτες χώρες.

Γ. Όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που ασχολούνται με τη λιανική πώληση κρέατος, τα κρεοπωλεία και τα καταστήματα λιανικής πώλησης που έχουν τμήμα κρεοπωλείου.

Άρθρο 16

Επισήμανση βοείου κρέατος – Σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής βοοειδών, σύμφωνα με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο, όπως κάθε φορά ισχύει

1. Όλες οι επιχειρήσεις, οι κρεοπώλες και οι οργανώσεις που ασχολούνται με την εμπορία σφάγιων βοοειδών

και βοείου - μοσχαρίσιου κρέατος, τοποθετούν ετικέτα στα σφάγια, τεμάχια αυτών και στο κρέας (νωπό-κατεψυγμένο, συσκευασμένο ή μη), βάση της ισχύουσας ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας για την επισήμανση του βοείου κρέατος. Η διακίνηση κάθε σφαγίου ή τεμαχίων αυτού δεν επιτρέπεται, εφόσον δε συνοδεύεται από την προβλεπόμενη ετικέτα. Σε κάθε σημείο πώλησης αναρτάται υποχρεωτικά από τον πωλητή, για την ενημέρωση του καταναλωτή, η ετικέτα στα ελληνικά με πλήρη στοιχεία για την γέννηση, τις χώρες εκτροφής και την χώρα σφαγής του ζώου από το οποίο προέρχεται το κρέας καθώς και λοιπά προβλεπόμενα στοιχεία.

2. Όλοι οι παραπάνω φορείς διαθέτουν υποχρεωτικά σε κάθε ένα από τα διάφορα στάδια της παραγωγής και της πώλησης, σύστημα αναγνώρισης και περιεκτικό σύστημα καταγραφής. Το παραπάνω σύστημα εφαρμόζεται κατά τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται ο συσχετισμός μεταξύ του κρέατος βοοειδών και των αντίστοιχων ζώων από τα οποία προέρχεται το κρέας.

3. Το σύστημα καταγραφής περιλαμβάνει την ΑΦΙΞΗ / ΑΓΟΡΑ και ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ / ΠΩΛΗΣΗ του ζωικού κεφαλαίου των σφάγιων ή των τεμαχίων έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η αντιστοιχία αφίξεων / αγορών και αναχωρήσεων / πωλήσεων.

4. Όλο το ανωτέρω σύστημα απεικονίζεται σε βιβλίο με τίτλο "ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑ ΑΦΙΞΕΩΝ / ΑΓΟΡΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΩΝ / ΠΩΛΗΣΕΩΝ" που θα είναι αριθμημένο κατά σελίδα και θεωρημένο από τις Περιφερειακές Υπηρεσίες ανά Περιφερειακή Ενότητα με αρμοδιότητα σε θέματα Εμπορίου της έδρας της επιχείρησης ή της οργάνωσης και θα παραμένει πάντα στην έδρα αυτών και θα επιδεικνύεται υποχρεωτικά ή θα υποβάλλεται στα αρμόδια ελεγκτικά όργανα όταν ζητηθεί.

5. Οι υπόχρεοι της παραγράφου 2 διαγραμματίζουν, τηρούν και ενημερώνουν το βιβλίο υποχρεωτικά, όπως φαίνεται και στο κατωτέρω υπόδειγμα, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος άρθρου. Το παραπάνω σύστημα μπορεί να ενσωματωθεί σε οποιοδήποτε σύστημα αποθήκης τηρούν οι επιχειρήσεις ή οι οργανώσεις.

6. Τα κρεοπωλεία αντί του παραπάνω βιβλίου, μπορούν να τηρούν απλοποιημένο σύστημα καταγραφής, σύμφωνα με τα οριζόμενα από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

7. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για έλλειψη ετικέτας με τις προβλεπόμενες σημάνσεις του βοείου κρέατος σε όλα τα στάδια διακίνησης και εμπορίας, χίλια ευρώ (1.000€) ανά σφάγιο ή τεμάχιο κρέατος.

Β. Για μη αναγραφή επί της ετικέτας των προβλεπομένων ενδείξεων στην ελληνική γλώσσα, στο βόειο κρέας σε όλα τα στάδια διακίνησης και εμπορίας, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά σφάγιο ή τεμάχιο κρέατος.

Γ. Για ελλιπή αναγραφή των προβλεπομένων σημάνσεων επί της ετικέτας του βοείου κρέατος σε όλα τα στάδια διακίνησης και εμπορίας, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά σφάγιο ή τεμάχιο κρέατος.

Δ. Για μη τήρηση βιβλίου καταγραφής ΑΦΙΞΕΩΝ / ΑΓΟΡΩΝ και ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΩΝ / ΠΩΛΗΣΕΩΝ για το χονδρεμπόριο ή συστήματος καταγραφής για το λιανεμπόριο, χίλια ευρώ (1.000€).

Ε. Για ελλιπή καταγραφή του ανωτέρου βιβλίου, πεντακόσια ευρώ (500€).

ΣΤ. Για ανακριβή ή παραπλανητική επισήμανση και καταγραφή, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€).

8. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ ΑΦΙΞΕΩΝ / ΑΓΟΡΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΩΝ / ΠΩΛΗΣΕΩΝ

ΑΦΙΞΕΙΣ / ΑΓΟΡΕΣ					ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ / ΠΩΛΗΣΕΙΣ					
Κωδ. Ζώου (ή ομάδας ζώων)	Περιγραφή (για κρέας)	Ποσότητα (Αριθμός τεμαχίων ή κιλά)	Η μ / ν ί α άφιξης ή αγοράς	Στοιχεία Προμηθευ- τή	Στοιχεία τιμολογίου	Η μ / ν ί α αναχώρη- σης ή πώ- λησης	Στοιχεία Αγοραστή	Στοιχεία Τιμολογίου ή λιανική απόδειξη	Περιγραφή	Ποσότητα (kg)

Άρθρο 17

Επιχειρήσεις χονδρεμπορίας κρεάτων
και πουλερικών

Οι επιχειρήσεις χονδρεμπορίας κρεάτων και πουλερικών χονδρικής πώλησης περιλαμβάνουν εισαγωγείς-χονδρεμπόρους, χονδρεμπόρους, ζωέμπορους, βιομηχανίες - βιοτεχνίες - εργαστήρια κοπής τεμαχισμού, επεξεργασίας, τυποποίησης και προσσκευασίας κρεάτων, συνεταιριστικές οργανώσεις κτηνοτρόφων ή άλλων εμπορικών φορέων ανεξάρτητα βαθμίδας κτηνοτροφικές επιχειρήσεις, μεμονωμένους κτηνοτρόφους, εισαγωγείς - αντιπροσώπους οίκων εξωτερικού, χονδρέμπορο - λιανοπωλητή, αντιπροσώπους - εκπροσώπους που διενεργούν εμπορικές συναλλαγές για λογαριασμό τρίτων, άλλους μη κατονομαζόμενους, που ασκούν το επάγγελμα χονδρεμπορίας.

Άρθρο 18

Παραστατικά εμπορίας και διακίνησης νωπών βοοειδών, αιγοπροβάτων και χοιρινών νωπών - κατεψυγμένων

1. Όποιος συμμετέχει με οποιοδήποτε τρόπο στην εμπορία και διακίνηση νωπών - κατεψυγμένων κρεάτων βοοειδών, αιγοπροβάτων, χοιρινών νωπών -κατεψυγμένων, και άλλων κρεάτων οφείλει να εκδίδει και να κατέχει όλα τα παραστατικά που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις και να τα επιδεικνύει στις ελεγκτικές αρχές. Στα εκδιδόμενα τιμολόγια αναγράφονται με ευκρίνεια όσα προβλέπονται στο άρθρο 13 του ν. 4177/2013, όπως ισχύει, σε συνδυασμό με τις οικείες διατάξεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

2. Επί των εκδιδόμενων παραστατικών εμπορίας και διακίνησης νωπών κρεάτων βοοειδών και βουβαλοειδών καθώς και χοιρινών κρεάτων νωπών - κατεψυγμένων, αναγράφεται και κατονομάζεται πλήρως και ολοκληρωμένα, η περιγραφή κάθε πωλούμενου είδους των εν λόγω κρεάτων.

3. Ειδικά οι αναγραφόμενες στο τιμολόγιο ενδείξεις "με οστά" ή "χωρίς οστά", μπορούν να αντικαθίστανται με τις ενδείξεις "Μ/Ο" ή "Α/Ο", αντίστοιχα.

4. Σε όλα τα παραστατικά εμπορίας και διακίνησης νωπού βοείου κρέατος - σφάγιου (τιμολόγια, δελτία αποστολής κ.λπ.) αναγράφεται υποχρεωτικά, εκτός των άλλων στοιχείων και η κατάταξη του σφάγιου, βάση της Κοινοτικής Κλίμακας Κατάταξης, σύμφωνα με τον Κανονισμό ΕΚ 1249/2008 όπως ισχύει. και σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ως προς τον τρόπο απεικόνισης των ενδεί-

ξεων αυτών. Επίσης επί των παραστατικών εμπορίας και διακίνησης νωπού βοείου κρέατος αναγράφεται υποχρεωτικά και ο κωδικός αριθμός κάθε ζώου (ενώτιο) ή της ομάδας των ζώων.

5. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως εξής:

Α. Για μη έκδοση/κατοχή των προβλεπομένων παραστατικών αξίας αγαθών μέχρι χίλια ευρώ (1.000€), χίλια πεντακόσια ευρώ (1.500€) ανά παραστατικό.

Β. Για μη έκδοση/κατοχή των προβλεπομένων παραστατικών αξίας αγαθών από χίλια ένα ευρώ και άνω (1.001€), τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά παραστατικό.

Γ. Για ελλιπή αναγραφή των προβλεπομένων ενδείξεων, χίλια ευρώ (1.000€) ανά παραστατικό.

Δ. Για ανακριβή-παραπλανητική αναγραφή των προβλεπομένων ενδείξεων, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά παραστατικό.

Άρθρο 19

Τήρηση πινακίδων - Έκθεση κρεάτων
προς πώληση

1. Οι λιανοπωλητές κρεάτων υποχρεούνται στην τήρηση πινακίδων σύμφωνα με τις υποχρεώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 1, με τις παρακάτω ενδείξεις:

Α. Το είδος (π.χ. μοσχάρι, κατσίκι, χοιρινό, αρνί, συκώτι, μόσχου, κεφάλι αρνίσιο, γλώσσα μόσχου κ.λπ.).

Β. Το τεμάχιο κρέατος (π.χ. σπάλα, κόντρα, μπάλα, καπάκι, στήθος, λάπα, ελιά κ.λπ.).

Γ. «ΜΕ ΟΣΤΑ» ή «ΧΩΡΙΣ ΟΣΤΑ».

Δ. Την καταγωγή - προέλευση του κρέατος όπως αυτή προβλέπεται από την κείμενη ενωσιακή (Καν.(ΕΚ) αριθ. 1760/2000, Καν.(ΕΚ) αριθ. 1825/2000, Καν (ΕΚ) 853/2004, Καν(ΕΚ) 854/2004, Καν. (ΕΕ1169/2011) και εθνικής νομοθεσίας όπως ισχύει

Ε. Την τιμή λιανικής πώλησης, κατά μονάδα βάρους.

2. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι :

Α. Για μη τήρηση πινακίδας με τις απαιτούμενες ενδείξεις, χίλια ευρώ (1.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Β. Για ελλιπή τήρηση πινακίδας με τις απαιτούμενες ενδείξεις, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά κωδικό προϊόντος.

Γ. Για μη αναγραφή ενδείξεων στην ελληνική γλώσσα, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά κωδικό προϊόντος.

Δ. Για μη αναγραφή ενδείξεων με ισομεγέθη, ευδιάκριτα και ευανάγνωστα γράμματα και την τελική τιμή πώλησης με έντονη γραφή (bold), πεντακόσια ευρώ (500€) ανά κωδικό προϊόντος.

Ε. Για αναγραφή ανακριβών-παραπλανητικών ενδείξεων όσον αφορά την καταγωγή – προέλευση του κρέατος, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Άρθρο 20

Κοπή και πώληση μη προσυσκευασμένου κιμά

1. Απαγορεύεται στους λιανοπωλητές να διατηρούν και να εκθέτουν για πώληση έτοιμο μη προσυσκευασμένο κιμά, κομμένο εκ των προτέρων, από νωπό ή κατεψυγμένο κρέας με ή χωρίς προσθήκη διαφόρων συστατικών, καρυκευμάτων, νατρίου, αλατιού κ.λπ. Το περιγραφόμενο προϊόν δεν επιτρέπεται να διατίθεται και να πωλείται στους καταναλωτές με οποιαδήποτε άλλη ονομασία.

2. Οι λιανοπωλητές υποχρεούνται να κόβουν τον κιμά από κομμάτι κρέατος με οστά ή χωρίς οστά, που διαλέγει ο καταναλωτής και η κοπή να γίνεται πάντα μπροστά στον καταναλωτή.

3. Η τιμή λιανικής πώλησης του κιμά είναι αυτή στην οποία πωλείται το κομμάτι κρέατος (με οστά ή χωρίς οστά), από το οποίο παρασκευάστηκε ο κιμάς και απαγορεύεται κάθε προσαύξηση της τιμής λόγω φύρας, κοπής, περιποίησης, αφαίρεσης οστών κ.λπ.

4. Οι λιανοπωλητές υποχρεούνται να κόβουν σε διαφορετική μηχανή τον κιμά που προέρχεται από κρέας πουλερικών.

5. Οι παραπάνω μηχανές πρέπει να είναι τοποθετημένες σε σημείο τέτοιο ώστε η κοπή να είναι απολύτως ορατή από τον καταναλωτή.

6. Πριν από την κοπή κρέατος σε κιμά, ο κρεοπώλης υποχρεούται να καθαρίσει τελείως τη μηχανή από υπολείμματα προηγούμενης κοπής, εφόσον ο καταναλωτής το ζητήσει. Σε κάθε άλλη περίπτωση το υπόλειμμα κιμά που υπάρχει στη μηχανή δεν πρέπει να υπερβαίνει σε βάρος τα 100 γραμμάρια.

7. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για παράβαση της παραγράφου 1, χίλια ευρώ (1.000€) ανά παράβαση.

Β. Για παράβαση της παραγράφου 2, χίλια ευρώ (1.000€) ανά παράβαση.

Γ. Για παράβαση της παραγράφου 3, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά παράβαση.

Δ. Για παράβαση της παραγράφου 4, χίλια ευρώ (1.000€) ανά παράβαση.

Ε. Για παράβαση της παραγράφου 5, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά παράβαση.

ΣΤ. Για παράβαση της παραγράφου 6, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά παράβαση.

Άρθρο 21

Ειδικές υποχρεώσεις κατά το στάδιο της λιανικής πώλησης

1. Εφόσον με βάση τις πινακίδες, τιμοκαταλόγους κ.λπ., το κρέας πωλείται σε διαφορετικές τιμές ανά κιλό ή τεμάχιο, θα πρέπει να συσκευάζεται σε διαφορετικές συσκευασίες.

2. Πώληση σε επιχειρήσεις με σκοπό τη μεταπώληση, εμπορία ή επεξεργασία, είναι καταρχήν επιτρεπτή υπό

την επιφύλαξη των κανονισμών 852/2004 και 853/2004 και των λοιπών εθνικών διατάξεων που επιτρέπουν τη δραστηριότητα αυτή.

3. Επιτρέπεται η διάθεση στην κατανάλωση αποψυγμένων προϊόντων κρέατος, κρεατοσκευασμάτων και βρώσιμων παραπροϊόντων αυτών, με την προϋπόθεση ότι έχουν αποψυχθεί σε εγκεκριμένες εγκαταστάσεις όπως αυτές προβλέπονται στους κανονισμούς ΕΚ 852/2004 και ΕΚ 853/2004 για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης και φέρουν πέρα των άλλων ενδείξεων που προβλέπονται στα άρθρα 16 και 19, τον αριθμό έγκρισης εγκατάστασης και την ένδειξη «ΑΠΟΨΥΓΜΕΝΟ».

4. Καθ' όλη την διάρκεια του έτους, οι λιανοπωλητές κρεοπώλης πωλούν τις συκωταριές και τα κεφαλάκια αμνοεριφίων χωριστά του κρέατος, από το οποίο προέρχονται. Σ' αυτή την περίπτωση τα κεφαλάκια πωλούνται με το τεμάχιο και οι συκωταριές με το κιλό. Εξαίρεση γίνεται μόνο την περίοδο από το Σάββατο του Λαζάρου μέχρι και την Κυριακή του Θωμά, όπου δύναται να πωλούν αμνοεριφία μαζί με τα κεφάλια και τις συκωταριές τους.

5. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως εξής:

Α. Για παράβαση των παραγράφων 1 και 2, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά παράβαση.

Β. Για παράβαση της παραγράφου 3, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά παράβαση.

Γ. Για παράβαση της παραγράφου 4, χίλια ευρώ (1.000€) ανά παράβαση.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.2 - ΜΕΛΙ

Άρθρο 22

Επισήμανση

1. Η επισήμανση του μελιού γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή (Καν ΕΕ 1169/11) και εθνική νομοθεσία του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών ως προς την αναγραφή της παρτίδας και τη ν' αριθμ. 148/2015 (ΦΕΚ 3854/Β/2016) απόφαση του Ανάτολου Χημικού Συμβουλίου, όπως κάθε φορά ισχύουν. Υπόχρεος για την αναγραφή όλων των ενδείξεων επί της συσκευασίας μελιού είναι ο τυποποιητής ή συσκευαστής, τα στοιχεία του οποίου αναγράφονται στο προϊόν.

2. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι :

Α. Για μη αναγραφή ενδείξεων, χίλια ευρώ (1.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Β. Για ελλιπή αναγραφή ενδείξεων, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά κωδικό προϊόντος.

Γ. Για ανακριβή-παραπλανητική αναγραφή ενδείξεων, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Άρθρο 23

Διακίνηση - Διάθεση

1. Το μέλι που διατίθεται στον τελικό καταναλωτή σε κάθε σημείο πώλησης (π.χ καταστήματα, τόπο συγκομιδής, οργανωμένες Λαϊκές Αγορές ή Λαϊκές Αγορές Προϊόντων Βιολογικής Γεωργίας), διατίθεται υποχρεωτικά μόνο προσυσκευασμένο. Για τους παραγωγούς (μελισσοκόμους) ισχύουν τα προβλεπόμενα από τον

κανονισμό ΕΚ 852/2004 για την πρωτογενή παραγωγή (ΚΕΦ 1, Άρθρο 1, παράγραφος 2γ).

2. Το μέλι μπορεί να διατίθεται σε χύμα μορφή μόνο σε χώρους μαζικής εστίασης (π.χ. ξενοδοχεία, εστιατόρια) και μόνο εφόσον πρόκειται για επιτόπια κατανάλωση. Στις περιπτώσεις αυτές θα αναγράφεται σε πινακίδα τοποθετημένη δίπλα στο σημείο που εκτίθεται προς κατανάλωση το προϊόν, η ονομασία πώλησης του μελιού και η ένδειξη που αφορά στη χώρα ή στις χώρες όπου έγινε η συγκομιδή του μελιού.

3. Σε εφαρμογή του άρθρου 13 του ν. 4177/2013 (Α'173) επί όλων των τιμολογίων αγοραπωλησίας μελιού πέραν των άλλων ενδείξεων, αναγράφεται η ονομασία του μελιού σύμφωνα με τον Κώδικα Τροφίμων - Ποτών (π.χ. μέλι ανθέων, μέλι κηρήθρας κ.λπ.) και η χώρα ή οι χώρες προέλευσης όπου έγινε η συγκομιδή του είδους, όπως ορίζεται στον Κώδικα Τροφίμων και Ποτών και στις αποφάσεις του ΑΧΣ.

4. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για παράβαση του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€) ανά παράβαση.

Β. Για παράβαση της παραγράφου 2, χίλια ευρώ (1.000€) ανά παράβαση.

Γ. Για παραβάσεις της παραγράφου 3:

α. Για μη έκδοση/κατοχή παραστατικών εμπορίας και διακίνησης αξίας μέχρι χίλια ευρώ (1.000€), χίλια πεντακόσια ευρώ (1.500€) ανά παράβαση.

β. Για μη έκδοση/κατοχή παραστατικών εμπορίας και διακίνησης αξίας χιλίων ένα ευρώ και άνω (1.001€), τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά παράβαση.

γ. Για ελλιπή αναγραφή των προβλεπομένων ενδείξεων στα εκδιδόμενα παραστατικά εμπορίας και διακίνησης, χίλια ευρώ (1.000€) ανά παράβαση.

δ. Για ανακριβείς-παραπλανητικές ενδείξεις στα εκδιδόμενα παραστατικά εμπορίας και διακίνησης, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά παράβαση.

Άρθρο 24

Λοιπές υποχρεώσεις

1. Φυσικά ή νομικά πρόσωπα που εισάγουν ή παραλαμβάνουν ποσότητα μελιού προς εμπορία και διακίνηση, υποχρεούνται να γνωστοποιούν εντός δέκα (10) εργασίμων ημερών στη Διεύθυνση Θεσμικών Ρυθμίσεων και Εποπτείας Αγοράς Προϊόντων και Υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης στην ηλεκτρονική διεύθυνση (e-mail) eportheia-agogas@gge.gr τα παρακάτω στοιχεία:

Α. Την παραληφθείσα ποσότητα μελιού και επισυναπτόμενα τα αντίγραφα των σχετικών παραστατικών αγοράς.

Β. Την ονομασία του μελιού, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 67 του Κώδικα Τροφίμων - Ποτών.

Γ. Τον αριθμό, το είδος και το βάρος της συσκευασίας π.χ. 5 σιδηρά βαρέλια των 300 κιλών.

Δ. Τη χώρα/τις χώρες προέλευσης, όπου έγινε η συγκομιδή του μελιού.

2. Η υποβολή της γνωστοποίησης επιβεβαιώνεται με την αποστολή από τη Διεύθυνση Θεσμικών Ρυθμίσεων

και Εποπτείας Αγοράς Προϊόντων και Υπηρεσιών στο διακινητή μελιού του αριθμού πρωτοκόλλου παραλαβής της. Η επιβεβαίωση φυλάσσεται από τους διακινητές για δύο έτη (τρέχον και επόμενο) και επιδεικνύεται στους ελεγκτές εφόσον ζητηθεί. Οι διακινητές μελιού ως ανωτέρω υποχρεούνται να τηρούν βιβλίο σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, στο οποίο να καταχωρούνται οι εισαγωγές (αγορές) και οι εξαγωγές (πωλήσεις) μελιού κατά είδος σύμφωνα με το άρθρο 67 του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών, ποσότητα, αξία και χώρα/ χώρες προέλευσης όπου έγινε η συγκομιδή του μελιού ή η αντίστοιχη ένδειξη του παραστατικού παραλαβής προκειμένου για μέλι που προέρχεται από άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. Απαλλάσσονται από την τήρηση τέτοιου βιβλίου οι επιχειρήσεις οι οποίες μπορούν να ανασύρουν τα παραπάνω στοιχεία από το σύστημα ιχνηλασιμότητας ή από οποιοδήποτε πρόγραμμα εμπορικής καταχώρισης/ διαχείρισης στοιχείων εφαρμόζουν.

3. Οι διακινητές μελιού υποχρεούνται να παρέχουν άμεσα στους ελεγκτές εφόσον ζητηθεί, τα προβλεπόμενα από την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου στοιχεία καταχώρισης, καθώς και τα αντίστοιχα παραστατικά.

4. Στους παραβάτες των διατάξεων επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για μη γνωστοποίηση κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1, δέκα χιλιάδες ευρώ (10.000€).

Β. Για πλημμελή ή ελλιπή καταχώριση των στοιχείων που προβλέπονται από την παράγραφο 2, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€), ανά παράβαση.

Γ. Για ανακριβή-παραπλανητική δήλωση της χώρας συγκομιδής μελιού, πέντε χιλιάδες ευρώ (5.000€) ανά παράβαση.

Δ. Για μη τήρηση των διατάξεων της παραγράφου 3, πέντε χιλιάδες ευρώ (5.000€).

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.3

ΓΑΛΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Άρθρο 25

Διακριτή τοποθέτηση γάλακτος και ενδείξεις επί συσκευασίας τυποποιημένου γάλακτος

1. Για τα πάσης φύσεως πωλούμενα γάλατα, οι λιανοπωλητές υποχρεούνται να τοποθετούν κάθε επί μέρους κατηγορία αυτών σε ευδιάκριτα ξεχωριστά σημεία.

2. Για την επισήμανση του τυποποιημένου γάλακτος εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 10 της παρούσης και οι διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 12 του β.δ. 2/16-5-1959, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 της υποπαραγράφου Α.3 του ν. 4336/2015 όπως κάθε φορά ισχύει.

3. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για παράβαση της παραγράφου 1, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά παράβαση.

Β. Για παράβαση της παραγράφου 2, ήτοι:

α. Για μη αναγραφή ενδείξεων, χίλια ευρώ (1.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

β. Για ελλιπή αναγραφή ενδείξεων, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά κωδικό προϊόντος.

γ. Για ανακριβή-παραπλανητική αναγραφή ενδείξεων, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.4

ΑΡΤΟΣ ΚΑΙ ΑΡΤΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ

Άρθρο 26

Διάθεση προϊόντων αρτοποιίας

1. Για τη διάθεση των προϊόντων αρτοποιίας, εφαρμόζεται η κείμενη εθνική (ν. 3526/2007) και ενωσιακή νομοθεσία (Καν. ΕΕ. 1169/2011), όπως κάθε φορά ισχύουν.

2. Ο φρέσκος άρτος και τα πάσης φύσεως αρτοσκευάσματα και αρτοπαρασκευάσματα που πωλούνται στα αρτοποιία, παραδίδονται στον καταναλωτή μέσα σε συσκευασία που πληροί τις απαιτήσεις του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών.

3. Στον άρτο και τα αρτοπαρασκευάσματα που διατίθενται, ανεξάρτητα από το σχήμα και τη μορφή τους, αναγράφεται με ευκρίνεια η τιμή τους ανά κιλό. Τα προϊόντα του προηγούμενου εδαφίου που πωλούνται ανά τεμάχιο προζυγίζονται και αναγράφεται εμφανώς το βάρος και η τιμή ανά τεμάχιο. Εφόσον ζητηθεί από τον καταναλωτή, τα προϊόντα ζυγίζονται εκ νέου ενώπιον του. Όλες οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης άρτου και αρτοπαρασκευασμάτων οφείλουν να υπάρχει ανηρημένη πινακίδα, σε εμφανές σημείο του καταστήματος στην οποία να αναγράφεται με ευδιάκριτα γράμματα ότι: «Το κατάστημα υποχρεούται να ζυγίζει τον άρτο και τα αρτοπαρασκευάσματα ενώπιον του καταναλωτή, εφόσον ζητηθεί από τον καταναλωτή».

4. Τα πάσης φύσεως προσυσκευασμένα προϊόντα αρτοποιίας, φέρουν στο εξωτερικό μέρος, έντυπες και καθαρογραμμένες, τις εξής ενδείξεις:

Α. Την επωνυμία και τη διεύθυνση της επιχείρησης παρασκευής των πωλούμενων ειδών,

Β. Την ονομασία πώλησης και το είδος του άρτου και ειδικότερα:

α. Την ένδειξη «κατεψυγμένο», εφόσον το αρχικό προϊόν είναι κατεψυγμένο.

β. Την ένδειξη «διατηρημένο από κατεψυγμένη ή με άλλη μέθοδο συντηρημένη ζύμη».

γ. Την ένδειξη «μερικώς ψημένο - να ψηθεί πριν την βρώση του» εφόσον πρόκειται για προϊόν που παρασκευάζεται από μη ολοκληρωμένη έψηση ζύμης.

δ. Η ένδειξη «ψημένο, εξ ολοκλήρου παρασκευασθέν από μερικώς ψημένο /κατεψυγμένο άρτο» εφόσον το αρχικό προϊόν είναι μερικώς ψημένο/ κατεψυγμένο.

Γ. Το καθαρό βάρος, η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας και η τελική ημερομηνία ανάλωσης (ενδεικτικά ανάλωση έως ...) των πωλούμενων ειδών,

Δ. Τον κατάλογο των συστατικών.

Ε. Τυχόν ιδιαίτερες συνθήκες αποθήκευσης/ή συνθήκες χρήσης.

ΣΤ. Τη διατροφική δήλωση.

Ζ. Τον προσδιορισμό της παρτίδας, εφόσον αυτό απαιτείται.

5. Τα προϊόντα αρτοποιίας που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, όταν διατίθενται από καταστήματα λιανικής πώλησης, τοποθετούνται σε χώρους που διαχωρίζονται από τους χώρους έψησης των προϊόντων κατά την ως άνω (β) περίπτωση της παραγράφου 4 και από τους χώρους πώλησης του φρέσκου άρτου.

6. Τα καταστήματα παρασκευής και διάθεσης των προϊόντων της παραγράφου 1, μπορούν να παρασκευάζουν

και να διαθέτουν σε διερχόμενους ή καθήμενους πελάτες και πρόχειρα γεύματα που έχουν ως βάση τα προϊόντα αρτοποιίας, με την προϋπόθεση της τήρησης των ειδικότερων υγειονομικών και λοιπών σχετικών διατάξεων για τη δραστηριότητα αυτή.

7. Για τη μεταφορά προϊόντων αρτοποιίας εφαρμογή έχει το άρθρο 15 του ν. 3526/2007, όπως κάθε φορά ισχύει.

8. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για παράβαση της παραγράφου 2, 3, 5, 6 και 7, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά παράβαση.

Β. Για παράβαση της παραγράφου 3 πεντακόσια ευρώ (500€).

Γ. Για παραβάσεις της παραγράφου 4, ήτοι:

α. Για μη αναγραφή ενδείξεων, χίλια ευρώ (1.000€) ανά προϊόν.

β. Για ελλιπή αναγραφή ενδείξεων, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά προϊόν.

γ. Για ανακριβή-παραπλανητική αναγραφή ενδείξεων, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά προϊόν.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.5

ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Άρθρο 27

Πτηνοτροφικά προϊόντα

1. Για την εμπορία και διακίνηση των πτηνοτροφικών προϊόντων εφαρμόζεται το κανονιστικό νομικό πλαίσιο όπως κάθε φορά ισχύει των κάτωθι Εφαρμοστικών Ευρωπαϊκών Κανονισμών της Επιτροπής που έπονται του Κανονισμού (ΕΚ) 1234/2007 του Συμβουλίου.

· (ΕΚ) 543/2008 της επιτροπής της 16ης Ιουνίου 2008 για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 1234/2007 σχετικά με τους κανόνες εμπορίας για το κρέας των πουλερικών.

· (ΕΚ) 589/2008 της επιτροπής της 23ης Ιουνίου 2008 για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 1234/2007 σχετικά με τις προδιαγραφές εμπορίας των αυγών.

· (ΕΚ) 617/2008 της επιτροπής της 27ης Ιουνίου 2008 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 1234/2007 σχετικά με τις προδιαγραφές εμπορίας των αυγών προς επώαση και των νεοσσών πουλερικών ορνιθίνος.

2. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για μη αναγραφή ενδείξεων, χίλια ευρώ (1.000€) ανά παράβαση.

Β. Για ελλιπή αναγραφή ενδείξεων, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά παράβαση.

Γ. Για ανακριβή-παραπλανητική αναγραφή ενδείξεων, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά παράβαση.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.6

ΟΠΩΡΟΛΑΧΑΝΙΚΑ

Άρθρο 28

Διακίνηση και εμπορία νωπών οπωρολαχανικών

1. Η εμπορία και διακίνηση νωπών οπωρολαχανικών διέλεται από τις προδιαγραφές εμπορίας που προβλέ-

πονται στα μέρη Α και Β του παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 543/2011 της Επιτροπής της 8ης Ιουνίου 2011 (ΕΕ L 157 της 15.6.2011, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Εξαιρέσεις και παρεκκλίσεις από τις προδιαγραφές εμπορίας επιτρέπονται στις περιπτώσεις που ορίζονται στο άρθρο 4 του παραπάνω Κανονισμού.

2. Κατά την εμπορία και διακίνηση νωπών οπωρολαχανικών, τοποθετούνται επί των εμπορικών συσκευασιών (σάκοι, κιβώτια, τελάρα, κλούβες κ.λπ.), καθώς και επί όλων των εκδιδόμενων παραστατικών, οι ενδείξεις επισήμανσης που προβλέπονται από τον Κανονισμό 543/2011, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Ειδικά για τα εγχώρια οπωρολαχανικά, αναγράφεται υποχρεωτικά και ο τόπος παραγωγής, εκτός των περιπτώσεων που μία τέτοια αναγραφή θα ερχόταν σε σύγκρουση με τις διατάξεις του Καν. (ΕΕ) 1151/2012 που αφορούν στην προστασία των καταχωρισμένων γεωγραφικών ενδείξεων (ΠΟΠ/ΠΓΕ/ΕΠΙΠ). Για τα είδη «πατάτες», «ντομάτες», αναγράφεται υποχρεωτικά και η ποικιλία.

3. Για τα νωπά οπωρολαχανικά που διακινούνται με μεταφορικό μέσο σε μεγάλους περιέκτες, οι ενδείξεις της παραγράφου 2 αναγράφονται στο έγγραφο που συνοδεύει το εμπόρευμα ή σε δελτίο το οποίο τοποθετείται ευκρινώς στο εσωτερικό του μεταφορικού μέσου.

4. Στα εκδιδόμενα παραστατικά διακίνησης και εμπορίας νωπών οπωρολαχανικών μέχρι το στάδιο της λιανικής πώλησης, συμπληρώνεται, πέραν των άλλων πεδίων που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις και ο Αριθμός Μητρώου Εμπόρων Νωπών Οπωρολαχανικών (ΜΕΝΟ) του εκδότη του παραστατικού, εφόσον υποχρεούται να διαθέτει αριθμό ΜΕΝΟ.

5. Ως τελικός συσκευαστής – τυποποιητής νωπών οπωρολαχανικών ορίζεται ο συσκευαστής του οποίου η συσκευασία φθάνει ως έχει στο στάδιο της λιανικής πώλησης.

6. Ειδικά για τα προϊόντα του κατωτέρω πίνακα (Α):
ΠΙΝΑΚΑΣ (Α)

(α). Μήλα
(β). Εσπεριδοειδή
(γ). Ακτινίδια
(δ). Μαρούλια, κατσαρά αντίδια και πλατύφυλλα αντίδια
(ε). Ροδάκινα και Νεκταρίνια
(στ). Αχλάδια
(ζ). Φράουλες
(η). Γλυκές πιπεριές
(θ). Επιτραπέζια σταφύλια
(ι). Τομάτες
(ια). Πατάτες
(ιβ). Κρεμμύδια

Α. Όταν τελικός συσκευαστής εγχώριων νωπών οπωρολαχανικών είναι ο ίδιος ο παραγωγός, υποχρεούται να αναγράφει επί των εμπορικών συσκευασιών ή σε ετικέτες, πέραν των άλλων ενδείξεων που προβλέπονται στην παράγραφο 2, και τον Αριθμό Μητρώου Εμπόρων Νωπών Οπωρολαχανικών (ΜΕΝΟ) και τον αριθμό παρτίδας παραγωγής, όπως αυτός ορίζεται στην παράγραφο 7.

Β. Όταν τελικός συσκευαστής εγχώριων νωπών οπωρολαχανικών είναι το συσκευαστήριο – έμπορος, υποχρεούται να αναγράφει επί των εμπορικών συσκευασιών ή σε ετικέτες, πέραν των άλλων ενδείξεων που προβλέπονται στην παράγραφο 2, και τον Αριθμό Μητρώου Εμπόρων Νωπών Οπωρολαχανικών (ΜΕΝΟ) του συσκευαστηρίου και τον αριθμό παρτίδας παραγωγής όπως αυτός ορίζεται στην παράγραφο 7. Σε περίπτωση που η συσκευασία αφορά προϊόντα ενός και μόνο παραγωγού, αναγράφεται και το ονοματεπώνυμο και ο Αριθμός Μητρώου Εμπόρων Νωπών Οπωρολαχανικών (ΜΕΝΟ) του παραγωγού, εφόσον υποχρεούται να διαθέτει, άλλως αναγράφεται ο Αριθμός του Φορολογικού του Μητρώου (Α.Φ.Μ.).

Γ. Όταν ο έμπορος προμηθεύεται από χώρες της Ε.Ε. ή εισάγει από Τρίτες Χώρες νωπά οπωροκηπευτικά, υποχρεούται να αναγράφει επί των εμπορικών συσκευασιών ή σε ετικέτες, πέραν των άλλων ενδείξεων που προβλέπονται στην παράγραφο 2, και τον δικό του Αριθμό Μητρώου Εμπόρων Νωπών Οπωρολαχανικών (ΜΕΝΟ) και τον αριθμό παρτίδας εισαγωγής όπως αυτός ορίζεται στην παράγραφο 8.

Δ. Ο αριθμός παρτίδας παραγωγής - εισαγωγής αναγράφεται υποχρεωτικά σε όλα τα εκδιδόμενα παραστατικά διακίνησης και εμπορίας νωπών οπωρολαχανικών.

7. Προκειμένου για εγχώρια νωπά οπωρολαχανικά του Πίνακα (Α) ο αριθμός παρτίδας παραγωγής αποτελείται:

Α. Για τον παραγωγό - τελικό συσκευαστή από τον αύξοντα αριθμό εγγραφής στο Βιβλίο Ιχνηλασιμότητας της παραγράφου 11 και την ημερομηνία συσκευασίας (ηη/μμ/εε).

Β. Για τον τελικό συσκευαστή – έμπορο, όταν η συσκευασία αφορά παραλαβές από περισσότερους του ενός παραγωγούς, από τον αριθμό του παραστατικού διακίνησης του συσκευαστηρίου προς τρίτους και την ημερομηνία συσκευασίας (ηη/μμ/εε).

Γ. Για τον τελικό συσκευαστή – έμπορο, όταν η συσκευασία αφορά παραλαβή από έναν και μόνο παραγωγό, από τον αριθμό του παραστατικού διακίνησης του παραγωγού, τον αύξοντα αριθμό εγγραφής στο Βιβλίο Ιχνηλασιμότητας και την ημερομηνία συσκευασίας (ηη/μμ/εε).

8. Προκειμένου για προερχόμενα από χώρες της Ε.Ε. ή εισαγόμενα από Τρίτες Χώρες νωπά οπωρολαχανικά του Πίνακα (Α), ο αριθμός παρτίδας εισαγωγής αποτελείται από τον αριθμό του παραστατικού παραλαβής του μεταφορέα, όπως αυτό προβλέπεται κάθε φορά από τις διατάξεις του Υπ. Οικονομικών, τον αύξοντα αριθμό εγγραφής στο Βιβλίο Ιχνηλασιμότητας και την ημερομηνία παραλαβής (ηη/μμ/εε).

9. Απαγορεύεται για οποιοδήποτε λόγο η αφαίρεση ή η καταστροφή των παραπάνω πινακίδων - ετικετών καθώς και η αλλοίωση των αναγραφόμενων επί αυτών ενδείξεων.

10. Στις συσκευασίες πατάτας επιτρέπεται η ύπαρξη ξένων υλών (χώμα κ.λπ.) μέχρι ποσοστό 1,5% στο καθαρό βάρος τους.

11. ΒΙΒΛΙΟ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

Α. Το ΒΙΒΛΙΟ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ νωπών οπωρολαχανικών, τηρείται είτε χειρόγραφα είτε μηχανογραφημένα,

για τα προϊόντα του ΠΙΝΑΚΑ (Α) της παραγράφου 6 και θεωρείται από την αρμόδια Υπηρεσία της Περιφερειακής Ενότητας της έδρας του εκάστοτε υπόχρεου τήρησης του.

Υπόχρεοι τήρησης του ΒΙΒΛΙΟΥ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ είναι οι εκάστοτε υπόχρεοι αναγραφής του αριθμού παρτίδας παραγωγής – εισαγωγής για τα προϊόντα του ΠΙΝΑΚΑ (Α) της παραγράφου 6.

Β. Το ΒΙΒΛΙΟ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ εγχώριων νωπών οπωρολαχανικών διαγραμμίζεται υποχρεωτικά με τις κατωτέρω στήλες, σε κάθε μία εκ των οποίων γίνεται και η ανάλογη εγγραφή, ως εξής:

- Στην πρώτη στήλη, με τίτλο «Α/Α ΕΓΓΡΑΦΗΣ», αναγράφεται, κατά σειρά εγγραφών για κάθε παρτίδα χωριστά, ο αύξων αριθμός εγγραφής, ο οποίος αναριθμείται εξαρχής την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους.

- Στη δεύτερη στήλη, με τίτλο «ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ», αναγράφονται το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία και ο Αριθμός Μητρώου Εμπόρων Νωπών Οπωρολαχανικών (ΜΕΝΟ) του παραγωγού και ο αριθμός και η ημερομηνία του παραστατικού διακίνησης. Εάν ο παραγωγός δεν υποχρεούται να διαθέτει Αριθμό Μητρώου Εμπόρων Νωπών Οπωρολαχανικών (ΜΕΝΟ), αναγράφεται ο Αριθμός του Φορολογικού του Μητρώου (Α.Φ.Μ.).

- Στην τρίτη στήλη, με τίτλο «ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ – ΤΟΠΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ», αναγράφονται υποχρεωτικά η χώρα καταγωγής του προϊόντος, καθώς και ο δήμος και το τοπωνύμιο, εφόσον υπάρχει, παραγωγής του προϊ-

όντος, για κάθε παραλαβή – παρτίδα χωριστά, με την επιφύλαξη των διατάξεων του Καν. (ΕΕ) 1151/2012 για τα συστήματα ποιότητας (ΠΟΠ/ΠΓΕ/ΕΠΙΠ).

- Στην τέταρτη στήλη, με τίτλο «ΕΙΔΟΣ – ΠΟΙΚΙΛΙΑ – ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ», αναγράφονται το είδος, η ποικιλία και η ποιοτική κατηγορία, για κάθε είδος - παραλαβή - παρτίδα χωριστά, όπου οι ενδείξεις αυτές προβλέπονται. Ειδικά για το είδος «πατάτες» και «ντομάτες», η ποικιλία αναγράφεται υποχρεωτικά.

- Στην πέμπτη στήλη, με τίτλο «ΜΙΚΤΟ ΒΑΡΟΣ ΠΑΡΑΛΗΦΘΕΝΤΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ - ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΑΛΗΦΘΕΝΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ», αναγράφεται το μικτό βάρος του παραληφθέντος προϊόντος και εφόσον αυτό είναι συσκευασμένο, ο αριθμός των συσκευασιών ανά μέσο/τύπο συσκευασίας, όπως προκύπτουν από το σχετικό παραστατικό διακίνησης, για κάθε παραλαβή - παρτίδα χωριστά.

- Στην έκτη στήλη, με τίτλο «ΒΑΡΟΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΘΕΝΤΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ - ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ», αναγράφονται το μικτό βάρος του συσκευασθέντος ή ανασυσκευασθέντος προϊόντος, καθώς και ο αριθμός των παραχθέντων συσκευασιών. Η στήλη αυτή συμπληρώνεται εφόσον το προϊόν συσκευάζεται για πρώτη φορά ή ανασυσκευάζεται με σκοπό την περαιτέρω διάθεση.

- Στην έβδομη στήλη, με τίτλο «ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΤΙΔΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ», αναγράφεται ο αριθμός παρτίδας παραγωγής όπως ορίζεται στην παράγραφο 7.

Υπόδειγμα τήρησης ΒΙΒΛΙΟΥ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΕΓΧΩΡΙΩΝ ΝΩΠΩΝ ΟΠΩΡΟΛΑΧΑΝΙΚΩΝ

A/A Εγγραφής	Στοιχεία Παραγωγού (Ον/μο, ΜΕΝΟ, Αριθμ. & Ημ/νια Παραστατικού)	Χώρα Καταγωγής – Τόπος παραγωγής	Είδος - Ποικιλία - Ποιοτική κατηγορία	Μικτό βάρος παραληφθέντος προϊόντος – Αριθμός παραληφθέντων συσκευασιών	Βάρος συσκευασθέντος προϊόντος – αριθμός συσκευασιών	Αριθμός παρτίδας παραγωγής (Σύμφωνα με το Άρθρο 28 παρ.7 της παρούσας)
--------------	--	----------------------------------	---------------------------------------	---	--	--

Γ. Το ΒΙΒΛΙΟ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ νωπών οπωρολαχανικών προερχόμενων από χώρες της ΕΕ ή εισαγόμενων από Τρίτες Χώρες, διαγραμμίζεται υποχρεωτικά με τις κατωτέρω στήλες, σε κάθε μία εκ των οποίων γίνεται και η ανάλογη εγγραφή, ήτοι:

- Στην πρώτη στήλη, με τίτλο «Α/Α ΕΓΓΡΑΦΗΣ», αναγράφεται κατά σειρά εγγραφών, για κάθε παρτίδα χωριστά, ο αύξων αριθμός εγγραφής ο οποίος αναριθμείται εξαρχής κάθε ημέρα.

- Στη δεύτερη στήλη, με τίτλο «ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ – ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ», αναγράφεται η χώρα καταγωγής και ο προμηθευτής, για κάθε παρτίδα παραλαβής χωριστά.

- Στην τρίτη στήλη, με τίτλο «ΕΙΔΟΣ – ΠΟΙΚΙΛΙΑ - ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ», αναγράφεται το είδος, η ποικιλία και η ποιοτική κατηγορία για κάθε παρτίδα παραλαβής χωριστά, όπου οι ενδείξεις αυτές προβλέπονται. Ειδικά για το είδος πατάτες, η ποικιλία αναγράφεται υποχρεωτικά.

- Στην τέταρτη στήλη, με τίτλο «ΜΙΚΤΟ ΒΑΡΟΣ ΠΑΡΑΛΗΦΘΕΝΤΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ - ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΑΛΗΦΘΕΝΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ», αναγράφεται το μικτό βάρος του παραληφθέντος προϊόντος και εφόσον αυτό είναι συσκευασμένο, ο αριθμός των συσκευασιών ανά μέσο/τύπο συσκευασίας, όπως προκύπτουν από το σχετικό παραστατικό διακίνησης, για κάθε παραλαβή -παρτίδα χωριστά.

- Στην πέμπτη στήλη, με τίτλο «ΒΑΡΟΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΘΕΝΤΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ - ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ», αναγράφεται το μικτό βάρος του συσκευασθέντος ή ανασυσκευασθέντος προϊόντος, καθώς και ο αριθμός των παραχθέντων συσκευασιών. Η στήλη αυτή συμπληρώνεται, εφόσον το προϊόν συσκευάζεται για πρώτη φορά ή ανασυσκευάζεται με σκοπό την περαιτέρω διάθεση.

- Στην έκτη στήλη, με τίτλο «ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΤΙΔΑΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ», αναγράφεται ο αριθμός παρτίδας εισαγωγής όπως ορίζεται στην παράγραφο 8.

Υπόδειγμα τήρησης ΒΙΒΛΙΟΥ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΩΝ ΝΩΠΩΝ ΟΠΩΡΟΛΑΧΑΝΙΚΩΝ

A/A Εγγραφής	Χώρα Καταγωγής - Προμηθευτής	Είδος - Ποικιλία - Ποιοτική Κατηγορία	Μικτό βάρος παραληφθέντος προϊόντος – Αριθμός παραληφθέντων συσκευασιών	Βάρος συσκευασθέντος προϊόντος – αριθμός συσκευασιών	Αριθμός Παρτίδας Εισαγωγής (Σύμφωνα με το Άρθρο 28, παρ.8 της παρούσας)
--------------	------------------------------	---------------------------------------	---	--	---

12. Την ευθύνη για τις ενδείξεις επί των εμπορικών συσκευασιών που απαιτούνται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, φέρει ο τελικός συσκευαστής νωπών οπωρολαχανικών, καθώς και οποιοσδήποτε μετέχει στην αλυσίδα διανομής μέχρι τον τελικό καταναλωτή.

Την ευθύνη για τις ενδείξεις επί των παραστατικών διακίνησης και εμπορίας νωπών οπωρολαχανικών που απαιτούνται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, φέρει ο εκδότης αυτών.

13. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για μη ύπαρξη των προβλεπομένων ενδείξεων επί των εμπορικών συσκευασιών των νωπών οπωρολαχανικών του Πίνακα Α, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) και για τα λοιπά πλην του πίνακα Α νωπά οπωρολαχανικά, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€).

Β. Για ελλείψεις ενδείξεις επί των εμπορικών συσκευασιών των νωπών οπωρολαχανικών του Πίνακα Α δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€) και για τα λοιπά πλην του πίνακα Α νωπά οπωρολαχανικά, χίλια ευρώ (1.000€).

Γ. Για ανακριβείς - παραπλανητικές ενδείξεις επί των εμπορικών συσκευασιών των νωπών οπωρολαχανικών του Πίνακα Α τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) και των λοιπών πλην του πίνακα Α νωπών οπωρολαχανικών, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€).

Δ. Για μη τήρηση βιβλίου ιχνηλασιμότητας για τα προϊόντα του Πίνακα Α, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€).

Ε. Για ελλιπή τήρηση του βιβλίου ιχνηλασιμότητας για τα προϊόντα του Πίνακα Α, χίλια ευρώ (1.000€).

ΣΤ. Για ανακριβή - παραπλανητική ενημέρωση του βιβλίου ιχνηλασιμότητας για τα προϊόντα του Πίνακα Α, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€).

Άρθρο 29

Ειδικότερες διατάξεις κατά τη διάθεση των νωπών οπωρολαχανικών

1. Με την επιφύλαξη των παρακάτω παραγράφων 2 και 3, απαγορεύεται απολύτως η ανάμειξη διαφορετικών ειδών καθώς και διαφορετικών ποικιλιών ή διαφορετικών ποιοτήτων του ίδιου είδους σε κάθε στάδιο χονδρικής και στη λιανική πώληση όλων των νωπών οπωρολαχανικών. Είναι ανεκτή η απόκλιση έως ποσοστό 10% σε προϊόντα που πωλούνται αποκλειστικά στις προθήκες σημείων λιανικής πώλησης και δεν είναι σε κλειστές συσκευασίες.

2. Επιτρέπεται η διάθεση στην αγορά συσκευασιών καθαρού βάρους 5 κιλών ή μικρότερου που περιέχουν μείγματα διαφορετικών ειδών οπωρολαχανικών, υπό την προϋπόθεση ότι:

Α. Τα προϊόντα είναι της ίδιας ποιότητας.

Β. Κάθε προϊόν είναι σύμφωνο προς τις ειδικές προδιαγραφές εμπορίας του είδους ή, εάν δεν υπάρχουν ειδικές προδιαγραφές εμπορίας για ένα συγκεκριμένο είδος, με τις γενικές προδιαγραφές εμπορίας, όπως αυτές ορίζονται στον Κανονισμό 543/2011, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Γ. Στη συσκευασία αναγράφονται οι ενδείξεις που προβλέπονται από τον Κανονισμό 543/2011, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και, ειδικά για τα προϊόντα του πίνακα (Α), ο αριθμός παρτίδας παραγωγής ή εισαγωγής του καθενός από αυτά.

Εάν τα οπωρολαχανικά που περιέχονται σε ένα μείγμα είναι καταγωγής περισσότερων του ενός κρατών μελών ή τρίτων χωρών, οι πλήρεις ονομασίες των χωρών καταγωγής μπορούν να αντικατασταθούν με μία από τις κατωτέρω ενδείξεις κατά περίπτωση:

- «μείγμα οπωροκηπευτικών από χώρες ΕΕ»

- «μείγμα οπωροκηπευτικών από χώρες εκτός ΕΕ»

- «μείγμα οπωροκηπευτικών από χώρες ΕΕ και από χώρες εκτός ΕΕ»

3. Προκειμένου για τα προϊόντα για τα οποία ισχύουν ειδικές προδιαγραφές εμπορίας, επιτρέπεται η διάθεση στην αγορά συσκευασιών που περιέχουν μείγματα του ίδιου είδους οπωρολαχανικών αλλά διαφορετικών ποικιλιών σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που τίθενται από τον Κανονισμό 543/2011, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

4. Στους χώρους λιανικής πώλησης των νωπών οπωρολαχανικών (ανεξάρτητα του αν η πώληση τους γίνεται απευθείας από τα μέσα συσκευασίας ή από πάγκους ή σε επώνυμες και κλειστές συσκευασίες στους χώρους έκθεσης προς πώληση, για κάθε είδος χωριστά, τοποθετείται ή αναρτάται πινακίδα πώλησης σε εμφανές σημείο ορατή από τον καταναλωτή, στην οποία με ευανάγνωστα και ευδιάκριτα γράμματα αναγράφονται οι ενδείξεις που προβλέπονται από τον Κανονισμό 543/2011 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, καθώς και η τιμή ανά μονάδα πώλησης του προϊόντος. Ειδικά για τα προϊόντα του Πίνακα (Α) αναγράφεται επιπλέον ο αριθμός παρτίδας παραγωγής ή εισαγωγής όπως αναγράφεται επί των αντίστοιχων συσκευασιών και παραστατικών. Για τα εγχώρια οπωρολαχανικά, αναγράφεται υποχρεωτικά και ο τόπος παραγωγής εκτός των περιπτώσεων που μία τέτοια αναγραφή θα ερχόταν σε σύγκρουση με τις διατάξεις του Καν. (ΕΕ) 1151/2012 που αφορούν στην προστασία των καταχωρισμένων γεωγραφικών ενδείξεων (ΠΟΠ/ΠΓΕ/ΕΠΙΠ). Ειδικά για τα είδη πατάτες και ντομάτες αναγράφεται υποχρεωτικά και η ποικιλία. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται κατά τη συνήθη εμπορική πρακτική η πώληση κατόπιν δεματοποίησης (μάτσο) ορισμένων λαχανικών (π.χ. μαϊντανός, άνηθος, σέλινο, καρότα, κρεμμύδια χλωρά) ή με το τεμάχιο (π.χ. σκόρδα, μαρούλια, αγκινάρες, αγγούρια, κ.λπ.), εφόσον επί της πινακίδας τιμής πώλησης αναγράφεται η τιμή ανά μονάδα μέτρησης.

5. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για παράβαση της παραγράφου 1, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€).

Β. Για παράβαση των παραγράφων 2 και 3, χίλια ευρώ (1.000€).

Γ. Για παράβαση της παραγράφου 4:

α. Για ελλείψεις ενδείξεις, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά είδος.

β. Για ανακριβείς - παραπλανητικές ενδείξεις, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά είδος.

Άρθρο 30

Παραστατικά διακίνησης και εμπορίας νωπών οπωρολαχανικών

1. Κάθε επιτηδευματίας (συσκευαστής, χονδρέμπορος

ή λιανοπωλητής) που αγοράζει από παραγωγό ή άλλο επιτηδευματία νωπά οπωρολαχανικά εκδίδει – κατέχει όλα τα παραστατικά διακίνησης και εμπορίας, που προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις του Υπ. Οικονομικών, πριν την έναρξη των πωλήσεων και τα επιδεικνύει στις αρμόδιες ελεγκτικές υπηρεσίες.

2. Κάθε επιτηδευματίας (συσκευαστής, χονδρέμπορος ή λιανοπωλητής) που πωλεί νωπά οπωρολαχανικά για λογαριασμό παραγωγού ή άλλου επιτηδευματία (με προμήθεια) εκδίδει, μετά το πέρας των πωλήσεων, εκκαθάριση σύμφωνα τις οικείες διατάξεις του Υπ. Οικονομικών.

3. Στα παραστατικά διακίνησης και εμπορίας νωπών οπωρολαχανικών πέραν των όσων προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις του Υπ. Οικονομικών αναγράφονται, όπου αυτές προβλέπονται από το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο, και οι κατωτέρω ενδείξεις:

Α. Η ποικιλία και η ποιοτική κατάταξη μαζί με την περιγραφή του είδους.

Β. Το ονοματεπώνυμο του παραγωγού για τα είδη που δεν υπάγονται στον ΠΙΝΑΚΑ Α του άρθρου 28.

Γ. Ο τόπος παραγωγής για τα εγχώρια με την επιφύλαξη των διατάξεων του Καν. (ΕΕ) 1151/2012 για τα συστήματα ποιότητας (ΠΟΠ/ΠΓΕ/ΕΠΙΠ) και τα ενδοκοινοτικά οπωρολαχανικά και η χώρα προέλευσης (χώρα καταγωγής) για τα εισαγόμενα.

Δ. Ο αριθμός παρτίδας παραγωγής ή εισαγωγής για τα προϊόντα του ΠΙΝΑΚΑ Α του άρθρου 28 του παρόντος κεφαλαίου.

4. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι :

Α. Για μη έκδοση / κατοχή παραστατικών εμπορίας και διακίνησης αξίας μέχρι χίλια ευρώ (1.000€), χίλια πεντάκσια ευρώ (1.500€) ανά παράβαση.

Β. Για μη έκδοση / κατοχή παραστατικών εμπορίας και διακίνησης αξίας χιλίων ένα ευρώ και άνω (1.001€), τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά παράβαση.

Γ. Για ελλιπή αναγραφή των ενδείξεων που απαιτούνται επί των παραστατικών διακίνησης και εμπορίας των νωπών οπωρολαχανικών του πίνακα Α της παραγράφου 6, δύο χιλιάδες (2.000€) ανά παραστατικό και για τα λοιπά πλην του πίνακα Α νωπά οπωρολαχανικά, χίλια ευρώ (1.000€) ανά παραστατικό.

Δ. Για ανακριβή-παραπλανητική αναγραφή των ενδείξεων που απαιτούνται επί των παραστατικών διακίνησης και εμπορίας, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€), ανά παραστατικό.

Άρθρο 31

Ηρτημένη παραγωγή

1. Επιτηδευματίες (συσκευαστές, χονδρέμποροι ή λιανοπωλητές) που αγοράζουν από παραγωγούς νωπά οπωρολαχανικά πριν την συγκομιδή τους (ηρτημένη παραγωγή) υποχρεούνται στην κατάρτιση συμφωνητικού στο οποίο θα αναγράφεται η προβλεπόμενη παραγωγή, η τιμή αγοράς και η συνολική αξία αυτής.

2. Το παραστατικό αγοράς της ηρτημένης παραγωγής εκδίδεται με την υπογραφή του συμφωνητικού μεταξύ των συμβαλλομένων. Το εν λόγω συμφωνητικό επισυνάπτεται στο παραστατικό αγοράς.

3. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (1.000€).

Άρθρο 32

Διαδικασία αποτίμησης συναλλαγών μεταξύ παραγωγών και επιτηδευματιών

1. Η αποτίμηση της αξίας της συναλλαγής κατά την πώληση νωπών οπωρολαχανικών μεταξύ παραγωγών και επιτηδευματιών (συσκευαστήρια, χονδρέμποροι) για κάθε είδος νωπού οπωρολαχανικού γίνεται σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας τυποποίησης, ιδίως:

Α. Είτε πριν τη διαδικασία τυποποίησης στο σύνολο της πωληθείσας ποσότητας.

Β. Είτε μετά τη διαδικασία τυποποίησης διακριτά κατά κατηγορία κατάταξης του συνόλου της πωληθείσας ποσότητας.

2. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (1.000€).

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.7

ΑΛΙΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Άρθρο 33

Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου, ισχύουν οι ορισμοί που καθορίζονται κάθε φορά από τους Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.

Άρθρο 34

Ενδείξεις επί των πινακίδων λιανικής πώλησης προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

1. Τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας με κωδικό ΣΟ 0301, 0302, 0303, 0304, 0305, 0306, 0307 όπως αυτά ορίζονται στην ισχύουσα Ευρωπαϊκή και Εθνική Νομοθεσία, ανεξάρτητα από την προέλευσή τους (εγχώρια, κοινοτικά, τρίτης χώρας), πωλούνται στον τελικό καταναλωτή μόνο εφόσον φέρουν πληροφορίες για την ενημέρωσή του καταναλωτή, οι οποίες αναγράφονται στην ετικέτα ή στην σήμανση του προϊόντος με ευανάγνωστα κεφαλαία γράμματα ως εξής:

Α. Την τιμή λιανικής πώλησης ανά συσκευασία, εφόσον το προϊόν διατίθεται συσκευασμένο και την τιμή ανά μονάδα μέτρησης (ευρώ ανά κιλό) κατόπιν αναγωγής της πρώτης τιμής στη δεύτερη σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 της παρούσας. Ειδικά για τα κατεψυγμένα αλιεύματα με υγρό κάλυψης (επίπαγο), ο τρόπος εμφάνισης της τιμής ανά μονάδα μέτρησης ορίζεται κατωτέρω στο άρθρο 37 της παρούσας απόφασης.

Β. Την εμπορική και επιστημονική ονομασία του είδους όπως ισχύει.

Η επιστημονική ονομασία του είδους, μπορεί να παρέχεται και με την μορφή εμπορικής πληροφόρησης, (όπως π.χ. αφίσα, κ.λπ.).

Γ. Τη μέθοδο παραγωγής τους (αλιευμένο ή αλιευμένο σε γλυκά νερά ή προϊόν εκτροφής) κατά περίπτωση.

Σε περίπτωση που προσφέρονται στον καταναλωτή ή σε μονάδα μαζικής εστίασης:

α. Μείγμα ειδών που διαφέρει η μέθοδος παραγωγής:

Η υποχρεωτική πληροφορία που αναγράφεται είναι η μέθοδος παραγωγής κάθε παρτίδας.

β. Μείγμα πανομοιότυπων ειδών:

Η υποχρεωτική πληροφορία που αναγράφεται είναι η περιοχή της αντιπροσωπευτικότερης σε ποσότητα παρτίδας μαζί με την ένδειξη ότι τα προϊόντα προέρχονται από διαφορετικές περιοχές αλίευσης ή υδατοκαλλιέργειας.

γ. Μείγμα ειδών που διαφέρει η περιοχή αλίευσης ή χώρα υδατοκαλλιέργειας :

Η υποχρεωτική πληροφορία που αναγράφεται είναι να αναφέρεται τουλάχιστον η ζώνη της αντιπροσωπευτικότερης σε ποσότητα παρτίδας και με την ένδειξη ότι το προϊόν προέρχεται από διαφορετικές περιοχές αλίευσης ή διαφορετικές χώρες αντίστοιχα και απαραίτητα η μέθοδος παραγωγής κάθε παρτίδας.

Δ. Την περιοχή αλίευσης ή εκτροφής και την κατηγορία αλιευτικού εργαλείου που χρησιμοποιήθηκε στην περίπτωση προϊόντος αλίευσης, σύμφωνα με την πρώτη στήλη του παραρτήματος ΙΙΙ Καν (ΕΕ) 1379/2013 όπως ισχύει.

Ε. Αν το προϊόν έχει προηγουμένως καταψυχθεί, απαιτείται η αναγραφή της λέξης «αποψυχθέν» υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 35 της παρούσης.

ΣΤ. Η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας, όπου απαιτείται.

α. Απαιτείται στα προσυσκευασμένα προϊόντα μεταποιημένα ή μη (άρθρο 9 του Καν. (ΕΕ) 1169/2011).

β. Δεν απαιτείται στα μη προσυσκευασμένα, μη μεταποιημένα προϊόντα και με την προϋπόθεση ότι δεν έχουν ληφθεί εθνικά μέτρα (άρθρο 44 του Καν. 1169/2011).

Ζ. Για το είδος τόνος (*Thunnus thynnus* – BFT) η σήμανση ή ετικέτα έχει τις επιπλέον πληροφορίες όσον αφορά τη συγκεκριμένη περιοχή αλίευσης και την ημερομηνία αλίευσης.

Η. α. Για τα προϊόντα που αλιεύονται σε γλυκά νερά, (ποτάμια, λίμνες), ως περιοχή αλίευσης αναγράφεται η ένδειξη του κράτους μέλους ή της τρίτης χώρας καταγωγής του προϊόντος.

β. Για τα προϊόντα υδατοκαλλιέργειας, ως περιοχή παραγωγής αναγράφεται το κράτος μέλος ή η τρίτη χώρα όπου το προϊόν υδατοκαλλιέργειας έχει παραμείνει τουλάχιστον κατά το ήμισυ της ανάπτυξης του ή έχει φτάσει το ήμισυ ή το περισσότερο βάρος του.

γ. Για τα προϊόντα οστρακοειδών αναγράφεται το κράτος μέλος ή η τρίτη χώρα αν αυτά έχουν εκτραφεί ή καλλιεργηθεί τουλάχιστον έξι (6) μήνες.

δ. Για τα προϊόντα λιμνοθαλασσών μπορεί να αναγράφεται η ένδειξη «λιμνοθάλασσας».

ε. Για τα προϊόντα αλιείας, μπορεί να γίνεται εκτενέστερη αναφορά προέλευσης μεταξύ παρενθέσεων, σε ακριβέστερη ζώνη αλίευσης ή παραγωγής των, ως συνέχεια της υποχρεωτικής σήμανσης. π.χ. Μεσόγειος θάλασσα–FAO 37 (Κορινθιακός κόλπος).

2. Για τα μη προσυσκευασμένα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, οι υποχρεωτικές πληροφορίες μπορεί να παρέχονται στη λιανική πώληση με εμπορική πληροφορόφορηση όπως πινακίδες, αφίσες κ.λπ.

3. Η ΕΝΔΕΙΞΗ ΑΛΙΕΥΤΙΚΗΣ ΖΩΝΗΣ FAO, εκτός Βορειοανατολικού Ατλαντικού, Μεσογείου και Μαύρης Θάλασσας (ονομασία αλιευτικής ζώνης) ορίζεται ως εξής:

α/α	ΖΩΝΕΣ ΑΛΙΕΥΣΗΣ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΖΩΝΗΣ
1	Βορειοδυτικός Ατλαντικός	Ζώνη FAO 21
2	Κεντροδυτικός Ατλαντικός	Ζώνη FAO 31
3	Κεντροανατολικός Ατλαντικός	Ζώνη FAO 34
4	Νοτιοδυτικός Ατλαντικός	Ζώνη FAO. 41
5	Νοτιοανατολικός Ατλαντικός	Ζώνη FAO 47
6	Ινδικός Ωκεανός	Ζώνη FAO 51 και 57
7	Ειρηνικός Ωκεανός	Ζώνη FAO 61, 67, 71, 77, 81 και 87
8	Ανταρκτική	Ζώνη FAO 48, 58 και 88

ΕΝΔΕΙΞΗ ΑΛΙΕΥΤΙΚΗΣ ΖΩΝΗΣ FAO Βορειοανατολικού Ατλαντικού FAO 27
(υποζώνη ή διαίρεση)

ΖΩΝΗ ΑΛΙΕΥΣΗΣ: ΒΟΡΕΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ ΑΤΛΑΝΤΙΚΟΣ FAO 27	
ΥΠΟΖΩΝΗ-ΔΙΑΙΡΕΣΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ
Υποζώνη I	Θάλασσα του Barents
Υποζώνη II	Θάλασσα της Νορβηγίας, Spitzbergen, και Νήσος των Αρκτων
Διαίρεση II a	Θάλασσα της Νορβηγίας
Διαίρεση II b	Spitzbergen και Νήσος των Αρκτων
Υποζώνη III	Skagerrak, Kattegat, Sound, Belt Sea, και Βαλτική Θάλασσα, το Sound και η Belt μαζί είναι επίσης γνωστές με το όνομα Ζώνη Διάβασης
Διαίρεση III a	Skagerrak και Kattegat
Διαίρεση III b,c	Sound και Belt Sea ή Ζώνη Διάβασης
Διαίρεση III b (23)	Sound
Διαίρεση III c (22)	Belt Sea
Διαίρεση III d (24-32)	Βαλτική Θάλασσα
Υποζώνη IV	Βόρεια Θάλασσα
Διαίρεση IV a	Βόρειο τμήμα της Βόρειας Θάλασσας
Διαίρεση IV b	Κεντρικό τμήμα της Βόρειας Θάλασσας
Διαίρεση IV c	Νότιο τμήμα της Βόρειας Θάλασσας
Υποζώνη V	Ισλανδία και εδάφη Feroes
Διαίρεση V a	Εδάφη Ισλανδίας

Διαίρεση V b	Εδάφη Feroes
Υποζώνη VI	Rockall, Βορειοδυτική Ακτή της Σκωτίας και Βόρεια Ιρλανδία; η Βορειοδυτική Ακτή της Σκωτίας και η Βόρεια Ιρλανδία ονομάζονται επίσης Δυτικά της Σκωτίας
Διαίρεση VI a	Βορειοδυτική Ακτή της Σκωτίας και Βόρεια Ιρλανδία ή Δυτικά της Σκωτίας
Διαίρεση VI b	Rockall
Υποζώνη VII	Ιρλανδική Θάλασσα, Δυτικά της Ιρλανδίας, Porcupine Bank, Ανατολική και Δυτική Μάγχη, Στενά του Bristol, Βόρεια και Νότια Κελτική Θάλασσα, και Νοτιοδυτικά της Ιρλανδίας - Ανατολικό και Δυτικό τμήμα
Διαίρεση VII a	Ιρλανδική Θάλασσα
Διαίρεση VII b	Δυτικά της Ιρλανδίας
Διαίρεση VII c	Porcupine Bank
Διαίρεση VII d	Ανατολική Μάγχη
Διαίρεση VII e	Δυτική Μάγχη
Διαίρεση VII f	Στενά του Bristol

Ο κατάλογος με την επιστημονική και εμπορική ονομασία των ειδών είναι αναρτημένος στο ιστότοπο της Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Αλιείας στην θεματική ενότητα «Εμπορικές Ονομασίες» του ΥΠΑΑΤ.

4. Για τα προϊόντα της παραγράφου 1 που πωλούνται στον τελικό καταναλωτή, στην ετικέτα ή στην σήμανση, εκτός από τις υποχρεωτικές πληροφορίες της ανωτέρω παραγράφου 2, μπορούν να αναγράφονται προαιρετικά οι πληροφορίες του άρθρου 39 του Καν.(ΕΕ) αριθ. 1379/2013 όπως ισχύει.

Σε περίπτωση προσφοράς προς πώληση στον τελικό καταναλωτή, μείγματος προϊόντων της παραγράφου 1, εφαρμόζονται κατά περίπτωση οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 35 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1379/2013 όπως ισχύει.

Οι υποχρεωτικές και προαιρετικές πληροφορίες των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, ισχύουν με την επιφύλαξη άλλων υποχρεώσεων που προβλέπονται από λοιπές διατάξεις της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας (εκτός αλιευτικής) και αφορούν την λιανική πώληση των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.

5. Οι υποχρεωτικές πληροφορίες της παραγράφου 1 δεν εφαρμόζονται για τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που διατίθενται από το αλιευτικό σκάφος στο σημείο εκφόρτωσης ή από τους χώρους – εγκαταστάσεις συγκέντρωσης των μονάδων εκτροφής/υδατοκαλλιέργειας απευθείας προς τον τελικό καταναλωτή και η αξία τους δεν υπερβαίνει τα 50 ευρώ την ημέρα για κάθε καταναλωτή.

6. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για μη τήρηση πινακίδας με τις απαιτούμενες ενδείξεις, χίλια ευρώ (1.000€) ανά είδος.

Β. Για ελλιπή τήρηση πινακίδας με τις απαιτούμενες ενδείξεις, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά είδος.

Γ. Για μη αναγραφή ενδείξεων στην ελληνική γλώσσα όπου απαιτείται, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά είδος.

Δ. Για μη αναγραφή ενδείξεων με ισομεγέθη, ευδιάκριτα και ευανάγνωστα γράμματα και την τελική τιμή πώλησης με έντονη γραφή (bold), πεντακόσια ευρώ (500€) ανά είδος.

Ε. Για αναγραφή ανακριβών-παραπλανητικών ενδείξεων, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά είδος.

Άρθρο 35

Όροι διάθεσης αποψυγμένων αλιευτικών προϊόντων στο λιανικό εμπόριο

1. Η απόψυξη κατεψυγμένων αλιευτικών προϊόντων απαγορεύεται να λαμβάνει χώρα κατά το στάδιο της λιανικής πώλησης από τον έμπορο λιανικής.

2. Στο στάδιο της λιανικής πώλησης, επιτρέπεται η διάθεση προσυσκευασμένων αποψυγμένων αλιευμάτων με όλες τις προβλεπόμενες ενδείξεις του προηγούμενου άρθρου, και εφόσον αυτά έχουν παραχθεί-συσκευασθεί από επιχειρήσεις με εγκεκριμένες εγκαταστάσεις που διαθέτουν πέραν από την προβλεπόμενη άδεια λειτουργίας και αριθμό έγκρισης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Καν.(ΕΚ) 852/2004 και ειδικές απαιτήσεις που θέτει ο Καν.(ΕΚ) 853/2004 για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης. Ο αριθμός έγκρισης του προηγούμενου εδαφίου θα πρέπει να αναγράφονται επί της συσκευασίας.

3. Η διάθεση αποσυσκευασμένων αποψυγμένων αλιευμάτων στο στάδιο της χονδρικής πώλησης διενεργείται υπό τις προϋποθέσεις της ανωτέρω παραγράφου 2 και η μορφή της συσκευασίας των προϊόντων αυτών να καταλήγει ως έχει στο τελικό καταναλωτή.

4. Απαγορεύεται η διάθεση αποσυσκευασμένων αποψυγμένων αλιευτικών προϊόντων στο λιανικό εμπόριο, σε όλα τα στάδια της διακίνησης. Οι συσκευασίες αυτών διατίθενται ως έχουν ως το τελικό καταναλωτή.

5. Στους παραβάτες των παραγράφων 1, 2, 3 και 4 επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο τριών χιλιάδων ευρώ (3.000€) ανά παράβαση.

Άρθρο 36

Παραστατικά εμπορίας και διακίνησης

1. Σε όλα τα στάδια και επί όλων των παραστατικών εμπορίας και διακίνησης αλιευτικών προϊόντων πρέπει να αναγράφονται, εκτός από τα άλλα υποχρεωτικά στοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 4177/2013, και οι κάτωθι ενδείξεις, υποχρεωτικά:

Α. Η περιοχή αλίευσης ή εκτροφής του προϊόντος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 39 του Καν.(ΕΕ) αριθ. 1379/2013 όπως κάθε φορά ισχύει.

Β. Η ένδειξη αποψυχθέν εάν το προϊόν έχει αποψυχθεί σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 35 της παρούσας.

Γ. Την εμπορική και επιστημονική ονομασία του είδους όπως ισχύει.

Δ. Ειδικά για διακίνηση εντός ιχθυόσκαλας, ο αριθμός των μέσων συσκευασίας (ιχθυοκιβώτια, χαρτοκιβώτια κτλ) και τα είδη των αλιευμάτων με την ίδια τιμή που περιέχονται σε αυτά.

2. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι :

Α. Για μη έκδοση / κατοχή παραστατικών εμπορίας και διακίνησης αξίας μέχρι χίλια ευρώ (1.000€), χίλια πεντακόσια ευρώ (1.500€) ανά παράβαση.

Β. Για μη έκδοση / κατοχή παραστατικών εμπορίας και διακίνησης αξίας χιλίων ένα ευρώ και άνω (1.001€), τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά παράβαση.

Γ. Για ελλιπή αναγραφή των προβλεπόμενων ενδείξεων, χίλια ευρώ (1.000€) ανά παραστατικό.

Δ. Για ανακριβείς-παραπλανητικές ενδείξεις στα εκδιδόμενα παραστατικά εμπορίας και διακίνησης, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά παραστατικό.

Άρθρο 37

Εμπορία – Διακίνηση – Διάθεση Κατεψυγμένων Αλιευμάτων που φέρουν υγρό κάλυψης (επίπαγο)

1. Κατά παρέκκλιση της γενικής αρχής πώλησης σε καθαρό βάρος, οι αγοραπωλησίες κατεψυγμένων αλιευμάτων με υγρό κάλυψης (επίπαγο), όπως ορίζονται από την ενωσιακή (Κανονισμός ΕΕ 1169/2011) και εθνική νομοθεσία, μεταξύ των επιχειρήσεων (εισαγωγέων, χονδρεμπόρων, βιομηχανιών και βιοτεχνιών επεξεργασίας, συσκευασίας, τυποποίησης και λιανοπωλητών), μπορούν να διενεργούνται κατά βάρος συμπεριλαμβανομένου του υγρού κάλυψης (επίπαγου), ανεξάρτητα αν τα είδη είναι συσκευασμένα ή χύμα.

2. ΠΡΟΣΥΣΚΕΥΑΣΜΕΝΗ ΜΟΡΦΗ ΜΕ ΥΓΡΟ ΚΑΛΥΨΗΣ (ΕΠΙΠΑΓΟ)

Προκειμένου για κατεψυγμένα αλιεύματα με επίπαγο, που κυκλοφορούν στην εσωτερική αγορά σε «προσυσκευασμένη μορφή», υποχρεωτικά επί της εξωτερικής επιφάνειας της συσκευασίας, σε ορατό από τον καταναλωτή σημείο και με ευδιάκριτα γράμματα, αναγράφονται οι κατωτέρω ενδείξεις: «ΒΑΡΟΣ ΜΕ ΕΠΙΠΑΓΟ ..... π.χ. 1200 ΓΡΑΜΜΑΡΙΑ ΚΑΘΑΡΟ ΒΑΡΟΣ (δηλαδή στραγγισμένο) π.χ. 1080 ΓΡΑΜΜΑΡΙΑ»

Η ευθύνη για την αναγραφή των ενδείξεων αυτών βαρύνει εξίσου όλες τις επιχειρήσεις που αναφέρονται στην ως άνω παράγραφο 1.

3. ΧΥΜΑ ΜΟΡΦΗ ΜΕ ΥΓΡΟ ΚΑΛΥΨΗΣ (ΕΠΙΠΑΓΟ)

Προκειμένου για κατεψυγμένα αλιεύματα με υγρό κάλυψης (επίπαγο), που κυκλοφορούν στην εσωτερική αγορά σε «χύμα μορφή», επιτρέπεται να διατίθενται με την μορφή αυτή στον τελικό καταναλωτή, με την προϋπόθεση τήρησης των κατωτέρω δεσμευτικών διατάξεων.

Κατονομάζουμε ως ακολούθως τις μορφές κατεψυγμένων αλιευμάτων, που επιτρέπεται να διατίθενται χύμα στον καταναλωτή και υπό τον όρο ότι το ποσοστό του φερόμενου υγρού κάλυψης (επίπαγου) δεν θα υπερβαίνει, κατά περίπτωση, το 10% ή 15%, ως εξής:

Είδος αλιεύματος	Μέγιστο ποσοστό επίπαγου
Ψάρια ολόκληρα, ψάρια αποκεφαλισμένα και εκσπλαχνισμένα, ψάρια σε μεγάλα τεμάχια	10%
Φιλέτο και φέτες ψαριών, ψάρια αποκεφαλισμένα και εκσπλαχνισμένα χωρίς δέρμα, μαλακόστρακα αποφλοιωμένα ή μη, προβρασμένα ή μη, μαλάκια καθαρισμένα, τεμαχισμένα ή μη.	15%

Για τον υπολογισμό του ποσοστού υγρού κάλυψης (επίπαγου), παραθέτουμε τον μαθηματικό τύπο, που προσδιορίζει τη σχέση μεταξύ καθαρού στραγγισμένου βάρους (δηλαδή καθαρό βάρος χωρίς επίπαγο) και του μικτού βάρους (με επίπαγο) που ονομάζεται «Ποσοστό φερόμενου επίπαγου»:

$$E = \frac{(A-B) \times 100}{A}$$

Επεξηγηματικά, όπου Α το συνολικό βάρος αλιεύματος μαζί με το υγρό κάλυψης (επίπαγο), όπου Β το καθαρό στραγγισμένο βάρος (δηλαδή το καθαρό βάρος χωρίς επίπαγο), όπου Ε το ποσοστό του επίπαγου.

4. Ειδικά για την αναγραφή της τιμής πώλησης, σύμφωνα με την περίπτωση 1Α του άρθρου 34, οι λιανοπωλητές κατεψυγμένων αλιευμάτων με υγρό κάλυψης (επίπαγο), υποχρεούνται όπως, σε κάθε τέτοιο είδος, που εκθέτουν προς πώληση, τοποθετούν ή αναρτούν ή προσδένουν πινακίδα, που θα είναι ορατή από τον καταναλωτή, στην οποία θα αναγράφεται η τιμή διάθεσης του είδους στον καταναλωτή.

Η τιμή αυτή θα αναφέρεται:

Α. Σε τιμή πώλησης ανά συσκευασία, προκειμένου για το προϊόν αυτό που διατίθεται «σε συσκευασμένη μορφή». Ειδικά για την περίπτωση αυτή, στην πινακίδα αναγράφεται, πέρα από την τιμή πώλησης ανά συσκευασία και η τιμή ανά μονάδα μέτρησης (κιλό) καθαρού στραγγισμένου βάρους (δηλαδή καθαρού βάρους χωρίς επίπαγο) κατόπιν αναγωγής της πρώτης τιμής στην δεύτερη. Η τιμή πώλησης ανά συσκευασία αφορά πάντα την ποσότητα που εμπεριέχεται στην συσκευασία και αναφέρεται στο καθαρό στραγγισμένο βάρος.

Β. Σε τιμή ανά κιλό με υγρό κάλυψης (επίπαγο), προκειμένου για το προϊόν αυτό που διατίθεται «σε χύμα μορφή».

5. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (1.000€) ανά παράβαση.

Άρθρο 38

Απαγόρευση ψαριών, οστράκων, καρκινοειδών και κεφαλόποδων μικρού μεγέθους

1. Απαγορεύεται η εμπορία και η διακίνηση ψαριών, οστράκων καρκινοειδών και κεφαλόποδων μικρού μεγέθους όπως αυτά καθορίζονται με βάση την κοινοτική και εθνική νομοθεσία.

2. Οι απαγορεύσεις εμπορίας που καθορίζονται στις ως άνω παρ. του παρόντος άρθρου ισχύουν επίσης για τα ζώντα όστρακα που προέρχονται από χώρες της ΕΕ και από Τρίτες Χώρες.

3. Οι απαγορεύσεις δεν ισχύουν για τα προϊόντα υδατοκαλλιέργειας. Εξαίρεση τα κυδώνια – Venus verrucosa που προέρχονται από καλλιέργεια σε θαλάσσιους μισθωμένους χώρους, εφόσον οι υπεύθυνοι αυτών αποδεικνύουν τη μέθοδο παραγωγής τους.

4. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (1.000€) ανά παράβαση.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.8
ΕΛΑΙΑ - ΕΛΙΕΣ - ΛΙΠΗ

Άρθρο 39

Εμπορία ελαιολάδου προς τελικό καταναλωτή

Α. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

1. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος (ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ) εμπίπτει η εμπορία σε επίπεδο λιανικού εμπορίου του «εξαιρετικού παρθένου ελαιολάδου», του «παρθένου ελαιολάδου», του «ελαιολάδου-αποτελούμενου από εξευγενισμένα ελαιόλαδα και παρθένα ελαιόλαδα» και του «πυρηνελαίου», όπως αυτά ορίζονται με βάση τον Κανονισμό ΕΕ 29/2012 και στο σημείο 1 στοιχεία α) και β) και στα σημεία 3 και 6 του παραρτήματος VIII του Κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013 όπως ισχύει και της εκάστοτε ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας.

2. Οι διατάξεις της παρούσας απόφασης εφαρμόζονται επίσης και στις απευθείας πωλήσεις ελαίων της παραγράφου 1 από τους παραγωγούς και ελαιοτριβείς προς τον τελικό καταναλωτή.

Β. ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ

1. Για τη συσκευασία και επισήμανση των προϊόντων της περίπτωσης (Α) και τον τρόπο παρουσίασής τους στον τελικό καταναλωτή, εφαρμόζεται η εκάστοτε ενωσιακή (Καν ΕΕ 1169/11 όπως ισχύει) και εθνική νομοθεσία (κοινή υπουργική απόφαση 323902/09 όπως ισχύει).

2. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για μη αναγραφή ενδείξεων, χίλια ευρώ (1.000€) ανά κωδικό προϊόντος

Β. Για ελλιπή αναγραφή ενδείξεων, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά κωδικό προϊόντος

Γ. Για ανακριβή-παραπλανητική αναγραφή ενδείξεων, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Γ. ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ

1. Επί όλων των παραστατικών εμπορίας και διακίνησης των προϊόντων που εμπίπτουν στην ως άνω περίπτωση (ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ), προοριζομένων για τον τελικό καταναλωτή, εκτός από τα άλλα υποχρεωτικά στοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 4177/2013, αναγράφεται και η ονομασία του είδους του ελαιολάδου, όπως αυτή ορίζεται στην ισχύουσα εθνική νομοθεσία.

2. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για μη έκδοση / κατοχή παραστατικών εμπορίας και διακίνησης αξίας μέχρι χίλια ευρώ (1.000€), χίλια πεντακόσια ευρώ (1.500€) ανά παράβαση.

Β. Για μη έκδοση / κατοχή παραστατικών εμπορίας και διακίνησης αξίας χιλίων ένα ευρώ και άνω (1.001€), τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά παράβαση.

Γ. Για ελλιπή αναγραφή των προβλεπόμενων ενδείξεων, χίλια ευρώ (1.000€) ανά παραστατικό.

Δ. Για ανακριβείς-παραπλανητικές ενδείξεις στα εκδιδόμενα παραστατικά εμπορίας και διακίνησης τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€), ανά παραστατικό.

Άρθρο 40

Εμπορία βρώσιμων σπορέλαιων προς τελικό καταναλωτή

Α. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

1. Τα σε ρευστή κατάσταση βρώσιμα σπορέλαια προ-

σφέρονται στον τελικό καταναλωτή (μεμονωμένοι καταναλωτές, εστιατόρια, καντίνες, νοσοκομεία και άλλες επιχειρήσεις μαζικής εστίασης) μόνο προσυσκευασμένα σε καινούργιο κλειστό περιέκτη.

2. Οι περιέκτες που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο 1, πρέπει να πληρούν τους όρους του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών και της σχετικής ενωσιακής νομοθεσίας, (Καν ΕΕ 1935/2004) και να είναι ερμητικά κλεισμένοι με τρόπο που η εξαγωγή του περιεχομένου τους να μην είναι δυνατή, παρά μόνο με διάρρηξη του πώματος.

3. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο, ως κάτωθι:

Α. Για παράβαση της παραγράφου 1, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Β. Για μη αναγραφή ενδείξεων, χίλια ευρώ (1.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Γ. Για ελλιπή αναγραφή ενδείξεων, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά κωδικό προϊόντος.

Δ. Για ανακριβή-παραπλανητική αναγραφή ενδείξεων, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Β. ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ

1. Επί όλων των παραστατικών εμπορίας και διακίνησης των βρώσιμων σπορέλαιων, αναγράφονται όλα τα υποχρεωτικά στοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 4177/2013.

2. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για μη έκδοση / κατοχή παραστατικών εμπορίας και διακίνησης αξίας μέχρι χίλια ευρώ (1.000€), χίλια πεντακόσια ευρώ (1.500€) ανά παράβαση.

Β. Για μη έκδοση / κατοχή παραστατικών εμπορίας και διακίνησης αξίας χιλίων ένα ευρώ και άνω (1.001€), τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά παράβαση.

Γ. Για ελλιπή αναγραφή των προβλεπόμενων ενδείξεων, χίλια ευρώ (1.000€) ανά παραστατικό.

Δ. Για ανακριβείς-παραπλανητικές ενδείξεις στα εκδιδόμενα παραστατικά εμπορίας και διακίνησης τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€), ανά παραστατικό.

Άρθρο 41

Διακίνηση και Εμπορία Ελαίων μεταξύ παραγωγών - τυποποιητών και χονδρεμπόρων

1. Όλα τα σε ρευστή κατάσταση βρώσιμα έλαια (ελαιόλαδα, πυρηνέλαια και σπορέλαια) επιτρέπεται να διατίθενται στην αγορά, πλην του τελικού καταναλωτή όπως ορίζεται στα άρθρα 39 και 40, σε μορφή χύμα, από τις επιχειρήσεις παραγωγής τους και χονδρικής διακίνησής τους υπό τις προϋποθέσεις των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου.

2. Η χύμα εμπορία και διακίνηση των προϊόντων της παραγράφου 1 του παρόντος, γίνεται υποχρεωτικά με:

Α. περιέκτες από υλικό που προορίζεται να έρθει σε επαφή με τρόφιμα σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή (Καν. ΕΚ. 1935/2004) και εθνική νομοθεσία (Κώδικας Τροφίμων και Ποτών) όπως εκάστοτε ισχύουν και

Β. βυτιοφόρα οχήματα κατάλληλα για τη διακίνηση τροφίμων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της εθνικής νομοθεσίας τροφίμων και με τον Κανονισμό (ΕΚ) Αριθ. 852/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμ-

βουλίου της 29ης Απριλίου 2004 «για την υγιεινή των τροφίμων», συνοδευμένα με τα προβλεπόμενα παραστατικά που πιστοποιούν την ποιότητα των σε ρευστή κατάσταση βρώσιμων ελαίων (όπως αυτά ορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος) και διασφαλίζουν την ιχνηλασιμότητα του προϊόντος, καθώς και την ασφάλεια των καταναλωτών.

3. Οι περιέκτες με τους οποίους διατίθενται τα έλαια της παραγράφου 1, πρέπει να είναι ασφαλισμένοι με διακριτική σφραγίδα ή σφραγιζόμενο πώμα του συσκευαστή, κατά τρόπο ώστε η εξαγωγή του περιεχομένου τους να μην είναι δυνατή, παρά μόνο με διάρρηξη τους ή με καταστροφή της ασφαλιστικής σφραγίδας ή του πώματός τους.

4. Και στις δύο βάσεις των περιεκτών, πρέπει να αναγράφεται με ισομεγέθη κεφαλαία ευδιάκριτα και ανεξίτηλα γράμματα ύψους τουλάχιστον πέντε (5) εκατοστών του μέτρου, η ονομασία του περιεχομένου ελαίου σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών και με όμοια γράμματα ύψους τουλάχιστον 2 εκατοστών του μέτρου, η επωνυμία και η ακριβής διεύθυνση του προμηθευτή (παραγωγός, ελαιολαοειδής, εργοστάσιο).

5. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο δύο χιλιάδων ευρώ (2.000€) ανά παράβαση.

Άρθρο 42

Διάθεση ελαιολάδων και σπορέλαιων

1. Απαγορεύεται η αποσυσκευασία των βρωσίμων σπορέλαιων που κυκλοφορούν σε κλειστή συσκευασία και η πώληση τους χύμα από οποιονδήποτε βιομήχανο, βιοτέχνη, χονδρέμπορο ή λιανοπωλητή.

2. Απαγορεύεται για οποιονδήποτε λόγο η παραβίαση ή αποσφράγιση από τους χονδρεμπόρους ή λιανοπωλητές των συσκευασιών που περιέχουν ελαιόλαδο ή πυρηνέλαιο και η χύμα προσφορά του περιεχομένου στην κατανάλωση. Στις περιπτώσεις παράβασης των παραπάνω παραγράφων εφαρμόζονται οι περί δεσμεύσεων διατάξεις του άρθρου 49.

3. Το ελαιόλαδο που προορίζεται για την παρασκευή γευμάτων σε εστιατόρια, νοσοκομεία, καντίνες ή άλλες παρόμοιες εγκαταστάσεις, μπορεί να διακινείται για το σκοπό αυτό εκτός από τη συσκευασία χωρητικότητας έως 5 λίτρων, για το σκοπό αυτό και σε συσκευασίες των 10, 20, 25 έως και 50 λίτρων.

4. Από την 1-1-2018, το κάθε είδους έλαιο που προορίζεται στον τελικό καταναλωτή για επιτραπέζια χρήση, κατόπιν του σταδίου της παρασκευής του γεύματος στην κουζίνα των καταστημάτων του άρθρου 69 της παρούσας, πρέπει να διατίθεται αποκλειστικά και μόνο μέσω σφραγισμένων μη επαναγεμιζόμενων συσκευασιών ή συσκευασιών μιας χρήσης που, θα διατίθενται από το κατάστημα και θα φέρουν τις απαιτούμενες επισημάνσεις σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία.

5. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για παράβαση της παραγράφου 1, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€) ανά παράβαση

Β. Για παράβαση της παραγράφου 2, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€) ανά παράβαση.

Γ. Για παραβάσεις των παραγράφων 3 και 4, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά παράβαση.

Άρθρο 43

Ειδικότερες Υποχρεώσεις

1. Στις επιχειρήσεις συσκευασίας ελαιολάδου, ελαιών, σπορέλαιών και πυρηνελαιών, απαγορεύεται η κατοχή υλικών συσκευασίας με ενδείξεις τρίτων επιχειρήσεων συσκευασίας οποιουδήποτε ελαίου εφόσον αυτές δεν συσκευάζουν για λογαριασμό εκείνων (εργασίες φασόν).

2. Οι ελαιολαοειδείς υποχρεούνται όπως, σε εμφανές μέρος του ελαιολαοειδούς, να έχουν αναρτημένο τιμοκατάλογο, στον οποίο θα αναγράφονται τα εισπραττόμενα εκθλιπτικά δικαιώματα. Τα δικαιώματα αυτά μπορούν να είναι σε αξία ανά χιλιόγραμμο εκθλιβόμενου ελαιολαοειδούς, είτε σε ποσοστό επί του παραγόμενου ελαιολαοειδούς.

3. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για παραβάσεις της παραγράφου 1, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€) ανά παράβαση.

Β. Για παραβάσεις της παραγράφου 2, χίλια ευρώ (1.000€) ανά παράβαση.

Άρθρο 44

Διακίνηση και εμπορία επιτραπέζιων ελιών

1. Στα προβλεπόμενα παραστατικά εμπορίας και διακίνησης των ελιών αναγράφονται, πέραν των άλλων προβλεπομένων στοιχείων και οι εξής ενδείξεις:

Α. Η κατηγορία του εμπορικού τύπου των ελιών (π.χ. φυσικές, επεξεργασμένες κ.λπ.) σύμφωνα με το άρθρο 3 του π.δ. 221/1979 όπως ισχύει.

Β. Η ποικιλία του είδους (π.χ. ποικιλία Κονσερβολιά, ποικιλία Καλαμών, ποικιλία Χαλκιδικής κ.λπ.)

Γ. Ελιές Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) / Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ) ή Βιολογικά Παραγόμενες Ελιές, κατά περίπτωση.

Δ. Η κατηγορία μεγέθους των ελιών, σύμφωνα με το αρ. 7 του π.δ. 221/1979 όπως ισχύει.

Ε. Οι ελιές μαυρισμένες με οξειδωση ονομάζονται: «Ελιές μαυρισμένες με οξειδωση σε άλμη» όταν προορίζονται για κατανάλωση εντός της Ελλάδας ή «Μαύρες ελιές σε άλμη» όταν προορίζονται να διατεθούν σε αγορές εκτός της Ελλάδας. Οποιαδήποτε άλλη ονομασία οδηγεί σε παραπλάνηση του καταναλωτή. Συντηρούνται, διακινούνται και παρουσιάζονται στον τελικό καταναλωτή σε ερμητικά σφραγισμένα μέσα συσκευασίας με θερμική αποστείρωση

2. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για μη έκδοση / κατοχή παραστατικών εμπορίας και διακίνησης αξίας μέχρι χίλια ευρώ (1.000€), χίλια πεντακόσια ευρώ (1.500€) ανά παράβαση.

Β. Για μη έκδοση / κατοχή παραστατικών εμπορίας και διακίνησης αξίας χιλίων ένα ευρώ και άνω (1001€), τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά παράβαση.

Γ. Για μη αναγραφή ενδείξεων στα προβλεπόμενα παραστατικά, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά παραστατικό.

Δ. Για ελλιπή αναγραφή ενδείξεων στα προβλεπόμενα παραστατικά, χίλια ευρώ (1.000€) ανά παραστατικό.

Ε. Για ανακριβή-παραπλανητική αναγραφή ενδείξεων στα προβλεπόμενα παραστατικά, τρεις χιλιάδες (3.000€) ευρώ ανά παραστατικό.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.9 ΟΣΠΡΙΑ-ΡΥΖΙ

Άρθρο 45 Κατηγορίες οσπρίων

Τα όσπρια, είτε πωλούνται χύδην είτε προσσκευασμένα, διακρίνονται στις κατηγορίες που ορίζονται στην αριθμ. 37227/25-09-1987 κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης – Τροφίμων και Ανάπτυξης (ΦΕΚ 541/Β/1987) όπως ισχύει κάθε φορά.

Άρθρο 46 Τήρηση προδιαγραφών οσπρίων – Επισήμανση

1. Όσπρια που διατίθενται σε κλειστή συσκευασία προσσκευασμένα ή συσκευασμένα πρόχειρα για διευκόλυνση του κατόχου, φέρουν υποχρεωτικά επί της συσκευασίας τους τις επισημάνσεις που προβλέπονται από την ισχύουσα ενωσιακή (Καν. ΕΕ 1169/2011) και εθνική νομοθεσία.

2. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για μη αναγραφή ενδείξεων, χίλια ευρώ (1.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Β. Για ελλιπή αναγραφή ενδείξεων, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά κωδικό προϊόντος.

Γ. Για ανακριβή-παραπλανητική αναγραφή ενδείξεων, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Άρθρο 47 Τήρηση προδιαγραφών ρυζιού – Επισήμανση

1. Το ρύζι που προσφέρεται στην κατανάλωση σε κλειστή συσκευασία είτε είναι προσσκευασμένο είτε είναι συσκευασμένο πρόχειρα για διευκόλυνση του κατόχου, είτε εισάγεται προσσκευασμένο φέρει υποχρεωτικά επί της συσκευασίας του, τις επισημάνσεις που προβλέπονται από την ισχύουσα ενωσιακή (Καν. ΕΕ 1169/2011) και εθνική νομοθεσία.

2. Επιπλέον στη συσκευασία του ρυζιού εκτός από τις προβλεπόμενες ενδείξεις από τις γενικές διατάξεις, πρέπει απαραίτητα να γράφεται ευκρινώς και η ποιότητα του ρυζιού σύμφωνα με το άρθρο 101 του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών.

3. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για μη αναγραφή ενδείξεων, χίλια ευρώ (1.000€) ανά κωδικό προϊόντος

Β. Για ελλιπή αναγραφή ενδείξεων, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά κωδικό προϊόντος.

Γ. Για ανακριβή-παραπλανητική αναγραφή ενδείξεων, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.10 ΟΙΝΟΙ – ΖΥΘΟΣ - ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΠΟΤΑ – ΧΥΜΟΙ - ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ

Άρθρο 48 Διάθεση οίνων, ζύθου, αλκοολούχων ποτών, χυμών και αναψυκτικών – Επισήμανση και παρουσίαση

1. Όταν οι οίνοι και τα αλκοολούχα ποτά τοποθετούνται σε προσσκευασίες, των οποίων οι όγκοι, ανά είδος ποτού, εμπίπτουν στα διαστήματα ποσοτήτων που αναφέρονται στον Πίνακα 1 του άρθρου 10 της υπουργικής απόφασης με αριθμ. Φ2 – 1750/2008 (ΦΕΚ 1657 Β) για την «Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2007/45/ΕΚ για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με τις ονομαστικές ποσότητες για προσσκευασμένα προϊόντα, για την κατάργηση των Οδηγιών 75/106/ΕΟΚ και 80/232/ΕΟΚ και για την τροποποίηση της οδηγίας 76/211/ΕΟΚ», τότε επιτρέπεται να διατίθενται στην αγορά μόνο εάν είναι προσσκευασμένα στις ονομαστικές ποσότητες (εκφρασμένες σε μονάδες όγκου) που αναγράφονται στον εν λόγω Πίνακα.

2. Προσσκευασίες οίνων και αλκοολούχων ποτών, το ονομαστικό περιεχόμενο των οποίων βρίσκεται εκτός των ανωτέρω διαστημάτων, δεν υπόκεινται σε περιορισμούς ως προς τις ονομαστικές ποσότητες του περιεχομένου τους.

3. Ως «επισήμανση» νοείται το σύνολο των λέξεων, ενδείξεων, εμπορικών ή βιομηχανικών σημάτων, εικόνων ή συμβόλων που τοποθετούνται σε συσκευασία, έγγραφο, πινακίδα, ετικέτα, δακτύλιο ή περιλαίμιο που συνοδεύει ή αναφέρεται στο συγκεκριμένο προϊόν.

4. Για την επισήμανση της μύρας που διατίθεται στην ελληνική αγορά εφαρμόζονται οι διατάξεις της κείμενης ενωσιακής (Καν. ΕΕ 1169/2011) και εθνικής νομοθεσίας (υπ' αριθμ. 30/077/1964/2011- ΦΕΚ 1996 Β' και 30/077/3155/2013 - ΦΕΚ 2658 Β' αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών και του του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών) όπως ισχύουν.

5. Τα αλκοολούχα ποτά επισημαίνονται σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή [Καν.(ΕΚ) 110/2008 και Καν. ΕΕ 1169/2011] και εθνική νομοθεσία [ν. 2969/2001 (ΦΕΚ 281 Α), υπουργική απόφαση αριθ. 30/077/2131/2011 (ΦΕΚ 1946/Β'/31-8-2011) όπως ισχύουν].

6. Τα αμπελοοινικά προϊόντα (οίνος κ.λπ.) επισημαίνονται σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή, (Καν. (ΕΕ) 1308/2013, Καν. (ΕΚ) 607/2009, Καν. (ΕΕ) 1169/2011) και τη σχετική εθνική νομοθεσία.

7. Πέραν των ενδείξεων που επιβάλλονται από τις διατάξεις της παρούσας η επισήμανση των χυμών ενεργείται σύμφωνα με τον Καν. ΕΕ 1169/2011 και τον Κώδικα Τροφίμων και Ποτών Οι επιχειρήσεις, που εμφιαλώνουν αναψυκτικά ποτά από χυμούς εσπεριδοειδών και λοιπών οπωρών, αεριούχα ή μη καθώς και τεχνητά αναψυκτικά ποτά (γκαζόζες κ.λπ.), νερά και μύρα, απαγορεύεται να χρησιμοποιούν για την εμφιάλωση των ποτών φιάλες, που έχουν ενδείξεις και γενικά διακριτικά γνωρίσματα άλλων επιχειρήσεων σε λειτουργία ή μη, εφόσον από άλλα εμφανή και ευδιάκριτα στοιχεία, που υπάρχουν στις φιάλες (ετικέτες και πώματα) δεν προκύπτει καθαρά η προέλευση του εμφιαλωμένου ποτού, νερού και μύρας.

8. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για μη αναγραφή ενδείξεων, χίλια ευρώ (1.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Β. Για ελλιπή αναγραφή ενδείξεων, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά κωδικό προϊόντος.

Γ. Για ανακριβή-παραπλανητική αναγραφή ενδείξεων, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Δ. Για παράβαση του β' εδαφίου της παρ. 7, δύο χιλιάδες (2.000€) ανά παράβαση.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.11

ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΠΟΤΑ

Άρθρο 49

Δέσμευση τροφίμων

Στις περιπτώσεις που υφίσταται αναγκαιότητα μέτρων περιορισμού ή της απαγόρευσης διάθεσης τροφίμων ακολουθείται η σχετική διαδικασία του ν. 4235/2014 (ΦΕΚ Α32), εξαιρουμένων των προϊόντων των τομέων αιθυλικής αλκοόλης, αλκοολούχων ποτών και ζύθου στους οποίους εφαρμόζονται οι σχετικές διαδικασίες που προβλέπονται στην ειδική νομοθεσία (κατά περίπτωση: ν.2969/2001, ν.2960/2001, κώδικας νόμων περί ζύθου). Συντάσσονται δε οι εκθέσεις δέσμευσης/αποδέσμευσης του παραρτήματος IV που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ - ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΜΗ ΕΔΩΔΙΜΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 50

Ενδείξεις προϊόντων (πλην τροφίμων)

1. Τα προϊόντα προσυσκευασμένα ή όχι, θα πρέπει κατά το στάδιο διάθεσης στο καταναλωτή, να φέρουν στη συσκευασία τους ή σε πινακίδα-ετικέτα σταθερά προσαρτημένη σε καθένα από αυτά, τις ακόλουθες ελάχιστες υποχρεωτικές ενδείξεις, γραμμένες κατά τρόπο εμφανή, ανεξίτηλο και ευαναγνώστο:

Α. Την καταχωρισμένη εμπορική επωνυμία, το καταχωρισμένο εμπορικό σήμα και την ηλεκτρονική διεύθυνση του κατασκευαστή εφόσον είναι εγκατεστημένος στην Ε.Ε., άλλως του εισαγωγέα ή του υπεύθυνου διάθεσης του προϊόντος στην ελληνική αγορά, από τα οποία να προκύπτουν τα πλήρη στοιχεία της επιχείρησης. Στην περίπτωση που δεν υφίσταται ηλεκτρονική διεύθυνση, πρέπει να αναγράφεται η ταχυδρομική διεύθυνση.

Β. Την ονομασία πώλησης του προϊόντος, τουλάχιστον στην ελληνική γλώσσα, ώστε να υπάρχει επαρκής πληροφόρηση για το είδος του προϊόντος. Εξαιρούνται τα προϊόντα σύγχρονης τεχνολογίας, για τα οποία έχουν καθιερωθεί διεθνώς αναγνωρισμένες ονομασίες πώλησης (π.χ.: DVD, VIDEO, MP3, κ.λπ.), καθώς και προϊόντα για τα οποία υφίστανται ειδικότερες διατάξεις.

Η ονομασία πώλησης, η οποία περιγράφει το είδος του προϊόντος, είναι η ονομασία που προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις και ελλείψει αυτών συνίσταται στην καθιερωμένη ονομασία που χρησιμοποιείται, όταν πραγματοποιείται η πώληση του προϊόντος στον

καταναλωτή. Η αναγραφή της εμπορικής επωνυμίας του προϊόντος (brand name) δεν υποκαθιστά την ένδειξη της ονομασίας πώλησης.

Γ. Την ονομαστική ποσότητα του περιεχομένου, όπως αυτή πρέπει να αναγράφεται σύμφωνα με το άρθρο 5.

Δ. Την ποιότητα, σύνθεση και άλλα ποιοτικά χαρακτηριστικά, πληροφορίες προφύλαξης, συντήρησης και χρήσης, τουλάχιστον στην ελληνική γλώσσα ή με σύμβολα ή εικονογράμματα, εφόσον τα ανωτέρω προβλέπονται από ισχύουσες διατάξεις ή από εναρμονισμένα ευρωπαϊκά πρότυπα (π.χ. Κλάση φορμαλδεΐδης E1 για τα είδη που αφορά, κ.λπ.).

Ε. Το τηλέφωνο του Κέντρου Δηλητηριάσεων σε όσα χημικά βιομηχανικά προϊόντα αρμοδιότητας του Γενικού Χημείου του Κράτους αναγράφονται φράσεις προφύλαξης, οι οποίες συνιστούν να κληθεί αμέσως το Κέντρο Δηλητηριάσεων.

ΣΤ. Οποιοσδήποτε άλλες ξενόγλωσσες πληροφορίες σε σχέση με την ασφάλεια και τις οδηγίες χρήσης, συντήρησης και συναρμολόγησης που υπάρχουν στο προϊόν ή στη συσκευασία του και οι οποίες παρέχονται εθελοντικά από τον κατασκευαστή του, πρέπει να αναγράφονται και στην ελληνική γλώσσα, με τη δυνατότητα χρήσης και άλλων τρόπων, όπως η χρήση σχεδίων, συμβόλων ή εικονογραμμάτων, υπό την προϋπόθεση ότι μπορεί να διαπιστωθεί η επαρκής πληροφόρηση του καταναλωτή.

Ζ. Την ένδειξη «μεταχειρισμένο», «ανακαινισμένο», «ανακατασκευασμένο» ή άλλη σχετική ένδειξη όταν πρόκειται αντίστοιχα για προϊόντα που δεν είναι καινούρια ή έχουν υποστεί ανακαίνιση ή ανακατασκευή. Η παραπάνω ένδειξη πρέπει να αναγράφεται και στα συνοδευτικά εμπορικά έγγραφα.

2. Εξαιρούνται από τις διατάξεις της παραγράφου 1 προϊόντα που για τεχνικούς λόγους (πολύ μικρό μέγεθος, φύση προϊόντος) δεν είναι δυνατό να αναγράφονται οι ενδείξεις στη συσκευασία τους ή σε πινακίδα-ετικέτα σταθερά προσαρτημένη σε αυτά και εφόσον δεν υπάρχουν ενδείξεις σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα. Στην περίπτωση αυτή οι ενδείξεις των εδαφίων Β, Γ, Δ και Ε της εν λόγω παραγράφου, αναγράφονται στα συνοδευτικά έγγραφα και με ευθύνη των λιανοπωλητών σε πινακίδα ανά κατηγορία προϊόντων ή σε κατάλογο που τοποθετείται σε ορατό σημείο του εκθετηρίου πώλησης, σε άμεση γειτνίαση με τα προϊόντα και διαμορφώνεται κατάλληλα, ώστε να μη δημιουργείται σύγχυση στους καταναλωτές. Από την υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου περί τοποθέτησης πινακίδας απαλλάσσονται τα καταστήματα των περιπτώσεων Α και Β της παραγράφου 3 του άρθρου 2.

3. Ειδικότερα τα προϊόντα τα οποία απαιτείται να φέρουν σήμανση συμμόρφωσης προς ενωσιακή νομοθεσία εναρμόνισης, η επισήμανσή τους πρέπει να περιλαμβάνει το όνομα, την καταχωρισμένη εμπορική επωνυμία ή το καταχωρισμένο εμπορικό σήμα του κατασκευαστή και τη διεύθυνσή του στο προϊόν ή όταν δεν είναι δυνατό, στην συσκευασία του ή σε έγγραφο που συνοδεύει το προϊόν. Η διεύθυνση πρέπει να υποδεικνύει ένα μοναδικό σημείο στο οποίο μπορεί κάποιος να έρθει σε επαφή με τον κατασκευαστή. Επιπλέον, πρέπει να περιλαμβάνει και τις παρακάτω ενδείξεις:

Α. Τον αριθμό τύπου, παρτίδας ή σειράς ή όποιο άλλο στοιχείο επιτρέπει την ταυτοποίησή του. Η ένδειξη αυτή αναγράφεται στο προϊόν ή όταν δεν το επιτρέπει το μέγεθος ή η φύση του προϊόντος, στη συσκευασία ή σε έγγραφο που συνοδεύει το προϊόν.

Β. Τη σήμανση CE που υποδηλώνει τη συμμόρφωση του προϊόντος με τις απαιτήσεις ασφάλειας για τους καταναλωτές και κάθε τελικό χρήστη, εφόσον αυτή προβλέπεται από συγκεκριμένη κοινοτική νομοθεσία εναρμόνισης ή οποιαδήποτε άλλη ανάλογη δήλωση συμμόρφωσης προβλέπεται, π.χ. ανεστραμμένο έψιλον για τα αεροζόλ. (Άρθρο 66, 1Α «ΜΗ ΕΞΑΝΤΛΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΜΕ ΣΗΜΑΝΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΡΟΣ ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ»)

4. Η σήμανση CE τίθεται κατά τρόπο εμφανή, ευανάγνωστο και ανεξίτηλο στο προϊόν ή στην πινακίδα-ετικέτα σταθερά προσαρτημένη σε αυτό μαζί με τα στοιχεία του κατασκευαστή. Ωστόσο, όταν η φύση του προϊόντος δεν το επιτρέπει ή δεν το δικαιολογεί, η σήμανση CE τίθεται στη συσκευασία του και στα συνοδευτικά έγγραφα, εφόσον τα προβλέπει η συγκεκριμένη νομοθεσία.

Η σήμανση CE πρέπει να πληροί τις γενικές αρχές του άρθρου 30 Κανονισμού (ΕΚ) 765/2008, ήτοι:

- Η σήμανση CE τοποθετείται μόνο από τον κατασκευαστή ή τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του και μόνο σε προϊόντα για τα οποία προβλέπεται η επίθεσή της από ειδική κοινοτική νομοθεσία εναρμόνισης. Δεν επιτρέπεται να τίθεται σε κανένα άλλο προϊόν.

- Ο κατασκευαστής, θέτοντας τη σήμανση CE ή αναθέτοντας την επίθεσή της, αναλαμβάνει την ευθύνη για τη συμμόρφωση του προϊόντος προς όλες τις εφαρμοστέες απαιτήσεις της σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας εναρμόνισης που προβλέπει την επίθεσή της.

- Η σήμανση CE αποτελεί τη μόνη σήμανση η οποία πιστοποιεί τη συμμόρφωση του προϊόντος με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις της σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας εναρμόνισης που προβλέπει την επίθεσή της.

- Η θέση επί ενός προϊόντος σημάτων, συμβόλων ή ενδείξεων που είναι πιθανό να παραπλανήσουν τρίτους ως προς το νόημα ή τη μορφή της σήμανσης CE, απαγορεύεται. Είναι δυνατόν να τεθεί στο προϊόν κάθε άλλη σήμανση υπό τον όρο ότι δεν παρεμποδίζει το ευδιάκριτο, το ευανάγνωστο ή την κατανόηση της σήμανσης CE.

5. Πέραν των ενδείξεων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 3, για τα προϊόντα που πρέπει να φέρουν σήμανση συμμόρφωσης προς Ενωσιακή νομοθεσία, απαιτούνται ειδικότερες ενδείξεις ανά κατηγορία προϊόντων, οι οποίες καθορίζονται βάσει τεχνικής τομεακής νομοθεσίας αρμοδιότητας κατά περίπτωση της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας ή άλλης αρμόδιας αρχής. Η εποπτεία της αγοράς για τα προϊόντα με α/α 1-18 του άρθρου 66, 1Α «ΜΗ ΕΞΑΝΤΛΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΜΕ ΣΗΜΑΝΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΡΟΣ ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ» γίνεται σε συνεργασία με τις αρμόδιες Δ/νσεις της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, οι οποίες εφόσον απαιτείται προβαίνουν σε περαιτέρω ελέγχους (έλεγχος του τεχνικού φακέλου ή/και εργαστηριακή εξέταση του προϊόντος).

6. Ειδικότερα η επισήμανση των χημικών ουσιών, μειγμάτων ή αντικειμένων που έχουν ταξινομηθεί ως επικίνδυνα, πρέπει να περιλαμβάνει τα στοιχεία που προβλέπονται από τις διατάξεις των Κανονισμών 1907/2006/ΕΚ, L 396/30.12.2006 REACH) και 1272/2008/ΕΚ (L 353/31.12.2008 CLP) όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν. Υπεύθυνος για την επισήμανση/συσκευασία των χημικών προϊόντων είναι ο προμηθευτής αυτών (παραγωγός, εισαγωγέας, μεταγενέστερος χρήστης ή διανομέας), όπως ορίζεται στους Κανονισμούς 1907/2006 και 1272/2008 όπως ισχύουν, εφόσον είναι εγκατεστημένος στην Ελλάδα. Σε περίπτωση που στην επισήμανση του προϊόντος δεν αναγράφονται τα στοιχεία φυσικού ή νομικού προσώπου εγκατεστημένου στην Ελλάδα, τότε υπεύθυνος για την επισήμανση/συσκευασία είναι ο πρώτος στην αλυσίδα εφοδιασμού στην ελληνική αγορά. Η εποπτεία της αγοράς για τον παραπάνω τομέα γίνεται σε συνεργασία με τις αρμόδιες διευθύνσεις του Γενικού Χημείου του Κράτους.

7. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του παρόντος για τη σήμανση CE η οποία τοποθετείται από τον κατασκευαστή, υπεύθυνος για τις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου είναι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο εγκατεστημένο στην Ελλάδα, το οποίο υπό την ιδιότητα του κατασκευαστή ή του εισαγωγέα ή του διανομέα διαθέτει προϊόν στην ελληνική αγορά και σε κάθε περίπτωση ο υπεύθυνος διάθεσης, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης (ιζ) του άρθρου 2 του ν. 4177/2013 όπως κάθε φορά ισχύει.

8. Το παρόν άρθρο ισχύει με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων που απορρέουν από την εθνική ή ενωσιακή νομοθεσία.

9. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο, ως κάτωθι:

Α. Για μη ύπαρξη ενδείξεων, χίλια ευρώ (1.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Β. Για ελλειπείς ενδείξεις, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά κωδικό προϊόντος.

Γ. Για ανακριβείς-παραπλανητικές ενδείξεις, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Άρθρο 51

Σχετικά με τη χρήση όρου «οικολογικό»

1. Δεν επιτρέπεται η χρήση του επιθετικού προσδιορισμού «οικολογικό» ή «οικο» στην ελληνική ή σε ξένη γλώσσα, επί ή κατά τη συσκευασία προϊόντος σε όλα τα στάδια εμπορίας και διακίνησης καθώς και σε διαφήμιση κάθε είδους που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας απόφασης, εφόσον σε αυτό δεν έχει εκχωρηθεί ο παραπάνω όρος ή οικολογικό σήμα, είτε βάσει του Κανονισμού ΕΚ/66/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου όπως ισχύει «σχετικά με το οικολογικό σήμα της Ε.Ε. (E.U. Ecolabel)», είτε βάσει ιδιωτικού ή δημοσίου συστήματος εκχώρησης, που ισχύει νόμιμα σε κράτος μέλος της Ε.Ε., την Τουρκία ή σε κράτος Ε.Ζ.Ε.Σ., συμβαλλόμενο μέρος της Συμφωνίας για τον Ε.Ο.Χ.

2. Οι κατασκευαστές προϊόντων με οικολογικό λογότυπο ή και οικολογικές ενδείξεις ή οι υπεύθυνοι για τη διάθεσή τους στην αγορά, εγκατεστημένοι σε Κράτος

Μέλος της Ε.Ε., την Τουρκία ή σε κράτος Ε.Ζ.Ε.Σ., πρέπει να κατέχουν σχετική βεβαίωση εκχώρησης, βάσει κάποιου συστήματος από τα προβλεπόμενα ανωτέρω.

3. Στους παραβάτες επιβάλλεται πέραν άλλων κυρώσεων βάσει του ν. 2251/1994 όπως ισχύει και εφόσον έχει εφαρμογή, πρόστιμο τριών χιλιάδων ευρώ (3.000€) ανά κωδικό προϊόντος, για σήμανση με χρήση του όρου «οικολογικό» ή «οικο», όταν δεν πληρούνται οι αντίστοιχες προϋποθέσεις.

Άρθρο 52

Δέσμευση προϊόντων πλην τροφίμων

1. Σε περίπτωση που μη εδώδιμα προϊόντα του παρόντος κεφαλαίου δεν πληρούν τις υποχρεώσεις περί νόμιμης διάθεσής τους στον τελικό καταναλωτή κατά το άρθρα 5 και 6 του ν. 4177/2013 (ΦΕΚ 173/Α/2013), εφαρμόζεται η ακόλουθη διαδικασία:

- Οι ελεγκτές συντάσσουν έκθεση δέσμευσης σύμφωνα με το υπόδειγμα του παραρτήματος IV. Με την έκθεση αυτή ορίζεται μεσεγγυούχος, ο οποίος είναι ο υπεύθυνος φύλαξης των δεσμευθέντων προϊόντων και μπορεί να είναι ο ελεγχόμενος ή τρίτος.

- Οι ελεγκτές προβαίνουν σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες ώστε να αποτραπεί η χρήση ή η διάθεση των δεσμευθέντων προϊόντων καθώς και η διάθεση στην αγορά κάθε άλλης ποσότητας όμοιων με τα δεσμευθέντα προϊόντων, που έχει ήδη ή που πρόκειται να διακινηθεί από τον παραγωγό ή συσκευαστή ή εισαγωγέα ή διανομέα, καθώς και καθορίζουν εύλογο κατά την κρίση τους χρονικό διάστημα για τη συμμόρφωση του ελεγχόμενου με τις ισχύουσες διατάξεις και το οποίο μπορεί να παραταθεί με αίτηση του ελεγχόμενου. Ο ελεγχόμενος μεριμνά για τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων, ήτοι:

A. τη συμμόρφωση με τις ισχύουσες διατάξεις ή

B. την απόσυρση των προϊόντων και την επαναπροώθησή τους στον παραγωγό ή συσκευαστή ή εισαγωγέα ή διανομέα ή

Γ. την καταστροφή των προϊόντων

2. Τα δεσμευθέντα προϊόντα παραμένουν στην ευθύνη του μεσεγγυούχου, ο οποίος φροντίζει για την ασφαλή διατήρησή τους σε αποθηκευτικό χώρο που καθορίζεται από αυτόν, με τη σύμφωνη γνώμη της υπηρεσίας που συγκρότησε το κλιμάκιο για τη διενέργεια του ελέγχου, και ο τόπος φύλαξης καταγράφεται στην Έκθεση Δέσμευσης.

3. Σε περίπτωση που ο ελεγχόμενος επιθυμεί τη μεταφορά των δεσμευθέντων προϊόντων σε άλλο χώρο, ή επιθυμεί την επαναπροώθησή τους στον παραγωγό ή συσκευαστή ή εισαγωγέα ή διανομέα υποβάλλει σχετική αίτηση στην υπηρεσία που συγκρότησε το κλιμάκιο, το οποίο διενήργησε τη δέσμευση, προκειμένου να εγκρίνει τη μεταφορά τους. Στην περίπτωση μεταφοράς, τα προϊόντα τίθενται υπό το διοικητικό έλεγχο των κατά τόπους αρμόδιων υπηρεσιών και ο ελεγχόμενος υποχρεούται να παράσχει στην υπηρεσία όλα τα σχετικά παραστατικά διακίνησης.

4. Σε περίπτωση καταστροφής των δεσμευθέντων προϊόντων από φυσικά ή άλλα αίτια απαιτείται αμελλητί η ενημέρωση της υπηρεσίας που διατηρεί τα προϊόντα

υπό το διοικητικό της έλεγχο, με υπεύθυνη δήλωση του μεσεγγυούχου, συνοδευόμενη από τεχνική έκθεση ή απόσπασμα βιβλίου συμβάντων της αρχής που διαπίστωσε και κατέγραψε το συμβάν.

5. Μετά τη συμμόρφωση με τις ισχύουσες διατάξεις, ο ελεγχόμενος αιτείται αποδέσμευση των προϊόντων στην αρμόδια υπηρεσία, η οποία διενεργεί επανέλεγχο.

- Εάν μετά τον επανέλεγχο επιβεβαιωθεί η συμμόρφωση, συντάσσεται από τους ελεγκτές σχετική «Έκθεση Αποδέσμευσης» σύμφωνα με το υπόδειγμα του παραρτήματος IV. Κατόπιν αυτού τα προϊόντα καθίστανται ελεύθερα προς διάθεση, πώληση ή χρήση.

- Εάν μετά τον επανέλεγχο δεν επιβεβαιωθεί η συμμόρφωση, τότε συντάσσεται από τους ελεγκτές σχετική έκθεση, που υποβάλλεται στη υπηρεσία που διέταξε τον επανέλεγχο και τα προϊόντα παραμένουν δεσμευμένα.

6. Τα ως άνω προϊόντα για όσο χρόνο παραμένουν δεσμευμένα, απαγορεύεται να διατίθενται, να πωλούνται ή να χρησιμοποιούνται, άλλως επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο τριπλάσιο της αξίας των δεσμευμένων ειδών.

7. Σε περίπτωση αδυναμίας συμμόρφωσης εντός της ταχθείσας προθεσμίας, τα προϊόντα αποσύρονται υποχρεωτικά με ευθύνη του ελεγχόμενου και με τη σύμφωνη γνώμη της υπηρεσίας που συγκρότησε το κλιμάκιο για τη διενέργεια του ελέγχου και είτε επιστρέφονται στον παραγωγό ή συσκευαστή ή εισαγωγέα ή διανομέα ή καταστρέφονται ή και μόνον όταν πρόκειται για ασφαλή προϊόντα, διατίθενται για κοινωφελείς σκοπούς.

8. Όλες οι δαπάνες για τη διατήρηση, μετακίνηση, αποθήκευση, απόσυρση ή καταστροφή των δεσμευθέντων προϊόντων βαρύνουν τον ελεγχόμενο.

9. Ειδικά για τις νόμιμες επαναπληρούμενες φιάλες υγραερίου που έχουν παρανόμως πληρωθεί, αυτές επιστρέφονται τελικώς στον κύριό τους. Η ασφαλή μεταφορά, η καταστροφή του περιεχομένου και το σύνολο των σχετικών δαπανών βαρύνουν τον κύριο.

10. Φιάλες υγραερίου οι οποίες δεν φέρουν ίχνη από τα οποία να προκύπτει ο κύριός τους, περιέρχονται κατά κυριότητα στο Δημόσιο, το οποίο μεριμνά για την καταστροφή του τυχόν περιεχομένου τους και την εκποίηση τους, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

11. Τα παραπάνω ισχύουν με την επιφύλαξη προϊόντων, για τα οποία ισχύουν ειδικότερες διατάξεις περί δέσμευσης/απόσυρσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6
ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ - ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΜΗ ΕΔΩΔΙΜΩΝ
ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ - ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ 6.1
ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΜΕΤΑΛΛΑ/ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ

Άρθρο 53

Επισήμανση και τρόπος αναγραφής
κωδικού αριθμού

1. Τα κοσμήματα και λοιπά συναφή αντικείμενα που αποτελούνται είτε από ένα ή από περισσότερα (αυτοτελή ή σύμμεικτα) πολύτιμα μέταλλα δηλαδή από πλατίνα ή από χρυσό κίτρινο αμιγή ή λευκό με πρόσμιξη κίτρινου χρυσού με παλλάδιο ή από άργυρο ή από πολλά από

αυτά είτε από ένα ή περισσότερα πολύτιμα μέταλλα αναμιγμένα με ένα ή περισσότερα κοινά μέταλλα, που διακινούνται στην Ελλάδα, πρέπει να φέρουν ευδιάκριτα, με κτυπητή μεταλλική σφραγίδα, τις παρακάτω ενδείξεις σε κάποια επιφάνεια του κυριότερου μέρους τους ως εξής:

Α. Κωδικό κατασκευαστή σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

Β. Την περιεκτικότητα (τίτλο) των κοσμημάτων σε πολύτιμο μέταλλο εκφρασμένη σε χιλιοστά, προκειμένου δε για σύμμικτα θα αποτυπώνεται η περιεκτικότητα του πολύτιμου μετάλλου που κυριαρχεί.

Η παραπάνω περιεκτικότητα (τίτλος) πρέπει να αποτυπώνεται αποκλειστικά σε χιλιοστά και ανήκει σε μία από τις παρακάτω ονομαστικές τιμές του Πίνακα 1:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

α/α Πολύτιμο Μέταλλο	Επιτρεπόμενοι Τίτλοι
1. Χρυσός (κίτρινος ή λευκός)	375, 585, 750, 916, 999
2. Πλατίνα	850, 900, 950, 999
3. Άργυρος	800, 835, 900, 925, 935, 999
4. Παλλάδιο	500, 999, 950

Στις παραπάνω τιμές επιτρέπονται ανοχές που εμφανίζονται στον επόμενο πίνακα 2 κατά περίπτωση:

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Πολύτιμο Μέταλλο	Περιγραφή εργασίας	Επιτρεπόμενη Ανοχή σε χιλιοστά
Πλατίνα	Συμπαγούς πλάκας	5
Πλατίνα ή άργυρος	Απλής συγκόλλησης	5
Πλατίνα ή άργυρος	Πολλαπλής συγκόλλησης	10
Χρυσός (κίτρινος αμιγής ή λευκός με πρόσμιξη κίτρινου χρυσού με παλλάδιο)	Χωρίς συγκολλήσεις	10
Χρυσός (όπως παραπάνω)	Με κολλήσεις	15
Χρυσός (όπως παραπάνω)	Με πολλές κολλήσεις ειδικής εργασίας, όπως π.χ. τα Συμυρναϊκά βραχιόλια κ.τ.λ.	20

Σε περίπτωση που αυτό είναι τεχνικά δύσκολο, η αποτύπωση μπορεί να γίνει σε ένα πλακίδιο συγκολλημένο στα κοσμήματα, κατασκευασμένο από το ίδιο ακριβώς πολύτιμο μέταλλο από το οποίο αποτελούνται αυτά ή από οποιοδήποτε από τα πολύτιμα μέταλλα από τα οποία σύγκεινται τα εν λόγω κοσμήματα, εφόσον τα κοσμήματα είναι κατασκευασμένα από περισσότερα του ενός πολύτιμα μέταλλα.

2. Για τα ως άνω κοσμήματα και λοιπά συναφή αντικείμενα από πολύτιμα μέταλλα, ο κωδικός κατασκευαστή ορίζεται ως εξής:

Α. Τον αριθμό (σύμφωνα με τον πίνακα 3) με τον οποίο θα δηλώνονται η περιφέρεια του οικείου Επιμελητηρίου, στην οποία υπάγεται ο κατασκευαστής και ο οποίος αποτελείται:

α. Από ένα κεφαλαίο γράμμα της αλφαβήτου (από Α έως Ω), για την περιφέρεια του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Αθήνας.

β. Από ένα μικρό γράμμα της αλφαβήτου (από α έως ω), για την περιφέρεια του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Πειραιά.

γ. Από έναν αύξοντα αραβικό αριθμό (από 1 έως 17 πλην του 16), για την περιφέρεια του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης.

δ. Από έναν αύξοντα αραβικό αριθμό (από 18 έως 90 και το 16), για την περιφέρεια των Επιμελητηρίων της υπόλοιπης χώρας και του Επαγγελματοβιοτεχνικού Επιμελητηρίου Ροδόπης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Επιμελητήριο με την πόλη της έδρας του (1)	Περιφέρεια (2)	Κωδικός αριθμός Επιμελητηρίου (3)
A. ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΑ		
1. Αθήνας-Αθήνα	Νομός Αττικής (εκτός του Δήμου Λαυρεωτικής)	Α έως Ω
2. Πειραιά-Πειραιάς	Νομός Πειραιά (μαζί με τον Δήμο Λαυρεωτικής)	α έως ω
3. Θεσσαλονίκης-Θεσσαλονίκη	Νομός Θεσσαλονίκης Νομός Χαλκιδικής	1 έως 15 17
B. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟ		
1. Νομός Ροδόπης-Κομοτηνή	Νομός Ροδόπης	42
Γ. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ		
1. Κιλκίς-Κιλκίς	Νομός Κιλκίς	16
2. Αιτωλ/νίας-Αγρίνιο	Νομός Αιτωλ/νίας	18 και 19
3. Μαγνησίας-Βόλος	Νομός Μαγνησίας	20
4. Δράμας-Δράμα	Νομός Δράμας	21 και 22
5. Ιωαννίνων-Ιωάννινα	Νομός Ιωαννίνων Νομός Θεσπρωτίας Νομός Πρεβέζης	23, 24 και 25 26 27
6. Ηρακλείου-Ηράκλειο	Νομός Ηρακλείου	28, 29 και 30
7. Καβάλας-Καβάλα	Νομός Καβάλας	31 και 32
8. Μεσσηνίας-Καλαμάτα	Νομός Μεσσηνίας	33
9. Αρκαδίας-Τρίπολη	Νομός Αρκαδίας	34
10. Κερκύρας-Κέρκυρα	Νομός Κερκύρας	35, 36 και 37
11. Λέσβου-Μυτιλήνη	Νομός Λέσβου	38
12. Αχαΐας-Πάτρα	Νομός Αχαΐας	39, 40 και 41
13. Σάμου-Σάμος	Νομός Σάμου	43
14. Χίου-Χίος	Νομός Χίου	44
15. Αργολίδας-Αργος	Νομός Αργολίδας	45
16. Άρτας-Άρτα	Νομός Άρτας	46
17. Βοιωτίας-Λιβαδειά	Νομός Βοιωτίας	47
18. Λακωνίας-Γύθειο	Νομός Λακωνίας	48 και 49

19. Δωδεκανήσου-Ρόδος	Επαρχ. Ρόδου Επαρχ. Καρπάθου	50 και 51 52
20. Έβρου-Αλεξανδρούπολη	Νομός Έβρου	53
21. Ευβοίας-Χαλκίδα	Νομός Ευβοίας	54
22. Ημαθίας-Βέροια	Νομός Ημαθίας	55
23. Πέλλας-Έδεσσα	Νομός Πέλλας	56
24. Καλύμνου-Κάλυμνος	Επαρχ. Καλύμνου Επαρχ. Κω	57 58
25. Καρδίτσας-Καρδίτσα	Νομός Καρδίτσας	59 και 60
26. Καστοριάς-Καστοριά	Νομός Καστοριάς	61
27. Κεφαλληνίας-Ιθάκης-Αργοστόλι	Νήσος Κεφαλληνία Νήσος Ιθάκη Νήσος Ζάκυνθος	62 63 64
28. Κοζάνης-Κοζάνη	Νομός Κοζάνης	65 και 66
29. Γρεβενών-Γρεβενά	Νομός Γρεβενών	67
30. Κορίνθου-Κόρινθος	Νομός Κορινθίας	68 και 69
31. Κυκλάδων-Σύρος	Νομός Κυκλάδων	70 και 71 64
32. Φθιώτιδας-Λαμία	Νομός Φθιώτιδας Νομός Ευρυτανίας	72 73
33. Λάρισας-Λάρισα	Νομός Λάρισας	74, 75 και 76
34. Λασιθίου - Αγ. Νικόλαος	Νομός Λασιθίου	77
35. Λευκάδας-Λευκάδα	Νομός Λευκάδας	78
36. Ξάνθης-Ξάνθη	Νομός Ξάνθης	79
37. Πιερίας-Κατερίνη	Νομός Πιερίας	80
38. Ηλείας-Πύργος	Νομός Ηλείας	81
39. Ρεθύμνης-Ρέθυμνο	Νομός Ρεθύμνης	82
40. Σερρών-Σέρρες	Νομός Σερρών	83 και 84
41. Τρικάλων-Τρίκαλα	Νομός Τρικάλων	85
42. Φλώρινας- Φλώρινα	Νομός Φλώρινας	86
43. Φωκίδας-Άμφισσα	Νομός Φωκίδας	87
44. Χανίων-Χανιά	Νομός Χανίων	88, 89 και 90

Β. Τον αριθμό με τον οποίο θα δηλώνεται η ταυτότητα του κατασκευαστή των εν λόγω κοσμημάτων κ.λπ., ο οποίος θα συνίσταται από έναν άλλο αύξοντα αραβικό αριθμό (από 1 έως 99), θα χωρίζεται με μία τελεία (.) από το γράμμα του αλφαβήτου (κεφαλαίο ή μικρό) ή τον αύξοντα αραβικό αριθμό με τον οποίο δηλώνεται η περιφέρεια του οικείου επιμελητηρίου.

Σε περίπτωση που εξαντληθεί η ποσότητα αριθμών ταυτότητας κατασκευαστών κοσμημάτων που αναλογεί στην περιφέρεια ορισμένων επιμελητηρίων, θα συνεχίζεται η χορήγηση τέτοιων αριθμών (από α/α 1 μέχρι και

99) σε νέους δικαιούχους, με την προσθήκη ενός μικρού γράμματος της αλφαβήτου (από α έως ω), δίπλα από τον τελευταίο αριθμό της περιφέρειας του οικείου Επιμελητηρίου, (π.χ. για την Αθήνα Ωα (1-99) Ωβ (1-99) κ.τ.λ.) και μπορεί να συνεχιστεί αντιστρόφως (π.χ. για την Αθήνα Ψα (1-99)... Ψω (1-99), έως Αα (1-99)... Αω (1-99)).

Ο ανωτέρω αριθμός ταυτότητας κατασκευαστή κοσμημάτων, χορηγείται μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου από το αρμόδιο, κατά τον Πίνακα 1, οικείο Επιμελητήριο, με βάση τους τηρούμενους από αυτά σχετικούς πίνακες (μητρώα). Σε περίπτωση διαγραφής από τα οικεία μητρώα ενός κατασκευαστή για οποιοδήποτε λόγο (π.χ. αλλαγή έδρας ή επαγγέλματος, ή επωνυμίας ή αποδημίας στο εξωτερικό ή θάνατο, κ.τ.λ.), ο αριθμός ταυτότητάς του εξαφανίζεται οριστικά και απαγορεύεται η χορήγησή του σε άλλον κατασκευαστή, προς αποφυγή σύγχυσης.

Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται, η διατήρηση του αυτού Αριθμού Ταυτότητας Κατασκευαστή κοσμημάτων, στην περίπτωση αλλαγής της επωνυμίας ή της Νομικής μορφής Επιχειρήσεως, ή ειδικής ή καθολικής διαδοχής που χωρίς να αλλάζει επιμελητηριακή έδρα, από το περιεχόμενο του καταστατικού της ή του εταιρικού της ή άλλου εγγράφου προκύπτει ότι προέρχεται από προϋπάρχουσα επιχείρηση που χρησιμοποιούσε τον εν λόγω κωδικό αριθμό και της οποίας οι πάσης φύσεως ευθύνες και υποχρεώσεις, έχουν αναληφθεί από την διάδοχο επιχείρηση, με την σύμφωνη γνώμη τυχόν αποχωρησάντων.

Γ. Κοσμήματα τα οποία κατασκευάζονται στην Ελλάδα, μπορούν να φέρουν εγχάρακτα τα λατινικά στοιχεία GR, πριν από τον υποχρεωτικό κωδικό που περιγράφεται ανωτέρω.

3. Κοσμήματα και λοιπά τεχνουργήματα από πολύτιμα μέταλλα κοινοτικής προέλευσης θεωρούνται ότι πληρούν τις ισχύουσες ανωτέρω διατάξεις εφόσον φέρουν χαραγμένη την ένδειξη τίτλου σύμφωνα με την παράγραφο 1B του παρόντος άρθρου και την ένδειξη του κατασκευαστή ή του υπευθύνου διάθεσης στην αγορά, εγκατεστημένου σε κράτος- μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καταχωρημένου στα μητρώα του κράτους-μέλους και εφόσον στα συνοδευτικά τους έγγραφα επισυνάπτεται έγγραφο της αρμόδιας εποπτεύουσας αρχής, στο οποίο εμφανίζεται η ταυτότητα του κατασκευαστή ή υπευθύνου στον οποίο αντιστοιχεί η αποτυπωμένη ένδειξη.

4. Κοσμήματα και λοιπά τεχνουργήματα από πολύτιμα μέταλλα προέλευσης τρίτων χωρών, θεωρούνται ότι πληρούν τις ισχύουσες ανωτέρω διατάξεις, εφόσον φέρουν χαραγμένη την ένδειξη τίτλου σύμφωνα με την παράγραφο 1B του παρόντος άρθρου και έναν κωδικό του κατασκευαστή από τον οποίο να προκύπτει η ταυτότητά του (τρίτης χώρας), ο οποίος κωδικός δηλώνεται και στα συνοδευτικά έγγραφα, καθώς και έκθεση εργαστηριακής εξέτασης ή πιστοποιητικό, εκδοθέντα εντός του τελευταίου δωδεκαμήνου, από ανεξάρτητο εργαστήριο διαπιστευμένο κατά ISO 17025 για την πιστοποίηση του τίτλου με βάση τα ισχύοντα εναρμονισμένα ευρωπαϊκά πρότυπα ή άλλο ισοδύναμο πρότυπο.

5. Οι κατασκευαστές ή οι υπεύθυνοι διάθεσης στην ελληνική αγορά φέρουν την ευθύνη για την αποτύπωση και την ακρίβεια των προβλεπόμενων από το παρόν άρθρο ενδείξεων.

6. Οι πωλητές (λιανοπωλητές, ενδιάμεσοι διανομείς) οφείλουν να επαληθεύουν ότι τα κοσμήματα φέρουν τις προβλεπόμενες από το παρόν άρθρο ενδείξεις. Όταν τους ζητηθεί, υποχρεούνται να ενημερώνουν εγγράφως τους αγοραστές για την ταυτότητα του κατασκευαστή ή του εισαγωγέα. Η ευθύνη αυτών και όσον αφορά τις κυρώσεις υπολογίζεται στο ήμισυ.

7. Στους παραβάτες του παρόντος άρθρου, με την επιφύλαξη του άρθρου 59, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

A. Για παραβάσεις των παραγράφων 1, 3 και 4 ήτοι:

α. Για μη ύπαρξη ενδείξεων, χίλια ευρώ (1.000€) ανά είδος.

β. Για ελλιπή αναγραφή ενδείξεων, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά είδος.

γ. Για ανακριβή-παραπλανητική αναγραφή ενδείξεων, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€) ανά είδος.

B. Για παράβαση της παραγράφου 6, χίλια ευρώ (1.000€).

Άρθρο 54

Τρόπος αναγραφής κωδικού αριθμού σε κοσμήματα πολυμερή

1. Σε κοσμήματα γενικά και λοιπά συναφή αντικείμενα κατασκευασμένα από περισσότερα από ένα διαφορετικά αυτοτελή μέταλλα, που συνδέονται μεταξύ τους με συγκόλληση, πρέπει σε κάθε τμήμα από τα εν λόγω μέταλλα, να αποτυπώνεται ο τίτλος του, σε περίπτωση δε τεχνικών δυσχερειών, οι τίτλοι όλων των πολύτιμων μετάλλων, που συμμετέχουν, μπορεί να αποτυπώνονται στο πλέον επιδεκτικό αποτύπωσης. Εφόσον ούτε και αυτό είναι τεχνικά εφικτό, η αποτύπωση εκτελείται πάνω σε συγκολλημένο πλακίδιο, κατασκευασμένο από οποιοδήποτε από τα πολύτιμα μέταλλα, από τα οποία αποτελείται το κόσμημα.

2. Προκειμένου για κοσμήματα που αποτελούνται από περισσότερα του ενός όμοια ή διάφορα αυτοτελή πολύτιμα μέταλλα, ανεξάρτητα μεταξύ τους και πού δεν συνδέονται με συγκόλληση, πρέπει σε καθένα από αυτά να αποτυπώνεται ο τίτλος του.

3. Οι κατασκευαστές ή οι υπεύθυνοι διάθεσης στην ελληνική αγορά (εισαγωγείς ή πρώτοι διανομείς) φέρουν την ευθύνη για την αποτύπωση και την ακρίβεια των προβλεπόμενων από το παρόν άρθρο ενδείξεων.

4. Οι πωλητές (λιανοπωλητές, ενδιάμεσοι διανομείς) οφείλουν να επαληθεύουν ότι τα κοσμήματα φέρουν τις προβλεπόμενες από το παρόν άρθρο ενδείξεις.

5. Στους παραβάτες του παρόντος άρθρου επιβάλλεται με την επιφύλαξη του άρθρου 59, πρόστιμο ως κάτωθι:

A. Για διάθεση κοσμήματος χωρίς ενδείξεις, χίλια ευρώ (1.000€) ανά είδος.

B. Για διάθεση κοσμήματος με ελλιπείς ενδείξεις, πεντακόσια (500€) ανά είδος.

Γ. Για ανακριβή-παραπλανητική αποτύπωση ενδείξεων, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€) ανά είδος.

Άρθρο 55

Έγκριση και ανανέωση έγκρισης χρησιμοποίησης σφραγίδων

1. Οι εγγεγραμμένοι στα οικεία επιμελητήρια κατασκευαστές, πριν από την χρησιμοποίηση από αυτούς των μεταλλικών σφραγίδων, που προβλέπονται από το άρθρο 53 πρέπει να υποβάλλουν στα επιμελητήρια σχετική αίτηση μαζί με τα αποτυπώματά τους, για να πάρουν έγκριση χρησιμοποίησης των εν λόγω σφραγίδων.

2. Τα αποτυπώματα των παραπάνω σφραγίδων πρέπει με μέριμνα των ενδιαφερομένων να υποβάλλονται συγχρόνως και στους αντίστοιχους συλλόγους χρυσοχώων (όπου υπάρχουν).

3. Με βάση τις αιτήσεις αυτές καταρτίζονται από τα επιμελητήρια και τους συλλόγους χρυσοχώων, σχετικοί πίνακες (μητρώα).

4. Οι εγκρίσεις χρησιμοποίησης των σφραγίδων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και χορηγούνται από τα οικεία επιμελητήρια, υπόκεινται σε ανανέωση ανά τριετία σε τακτά ημερολογιακά έτη. Η ανανέωση γίνεται με την υποβολή αίτησης από τον υπόχρεο στα οικεία επιμελητήρια, μέσα στο δεύτερο εξάμηνο του καθορισμένου για ανανέωση ημερολογιακού έτους.

5. Η χορήγηση ή ανανέωση διενεργείται αφού προκομιστούν από τους ενδιαφερόμενους στα αρμόδια επιμελητήρια αποδεικτικά στοιχεία περί της κατασκευαστικής δραστηριότητας, για τις οποίες και μόνο-χορηγείται κωδικός αριθμός στους ενδιαφερόμενους.

6. Εγκρίσεις χρήσης κωδικών αριθμών που χορηγούνται κατά την διάρκεια του ημερολογιακού έτους ανανέωσης, ανανεώνουν κατά το έτος που ορίζεται για την επόμενη ανανέωση.

7. Σε περίπτωση μη ανανέωσης της έγκρισης η σφραγίδα επιστρέφεται αμέσως από τον κάτοχο στο οικείο επιμελητήριο. Σφραγίδες οι οποίες έχουν χορηγηθεί σε εισαγωγείς ή υπεύθυνους διάθεσης (πρώτους διανομείς προϊόντων από κράτη-μέλη της Ε.Ε.), δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται από την δημοσίευση της παρούσας και επιστρέφονται εντός τριμήνου από τους κατόχους τους στα οικεία επιμελητήρια.

8. Μετά το πέρας της ανά τριετία προθεσμίας ανανέωσης κωδικών αριθμών, τα επιμελητήρια αποστέλλουν στον Εισαγγελέα κατάσταση με τα ονόματα των υπόχρεων προς ανανέωση πού δεν ανανέωσαν αλλά και δεν παρέδωσαν στο αρμόδιο επιμελητήριο τη σφραγίδα, όπως έχουν υποχρέωση από την προηγούμενη παράγραφο.

Η παραπάνω κατάσταση κοινοποιείται και στην αντίστοιχη Διεύθυνση Ανάπτυξης Περιφέρειας προκειμένου αυτή να ελέγχει την ενδεχόμενη χρησιμοποίηση της σφραγίδας μετά την λήξη της προθεσμίας ανανέωσης.

Ανανέωση μετά την λήξη της προθεσμίας, μπορεί να γίνεται με παράλληλη ενημέρωση της αρμόδιας Υπηρεσίας.

9. Στους παραβάτες επιβάλλεται με την επιφύλαξη του άρθρου 59, πρόστιμο δύο χιλιάδων ευρώ (2.000€), για μη υποβολή αίτησης έγκρισης ή ανανέωσης όπως αυτό απαιτείται, ή για χρήση μη εγκεκριμένης σφραγίδας, ή για χρήση σφραγίδας που έπρεπε να έχει επιστραφεί.

Άρθρο 56

Υποχρεώσεις κατά την εξαγωγή κοσμημάτων και συναφών αντικειμένων

1. Οι κατασκευαστές κοσμημάτων και λοιπών συναφών αντικειμένων, που προορίζονται για εξαγωγή, υπόκεινται στις υποχρεώσεις που επιβάλλονται από το άρθρο 53, πλην των όσων ορίζονται στον Πίνακα 3, για τις οποίες έχουν εφαρμογή τα όσα ισχύουν στην χώρα προορισμού των αντικειμένων.

2. Κατ'εξαίρεση, επιτρέπεται η εξαγωγή κοσμημάτων κ.τ.λ., που φέρουν τίτλο διαφορετικό από εκείνους, που καθορίζονται από τον Πίνακα 2 του άρθρου 53, με την προϋπόθεση αποδοχής του τίτλου αυτού από το πρόσωπο που έδωσε την παραγγελία και μετά από προηγούμενη σχετική έγγραφη ειδοποίηση του οικείου επιμελητηρίου από τον ενδιαφερόμενο εξαγωγέα.

Άρθρο 57

Επισήμανση επίχρυσων, επάργυρων και συναφών αντικειμένων

1. Αντικείμενα επίχρυσα ή επάργυρα γενικά, καθώς και επικαλυμμένα με άλλο πολύτιμο μέταλλο πρέπει να φέρουν πινακίδα (ετικέτα), σταθερά τοποθετημένη, σε κάθε ένα από αυτά, στην οποία δηλώνεται κατά περίπτωση ότι πρόκειται για προϊόντα επίχρυσα ή επάργυρα ή άλλα (ανάλογα με το πολύτιμο μέταλλο).

2. Αντικείμενα που δεν είναι αυτούσια από πολύτιμο μέταλλο αλλά αποτελούνται από υπόστρωμα από κοινό μέταλλο ή άλλο υλικό επικαλυμμένο ή επιστρωμένο με φύλλο από πολύτιμο μέταλλο (χρυσό, άργυρο κ.λπ.) περιλαμβανομένων και των επικαλύψεων που πραγματοποιούνται με διαδικασία ηλεκτρογαλβανικής εναπόθεσης π.χ. διμεταλλικά αντικείμενα, πρέπει να φέρουν πινακίδα (ετικέτα), σταθερά τοποθετημένη, σε κάθε ένα από αυτά, στην οποία θα αναγράφεται ο όρος «επικαλυμμένο», το χημικό σύμβολο του πολύτιμου μετάλλου, το βάρος του πολύτιμου μετάλλου σε γραμμάρια ακολουθούμενο από το σύμβολο «g».

3. Η επισήμανση που προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου είναι υποχρεωτική κατά το στάδιο πώλησης στον τελικό καταναλωτή και δεν μπορεί να είναι έκτυπη.

4. Τα αντικείμενα που περιγράφονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου απαγορεύεται να σημαίνονται με τον τρόπο που σημαίνονται τα αντικείμενα από πολύτιμα μέταλλα καθώς και να φέρουν ενδείξεις όπως κωδικός κατασκευαστή, τίτλος περιεκτικότητας σε πολύτιμο μέταλλο ή οποιαδήποτε άλλη ένδειξη η οποία θα μπορούσε να οδηγήσει σε πλάνη τον καταναλωτή, ότι πρόκειται για αντικείμενα από πολύτιμα μέταλλα.

Η ως άνω απαγόρευση ισχύει και για αντικείμενα που δεν περιέχουν πολύτιμα μέταλλα (π.χ. ψευδοκοσμήματα).

5. Στους παραβάτες επιβάλλονται με την επιφύλαξη του άρθρου 59, διοικητικά πρόστιμα:

Α. Για μη ύπαρξη επισήμανσης, χίλια ευρώ (1.000€) ανά είδος αντικειμένου.

Β. Για ελλιπή επισήμανση, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά είδος αντικειμένου.

Γ. Για παράβαση της παραγράφου 4 ως παραπλανητική πρακτική, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€) ανά είδος αντικειμένου.

Άρθρο 58

Απαγόρευση αποτύπωσης άλλων ενδείξεων

1. Απαγορεύεται η αποτύπωση στα κοσμήματα γενικά και λοιπά συναφή αντικείμενα, οποιασδήποτε άλλης ένδειξης, εκτός από αυτές που επιβάλλονται βάσει της παρούσας. Κατ'εξαίρεση επιτρέπεται αποτύπωση από την οποία δεν δημιουργούνται αμφιβολίες για την ταυτότητα του κατασκευαστή ή εισαγωγέα ή για τον τίτλο του κοσμήματος ως προς τα πολύτιμα μέταλλα που περιέχει.

2. Στους παραβάτες επιβάλλεται, με την επιφύλαξη του άρθρου 59, διοικητικό πρόστιμο ύψους δύο χιλιάδων (2.000€) ευρώ ανά είδος κοσμήματος (σχέδιο), για αποτύπωση ένδειξης πλέον των επιβαλλόμενων.

Άρθρο 59

Είδη που εξαιρούνται από τη σήμανση

Τα παρακάτω είδη εξαιρούνται από τη σήμανση, που προβλέπεται στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου:

Α. Αντικείμενα γενικά που το βάρος τους είναι κάτω από 3 γραμμάρια.

Β. Επιστημονικά όργανα και μηχανήματα.

Γ. Αντικείμενα προερχόμενα από άλλη χώρα, που επιβάλλει ανάλογη υποχρέωση, η οποία εγγυάται την περιεκτικότητα (τίτλο) των πολύτιμων μετάλλων από τα οποία είναι κατασκευασμένα, με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι ισχύει η ίδια εξαίρεση και για τα κοσμήματα που εξάγονται από την Ελλάδα στην χώρα αυτή.

Δ. Οδοντοτεχνικά (γέφυρες, κορώνες κ.τ.λ.).

Ε. Νομίσματα

ΣΤ. Μετάλλια

Ζ. Κοσμήματα παλαιών εποχών (αντίκες).

Κανένα κόσμημα ή συναφές αντικείμενο δεν μπορεί να κυκλοφορεί χωρίς την σήμανση που προβλέπεται στις διατάξεις της παρούσας Ενότητας, εκτός από εκείνα του παρόντος άρθρου.

ΕΝΟΤΗΤΑ 6.2

ΑΝΙΧΝΕΥΤΕΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ

Άρθρο 60

Σχετικά με χρήση ανιχνευτών μετάλλων ή άλλων οργάνων διασκοπήσεως του υπεδάφους ή ακινήτων μνημείων

Για τη διάθεση στην αγορά ανιχνευτών μετάλλων ή άλλων οργάνων διασκοπήσεως του υπεδάφους ή ακινήτων μνημείων, επιβάλλεται όπως στην συσκευασία και στις οδηγίες χρήσεως τους, αναγράφεται σε εμφανές μέρος και με σαφήνεια ότι η χρήση των οργάνων αυτών επιτρέπεται μόνο σε συγκεκριμένη περιοχή κατόπιν άδειας της αρχαιολογικής υπηρεσίας, σύμφωνα με το άρθρο 9 παραγρ. 8 του ν. 2557/1997, το άρθρο 38, παρ. 2 και άρθρο 62 του ν. 3028/2002 (ΦΕΚ 153/Α/28-6-2002), το άρθρο 3, παρ. 4 του ν. 3658/2008 (ΦΕΚ 70/Α/22-4-2008) και την υπουργική απόφαση ΥΑ/ΥΠΠΟ/ΔΟΕΠΥΝΣ/ΤΟΠΥΝΣ/33/42426/30-7-2003 (ΦΕΚ 1124/Β/8-8-2003) και

την ΥΠΠΟΤ/ΓΔΑΠΚ/ΔΤΠΠΑ/Φ148/41733/704/2-5-2012 (ΦΕΚ 1440/Β/2-5-2012), όπως κάθε φορά ισχύουν.

Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο δύο χιλιάδων ευρώ (2.000€) ανά ανιχνευτή μετάλλου για μη αναγραφή των προβλεπομένων στη συσκευασία και στις οδηγίες χρήσεως.

ΕΝΟΤΗΤΑ 6.3
ΚΛΩΣΤΟΥΨΑΝΤΟΥΡΓΙΚΑ - ΔΕΡΜΑΤΑ -
ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ

Άρθρο 61
Σήμανση –
Επισήμανση Κλωστοϋφαντουργικών Προϊόντων

1. Τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα επισημαίνονται και σημαίνονται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1007/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Σεπτεμβρίου 2011, καθώς και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών και την κοινή υπουργική απόφαση αριθμ. 17719/ΔΠΠ 519 (ΦΕΚ 595/Β/7.3.2016) όπως ισχύουν, προκειμένου να παρέχουν ένδειξη της σύνθεσης των ινών τους. Η επισήμανση και σήμανση ενός κλωστοϋφαντουργικού προϊόντος πρέπει να είναι ανθεκτική, ευανάγνωστη, ορατή και προσιτή στον καταναλωτή και αν χρησιμοποιείται ετικέτα, πρέπει να είναι στέρα επικολημένη σε αυτό.

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, οι επισημάνσεις ή σημάνσεις μπορούν να αντικατασταθούν ή να συμπληρωθούν από συνοδευτικά εμπορικά έγγραφα, όταν τα προϊόντα παραδίδονται στους οικονομικούς φορείς στο πλαίσιο της αλυσίδας εφοδιασμού ή όταν παραδίδονται κατ' εκτέλεση παραγγελίας εκ μέρους οιασδήποτε συμβαλλομένης αρχής όπως αυτή προσδιορίζεται στο άρθρο 1 της οδηγίας 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών.

3. Οι ονομασίες υφανσίμων ινών και οι περιγραφές της σύνθεσης των ινών που παρατίθενται στα άρθρα 5, 7, 8 και 9 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1007/2011 όπως ισχύει, πρέπει να αναφέρονται σαφώς στα συνοδευτικά εμπορικά έγγραφα της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου. Δεν επιτρέπεται η χρήση συντομογραφιών εκτός από ένα μηχανογραφικό κώδικα ή όπου οι συντομογραφίες ορίζονται σύμφωνα με διεθνή πρότυπα, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές επεξηγούνται στο ίδιο εμπορικό έγγραφο.

4. Υπεύθυνος για την εξασφάλιση των πληροφοριών και για την ακρίβειά τους είναι ο κατασκευαστής ή ο εισαγωγέας. Εάν ο κατασκευαστής δεν είναι εγκατεστημένος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ο εισαγωγέας εξασφαλίζει την παροχή επισήμανσης ή σήμανσης και την ακρίβεια των πληροφοριών που περιλαμβάνονται σε αυτήν και σε κάθε περίπτωση ο υπεύθυνος διάθεσης, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης ιζ του άρθρου 2 του ν. 4177/2013.

5. Κατά τη διάθεση των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων στον καταναλωτή, η επισήμανση/σήμανση των προϊόντων όσον αφορά τη σύνθεσή τους παρέχεται

υποχρεωτικά τουλάχιστον στην ελληνική γλώσσα, εκτός από την περίπτωση που οι αναφερόμενες στις ετικέτες ή πινακίδες υφάνσιμες ίνες αναγράφονται με όρους διεθνώς αναγνωρίσιμους και κατανοητούς όπως π.χ. wool, cotton, silk, acrylic, viscose. Από την υποχρέωση αυτή εξαιρούνται τα μεταχειρισμένα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα. Στην περίπτωση που η ένδειξη της σύνθεσης δεν αναγράφεται στην ελληνική γλώσσα, ο λιανοπωλητής μπορεί να ομαδοποιήσει προϊόντα με την αυτή σύνθεση και να πληροφορήσει σχετικά τον καταναλωτή με την ανάρτηση εμφανούς πινακίδας στην ελληνική γλώσσα, που βρίσκεται σε άμεση προσέγγιση με τον τόπο έκθεσής τους. Στην περίπτωση που εντός του καταστήματος υπάρχουν ηλεκτρονικά μέσα πληροφόρησης του καταναλωτή και για την σύνθεση των προϊόντων, ο λιανοπωλητής μπορεί να ομαδοποιήσει ομοειδή προϊόντα ανεξαρτήτως σύνθεσης. Στις δύο ανωτέρω περιπτώσεις ομαδοποίησης, τα προϊόντα πρέπει να φέρουν τις προβλεπόμενες ενδείξεις σύνθεσης τουλάχιστον σε μία από τις ακόλουθες γλώσσες: αγγλική, γαλλική, γερμανική, ισπανική, ιταλική.

6. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως εξής:

Α. Για μη ύπαρξη σήμανσης-επισήμανσης βάσει της παραγράφου 5, χίλια ευρώ (1.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Β. Για ελλιπή σήμανση-επισήμανση βάσει της παραγράφου 5, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά κωδικό προϊόντος.

Γ. Για ανακριβή-παραπλανητική σήμανση-επισήμανση, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Δ. Για μη αναγραφή των υποχρεωτικών στοιχείων στα εμπορικά έγγραφα βάσει των παραγράφων 3 και 4, χίλια ευρώ (1.000€) ανά εμπορικό έγγραφο.

Άρθρο 62
Σήμανση προϊόντων από δέρμα,
πλαστικό ή άλλα υλικά

1. Βιομήχανοι και βιοτέχνες κατεργασίας δερμάτων, δηλαδή σολοδερμάτων, επανωδερμάτων και εσωδερμάτων, υποχρεούνται στην επιφάνεια κάθε δέρματος να αναγράφουν με ακρίβεια το εμβαδόν του σε τετραγωνικά μέτρα και υποπολλαπλάσια του τετραγωνικού μέτρου ή όταν πρόκειται για σολοδέρματα, το βάρος τους σε κιλά.

Το ίδιο ισχύει και για τα εισαγόμενα κατεργασμένα επανωδέρματα, εσωδέρματα και σολοδέρματα, δηλ. θα αναγράφεται σε καθένα από αυτά η επιφάνεια με ακρίβεια σε τετραγωνικά μέτρα και υποπολλαπλάσια του τ.μ. ή σε κιλά για τα σολοδέρματα.

2. Όλοι όσοι κατέχουν ή πωλούν κατεργασμένα δέρματα είναι συνυπεύθυνοι με τους παραπάνω για την αναγραφή της επιφάνειας ή των κιλών με ακρίβεια σε κάθε δέρμα.

3. Συνυπεύθυνοι επίσης για την αναγραφή επιφάνειας, είναι και αυτοί που μετρούν τα δέρματα, εφόσον οι βιομήχανοι-βιοτέχνες κατεργασίας δερμάτων δεν έχουν δικές τους μετρικές μηχανές.

4. Οι κατασκευαστές ειδών όπως βαλίτσες, τσάντες, ζώνες κ.τ.λ., υποχρεούνται να επικollούν σε αυτά ετικέτα στην οποία με ανεξίτηλη μελάνη θα αναγράφουν μόνο τις λέξεις «ΔΕΡΜΑ», «ΠΛΑΣΤΙΚΟ», ή «ΥΦΑΣΜΑ», ανάλογα.

Στην ίδια υποχρέωση υπόκεινται και οι βιβλιοδέτες.

Σε περίπτωση που για την κατασκευή κάποιου είδους ή για την βιβλιοδεσία χρησιμοποιείται και δέρμα και πλαστικό ή κάποια άλλη ύλη και δέρμα, στην ετικέτα πρέπει να σημειώνεται το μέρος στο οποίο χρησιμοποιήθηκε το δέρμα ή το πλαστικό π.χ. σε βαλίτσα που έχει κατασκευαστεί από ύφασμα και η οποία έχει γωνιές από δέρμα ή πλαστικό, θα αναγράφονται οι λέξεις «ΓΩΝΙΕΣ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑ» ή «ΓΩΝΙΕΣ ΑΠΟ ΠΛΑΣΤΙΚΟ» ανάλογα.

5. Οι λιανοπωλητές μπορούν, αντί των ενδείξεων «ΔΕΡΜΑ», «ΠΛΑΣΤΙΚΟ», «ΥΦΑΣΜΑ», να χρησιμοποιούν εναλλακτικά για την επισήμανση των προϊόντων που εμπίπτουν στο παρόν άρθρο τα σύμβολα – εικονογράμματα της παραγράφου 3 του άρθρου 63 και του Παραρτήματος ΙΙΙ, υπό την προϋπόθεση ότι στο χώρο πώλησης θα υπάρχει αναρτημένη πινακίδα με τις επεξηγήσεις των ανωτέρω συμβόλων – εικονογραμμάτων.

6. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο:

Α. Για μη ύπαρξη σήμανσης, χίλια ευρώ (1.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Β. Για ελλιπή σήμανση, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά κωδικό προϊόντος.

Γ. Για ανακριβή-παραπλανητική σήμανση, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Άρθρο 63

Επισήμανση υποδημάτων

1. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται στην επισήμανση των υλικών που χρησιμοποιούνται στα κύρια μέρη των υποδημάτων που προορίζονται για πώληση στον καταναλωτή.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου νοείται ως «υπόδημα» κάθε προϊόν εφοδιασμένο με σόλα που έχει σκοπό να προστατεύει ή να καλύπτει το πόδι, συμπεριλαμβανομένων των μερών που διατίθενται στην αγορά χωριστά, τα οποία αναφέρονται στο παράρτημα Ι.

Στο παράρτημα ΙΙ περιλαμβάνεται μη περιοριστικός κατάλογος των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν άρθρο.

Εξαιρούνται από το παρόν άρθρο:

Α. Τα μεταχειρισμένα υποδήματα.

Β. Τα υποδήματα που καλύπτονται από το Παράρτημα 17 του Κανονισμού 1907/2006/ΕΚ (L 396/30.12.2006 REACH) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Γ. Τα υποδήματα που καλύπτονται από το π.δ. 445/1983 (Α' 166) ως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Δ. Τα υποδήματα που έχουν χαρακτήρα παιχνιδιού.

2. Διατάξεις επισήμανσης

Α. Τα υποδήματα όταν διατίθενται στο εμπόριο, πρέπει να φέρουν επισήμανση σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ, η οποία περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τη σύνθεση των τριών μερών τους όπως αυτά ορίζονται στο παράρτημα Ι, ήτοι:

α. επάνω μέρος

β. φόδρες και

γ. σόλα

Β. α. Η σύνθεση των μερών του υποδήματος πρέπει να δηλώνεται κατά τον λεπτομερή τρόπο που περιγράφεται στην υποπαράγραφο 2Γ του παρόντος άρθρου είτε βάσει εικονογραμμάτων, είτε βάσει γραπτών ενδείξεων, σύμφωνα με το παράρτημα Ι. Στην περίπτωση των γραπτών ενδείξεων, η αναγραφή πρέπει να γίνεται υποχρεωτικά τουλάχιστον στην ελληνική γλώσσα για τα συγκεκριμένα μέρη του υποδήματος και υλικά από τα οποία αποτελούνται όπως αυτά ορίζονται στο παράρτημα Ι, απαγορευμένης της χρήσης συντμήσεων. Η διάταξη αυτή δεν εμποδίζει την αναγραφή των γραπτών ενδείξεων και σε άλλες γλώσσες πλέον της ελληνικής.

β. Στην επισήμανση πρέπει να παρέχονται πληροφορίες για το υλικό που ορίζεται σύμφωνα με το παράρτημα Ι, το οποίο αποτελεί τουλάχιστον :

- το 80% της επιφάνειας του επάνω μέρους.

- το 80% της επιφάνειας των φόδρων του υποδήματος.

- το 80% του όγκου της σόλας.

Εάν κανένα από τα υλικά δεν αποτελεί τουλάχιστον το 80% του επισημανόμενου μέρους του υποδήματος, οι πληροφορίες πρέπει να δίνονται για τα δυο κυριότερα υλικά από τα οποία αυτό αποτελείται:

– Για το επάνω μέρος η ταξινόμηση των υλικών βάσει των διατάξεων που αναφέρονται στο παραπάνω εδάφιο και στο παράρτημα Ι, γίνεται χωρίς να υπολογίζονται τα εξαρτήματα ή οι ενισχύσεις, όπως τα προστατευτικά αστραγάλων, οι πιάντες, τα διακοσμητικά στοιχεία, οι πόρπες, τα γλωσσίδια, τα καψούλια ή άλλα παρόμοια προσαρτήματα.

– Για τη σόλα η ταξινόμηση βασίζεται στον όγκο των υλικών που την αποτελούν σύμφωνα με όσα αναφέρονται παραπάνω.

Γ. α. Οι πληροφορίες που προβλέπονται στις υποπαράγραφους 2Α και 2Β του παρόντος άρθρου, πρέπει να παρέχονται επί του υποδήματος και σε ένα τουλάχιστον υπόδημα ανά ζεύγος. Αυτό μπορεί να γίνεται με εκτύπωση, επικόλληση, ανάγλυφη αποτύπωση ή με την χρησιμοποίηση προσαρτημένης ετικέτας.

β. Η επισήμανση πρέπει να είναι ορατή, στερεά συνδεδεμένη και σε εμφανές σημείο, οι δε διαστάσεις των εικονογραμμάτων πρέπει να είναι μεγάλες, ώστε οι πληροφορίες να γίνονται εύκολα κατανοητές. Η επισήμανση δεν πρέπει να παραπλανά τον καταναλωτή.

γ. Οι πληροφορίες που απαιτούνται από το παρόν άρθρο είναι δυνατόν να συνοδεύονται από συμπληρωματικές γραπτές πληροφορίες, οι οποίες τίθενται, αν αυτό είναι αναγκαίο, στην επισήμανση. Εντούτοις οι συμπληρωματικές αυτές πληροφορίες είναι προαιρετικές και δεν μπορεί να απαγορεύεται ή να εμποδίζεται η εμπορία υποδημάτων που πληρούν τις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου.

3. Διατάξεις σχετικά με τα σημεία λιανικής πώλησης υποδημάτων.

Α. Στα σημεία λιανικής πώλησης υποδημάτων είναι υποχρεωτική η ανάρτηση πινακίδας την οποία θα απεικονίζονται τα εικονογράμματα που ορίζονται στο παράρτημα Ι και θα έχουν ως επεξήγηση τις αντίστοιχες γραπτές ενδείξεις που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι, απαγορευμένης της χρήσης συντμήσεων, γραμμένες

υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα και ενδεχομένως και σε άλλες γλώσσες κατά την επιλογή των επιχειρήσεων λιανικής πώλησης.

Β. Η πινακίδα αυτή θα πρέπει να εκτίθεται σε ορατή θέση του καταστήματος, πολυκαταστήματος και εν γένει σημείου λιανικής πώλησης υποδημάτων και εντός του χώρου πώλησης των υποδημάτων. Οι διαστάσεις της πινακίδας δεν πρέπει να είναι μικρότερες από αυτές του εντύπου A3 (420mm X 297mm) και η διάταξη των πληροφοριών πρέπει να είναι όπως ορίζεται στο υπόδειγμα του παραρτήματος III.

Γ. Την πινακίδα μπορεί να υποκαταστήσει οποιοδήποτε άλλο ισοδύναμο μέσο π.χ. βίντεο, ηλεκτρονικά μέσα κ.λπ. υπό τον όρο ότι τα μέσα αυτά παρέχουν εξίσου αποτελεσματικά στους τελικούς καταναλωτές όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες σύμφωνα με την υποπαραγράφο 3Α του παρόντος άρθρου.

4. Υποχρεώσεις υπευθύνων.

Α. Ο κατασκευαστής υποδημάτων ή ο εγκατεστημένος στην Ε.Ε εντολοδόχος του υποχρεούται να παρέχει την επισήμανση που προβλέπεται από το παρόν άρθρο και είναι υπεύθυνος για την ακρίβεια των πληροφοριών που αναγράφονται σε αυτή. Αν ούτε ο κατασκευαστής ούτε ο εντολοδόχος του είναι εγκατεστημένοι στην Ε.Ε, η υποχρέωση αυτή βαρύνει τον υπεύθυνο για την πρώτη διάθεση του προϊόντος στην αγορά της Ε.Ε.

Β. Ο έμπορος λιανικής πώλησης υποχρεούται να φροντίζει ώστε τα υποδήματα που πωλεί να φέρουν την κατάλληλη επισήμανση που προβλέπεται από το παρόν άρθρο καθώς επίσης υποχρεούται να τηρεί τις διατάξεις της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου.

5. Κυρώσεις.

Α. Σε περίπτωση που υποδήματα κατά τη διάθεσή τους στο εμπόριο δεν φέρουν όλη την επισήμανση που επιβάλλεται από το παρόν άρθρο ή έχουν επισημανθεί κατά τρόπο ανακριβή ή παραπλανητικό για τον καταναλωτή, δεσμεύονται εις χείρας των κατόχων τους και μπορούν να επαναδιατεθούν στην κατανάλωση μόνο κατόπιν επισήμανσής τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Β. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

α. Για μη ύπαρξη επισήμανσης χίλια ευρώ (1.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

β. Για ελλιπή επισήμανση με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά κωδικό προϊόντος.

γ. Για ανακριβή-παραπλανητική επισήμανση, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

δ. Για έλλειψη πινακίδας κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά παράβαση.

6. Μόνο τα υποδήματα που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου μπορούν να διατίθενται στο εμπόριο, με την επιφύλαξη άλλων σχετικών κοινοτικών νομικών υποχρεώσεων.

Άρθρο 64

Αναγραφή κωδικών αριθμών

1. Βιομηχανίες και βιοτεχνίες που κατασκευάζουν υποδήματα (με εξαίρεση τα ορθοπεδικά), τσάντες, ζώ-

νες (δερμάτινες ή υφασμάτινες), έτοιμα ρούχα, πλεχτά, εσώρουχα, κάλτσες, καλσόν, υφάσματα, νήματα χειροπλεχτικής, χαλιά, μοκέτες, φλοκάτες και λευκά είδη, υποχρεούνται να χαρακτηρίζουν με κωδικό αριθμό, όλα τους τα είδη.

Ο κωδικός αριθμός θα είναι διαφορετικός για κάθε είδος, τύπο, ποιότητα, σχέδιο μοντέλο. Ειδικά για τα υποδήματα, θα αναγράφεται στην σόλα με χτυπητή μεταλλική σφραγίδα, σε περίπτωση δε που αυτή είναι από ελαστικό (φυσικό ή συνθετικό), θα αναγράφεται καθαρά στο εσωτερικό του υποδήματος (σόλα) με ανεξίτηλη μελάνη.

2. Στα υπόλοιπα είδη που αναφέρονται στην παράγραφο 1, ο κωδικός αριθμός θα αναγράφεται σε πάνινη ή χάρτινη ετικέτα, ραμμένη σε κάθε είδος, με εξαίρεση τα νήματα χειροπλεχτικής και υφάσματα, όπου αυτός στα μιν νήματα θα αναγράφεται στην συσκευασία τους, στα δε υφάσματα σε χάρτινη ετικέτα δεμένη στο τόπι του κάθε υφάσματος. Ειδικότερα, στις γυναικείες κάλτσες και καλσόν, θα αναγράφεται σε αυτοκόλλητη ετικέτα σε κάθε είδος, καθώς επίσης και στο κουτί συσκευασίας τους.

3. Την παραπάνω υποχρέωση έχουν και οι εισαγωγείς των ειδών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, εκτός αν αυτά χαρακτηρίζονται με κωδικό αριθμό από τους οίκους του εξωτερικού.

4. Ο κωδικός αριθμός πρέπει να αναγράφεται στα προβλεπόμενα παραστατικά που εκδίδουν οι επιχειρήσεις της παραγράφου 1, καθώς επίσης και οι ενδιάμεσοι χονδρέμποροι.

5. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο:

Α. Για έλλειψη κωδικού, χίλια ευρώ (1.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Β. Για μη σωστή τοποθέτηση κωδικού ή για αναγραφή κωδικού με ελλείψεις ενδείξεις, με την επιφύλαξη του εδαφίου 1, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά κωδικό προϊόντος.

Γ. Για ανακριβή-παραπλανητική αναγραφή κωδικού, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Δ. Για έλλειψη κωδικού από τα προβλεπόμενα παραστατικά, χίλια ευρώ (1.000€) ανά παραστατικό στοιχείο.

ΕΝΟΤΗΤΑ 6.4

ΑΛΛΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ -ΜΗ ΕΔΩΔΙΜΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Άρθρο 65

Ενδείξεις στις χαρτοπετσέτες και το χαρτί υγείας, χαρτί κουζίνας και χαρτομάντιλα

1. Οι χαρτοπετσέτες, το χαρτί υγείας, το χαρτί κουζίνας και τα χαρτομάντιλα πρέπει στη συσκευασία τους να αναγράφουν με τρόπο ευκρινή και ευανάγνωστο τουλάχιστον στην ελληνική γλώσσα, τις παρακάτω ενδείξεις:

Α. Το ονοματεπώνυμο ή την εμπορική επωνυμία και τη διεύθυνση του υπευθύνου που θέτει το προϊόν σε κυκλοφορία (παρασκευαστής ή συσκευαστής ή εισαγωγέας ή αντιπρόσωπος ή πωλητής εγκατεστημένος σε χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Β. Το είδος του προϊόντος που περιέχεται.

Γ. Το καθαρό βάρος του περιεχομένου.

Δ. Το είδος της πρώτης ύλης που χρησιμοποιήθηκε για την παρασκευή του.

2. Επιπρόσθετα, για καθένα από τα ως άνω είδη θα πρέπει να αναγράφεται:

- Α. Χαρτοπετσέτες
– Ο αριθμός των χαρτοπετσετών που περιέχονται.
- Β. Χαρτί υγείας
– Το μήκος κάθε ρολού.
– Ο αριθμός των τεμαχίων (φύλλων) που περιλαμβάνει κάθε ρολό.
– Ο αριθμός των στρώσεων από τα οποία αποτελείται κάθε τεμάχιο του χαρτιού υγείας.
- Γ. Χαρτί κουζίνας
– Το μήκος κάθε ρολού.
– Ο αριθμός των ρολών ανά συσκευασία.
– Ο αριθμός των φύλλων κάθε ρολού.
– Οι διαστάσεις κάθε φύλλου.

Άρθρο 66

Ειδικότερες απαιτήσεις επισήμανσης
λοιπών βιομηχανικών προϊόντων

1. Α. ΜΗ ΕΞΑΝΤΛΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΜΕ ΣΗΜΑΝΣΗ
ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

A/A	Κατηγορίες Προϊόντων	Σήμανση συμμόρφωσης προς Ενωσιακή νομοθεσία	Σχετική Ειδικότερη Νομοθεσία (όπως εκάστοτε ισχύει)
1	Μέσα Ατομικής Προστασίας (Μ.Α.Π.)	CE	ΚΥΑ 4373/1205 (ΦΕΚ 187/Β/1993) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
2	Παιχνίδια	CE	ΚΥΑ 3669/194 (ΦΕΚ 549/Β/2011)
3	Προϊόντα δομικών κατασκευών	CE	π.δ. 334/1994 (ΦΕΚ 176/Α/1994), Κανονισμός (ΕΕ)305/2011 (ΕΕ L88/4.4.2011) Με ειδικότερες διατάξεις (ΚΥΑ) και με αντίστοιχα ΕΛΟΤ EN πρότυπα ή ελλείψει εναρμονισμένων προτύπων με τις αντίστοιχες Κατευθυντήριες Γραμμές Ευρωπαϊκών Τεχνικών Εγκρίσεων έχουν καθορισθεί οι τεχνικές προδιαγραφές και οι ειδικές απαιτήσεις συμμόρφωσης για τα προϊόντα του τομέα των δομικών κατασκευών Καν. 1907/2006/ΕΚ, Καν. 1272/2008/ΕΚ
4	Απλά Δοχεία Πίεσης	CE	ΥΑ 12479/Φ.17/414/1991, (ΦΕΚ 431/Β/1991) ΥΑ 20769/6285/94, (ΦΕΚ 977/Β/1994 ΥΑ 14165/Φ17.4/ 373/1993, (ΦΕΚ 673/Β/1993)
5	Συσκευές αερίου (π.χ. συσκευές αερίων καυσίμων που χρησιμοποιούνται για μαγειρική, Θέρμανση κ.λπ.)	CE	ΚΥΑ 15233/1991/ (ΦΕΚ 487/1991) ΚΥΑ 3380/737/95 (ΦΕΚ 134/Β/95) ΥΑ 14165/Φ17.4/373/
6	Ηλιακοί Θερμοσίφωνες	CE	ΚΥΑ 470/85, (ΦΕΚ 183/Β/1985 ΚΥΑ.Β6467/608, (ΦΕΚ 214/Β/1988) ΚΥΑ 27356/91, (ΦΕΚ 78/Β/1992) ΚΥΑ 16717/5052/94, (ΦΕΚ 992/Β/1994) ΚΥΑ 6204 277Β/2001, (ΦΕΚ 1853/2007)
7	Μηχανές	CE	π.δ. 57/2010, (ΦΕΚ 97/Α/2010) π.δ. 81/2011, (ΦΕΚ 197/Α/2011)
8	Συσκευές αερολυμάτων (αεροζόλ)	Ανεστραμμένο έψιλον «3»	ΚΥΑ 20683/2134/ 1987, (ΦΕΚ 634/Β/1987) ΚΥΑ 3312/705 /1995, (ΦΕΚ 130/ 1995) ΚΥΑ 3608/370/2010, (ΦΕΚ 398/Β/2010) Απ. ΑΧΣ 265/2002 (ΦΕΚ 1214/Β/2002), Καν. 1272/2008/ΕΚ
9	Εξοπλισμός υπό πίεση (π.χ. χύτρες ταχύτητος)	CE	ΚΥΑ 16289/330/99 (ΦΕΚ 987/Β/1999)
10	Πυροσβεστήρες	CE ή ανεστραμμένο έψιλον «3» για πυροσβεστήρες τύπου αεροζόλ	Νομοθεσία εξοπλισμού υπό πίεση και Νομοθεσία συσκευών αερολυμάτων για τους πυροσβεστήρες τύπου αεροζόλ

– Ο αριθμός των στρώσεων από τα οποία αποτελείται κάθε φύλλο.

Δ. Χαρτομάντιλα

- Ο αριθμός των τεμαχίων.
– Ο αριθμός των στρώσεων κάθε τεμαχίου.
– Οι διαστάσεις του τεμαχίου.

3. Στους παραβάτες του παρόντος άρθρου επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για μη ύπαρξη ενδείξεων, χίλια ευρώ (1.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Β. Για ελλείψεις ενδείξεων πεντακόσια ευρώ (500€) ανά κωδικό προϊόντος.

Γ. Για ανακριβείς-παραπλανητικές ενδείξεις, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

11	Μεταφερόμενος εξοπλισμός υπό πίεση (π.χ. φιάλες για γκαζάκια, φιάλες υγραερίου)	Π	ΚΥΑ 14132/618/2001 (ΦΕΚ 1626/06.12.2001), ΚΥΑ 27120/1290 (ΦΕΚ 652/2003) και ΚΥΑ ΟΙΚ.12436/706/2011 (ΦΕΚ 2039/Β/2011)
12	Ηλεκτρολογικό Υλικό Χαμηλής Τάσης	CE	ΚΥΑ 470/1985, (ΦΕΚ 183/Β/1985) ΚΥΑ Β6467/608, (ΦΕΚ 214/Β/1988) ΚΥΑ 27356/1991, (ΦΕΚ 78/Β/1992) ΚΥΑ 16717/5052/1994, (ΦΕΚ 992/Β/1994) ΚΥΑ 6204 277Β/2001, (ΦΕΚ 1853/2007)
13	Εκρηκτικά εμπορικής χρήσης	CE	π.δ. 455/1995 (ΦΕΚ 268/Α/1995) π.δ. 2/2006 (1/Α/2006) π.δ. 76/2010 (ΦΕΚ140/Α/2010) π.δ. 56/2012 (ΦΕΚ 108/Α/ 2012) Απ. ΑΧΣ 265/2002 (ΦΕΚ 1214/Β/2002), Καν. 1272/2008/ΕΚ
14	Είδη πυροτεχνίας	CE	ΚΥΑ 9104/440/2010 (ΦΕΚ1159/Β/2010) Απ. ΑΧΣ 265/2002 (ΦΕΚ 1214/Β/2002), Καν. 1272/2008/ΕΚ
15	Ιατροτεχνολογικά προϊόντα (π.χ. ορθοπεδικά)	CE	ΚΥΑ ΔΥ8δ/Γ.Π.οικ.130648/2009 (ΦΕΚ 2198/Β/2009)
16	Ραδιοεξοπλισμός και τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός	CE	π.δ. 44/2002 (ΦΕΚ 44/Α/2002)
17	Λοιπές ηλεκτρονικές συσκευές	CE	ΚΥΑ 50268/5137/2007 (ΦΕΚ 1853/Β/2007)
18	Σκάφη αναψυχής	CE	ΚΥΑ 4841/Φ7Β/52/97 – (ΦΕΚ 111/Β/97) ΥΑ 4113.183/01 /2004 (ΦΕΚ 1613/Β/29-10-2004)

Β. ΜΗ ΕΞΑΝΤΛΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΧΩΡΙΣ ΣΗΜΑΝΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

A/A	Κατηγορίες Προϊόντων	Προβλεπόμενη σήμανση συμμόρφωσης με εθνική νομοθεσία	Σχετική Ειδικότερη Νομοθεσία (όπως εκάστοτε ισχύει)
1	Έπιπλα και διακοσμητικά προϊόντα ξυλείας	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ Ζ3-5430/2009 (ΦΕΚ 746/Β/2009) και Ζ3-7835/2011 (ΦΕΚ 2650/Β/2011)
2	Είδη παιδικής φροντίδας	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ Ζ3-818/2009 (ΦΕΚ 1395/Β/2009) Καν. (ΕΚ) 1907/2006
3	Αναπτήρες ασφαλείας για τα παιδιά	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ Ζ3-4106/2006 (ΦΕΚ 1484/Β/2006) και Ζ3-922/2008 (ΦΕΚ 651/Β/2008)
4	Προϊόντα laser	Δεν προβλέπεται	ΥΑ Φ1-806/1998 (ΦΕΚ 921/Β/1998)
5	Διακοσμητικά είδη και κεριά	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ Ζ3-2810/2004 (ΦΕΚ 1885/Β/2004) και απόφαση Απ. ΑΧΣ 265/2002 (ΦΕΚ 1214/Β/2002), Καν. 1272/2008/ΕΚ
6	Ηλεκτρονικό τσιγάρο (χωρίς νικοτίνη)	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ Ζ3-2810/2004 (ΦΕΚ 1885/Β/2004) και Κανονισμός 1907/2006 Απ. ΑΧΣ 265/2002 (ΦΕΚ 1214/Β/2002), Καν. 1272/2008/ΕΚ
7	Είδη ατομική υγιεινής	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ Ζ3-2810/2004 (ΦΕΚ 1885/Β/2004)
8	Μπαταρίες (ξηρά στοιχεία)	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ Ζ3-2810/2004, (ΦΕΚ 1885/Β/2004)
9	Συσσωρευτές μολύβδου - οξέως (μπαταρίες αυτοκινήτων)	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ 41625/2057 Ε103/2010 (ΦΕΚ 1625/Β/2010)
10	Ποδήλατα και μηχανοκίνητα δίκυκλα έως 50cc	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ Ζ3- 2810/2004, (ΦΕΚ 1885/Β/2004)
11	Ρευματοδότες και ρευματολήπτες	Προβλέπεται σήμα συμμόρφωσης σύμφωνα με πρότυπα	ΥΑ 529/2000 (ΦΕΚ 67/Β/2000) και ΥΑ 8991/2003 (ΦΕΚ 643/Β/2003), πρότυπα ΕΛΟΤ 294 και ΕΛΟΤ 1413-1 ή τα διεθνή ισοδύναμα CEE7 & και IEC 884-1
12	Πυροσβεστήρες	Πινακίδα περιοδικού ελέγχου	ΚΥΑ 618/2005 (ΦΕΚ 52/Β/2005) και ΚΥΑ 17230/2005 (ΦΕΚ 1218/Β/2005)

13	Χαρτικά	Δεν προβλέπεται	Άρθρο 65
14	Εξοπλισμός για αναψυχή και άθληση	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ Ζ3-2810/2004, (ΦΕΚ 1885/Β/2004)
15	Απλά εργαλεία χειρός	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ Ζ3- 2810/2004, (ΦΕΚ 1885/Β/2004)
16	Αντικείμενα από πολύτιμα μέταλλα	Σήμανση τίτλου, ταυτότητας κατασκευαστή και επιμελητηρίου στο οποίο δραστηριοποιείται σύμφωνα με ΑΔ	Άρθρα 53-59
17	Ψευδοκοσμήματα	Απαγορεύεται κάθε είδους σήμανση που προβλέπεται για τα πολύτιμα μέταλλα	Άρθρο 50 Καν. (ΕΚ) 1907/2006
18	Επίχρυσα, επάργυρα αντικείμενα	Αναγραφή σε πινακίδα (ετικέτα), του όρου «επίχρυσο» ή «επάργυρο».	Άρθρα 57-58
19	Αντικείμενα επικαλυμμένα ή επιστρωμένα με φύλλο πολύτιμου μετάλλου	Αναγραφή σε πινακίδα (ετικέτα), του όρου «επικαλυμμένο», του χημικού συμβόλου και του βάρους (σε «g») του πολύτιμου μετάλλου	Άρθρα 57-58
20	Ορυκτέλαια και λιπαντικά	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ 526/2004 ΦΕΚ 630/Β/12-5-2005 Καν. (ΕΚ) 1907/2006 Καν. 1272/2008/ΕΚ
21	Προδιαγραφές, απαιτήσεις, όροι κυκλοφορίας και μέθοδοι ελέγχου των λιπαντικών δίχρονων κινητήρων	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ 350/2012 (ΦΕΚ 2988/Β/22.11.2013) Καν. (ΕΚ) 1907/2006
22	Βαλβολίνες	Δεν προβλέπεται	Καν. 1272/2008/ΕΚ ΚΥΑ 12/95 (ΦΕΚ 471/Β/29-5-1995) Καν. (ΕΚ) 1907/2006
23	Προδιαγραφές υγρών φρένων του συστήματος πέδησης οχημάτων – Απαιτήσεις και μέθοδοι δοκιμών	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ 430/2012 (ΦΕΚ 2988/22.11.2013)
24	Προδιαγραφές υγρών κυκλώματος ψύξης μηχανών εσωτερικής καύσεως (ΜΕΚ) έτοιμων για χρήση και συμπυκνωμένων – Απαιτήσεις και μέθοδοι δοκιμών	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ 349/2012 (ΦΕΚ 2988/Β/22.11.2013)
25	Πλαστικοί σωλήνες από σκληρό PVC	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ 14013/Φ.32/327/1993 (ΦΕΚ 597/Β/1993) ΚΥΑ 10347/Φ.32/176/93 (ΦΕΚ 432/Β/93)
26	Γράσα βαμβακοσυλλεκτικών μηχανών, προδιαγραφές και μέθοδοι ελέγχου	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ 201/2000 (ΦΕΚ 872/Β/17.07.2000)
27	Καθαριστικά και απορρυπαντικά	Δεν προβλέπεται	Κανονισμός ΕΚ 648 /2004 (ΕΕ L 104/8.4.2004), Καν. (ΕΚ) 1907/2006 Καν. 1272/2008/ΕΚ Άρθρο 66 παρ. 2 έως και 5
28	Γράσα οχημάτων – Προδιαγραφές και μέθοδοι ελέγχου	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ 322/2000 (ΦΕΚ 122/Β/07.02.2001)

29	Βιοκτόνα και απολυμαντικά προϊόντα	Δεν προβλέπεται	1.ΕΟΦ ΥΑ1β -7723-13.2.1994 (ΦΕΚ 961/Β/23.12.1994) και π.δ. 205/9.7.2001 (ΦΕΚ Α 160/16.7.2001) 2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ- (Οδηγία 98/8/ΕΚ του Ευρ. Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 16/2/1998 για τη διάθεση βιοκτόνων στην αγορά) Απ. ΑΧΣ 265/2002 (ΦΕΚ 1214/Β/2002), Καν. 1272/2008/ΕΚ
30	Χρώματα διακόσμησης, βερνίκια, προϊόντα διακόσμησης, βερνίκια προϊόντα επισκευαστικής βαφής αυτοκινήτων.	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ 437/2005 (ΦΕΚ 1641/Β/8.11.2006) ΚΥΑ 287/2010 (ΦΕΚ 1726/Β/3.11.2010)
31	Υποδήματα	Δεν προβλέπεται	Άρθρα 63-64
32	Κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα	Δεν προβλέπεται	Άρθρα 61, 64
33	Στρώματα και παιδικά στρώματα	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ Ζ3-2810/2004 (ΦΕΚ 1885/Β/2004)- Άρθρα 61, 64 – Καν. 1272/2008/ΕΚ, Παράρτημα Ι, Μέρος 2, Παρ.2,1, - Καν 1907/2006 Παράρτημα XVII
34	Χημικές ουσίες Χημικά μείγματα και αντικείμενα	Δεν προβλέπεται	Καν. 1272/2008/ΕΚ (CLP)– Καν. 1907/2006 (REACH)
35	Χύμα χημικά προϊόντα	Δεν προβλέπεται	Καν. 1272/2008/ΕΚ, άρθρο 29, παρ.3
36	Δίκυκλα	Σήμα έγκρισης τύπου κατασκευαστικού στοιχείου και τεχνικής μονάδας δικύκλου, σύμφωνα με το προσάρτημα του Παραρτήματος V της ΚΥΑ περιλαμβάνει το διεθνές σύμβολο «e»)	ΚΥΑ 48145/2327/2003 (ΦΕΚ 1207/Β/2003), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει
37	Οχήματα (εκτός δικύκλων)	Σήμα έγκρισης τύπου κατασκευαστικού στοιχείου και τεχνικής μονάδας οχήματος, σύμφωνα με το προσάρτημα του Παραρτήματος VII της ΚΥΑ (περιλαμβάνει το διεθνές σύμβολο «e»)	ΚΥΑ 29949/1841/2009 (ΦΕΚ 2112/Β/2009) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει
38	Ελαστικά επίσωτρα αυτοκινήτων	Σήμανση σύμφωνα με το Παράρτημα II της ΚΥΑ 131219/17-12-2015 (ΦΕΚ 2974/Β/2015)	ΚΥΑ 131219/17-12-2015 (ΦΕΚ 2974/Β/2015) Καν. 1222/2009/ΕΚ

2. Ειδικά για τα απορρυπαντικά και τα προϊόντα καθαρισμού εν γένει, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 2 του Κανονισμού (ΕΚ) 648/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τα απορρυπαντικά (ΕΕ L 104/8.4.2004) ως ισχύει, πέραν των διατάξεων που αναφέρονται στον Πίνακα Β του παρόντος άρθρου, προβλέπονται πρόσθετες διατάξεις επισήμανσης όπως αυτές ορίζονται στην υπουργική απόφαση 381/2005 (ΦΕΚ 539/Β/2.5.2006) και στην κοινή υπουργική απόφαση 129/2016 (ΦΕΚ 1138/Β/2016), όπως ισχύουν. Με την επιφύλαξη των διατάξεων σχετικά με την ταξινόμηση, τη συσκευασία και την επισήμανση ουσιών και μιγμάτων, οι ακόλουθες πληροφορίες πρέπει να αναγράφονται τουλάχιστον στην ελληνική γλώσσα, με ευανάγνωστους, εμφανείς και ανεξίτηλους

χαρακτήρες στις συσκευασίες εντός των οποίων τα απορρυπαντικά διατίθενται προς πώληση στους καταναλωτές:

Α. Η εμπορική ονομασία και το εμπορικό σήμα του προϊόντος.

Β. Η εμπορική επωνυμία ή εμπορικό σήμα και η πλήρης διεύθυνση και ο αριθμός τηλεφώνου του υπεύθυνου για τη διάθεση του προϊόντος στην αγορά. Η ένδειξη αυτή μπορεί να αναγράφεται στη γλώσσα του κράτους-μέλους της Ε.Ε. όπου είναι εγκατεστημένη η έδρα της επιχείρησης και καταχωρισμένα τα εμπορικά στοιχεία αυτής και του προϊόντος.

Γ. Η διεύθυνση, η ηλεκτρονική διεύθυνση, εφόσον υπάρχει και ο αριθμός τηλεφώνου από όπου μπορεί να αποκτηθεί το δελτίο στοιχείων του προϊόντος σύμφωνα με το άρθρο 9 του Κανονισμού (ΕΚ) 648/2004, ως ισχύει.

Δ. Η σύνθεση σύμφωνα με τις προδιαγραφές του Παραρτήματος VII μέρος Α του Κανονισμού (ΕΚ) 648/2004, ως ισχύει, οδηγίες χρήσης και ειδικές προφυλάξεις, εφόσον απαιτείται.

Ε. Η διεύθυνση του ιστότοπου, όπου δημοσιεύεται ο κατάλογος των συστατικών στοιχείων σύμφωνα με το Παράρτημα VII μέρος Δ του Κανονισμού (ΕΚ) 648/2004, ως ισχύει.

ΣΤ. Η φράση «Μακριά από παιδιά».

Ζ. Η φράση «Τηλέφωνο Κέντρου Δηλητηριάσεων: 210 7793777».

Η. Επιπλέον των ανωτέρω, η συσκευασία των απορρυπαντικών που πωλούνται στο ευρύ κοινό και προορίζονται να χρησιμοποιηθούν ως απορρυπαντικά πλυντηρίων ρούχων και πλυντηρίων πιάτων πρέπει να αναγράφει τις πληροφορίες δοσολογίας, βάσει του άρθρου 6 της παρούσας συμφώνως με τον Κανονισμό (ΕΚ) 648/2004 όπως ισχύει.

3. Τα απορρυπαντικά και τα προϊόντα καθαρισμού όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 2 του Κανονισμού (ΕΚ) 648/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τα απορρυπαντικά (ΕΕ L 104/8.4.2004) ως ισχύει, διατίθενται στην αγορά σύμφωνα με τις διατάξεις των Κανονισμών (ΕΚ) 648/2004, (ΕΚ) 1272/2008 και 1907/2006/ΕΚ.

4. Στους παραβάτες του παρόντος άρθρου επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο, ως κάτωθι:

Α. Για μη ύπαρξη ενδείξεων, χίλια ευρώ (1.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Β. Για έλλειπες ενδείξεις, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά κωδικό προϊόντος.

Γ. Για ανακριβείς-παραπλανητικές ενδείξεις, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Δ. Για διάθεση ή/και διαθεσιμότητα στην αγορά απορρυπαντικών ή προϊόντων καθαρισμού τα οποία δεν έχουν συσκευασία ή/και επισήμανση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ – ΕΣΤΙΑΣΗ / ΑΝΑΨΥΧΗ

ΕΝΟΤΗΤΑ 7.1

ΤΗΡΗΣΗ ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Άρθρο 67

Υποχρέωση ανάρτησης τιμοκαταλόγου και ειδικές ρυθμίσεις για επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών

1. Επιχειρήσεις που παρέχουν κάθε μορφής υπηρεσίες προς τους πελάτες τους, υποχρεούνται να αναρτούν σταθερά τιμοκατάλογο σε εμφανές σημείο της επιχείρησης ή του γραφείου τους και άμεσα ορατό από τους πελάτες, στον οποίο θα αναγράφονται οι τελικές τιμές συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. των υπηρεσιών που παρέχουν.

2. Τα ιδιωτικά σχολεία γενικής και τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, τα κάθε είδους φροντιστήρια και οι ιδιωτικοί παιδικοί σταθμοί, τα ιδιωτικά ινστιτούτα επαγγελματικής κατάρτισης και εργαστήρια ελευθέρων

σπουδών, είναι υποχρεωμένα να έχουν συνταγμένους τιμοκαταλόγους που θα διατηρούν στο κατάστημα τους, τους οποίους θα θέτουν στην διάθεση των γονέων και κηδεμόνων των μαθητών και σπουδαστών, εφόσον οι τελευταίοι το ζητήσουν. Στους τιμοκαταλόγους αυτούς θα αναγράφονται οι τιμές συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. των πάσης φύσεως παρεχομένων υπηρεσιών (δίδακτρα, μεταφορικά, προαιρετικές υπηρεσίες κ.λπ.) που ισχύουν για την τρέχουσα σχολική χρονιά.

3. Επιχειρήσεις συνεργειών επισκευής και συντήρησης αυτοκινήτων, οχημάτων, σκαφών αναψυχής και κάθε φύσεως τροχοφόρων, υποχρεούνται να διατηρούν ανηρτημένο τιμοκατάλογο, όπου θα αναγράφονται οι εκάστοτε χρεώσεις συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. για τις βασικές παρεχόμενες υπηρεσίες συντήρησης επί ενδεικτικών μοντέλων (π.χ. 1ο service) ανάλογα με τον τύπο και μοντέλο. Στα εκδιδόμενα δε παραστατικά θα πρέπει να αναγράφονται αναλυτικά το είδος της εργασίας και η τιμή χρέωσης που θα πρέπει να συμπίπτει με αυτή του τιμοκαταλόγου, υπό την επιφύλαξη της δυνατότητας του επισκευαστή να παρέχει έκπτωση στον πελάτη. Για τις λοιπές υπηρεσίες, κατόπιν αιτήματος του πελάτη, ο επισκευαστής θα πρέπει να συντάσσει έγγραφη προσφορά.

4. Επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται στεγασμένους και ακάλυπτους χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων, υποχρεούνται να έχουν αναρτημένη πινακίδα/τιμοκατάλογο τουλάχιστον διαστάσεων 1,00 X 0,50 m σε ορατό για τον πελάτη σημείο, όπου με μεγάλα και καθαρά γράμματα και αριθμούς θα αναγράφονται οι αμοιβές συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. που εισπράττονται για την στάθμευση αυτοκινήτων, δικύκλων και λοιπών τροχοφόρων (π.χ. τιμές στάθμευσης ανά μία ή περισσότερες ώρες, τιμές στάθμευσης ανά 24ωρο, ανά εβδομάδα, ανά μήνα κ.λπ.).

5. Στις υπηρεσίες που απαιτούν κόστος που δεν μπορεί εκ των προτέρων να υπολογιστεί, πρέπει πριν την παροχή της κύριας υπηρεσίας να παρασχεθεί και υπηρεσία εκτίμησης. Στην περίπτωση αυτή, η παροχή της εκτίμησης αποτελεί διακριτή υπηρεσία και υπάγεται στις γενικές διατάξεις. Η παροχή της υπηρεσίας εκτίμησης τελεί σε ανεξάρτητη σχέση με την εκπλήρωση ή μη της κύρια παροχής και ο παρέχων την κύρια υπηρεσία πρέπει να λάβει τη σύμφωνη γνώμη του καταναλωτή/πελάτη πριν προβεί σε αυτήν.

6. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για έλλειψη τιμοκαταλόγου, χίλια ευρώ (1.000€).

Β. Για υπέρβαση τιμής ανά παρεχόμενη υπηρεσία, πεντακόσια ευρώ (500€).

Γ. Για μη αναγραφή προσφερόμενης υπηρεσίας ή τιμής στον τιμοκατάλογο, πεντακόσια ευρώ (500€).

Δ. Για παράβαση της παραγράφου 4, χίλια ευρώ (1.000€).

Άρθρο 68

Τήρηση και ανάρτηση παραστατικών

που αναφέρονται στα κοινόχρηστα πολυκατοικιών

Επιχειρήσεις κάθε μορφής που τους έχει ανατεθεί η διαχείριση των κοινόχρηστων δαπανών πολυκατοικιών, υποχρεούνται:

1. Να διατηρούν για δύο (2) τουλάχιστον χρόνια τα πρωτότυπα των παραστατικών των δαπανών. Οι ένοικοι δικαιούνται με δαπάνες τους να ζητούν από τους υπόχρεους απλά φωτοαντίγραφα των εν λόγω παραστατικών.

2. Η δημιουργία κάλυψη και αύξηση του αποθεματικού της πολυκατοικίας δεν συνιστά δαπάνη.

3. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (1.000€).

ΕΝΟΤΗΤΑ 7.2 ΕΣΤΙΑΣΗ / ΑΝΑΨΥΧΗ

Α. ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΙ ΕΣΤΙΑΣΗΣ / ΑΝΑΨΥΧΗΣ

Άρθρο 69

Πεδίο εφαρμογής και σκοπός

Οι διατάξεις της παρούσας ενότητας αφορούν καταστήματα μαζικής εστίασης και αναψυχής (εστιατόρια, καταστήματα γρήγορης εστίασης, ταβέρνες, καφετέριες, κέντρα διασκέδασης και λοιπά παρόμοια καταστήματα). Επιπλέον αφορούν και τα παραδοσιακά καφενεία σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία του Υπουργείου Οικονομικών όπως κάθε φορά ισχύει, με τις εξαιρέσεις που ορίζονται παρακάτω.

Άρθρο 70

Τήρηση τιμοκαταλόγων

1. Τα καταστήματα του προηγούμενου άρθρου υποχρεούνται στην ύπαρξη ικανού αριθμού τιμοκαταλόγων για όλα τα προσφερόμενα είδη.

Α. Οι τιμοκατάλογοι συντάσσονται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα και προαιρετικά σε ακόμα μία ή περισσότερες ξένες γλώσσες.

Β. Οι υπεύθυνοι των καταστημάτων οφείλουν να εξασφαλίζουν την πληροφόρηση ατόμων με αναπηρία (Α.με.Α.) επί του τηρούμενου τιμοκαταλόγου.

2. Τα παραπάνω καταστήματα υποχρεούνται πριν από την παραγγελία να διαθέτουν τον τιμοκατάλογο σε κάθε πελάτη. Επιπλέον, τα κάθε μορφής εστιατόρια, υποχρεούνται να έχουν ανηρτημένο τον τιμοκατάλογο σε εμφανές σημείο, στην είσοδο του καταστήματος. Για ξενοδοχεία και ξενοδοχειακά συγκροτήματα ο τιμοκατάλογος, πρέπει να αναρτάται στην εξωτερική όψη της κύριας εισόδου της αίθουσας όπου προσφέρονται τα είδη του τιμοκαταλόγου.

3. Από τις παραπάνω υποχρεώσεις εξαιρούνται τα παραδοσιακά καφενεία κατά την έννοια της κείμενης νομοθεσίας του Υπουργείου Οικονομικών όπως κάθε φορά ισχύει, για τα οποία ισχύει υποχρέωση ανάρτησης τιμοκαταλόγου σε εμφανές σημείο του καταστήματος, αναγράφοντας μόνο τα προσφερόμενα είδη και τις τιμές τους συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.

4. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για έλλειψη τιμοκαταλόγου, χίλια ευρώ (1.000€).

Β. Για μη αναγραφή ενδείξεων του τιμοκαταλόγου στην ελληνική γλώσσα, πεντακόσια ευρώ (500€).

Γ. Για υπέρβαση τιμής ανά είδος, πεντακόσια ευρώ (500€).

Δ. Για μη αναγραφή πωλούμενου είδους ή τιμής στον τιμοκατάλογο, πεντακόσια ευρώ (500€).

Ε. Για παράβαση της παραγράφου 1Β, πεντακόσια ευρώ (500€).

Άρθρο 71

Ενδείξεις τιμοκαταλόγων

1. Στους τιμοκαταλόγους αναγράφονται όλα τα προσφερόμενα είδη «αλά-κάρτ» με τις αντίστοιχες τιμές τους συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.

2. Τα αναγραφόμενα στους τιμοκαταλόγους φαγητά και σαλάτες προσφέρονται στους πελάτες:

Α. Με τη μερίδα.

Β. Με το κιλό. Στην περίπτωση αυτή σημειώνεται υποχρεωτικά η ένδειξη «με το κιλό» δίπλα στο αντίστοιχο είδος.

Γ. Από την 1-1-2018, το κάθε είδους έλαιο που προορίζεται στον τελικό καταναλωτή για επιτραπέζια χρήση, κατόπιν του σταδίου της παρασκευής του γεύματος στην κουζίνα των καταστημάτων του άρθρου 69 της παρούσας, πρέπει να διατίθεται αποκλειστικά και μόνο μέσω σφραγισμένων μη επαναγεμιζόμενων συσκευασιών ή συσκευασιών μιας χρήσης που, θα διατίθενται από το κατάστημα και θα φέρουν τις απαιτούμενες επισημάνσεις σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία.

3. Στους τιμοκαταλόγους αναγράφονται απαραίτητα οι ακόλουθες ενδείξεις είτε μεμονωμένα, είτε κατά ομάδες φαγητών - γλυκών - ποτών, με τρόπο που να γίνεται αντιληπτή η διάκριση αυτή στον καταναλωτή:

Α. Το είδος των ελαίων και η χρήση τους.

Β. «Κατεψυγμένο» κατά περίπτωση.

Γ. «Προμαγειρευμένο» ή «Προτηγανισμένο», κατά περίπτωση.

Δ. «Προϊόν Π.Ο.Π.» (Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης) ή «προϊόν Π.Γ.Ε.» (Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης), αποκλειστικά και μόνο για τα προϊόντα που ανήκουν επισήμως σε αυτές τις κατηγορίες. Απαγορεύεται η χρήση του όρου «Π.Ο.Π.», «Π.Γ.Ε.» αν τα προϊόντα που διατίθενται δεν είναι τέτοια.

Ε. Προκειμένου για προσυσκευασμένα ποτά (μπύρα, οίνος, αλκοολούχα ποτά, αναψυκτικά, χυμοί, σόδες, ανθρακούχα νερά) αναγράφεται επιπλέον και η ειδικότερη ονομασία του είδους με την οποία προσφέρεται στο εμπόριο (ετικέτα) και ο όγκος του περιεχομένου κάθε προσυσκευασίας σε ml.

ΣΤ. Ειδικότερα για τους οίνους και τα αλκοολούχα ποτά που προσφέρονται στους καταναλωτές χωρίς να είναι εμφανής η προσυσκευασία τους, αναγράφεται υποχρεωτικά η χώρα προέλευσης και ο παραγωγός ή ο εμφιαλωτής τους όπως αυτά αναφέρονται στην επισήμανση (ετικέτα) των εν λόγω οίνων ή των αλκοολούχων ποτών, σύμφωνα με τους Κανονισμούς 1234/2007 (άρθρο 118κε), 607/2009 (άρθρα 55 και 56) και 110/2008 αντίστοιχως.

Ζ. Προκειμένου για σαλάτες πάσης φύσεως, αναγράφονται η ονομασία κάθε σαλάτας όπως την ορίζει το κατάστημα και τα βασικά συστατικά που τη συνθέτουν.

4. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για έλλειψη ενδείξεων, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά είδος.

Β. Για υπέρβαση τιμής, χίλια ευρώ (1.000€) ανά είδος.

Γ. Για παραπλανητική-ανακριβή αναγραφή προϊόντος, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά είδος.

Δ. Για παραβάσεις της παραγράφου 2, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά είδος.

Άρθρο 72

Ειδικές περιπτώσεις (ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ, ΣΕΛΦ ΣΕΡΒΙΣ, ΤΑΜΠΛ ΝΤΟΤ, ΔΙΑΝΟΜΗ ΠΑΚΕΤΟ, ΚΟΥΒΕΡ)

1. ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ

Εφόσον τα καταστήματα του άρθρου 69 ορίζουν ελάχιστη κατανάλωση εντός του καταστήματος ή με σύστημα διανομής κατ'οίκον, οφείλουν στον τιμοκατάλογο που προορίζεται για τον καταναλωτή, να αναγράφουν σε εμφανές σημείο την ένδειξη «Ελάχιστη κατανάλωση ειδών ___ Ευρώ».

2. ΣΕΛΦ ΣΕΡΒΙΣ

Εφόσον τα καταστήματα του άρθρου 69 διαθέτουν για τους πελάτες τους σύστημα αυτοεξυπηρέτησης (ΣΕΛΦ ΣΕΡΒΙΣ), οφείλουν στο χώρο αυτοεξυπηρέτησης να τοποθετούν σε ορατό σημείο για τον πελάτη, αναρτημένο τιμοκατάλογο με τα είδη προσφοράς του ΣΕΛΦ ΣΕΡΒΙΣ και τις αντίστοιχες τιμές διάθεσης σύμφωνα με το άρθρο 71 παρ. 1.

3. ΠΑΚΕΤΟ ΕΚΤΟΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ

Εφόσον τα καταστήματα του άρθρου 69 πωλούν στους πελάτες τους τα είδη σε πακέτο εκτός καταστήματος, οφείλουν στο χώρο (φυσικό ή διαδικτυακό) υποβολής ή εκτέλεσης της παραγγελίας, είτε να έχουν σε εμφανές σημείο αναρτημένο τιμοκατάλογο ή να διαθέτουν ικανό αριθμό τιμοκαταλόγων προς χρήση για τον πελάτη με τα είδη προσφοράς σε πακέτο με τις αντίστοιχες τιμές διάθεσης σύμφωνα με το άρθρο 71 παρ. 1.

4. ΤΑΜΠΛ-ΝΤΟΤ (TABLE D' HOTEL) – Μενού (Menu)

Οποιαδήποτε χρήση συστήματος ταμπλ ντοτ ή μενού πρέπει να γίνεται γνωστή στον πελάτη με την αντίστοιχη τελική τιμή ανεξάρτητα με το πώς αυτή ορίζεται (κατά άτομο/κατά μενού κ.λπ.). Η πολιτική αυτή πρέπει να καθίσταται γνωστή στον πελάτη με τρόπο τέτοιο ώστε ο πελάτης να είναι σε θέση όταν λαμβάνει γνώση του τιμοκαταλόγου, να λαμβάνει γνώση και της πολιτικής αυτής (π.χ. αναρτημένη καρτέλα, ενσωματωμένη στον τιμοκατάλογο, ανεξάρτητα ή μη, στην εξωτερική όψη του καταστήματος κλπ).

5. ΠΑΡΟΧΗ ΚΟΥΒΕΡ ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΕΣΤΙΑΣΗΣ, ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗΣ

Τα καταστήματα εστίασης του άρθρου 69 της παρούσας δεν επιτρέπεται να χρεώνουν στην πελατεία τους αξία που αφορά σε «ΚΟΥΒΕΡ» (π.χ. σερβίτσια, μαχαιροπήρουνα, πετσέτες κ.λπ.). Κανένα προϊόν (όπως π.χ. εμφιαλωμένο νερό, ψωμί) δεν προσφέρεται και χρεώνεται χωρίς προηγούμενη συναίνεση του καταναλωτή.

6. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (500€) ανά είδος.

Άρθρο 73

Λογαριασμοί πελατών

1. Τα κέντρα και καταστήματα εστίασης, αναψυχής, ψυχαγωγίας και διασκέδασης, που σύμφωνα με τις κεί-

μενες διατάξεις του Υπουργείου Οικονομικών υποχρεούνται στην έκδοση διπλότυπων αποδείξεων ή αποδείξεων ταμειακής μηχανής θεωρημένων από την Δ.Ο.Υ., παραδίδουν στην πελατεία τους τη διπλότυπη απόδειξη ή την απόδειξη ταμειακής μηχανής με την αξία των ειδών που καλείται να πληρώσει ο πελάτης, ανεξάρτητα αν τα είδη αυτά αγοράσθηκαν ή σερβιρίστηκαν ή διανεμήθηκαν κατ'οίκον.

2. Τα κέντρα και καταστήματα τηρούν αριθμημένο διπλότυπο μπλοκ, που φέρει το ονοματεπώνυμο του εκμεταλλευτή της επιχείρησης ή την επωνυμία αυτής και τον τίτλο «ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΠΕΛΑΤΩΝ». Στο εν λόγω μπλοκ αναγράφονται αναλυτικά τα είδη που κατανάλωσε ο πελάτης, η αντίστοιχη για κάθε είδος τιμή τιμοκαταλόγου και η συνολική αξία των ειδών που καλείται να πληρώσει ο πελάτης. Το μπλοκ αυτό φέρει την ημερομηνία έκδοσής του και υπογράφεται από τον υπεύθυνο της επιχείρησης. Το πρωτότυπο του εν λόγω λογαριασμού παραδίδεται στον πελάτη, το δε στέλεχος διατηρείται τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες από την ημερομηνία έκδοσής του και παραδίδεται στα ελεγκτικά όργανα, εφόσον ζητηθεί. Στο μπλοκ αυτό σημειώνεται επίσης κατά περίπτωση, η ένδειξη «Σερβίρισμα» ή «Σελφ Σέρβις» ή «Αγορά εκτός» ή «Διανομή στο σπίτι».

3. Εφόσον στις φορολογικές αποδείξεις της ως άνω παραγράφου 1 αναφέρονται τα είδη και οι τιμές αυτών αναλυτικά, τότε δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της ως άνω παραγράφου 2.

4. Στους παραβάτες των παραγράφων 1 και 2 επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (1.000€).

Β. ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ / ΑΝΑΨΥΧΗΣ

Άρθρο 74

Προσφορά ειδών με το κιλό

1. Ο καταναλωτής θα πρέπει να είναι σε θέση, προτού καταναλώσει το είδος κρέατος ή πουλερικών που επέλεξε και διατίθεται με το κιλό, να γνωρίζει το βάρος του συγκεκριμένου είδους σε βρώσιμη μορφή και την τελική τιμή που θα κληθεί να πληρώσει. Ο καταναλωτής πρέπει να είναι σε θέση, προτού καταναλώσει το είδος ψαριού που επέλεξε και διατίθεται με το κιλό, να γνωρίζει το βάρος του συγκεκριμένου είδους σε ωμή μορφή και την τελική τιμή που θα κληθεί να πληρώσει.

2. Τα καταστήματα του άρθρου 69 πρέπει να ζυγίζουν τα είδη της παραγράφου 1 παρουσία του πελάτη και να καταγράφουν την τελική τιμή πώλησης, να συνοδεύουν το είδος κατά το σερβίρισμα με σημείωμα στο οποίο θα αναφέρεται το βάρος του είδους και η τελική τιμή του.

3. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (500€) ανά παράβαση.

Άρθρο 75

Διάθεση ποτών και εμφιαλωμένων νερών σε μονάδες ομαδικής εστίασης

1. Οι προσυσκευασίες των ποτών, οίνων, ζύθου και των εμφιαλωμένων νερών που διατίθενται ακέραιες στον πελάτη εντός των μονάδων ομαδικής εστίασης, πρέπει να αποσφραγίζονται παρουσία του.

2. Τα αλκοολούχα ποτά μπορούν να διατίθενται σε ποτήρι από την αρχική προσσκευασία στον τελικό καταναλωτή εντός των μονάδων ομαδικής εστίασης, σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας ειδικής νομοθεσίας. Στην περίπτωση αυτή, προσφέρονται αποκλειστικά από την αρχική προσσκευασία που μπορεί να έχει ήδη ανοιχθεί για την εξυπηρέτηση προηγούμενης παραγγελίας. Απαγορεύεται η μεταγγισή του περιεχομένου εν όλω ή εν μέρει σε άλλον περιέκτη προκειμένου να προσφερθεί στον πελάτη. Κατά την εκτέλεση της παραγγελίας εφόσον το ζητήσει ο πελάτης, η μεταγγιση της ανάλογης ποσότητας του ποτού από την αρχική προσσκευασία στο ποτήρι πρέπει να γίνεται παρουσία του και να του δίνεται η δυνατότητα να διαβάσει την επισήμανση της συγκεκριμένης προσσκευασίας.

3. Επιτρέπεται η χύμα διάθεση προς τον τελικό καταναλωτή:

A. Οίνου.

B. Ζύθου που έχει παραχθεί για επιτόπια κατανάλωση σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της Α.Υ.Ο. υπ' αριθ. Φ318/216/2002 (Φ.Ε.Κ. Β' 544) όπως ισχύει.

Γ. Προϊόντος απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών (διημέρων). Το προϊόν αυτό προσφέρεται αποκλειστικά και μόνο χύμα, κατά τα οριζόμενα στις σχετικές διατάξεις της ισχύουσας ειδικής νομοθεσίας (άρθρο 7 του ν. 2969/2001 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει). Για τα συγκεκριμένα προϊόντα θα αναγράφεται στον τηρούμενο τιμοκατάλογο ή σε αναρτημένη πινακίδα υποχρεωτικά η χώρα προέλευσης και ο παραγωγός ή ο εμφιαλωτής τους.

4. Στους παραβάτες των ανωτέρω παραγράφων επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (1.000€) ανά παράβαση.

Άρθρο 76

Υποχρέωση τήρησης δελτίου παραπόνων πελατών από τα κέντρα και καταστήματα εστίασης, αναψυχής και διασκέδασης

1. Τα κέντρα και καταστήματα εστίασης, αναψυχής και διασκέδασης υποχρεούνται να διαθέτουν προς χρήση της πελατείας τους το ειδικό έντυπο "ΦΥΛΛΟ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ". Το έντυπο αυτό διατίθεται μέσω ειδικής θήκης, τοποθετημένης σε εμφανές μέρος για τους πελάτες, δίπλα ακριβώς από την έξοδο του καταστήματος.

2. Το έντυπο «ΦΥΛΛΟ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ» είναι αριθμημένο τριπλότυπο με τρία φύλλα διαφορετικού χρώματος το καθένα, ήτοι λευκό, ανοικτό πράσινο και ανοικτό ερυθρό και είναι τύπου καρμπονιζέ.

3. Στην ειδική ως άνω θήκη τοποθετείται ικανός αριθμός του φύλλου αυτού ώστε να μην δημιουργείται έλλειψη για τον καταναλωτή. Επίσης στους τιμοκαταλόγους των παραπάνω κέντρων και καταστημάτων και σε εμφανές σημείο αυτών, αναγράφεται με ευδιάκριτα και ευανάγνωστα γράμματα στην ελληνική - αγγλική - γαλλική - γερμανική γλώσσα, η ένδειξη «ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΔΙΑΘΕΤΕΙ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΦΥΛΛΑ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ ΣΕ ΕΙΔΙΚΗ ΘΕΣΗ ΔΙΠΛΑ ΣΤΗΝ ΕΞΟΔΟ».

4. Ειδικές υποχρεώσεις των υπευθύνων των επιχειρήσεων της ως άνω παραγράφου 1, ορίζονται κατωτέρω

και αφορούν τον τρόπο συμπλήρωσης του φύλλου διαμαρτυρίας:

A. Με σφραγίδα μελάνης που τίθεται και στα τρία αντίτυπα του φύλλου, αναγράφονται τα στοιχεία της αρμόδιας Δ/σης Ανάπτυξης κάθε Περιφέρειας (ή Περιφερειακής Ενότητας όπου υφίσταται) υπό τον έλεγχο της οποίας υπάγεται η επιχείρηση (π.χ. Δ/ση Ανάπτυξης Περιφερειακής Ενότητας Πειραιά αν η επιχείρηση λειτουργεί στον Πειραιά). Η σφραγίδα τίθεται επί του φύλλου δίπλα ακριβώς από την λέξη «ΠΡΟΣ», φέρουσα ενδείξεις και στις τέσσερις ως άνω γλώσσες.

B. Με σφραγίδα μελάνης που τίθεται και στα τρία αντίτυπα του φύλλου, αναγράφονται τα πλήρη στοιχεία της παραπάνω επιχείρησης (επωνύμιο ή επωνυμία, δ/ση, οδός αριθμός, πόλη, όνομα αγορανομικού υπευθύνου, κ.λπ.). Η σφραγίδα αυτή τίθεται επί του φύλλου, κάτω ακριβώς από το πλαίσιο «Στοιχεία επιχείρησης» φέρουσα ενδείξεις και στις τέσσερις ως άνω γλώσσες.

5. Τα υπόλοιπα σημεία του φύλλου διαμαρτυρίας όπως η ημερομηνία, το ονοματεπώνυμο του διαμαρτυρόμενου, η δ/ση αυτού, η χώρα, η υπηκοότητα, η ταυτότητα και η διαμαρτυρία, συμπληρώνονται μόνο από τον καταναλωτή, ο οποίος και υπογράφει. Σημειωτέον ότι οι τίτλοι των υπολοίπων αυτών σημείων, πέραν της ελληνικής γλώσσας, αναφέρονται με ευθύνη της επιχείρησης και στις υπόλοιπες τρεις ως άνω ξένες γλώσσες.

6. Μετά την ολοκληρωμένη ως άνω συμπλήρωση του φύλλου διαμαρτυρίας, το φύλλο χρώματος ανοικτού ερυθρού παραμένει στην επιχείρηση, τα δε άλλα δύο φύλλα χρώματος λευκού και ανοικτού πρασίνου, κρατεί ο καταναλωτής.

7. Ο καταναλωτής εφόσον ενδιαφέρεται για την παραπέρα πορεία της υπόθεσης για την οποία διαμαρτυρήθηκε, μεριμνά ώστε το φύλλο διαμαρτυρίας χρώματος λευκού να περιέλθει στην αρμόδια Υπηρεσία που αναφέρεται στο φύλλο αυτό, κρατώντας ο ίδιος προσωπικά το άλλο φύλλο χρώματος ανοικτού πρασίνου.

8. Η παραλαμβάνουσα το φύλλο διαμαρτυρίας παραπάνω Υπηρεσία, επιλαμβάνεται αρμοδίως επί των παραπόνων εφόσον πρόκειται για τον τομέα αρμοδιότητάς της, διαφορετικά μεριμνά ώστε η διαμαρτυρία να διαβιβαστεί στην κατά περίπτωση Κρατική Αρχή (υγειονομική, αστυνομική, εφοριακή κ.λπ.)

9. Οι παραλήπτριες του φύλλου διαμαρτυρίας Υπηρεσίες, πρωτοκολλούν το φύλλο αυτό και ενημερώνουν τον καταναλωτή για την πορεία του θέματός του.

10. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (500€).

11. Κατωτέρω παρατίθεται υπόδειγμα του φύλλου διαμαρτυρίας, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος άρθρου:

Αριθμός .....
ΦΥΛΛΟ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ
ΠΡΟΣ .....
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ .....
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .....
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΟΜΕΝΟΥ .....

Δ/ΝΣΗ	ΧΩΡΑ .....
ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ	
ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ	
ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ	
ΥΠΟΓΡΑΦΗ	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Άρθρο 77 Γενικές αρχές

Πρακτικές επικοινωνίας με σκοπό την ενημέρωση του καταναλωτή σχετικά με την πώληση με μειωμένη τιμή ή παροχή πρόσθετου οφέλους προϊόντων ή υπηρεσιών ή προσδοκίας οφέλους από την πώληση τους, πρέπει να γίνονται με τέτοιο τρόπο ώστε ο καταναλωτής να είναι σε θέση να αντιληφθεί όλες τις απαραίτητες πληροφορίες, πριν προβεί στην αγορά του προϊόντος ή της υπηρεσίας.

Άρθρο 78

Πρακτικές πώλησης με μειωμένη τιμή ή παροχή πρόσθετου οφέλους προϊόντων και υπηρεσιών

1. Για την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου ισχύουν οι ορισμοί του ν. 4177/2013 (Α' 173) και της υπουργικής απόφασης 56885/2014 (Β' 3107) «Κώδικας δεοντολογίας για την προστασία του καταναλωτή κατά τις προσφορές, τις εκπτώσεις και τις προωθητικές ενέργειες», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Αναφέρονται ιδίως οι παρακάτω μορφές πώλησης:

Α. Πώληση προϊόντος για το οποίο δηλώνεται ότι πωλείται φθηνότερα.

Β. Πώληση προϊόντος για το οποίο δηλώνεται ότι πωλείται σε συσκευασία εμπεριέχουσα επιπλέον ποσότητα ως «ΔΩΡΟ» για τον καταναλωτή.

Γ. Πώληση πολυσυσκευασίας, αποτελούμενης από περισσότερα του ενός πανομοιότυπα μεταξύ τους συσκευασμένα βασικά προϊόντα, για την οποία δηλώνεται ότι εμπεριέχει μία ή περισσότερες συσκευασίες «ΔΩΡΟ» ή ότι προσφέρεται σε χαμηλότερη τιμή.

Δ. Πώληση προϊόντος για το οποίο δηλώνεται ότι πωλείται μαζί με άλλο όμοιο ή ανόμοιο προϊόν ως «ΔΩΡΟ».

Ε. Πώληση συνοδεία εκπτωτικών κουπονιών που διανέμονται εντός ή εκτός του καταστήματος λιανικής πώλησης.

ΣΤ. Υπαγωγή συγκεκριμένων προϊόντων που πωλούνται εντός του καταστήματος λιανικής πώλησης σε προγράμματα επιβράβευσης πιστότητας (loyalty card). Στην περίπτωση αυτή, εάν η μείωση της τιμής ισχύει μόνον για καταναλωτές που συμμετέχουν σε προγράμματα επιβράβευσης πιστότητας του καταστήματος και διαθέτουν την ως άνω κάρτα, θα πρέπει να αναγράφεται καθαρά στην επικοινωνία μείωσης τιμής ότι αυτή ισχύει μόνον σε συνδυασμό με την χρήση της κάρτας. Επίσης, εάν η μείωση τιμής ενός προϊόντος αφορά σε ειδική ομάδα καταναλωτών, τούτο θα πρέπει να αναγράφεται καθαρά δίπλα στην τιμή του προϊόντος.

2. Το οικονομικό όφελος του καταναλωτή πρέπει να είναι εμφανές, να προκύπτει άμεσα και επαγωγικά και

να απεικονίζεται σε κάθε πινακίδα λιανικής πώλησης και σε κάθε μορφή εμπορικής πρακτικής.

3. Α. Επί της πινακίδας λιανικής πώλησης καθώς και επί των φυλλαδίων προσφορών, κ.λπ. αναγράφεται υποχρεωτικά, εκτός από την τιμή πώλησης του προϊόντος, και η τιμή ανά μονάδα μέτρησης πριν και μετά την μείωση τιμής με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων της παραγράφου 3 του άρθρου 2 της παρούσης.

Β. Οι ενδείξεις των τιμών ανά μονάδα μέτρησης πρέπει να αναγράφονται με ισομεγέθη, ευδιάκριτα και ευανάγνωστα γράμματα, με έμφαση στην τιμή πώλησης του προϊόντος που θα τονίζεται με γραμματοσειρά έντονης γραφής (bold).

Γ. Φυλλάδια με τα οποία επικοινωνείται με οποιοδήποτε τρόπο μείωση τιμής ή συμφέρουσα αγορά προϊόντος αποτελούν «Φυλλάδια προσφορών ή προωθητικών ενεργειών» για όλα τα πωλούμενα είδη που εμπεριέχουν και ισχύουν οι ανωτέρω υποχρεώσεις. Σε περίπτωση που στα ως άνω φυλλάδια προβάλλονται και προϊόντα για τα οποία δεν επικοινωνείται μείωση τιμής ή συμφέρουσα αγορά προϊόντος, πρέπει να υπάρχει διακριτή παράθεση των προϊόντων αυτών.

4. Σε κάθε περίπτωση εφόσον από την πώληση προκύπτει έμμεσα ή άμεσα μείωση της τιμής ανά μονάδα μέτρησης, η τιμή ανά μονάδα μέτρησης που προκύπτει πρέπει να είναι μικρότερη της αρχικής. Οι υπεύθυνοι των σημείων πώλησης θα πρέπει, σε περίπτωση ελέγχου, να είναι σε θέση να αποδείξουν, με κάθε πρόσφορο τρόπο, είτε αμέσως είτε εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος που τάσσεται από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, ότι η αρχική τιμή πώλησης που αναγράφεται στην πινακίδα, ανταποκρίνεται στη πραγματικότητα.

5. Απαγορεύεται ρητά η καταστροφή της προωθητικής συσκευασίας και η πώληση του περιεχομένου αυτής ως μεμονωμένα προϊόντα.

6. Στα σημεία λιανικής πώλησης όπου διενεργούνται προωθητικές ενέργειες οι οποίες προϋποθέτουν την αγορά τουλάχιστον δύο (2) συσκευασιών του ίδιου προϊόντος, θα πρέπει να αναγράφεται υποχρεωτικά εμφανώς η αρχική και η τελική τιμή πώλησης, όπως διαμορφώνεται ανά συσκευασία μετά την προωθητική ενέργεια. Η μεμονωμένη διάθεση του προωθούμενου δεν είναι υποχρεωτική.

7. Τα καταστήματα STOCK ή OUTLET υποχρεούνται να αναγράφουν στην προβλεπόμενη πινακίδα: (α) την αρχική τιμή πώλησης, διαγραμμένη και (β) τη νέα μειωμένη τιμή πώλησης, με τρόπο που να επικοινωνεί στον καταναλωτή τη σαφή διάκριση μεταξύ των δύο αυτών τιμών. Στις περιόδους εκπτώσεων ή προσφορών, τα καταστήματα αυτά υποχρεούνται να εμφανίζουν στις πινακίδες όλες τις ενδιάμεσες τιμές διαγραμμένες και, με έντονη γραφή, τη νέα μειωμένη τιμή διάθεσης και να αναγράφουν σε οποιαδήποτε άλλη εμπορική επικοινωνία με τον καταναλωτή, μαζί με την τιμή του προϊόντος και το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του (π.χ δείγμα, ελαττωματικό, μεταχειρισμένο) σε περίπτωση δε ελαττωματικού προϊόντος, το ελάττωμα θα σημειώνεται κατά τρόπο σαφή επί του προϊόντος.

8. Η αποτίμηση προσφορών, προωθητικών ενεργειών και του οποιουδήποτε είδους χονδρεμπορικών εκπτώσεων πρέπει να εμφανίζονται στο σχετικό συνοδευτικό παραστατικό πώλησης.

9. Α. Όσον αφορά είδη μαζικής κατανάλωσης, όπως είδη διατροφής, ατομικής υγιεινής, οικιακής καθαριότητας (ενδεικτικά είδη παντοπωλείου), επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

i. Για παραβάσεις της παραγράφου 2, τρεις χιλιάδες (3.000€) ευρώ ανά παράβαση.

ii. Για παραβάσεις των παραγράφων 1, 3, 4, 5, 6 και 8 χιλία (1.000€) ευρώ ανά παράβαση.

Β. Όσον αφορά καταναλωτικά αγαθά πλην των οριζόμενων στην ως άνω περίπτωση Α της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται οι ειδικές κυρώσεις για τις εκπτώσεις, τις προσφορές και λειτουργία τις Κυριακές, που προβλέπονται στο άρθρο 21 του ν. 4177/2013, όπως κάθε φορά ισχύει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9 ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ- ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ

Άρθρο 79

Γνωστοποίηση τιμών από βιομηχανίες, βιοτεχνίες και χονδρεμπόρους

1. Ο κάθε είδους προμηθευτής έχει την υποχρέωση να γνωστοποιεί τις τιμές πώλησης των προϊόντων του στον εκάστοτε ενδιαφερόμενο αγοραστή εφόσον ζητηθεί, με κάθε πρόσφορο έγγραφο μέσο.

2. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο δύο χιλιάδων ευρώ (2.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

Άρθρο 80

Γενικές αρχές περί εμπορίας και διακίνησης προϊόντων και παροχής υπηρεσιών

1. Κατά τη διακίνηση και εμπορία προϊόντων ή την αποτίμηση παρεχόμενης υπηρεσίας εκδίδονται και κατέχονται όλα τα παραστατικά που προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις του Υπ. Οικονομικών.

2. Στα εκδιδόμενα τιμολόγια αναγράφονται με ευκρινή στοιχεία όσα προβλέπονται στο άρθρο 13 του ν. 4177/2013 και από επιμέρους διατάξεις.

3. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο, ως κάτωθι:

Α. Για μη έκδοση/κατοχή παραστατικών εμπορίας και διακίνησης αξίας μέχρι χιλία ευρώ (1.000€), χιλία πεντακόσια ευρώ (1.500€) ανά παράβαση.

Β. Για μη έκδοση/κατοχή παραστατικών εμπορίας και διακίνησης αξίας χιλίων ένα ευρώ και άνω (1.001€), τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€) ανά παράβαση.

Γ. Για ελλιπή αναγραφή των προβλεπομένων ενδείξεων στα παραστατικά εμπορίας και διακίνησης ή παροχής υπηρεσιών, χιλία ευρώ (1.000€) ανά παραστατικό.

Δ. Για ανακριβείς-παραπλανητικές ενδείξεις στα εκδιδόμενα παραστατικά εμπορίας και διακίνησης ή παροχής υπηρεσιών, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€), ανά παραστατικό στοιχείο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10 ΟΡΓΑΝΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ

Άρθρο 81

Συμμόρφωση μη αυτόματων οργάνων ζύγισης – Υποχρεώσεις για τους οικονομικούς φορείς (κατασκευαστές, εισαγωγείς, αντιπροσώπους, διανομείς ή όποιους διαθέτουν τα όργανα στην αγορά) πριν τη διάθεση και κατά τη χρήση των οργάνων μέτρησης

1. Ορισμοί

Ως όργανα μέτρησης υποκείμενα σε νόμιμο έλεγχο νοούνται:

α. Τα μη αυτόματα όργανα ζύγισης, δηλαδή τα όργανα ζύγισης μη αυτόματης λειτουργίας που χρειάζονται την παρέμβαση χειριστή για την εκτέλεση της ζύγισης, τα οποία διατίθενται για χρήση ή χρησιμοποιούνται για:

i. Προσδιορισμό της μάζας για εμπορικές συναλλαγές

ii. Προσδιορισμό της μάζας για τον υπολογισμό δυνάμεων, φόρων, τελών, επιδοτήσεων, προστίμων, αμοιβών, αποζημιώσεων ή ανάλογων πληρωτέων ποσών

iii. Προσδιορισμό της μάζας για την εφαρμογή νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων ή για δικαστικές πραγματογνωμοσύνες

iv. Προσδιορισμό της μάζας στην ιατρική πρακτική, όσον αφορά τη ζύγιση των ασθενών για λόγους παρακολούθησης, διάγνωσης και θεραπευτικής αγωγής

v. Προσδιορισμό της μάζας για την παρασκευή φαρμάκων σε φαρμακείο κατόπιν συνταγής και ο καθορισμός των μαζών κατά τις αναλύσεις που πραγματοποιούνται σε ιατρικά και φαρμακευτικά εργαστήρια.

vi. Καθορισμό της τιμής συναρτήσεως της μάζας για την απευθείας πώληση στο κοινό και την κατασκευή προσσκευασίων.

β. Τα αυτόματα όργανα ζύγισης, τα συστήματα μέτρησης υγρών εκτός ύδατος, οι συσκευές μέτρησης επιφανείας (εμβαδόμετρα), τα ταξιμετρα, οι υδρομετρητές, οι μετρητές αερίου και οι διατάξεις αναγωγής όγκου, οι μετρητές ενεργού ηλεκτρικής ενέργειας, τα θερμιδόμετρα, τα συστήματα μέτρησης για τη συνεχή και δυναμική μέτρηση ποσοτήτων υγρών εκτός από το νερό, τα υλικά μέτρα, οι αναλυτές καυσαερίων, τα οποία διατίθενται για χρήση ή χρησιμοποιούνται για λόγους δημοσίου συμφέροντος, δημόσιας υγείας, δημόσιας τάξης και δημόσιας ασφάλειας, προστασίας του περιβάλλοντος, προστασίας των καταναλωτών, είσπραξης φόρων και δασμών και θεμιτών συναλλαγών.

γ. Τα όργανα μέτρησης, πλέον των οργάνων των ως άνω παραγράφων α και β, τα οποία χρησιμοποιούνται για τις χρήσεις της ως άνω παραγράφου β. Για τα όργανα αυτά απαιτείται η έκδοση απόφασης εθνικής έγκρισης κυκλοφορίας στην Ελλάδα από την αρμόδια υπηρεσία Μετρολογίας του Υπ. Οικονομίας και Ανάπτυξης, κατόπιν κατάθεσης τυχόν έγκρισης κυκλοφορίας σε άλλη χώρα και κατόπιν κατάθεσης τεχνικού φακέλου του οργάνου, κατ' αναλογία με το άρθρο 19 της υπουργικής απόφασης οικ. 1418/2016 (ΦΕΚ Β' 1231) με την οποία ενσωματώθηκε η Οδηγία 2014/32/ΕΕ.

2. Συμμόρφωση μη αυτομάτων οργάνων ζύγισης πριν και μετά την ενσωμάτωση της Οδηγίας NAWI (90/384/ΕΟΚ ή 2009/23/ΕΚ)

α. Μετά την ενσωμάτωση της Οδηγίας NAWI (90/384/ΕΟΚ ή 2009/23/ΕΚ): Η συμμόρφωση (προϋποθέσεις για τη διάθεση σε χρήση, τις βασικές και τις μετρολογικές απαιτήσεις, των κοινοποιημένων οργανισμών κ.λπ.) των μη αυτόματων οργάνων ζύγισης της παραγράφου 1α, που εγκρίθηκαν μετά το 1993, προβλέπεται από την Οδηγία 90/384/ΕΟΚ ή 2009/23/ΕΚ (NAWI), που ενσωματώθηκαν με τις Φ2-376/1993 και Φ2-1347/2013 κοινές υπουργικές αποφάσεις (ΦΕΚ Β' 1392) αντίστοιχα. Οι ως άνω Οδηγίες κωδικοποιήθηκαν με την Οδηγία 2014/31/ΕΕ, όπως ενσωματώθηκε με την υπουργική απόφαση οικ. ΔΠΠ 1417/2016 (ΦΕΚ Β' 1230), η οποία περιλαμβάνει επιπλέον και τις υποχρεώσεις των οικονομικών φορέων. Ειδικότερα, η συμπληρωματική μετρολογική σήμανση για τα μη αυτόματα όργανα ζύγισης, που εγκρίθηκαν μετά την έναρξη ισχύος της κοινής υπουργικής απόφασης Φ2-376/1993 έως την έναρξη ισχύος της κοινής υπουργικής απόφασης οικ. ΔΠΠ 1418/2016, περιγράφεται στην υπουργική απόφαση Φ2-1347/2013 (ΦΕΚ Β' 1392), ενώ η συμπληρωματική μετρολογική σήμανση για τα μη αυτόματα όργανα ζύγισης που εγκρίθηκαν μετά την έναρξη ισχύος της κοινής υπουργικής απόφασης οικ. ΔΠΠ 1417/2016 (ΦΕΚ Β' 1230), περιγράφεται στην κοινή υπουργική απόφαση οικ. ΔΠΠ 1417/2016 (ΦΕΚ Β' 1230).

β. Μετά την ενσωμάτωση της Οδηγίας NAWI (90/384/ΕΟΚ ή 2009/23/ΕΚ): Η συμμόρφωση των μη αυτομάτων οργάνων ζύγισης της παραγράφου 1α, η κυκλοφορία των οποίων εγκρίθηκε πριν τη θέση σε ισχύ της κοινής υπουργικής απόφασης Φ2-376/1993, δηλαδή πριν την ενσωμάτωση της Οδηγίας 90/384/ΕΟΚ, αποδεικνύεται από την Έγκριση Κυκλοφορίας στην Ελλάδα, που χορηγήθηκε από την αρμόδια υπηρεσία Μετρολογίας, του τέρως Υπουργείου Εμπορίου. Τα όργανα αυτά επιτρέπεται να διατίθενται προς πώληση μέχρι τη λήξη της Έγκρισης Κυκλοφορίας τους και το αργότερο μέχρι 31/10/2016.

3. Συμμόρφωση οργάνων μέτρησης 1β (πριν και μετά την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2004/22/ΕΚ -MID) και οργάνων που δεν καλύπτονται από την MID.

α. Μετά την ενσωμάτωση της Οδηγίας NAWI (90/384/ΕΟΚ ή 2009/23/ΕΚ): Οι προϋποθέσεις συμμόρφωσης (προϋποθέσεις για τη διάθεση σε χρήση, τις βασικές και τις μετρολογικές απαιτήσεις, των κοινοποιημένων οργανισμών κ.λπ.) των οργάνων της παραγράφου 1β, προβλέπονται από την Οδηγία 2004/22/ΕΚ, που ενσωματώθηκε με την κοινή υπουργική απόφαση Φ2-1393/07, (ΦΕΚ Β' 521). Η ως άνω Οδηγία κωδικοποιήθηκε με την Οδηγία 2014/32/ΕΕ, που ενσωματώθηκε με την υπουργική απόφαση οικ. 1418/2016 (ΦΕΚ Β' 1231), η οποία περιλαμβάνει επιπλέον και τις υποχρεώσεις των οικονομικών φορέων.

β. Πριν την ενσωμάτωση της Οδηγίας NAWI (90/384/ΕΟΚ ή 2009/23/ΕΚ): Οι προϋποθέσεις συμμόρφωσης των οργάνων της παραγράφου 1β, η κυκλοφορία των οποίων εγκρίθηκε πριν την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2004/22/ΕΚ, όπως επίσης και η συμμόρφωση των οργάνων της παραγράφου 1γ, αποδεικνύονται από την Έγκριση Κυκλοφορίας στην Ελλάδα, που χορηγήθηκε από την αρμόδια υπηρεσία Μετρολογίας του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Τα ως άνω όργανα της παραγράφου 1β επιτρέπεται να διατίθενται προς πώληση μέχρι τη λήξη της Έγκρισης Κυκλοφορίας τους και το αργότερο μέχρι 31/10/2016. Τα ως άνω όργανα της παραγράφου 1γ επιτρέπεται να διατίθενται προς πώληση μέχρι τη λήξη της ισχύος της Έγκρισης Κυκλοφορίας τους.

4. Για τη διάθεση σε χρήση μη αυτόματων οργάνων ζύγισης της παραγράφου 2α απαιτείται ανάλογα με την περίπτωση:

α. Πιστοποιητικό Αξιολόγησης/ Εξέτασης Τύπου κατά Ενότητα Β (Module Β) (Type Evaluation/ Examination Certificate-TEC) και Πιστοποιητικό Έγκρισης του συστήματος ποιότητας του κατασκευαστή κατά Annex D ή

β. Πιστοποιητικό Αξιολόγησης/ Εξέτασης Τύπου κατά Ενότητα Β (Module Β) (Type Evaluation/ Examination Certificate-TEC) και Πιστοποιητικό συμμόρφωσης του οργάνου (κατά σειριακό αριθμό ή παρτίδα ή τύπο οργάνου) κατά Ενότητα ΣΤ (Module F) ή

γ. Πιστοποιητικό Εξέτασης μονάδας κατά Ενότητα Ζ (Module G).

δ. Ωστόσο, η Ενότητα Β (Module Β) δεν είναι υποχρεωτική για μη αυτόματα όργανα ζύγισης που δεν χρησιμοποιούν ηλεκτρονικά συστήματα και των οποίων το σύστημα μέτρησης του φορτίου δεν χρησιμοποιεί ελατήριο για την εξισορρόπηση του φορτίου. Για τα όργανα εκείνα που δεν υποβάλλονται στην Ενότητα Β (Module Β), ισχύει η Ενότητα Δ1 (Module D1), ή η Ενότητα ΣΤ1 (Module F1).

ε. Υπόδειγμα Δήλωσης Συμμόρφωσης CE (EC Declaration of Conformity), ως προς όλες τις Οδηγίες και τα πρότυπα στις οποίες υπόκειται το όργανο, ενδεικτικά: NAWI, EN 45501, EMC, LVD. Η Δήλωση Συμμόρφωσης CE εκδίδεται με ευθύνη του κατασκευαστή.

5. Για τη διάθεση σε χρήση των οργάνων μέτρησης της παραγράφου 3α απαιτείται ανάλογα με την περίπτωση:

α. Πιστοποιητικό Αξιολόγησης/ Εξέτασης Τύπου κατά Ενότητα Β (Module Β) (Type Evaluation/ Examination Certificate-TEC) και Πιστοποιητικό Έγκρισης του συστήματος ποιότητας του κατασκευαστή κατά Ενότητα Δ (Module D) ή

β. Πιστοποιητικό Αξιολόγησης/ Εξέτασης Τύπου κατά Ενότητα Β (Module Β) (Type Evaluation/ Examination Certificate-TEC) και Πιστοποιητικό συμμόρφωσης του οργάνου (κατά σειριακό αριθμό ή παρτίδα ή τύπο οργάνου) κατά Ενότητα ΣΤ (Module F) ή

γ. Πιστοποιητικό Εξέτασης Σχεδιασμού και απόφαση ή έγκριση του συστήματος ποιότητας του κατασκευαστή, κατά Ενότητα Η1 (Module H1) ή

δ. Πιστοποιητικό Εξέτασης μονάδας κατά Ενότητα Ζ (Module G).

ε. Υπόδειγμα Δήλωσης Συμμόρφωσης CE (EC Declaration of Conformity), ως προς όλες τις Οδηγίες και τα πρότυπα στις οποίες υπόκειται το όργανο, ενδεικτικά: MID, EN 45501, OIML R117, ATEX, EMC, LVD. Η Δήλωση Συμμόρφωσης CE εκδίδεται με ευθύνη του κατασκευαστή.

6. Κάθε κατασκευαστής ή εισαγωγέας ή διανομέας ή αντιπρόσωπος οργάνων της παραγράφου 2α και παρ. 3α υποχρεούται να εφοδιάζει τον αγοραστή/χρήστη του οργάνου με:

α. Τα στοιχεία των παραγράφων 4 και 5, κατά είδος οργάνου.

β. Τη «Δήλωση Συμμόρφωσης CE» (EC Declaration of Conformity), ως προς όλες τις Οδηγίες και τα πρότυπα στις οποίες υπόκειται το όργανο, ενδεικτικά: NAWI, MID, EN 45501, OIML R117, ATEX, EMC, LVD. Η Δήλωση Συμμόρφωσης CE εκδίδεται με ευθύνη του κατασκευαστή και

γ. Εγχειρίδιο χρήσης του οργάνου.

7. Στις περιπτώσεις όπου διατίθενται προς χρήση μη αυτόματα όργανα ζύγισης για σκοπούς διαφορετικούς από εκείνους της παραγράφου 1α, ο οικονομικός φορέας τεκμηριωμένα ενημερώνει τον αγοραστή/χρήστη για το είδος χρήσης του οργάνου.

8. Κάθε οικονομικός φορέας γνωστοποιεί στην αρμόδια υπηρεσία Μετρολογίας του Υπ. Οικονομίας και Ανάπτυξης τα στοιχεία των παραγράφων 4 και 5 για την κατάρτιση του σχετικού αρχείου που τηρεί η εν λόγω υπηρεσία.

9. Οι οικονομικοί φορείς, όποτε ζητηθεί, προσδιορίζουν στην αρμόδια υπηρεσία Μετρολογίας του Υπ. Οικονομίας και Ανάπτυξης και τις λοιπές ελεγκτικές αρχές τα ακόλουθα:

α. την ταυτότητα κάθε άλλου οικονομικού φορέα ο οποίος τους έχει προμηθεύσει όργανο

β. την ταυτότητα κάθε οικονομικού φορέα στον οποίο έχουν προμηθεύσει όργανο.

Οι οικονομικοί φορείς πρέπει να είναι σε θέση να υποβάλουν τις πληροφορίες αυτές για περίοδο 10 ετών από τη στιγμή που έχουν προμηθευτεί το όργανο και για 10 έτη από τη στιγμή που έχουν προμηθεύσει οι ίδιοι το όργανο.

10. Οι οικονομικοί φορείς δεν επιτρέπεται να αλλάζουν την ονομασία ή να τροποποιούν όργανα που έχουν ήδη διατεθεί στην αγορά κατά τρόπο που μπορεί να επηρεάσει τη συμμόρφωση προς τις ισχύουσες διατάξεις, χωρίς προηγουμένως να έχουν έγκριση από κοινοποιημένο οργανισμό, ή από την αρμόδια υπηρεσία Μετρολογίας του Υπ. Οικονομίας και Ανάπτυξης, κατά περίπτωση.

11. Κάθε οικονομικός φορέας που διαθέτει μη αυτόματα όργανα ζύγισης για σκοπούς διαφορετικούς από εκείνους που αναφέρονται στην παράγραφο 1α δεν επιτρέπεται να διαθέτει όργανα στην αγορά χωρίς να φέρουν το περιοριστικό της χρήσης σύμβολο κόκκινο M, που περιγράφεται στην υπουργική απόφαση οικ. ΔΠΠ 1417/27.4.2016 (ΦΕΚ Β' 1230) κατά τρόπο ευκρινή, ευανάγνωστο και ανεξίτηλο. Η παρούσα απαίτηση τίθεται σε εφαρμογή έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας.

12. Μη συμμορφούμενα όργανα της παραγράφου 1 δεν επιτρέπεται να διατίθενται στην αγορά.

13. Κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα σημεία διάθεσης ή/και χρήσης οργάνων της ως άνω παραγράφου 2α και 3α, σε περιπτώσεις τυπικής μη συμμόρφωσης, επιβάλλεται στον οικονομικό φορέα, διοικητικό πρόστιμο ανά τύπο οργάνου ως εξής:

α. το όργανο μέτρησης δεν φέρει σήμανση CE ή/και την προβλεπόμενη πινακίδα σήμανσης, ή η σήμανση CE ή/και η πινακίδα σήμανσης δεν είναι όπως περιγράφεται στην υπουργική απόφαση οικ. ΔΠΠ 1417/2016 (ΦΕΚ Β' 1230) ή στην υπουργική απόφαση οικ. ΔΠΠ 1418/2016 (ΦΕΚ Β' 1231), δέκα χιλιάδων (€10.000) ευρώ.

β. i. το όργανο μέτρησης δεν φέρει, ειδικά, τη συμπληρωματική μετρολογική σήμανση, δέκα χιλιάδων (€10.000) ευρώ.

ii. Ειδικά, εάν ο οικονομικός φορέας διαθέτει μη αυτόματα όργανα ζύγισης, για σκοπούς διαφορετικούς από εκείνους που αναφέρονται στην παράγραφο 1α, χωρίς να φέρουν το περιοριστικό της χρήσης σύμβολο κόκκινο M, που περιγράφεται στην κοινή υπουργική απόφαση οικ. ΔΠΠ 1417/2016 (ΦΕΚ Β' 1230) κατά τρόπο ευκρινή, ευανάγνωστο και ανεξίτηλο, χίλια ευρώ (€1.000) ανά όργανο.

iii. Ο οικονομικός φορέας διαθέτει προς χρήση μη αυτόματα όργανα ζύγισης για σκοπούς διαφορετικούς από εκείνους της παραγράφου 1α, χωρίς τεκμηριωμένα να ενημερώνει τον αγοραστή/χρήστη για το είδος χρήσης του οργάνου, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€).

iv. Δεν αναγράφονται τα δυο τελευταία ψηφία του έτους παραγωγής του οργάνου μέτρησης, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€).

γ. i. ο αριθμός του κοινοποιημένου οργανισμού, ο οποίος εμπλέκεται στο στάδιο ελέγχου της παραγωγής, (Ενότητα ΣΤ(F) ή Ενότητα Δ (D)) που αναγράφεται στη σήμανση του οργάνου, είναι άλλος από τον ισχύοντα, πέντε χιλιάδες ευρώ (5.000€).

ii. ο αριθμός του κοινοποιημένου οργανισμού ο οποίος εμπλέκεται στο στάδιο ελέγχου της παραγωγής, (Ενότητα ΣΤ(F) ή Ενότητα Δ (D)), παρόλο που είναι διαθέσιμος, δεν αναγράφεται στη σήμανση του οργάνου, πέντε χιλιάδες ευρώ (5.000€).

δ. Δεν έχει καταρτιστεί Δήλωση Συμμόρφωσης ΕΕ, ή η εν λόγω Δήλωση δεν έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις διατάξεις της κοινής υπουργικής απόφασης οικ. ΔΠΠ 1417/2016 (ΦΕΚ Β' 1230) ή της κοινής υπουργικής απόφασης οικ. ΔΠΠ 1418/2016 (ΦΕΚ Β' 1231), δέκα χιλιάδες ευρώ (10.000€).

ε. i. Δεν αναγράφονται επί του οργάνου ή επί δελτίου δεδομένων που συνοδεύει το όργανο, η επωνυμία/ταχυδρομική διεύθυνση του κατασκευαστή και για τα όργανα που εγκρίθηκαν μετά την έναρξη ισχύος της κοινής υπουργικής απόφασης οικ. ΔΠΠ 1417/2016 (ΦΕΚ Β' 1230) ή της κοινής υπουργικής απόφασης οικ. ΔΠΠ 1418/2016 (ΦΕΚ Β' 1231) πλέον της επωνυμίας/ταχυδρομικής διεύθυνσης του κατασκευαστή, η επωνυμία/ταχυδρομική διεύθυνση άλλου εμπλεκόμενου οικονομικού φορέα, πέντε χιλιάδες ευρώ (5.000€).

ii. οι ως άνω πληροφορίες είναι λανθασμένες πέντε χιλιάδες ευρώ (5.000€).

iii. οι ως άνω πληροφορίες είναι ελλιπείς, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€).

στ. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην πινακίδα σήμανσης είναι λανθασμένες ή είναι ελλιπείς, πέντε χιλιάδες ευρώ (5.000€).

ζ. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην πινακίδα σήμανσης δεν είναι ορατές, ευανάγνωστες και ανεξίτηλες, πέντε χιλιάδες ευρώ (5.000€).

η. Το όργανο δεν συνοδεύεται από οδηγίες/εγχειρίδιο χρήσης στην ελληνική γλώσσα με τρόπο εύληπτο στους χρήστες/καταναλωτές ή οι οδηγίες/εγχειρίδιο χρήσης είναι λανθασμένες, πέντε χιλιάδες ευρώ (5.000€).

14. Κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα σημεία διάθεσης οργάνων της ως άνω παραγράφου 1α και 1β και με την

επιφύλαξη των ειδικότερων ρυθμίσεων του άρθρου 20 του ν. 4177/2013 (ΦΕΚ Α' 173), σε περιπτώσεις τεχνικών μη συμμορφώσεων, όπου:

α. το λογισμικό αλλοιώνει τις ενδείξεις των οργάνων μέτρησης, ή αλλοιώνει τα δεδομένα που δέχονται ή που παράγουν τα όργανα μέτρησης, παρόλο που έχουν τηρηθεί τα προβλεπόμενα μέτρα ασφαλείας έναντι κάθε τυχαίας ή σκόπιμης παραποίησης, ή δεν ταυτοποιείται, επιβάλλεται στον οικονομικό φορέα, διοικητικό πρόστιμο είκοσι χιλιάδων ευρώ (20.000€) για κάθε τύπο οργάνου

β. Η ταυτοποίηση του λογισμικού δεν παρέχεται εύκολα από το όργανο μέτρησης ή ο οικονομικός φορέας δεν παρέχει τα μέσα για την ταυτοποίηση του λογισμικού, επιβάλλεται στον οικονομικό φορέα, διοικητικό πρόστιμο είκοσι χιλιάδων ευρώ (20.000€) για κάθε τύπο οργάνου.

γ. Ο τεχνικός φάκελος του Παραρτήματος II της κοινής υπουργικής απόφασης οικ. ΔΠΠ 1417/2016 (ΦΕΚ Β' 1230) ή του άρθρου 19 της κοινής υπουργικής απόφασης οικ. ΔΠΠ 1418/2016 (ΦΕΚ Β' 1231), ειδικά, για τα όργανα των ως άνω παραγράφων 2α και 3α, στις περιπτώσεις που αυτός δεν είναι διαθέσιμος ή δεν έχει συσταθεί κατά τις προβλέψεις των διατάξεων των ως άνω κοινής υπουργικής απόφασης, επιβάλλεται στον οικονομικό φορέα, διοικητικό πρόστιμο είκοσι χιλιάδων ευρώ (20.000€) ευρώ, για κάθε τύπο οργάνου.

15. Για κάθε μία από τις ακόλουθες παραβάσεις, σε περιπτώσεις που διαπιστώνονται από τα αποτελέσματα εργαστηριακών ελέγχων και δοκιμών κατά την διαδικασία επαλήθευσης της συμμόρφωσης οργάνων των ως άνω παραγράφων 2α και 3α, επιβάλλεται στον οικονομικό φορέα, διοικητικό πρόστιμο, είκοσι χιλιάδων ευρώ (20.000 €), ως εξής:

α. Μη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις των εναρμονισμένων προτύπων ή μη συμμόρφωση προς τις βασικές απαιτήσεις των αντίστοιχων οδηγιών βάσει των αποτελεσμάτων των εκθέσεων εργαστηριακών δοκιμών που διενεργούνται από την αρμόδια αρχή σε εφαρμογή της παρούσας απόφασης.

β. Αθέμιτη χρήση της σήμανσης CE, παραπλανητική σήμανση CE ή παραπλανητική Δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ, ανακριβή στοιχεία τεχνικού φακέλου ή ανακριβή ή αναληθή ή παραποιημένα πιστοποιητικά, σε σχέση με τα αποτελέσματα των εργαστηριακών δοκιμών.

γ. Το όργανο δεν διαθέτει τις λειτουργίες που αναφέρονται στο Πιστοποιητικό Εξέτασης ΕΕ πρωτοτύπου ή/και στην τεχνική τεκμηρίωση.

δ. Η κατασκευή του οργάνου μέτρησης (π.χ. υλικό, εξαρτήματα, υποσυστήματα, λογισμικό κλπ) δεν συμμορφώνεται με το Πιστοποιητικό Εξέτασης ΕΕ πρωτοτύπου ή/και με την τεχνική τεκμηρίωση.

ε. Το όργανο μέτρησης διαθέτει πρόσθετες λειτουργίες έτσι ώστε να παραπλανάται άμεσα ή έμμεσα ο καταναλωτής ως προς την μέτρηση ποσότητας ή τον υπολογισμό του πληρωτέου ποσού, οι οποίες δεν αναφέρονται στο Πιστοποιητικό Εξέτασης ΕΕ πρωτοτύπου ή/και στην τεχνική τεκμηρίωση.

στ. Η προστασία από ηλεκτρομαγνητικά πεδία δεν είναι σύμφωνη με το Πιστοποιητικό Εξέτασης ΕΕ πρωτοτύπου ή/και στην τεχνική τεκμηρίωση.

ζ. Το σφάλμα του οργάνου υπερβαίνει τα μέγιστα επιτρεπόμενα όρια όπως περιγράφεται στην υπουργική απόφαση οικ. ΔΠΠ 1417/2016 (ΦΕΚ Β' 1230) ή στην υπουργική απόφαση οικ. ΔΠΠ 1418/2016 (ΦΕΚ Β' 1231), παρά την προβλεπόμενη σφράγιση και ρύθμιση.

16. Για κάθε μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις μη υλοποίησης των επιβαλλόμενων διοικητικών μέτρων, κ.λπ. τόσο για όργανα εν χρήσει, όσο και για όργανα που δεν έχουν τεθεί ακόμα σε χρήση, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο είκοσι χιλιάδων ευρώ (20.000€) ανά τύπο οργάνου, στον οικονομικό φορέα, ως εξής:

α. Μη εφαρμογή των μέτρων άρσης της μη συμμόρφωσης, όπου είναι εφικτό ή μη λήψη των απαιτούμενων για την συμμόρφωση του προϊόντος διορθωτικών μέτρων εντός της ταχθείσας προθεσμίας που ορίζει εγγράφως η αρμόδια αρχή σε εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας.

β. Μη εφαρμογή των επιβαλλόμενων μέτρων περιορισμού της κυκλοφορίας και διαθεσιμότητας των μη συμμορφούμενων οργάνων, σε εφαρμογή της παρούσας.

γ. Παρεμπόδιση του ελέγχου ή άρνηση συνεργασίας με την αρμόδια αρχή ή άρνηση χορήγησης άνευ αντιτίμου, δείγματος οργάνου.

δ. Διάθεση του οργάνου, παρά τη δέσμευση.

17. Πριν την επιβολή των ως άνω κυρώσεων, ζητείται εκ των προτέρων η άποψη του οικονομικού φορέα, εντός κατάλληλης προθεσμίας, που δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα ημερών, σύμφωνα με το άρθρο 21 του Κανονισμού 765/2008/EK.

18. Σε περίπτωση που διαπράττονται ταυτόχρονα διαφορετικές παραβάσεις που εμπίπτουν στις διαφορετικές περιπτώσεις των ανωτέρω παρ. 13 έως 16, το σύνολο του επιβαλλόμενου προστίμου δεν μπορεί να υπερβεί το διπλάσιο του προβλεπόμενου μέγιστου προστίμου κάθε παραγράφου. Σε κάθε περίπτωση το συνολικό πρόστιμο για όλες τις παραβάσεις των παραγράφων 13 έως 16 δεν μπορεί να υπερβεί τις πενήντα χιλιάδες ευρώ (50.000€) ανά τύπο οργάνου.

19. Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, ανεξαρτήτως άλλων διοικητικών ή ποινικών κυρώσεων των παραγράφων 13 έως 15 και με την επιφύλαξη της Ενωσιακής διαδικασίας διασφάλισης όπως περιγράφεται στην υπουργική απόφαση οικ. ΔΠΠ 1417/2016 (ΦΕΚ Β' 1230) και στην υπουργική απόφαση οικ. ΔΠΠ 1418/2016 (ΦΕΚ Β' 1231), η αρμόδια υπηρεσία μετρολογίας του Υπ. Οικονομίας και Ανάπτυξης δύναται να λαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα διοικητικά μέτρα, ανάλογα με την περίπτωση, εφόσον διαπιστωθεί ότι το ελεγχόμενο όργανο μέτρησης δεν συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας, ως εξής:

α. Σύσταση για διορθωτικές ενέργειες, μόνο σε περιπτώσεις παραβάσεων τυπικής μη συμμόρφωσης και γενικότερα για παραβάσεις που δεν ενέχουν κίνδυνο για την υγεία ή την ασφάλεια των προσώπων ή για άλλες πτυχές προστασίας του δημόσιου συμφέροντος και για τις οποίες υφίσταται δυνατότητα ανάληψης διορθωτικών ενεργειών από τους οικονομικούς φορείς. Το μέτρο της σύστασης αφορά στην άμεση έγγραφη απαίτηση της αρμόδιας αρχής εποπτείας αγοράς από τον υπεύθυνο

οικονομικό φορέα να θέσει τέλος στην προκείμενη μη συμμόρφωση, εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, το οποίο καθορίζεται από την υπηρεσία αυτή. Σε περίπτωση που ο οικονομικός φορέας δε λάβει τα απαιτούμενα διορθωτικά μέτρα εντός της ταχθείσας προθεσμίας που αναφέρεται ανωτέρω, η υπηρεσία μετρολογίας του Υπ. Οικονομίας και Ανάπτυξης επιβάλλει τις κυρώσεις της παραγράφου 16 του παρόντος.

β. Προσωρινή Δέσμευση ή /και απόσυρση, σε περίπτωση που τα όργανα ενέχουν κίνδυνο για την παραπλάνηση των καταναλωτών, την υγεία ή την ασφάλεια των προσώπων ή για άλλες πτυχές προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, για την περίοδο που απαιτείται για τους διάφορους επιτόπιους ή εργαστηριακούς ελέγχους. Το παραπάνω μέτρο εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις οργάνων μέτρησης που έχουν κοινοποιηθεί στην υπηρεσία μετρολογίας του Υπ. Οικονομίας και Ανάπτυξης μέσω του Ευρωπαϊκού Συστήματος Ταχείας Ανταλλαγής Πληροφοριών (RAPEX) ή του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφόρησης και Επικοινωνίας για την Εποπτεία Αγοράς (ICSMS), ή για τα οποία έχουν κοινοποιηθεί στην ως άνω υπηρεσία εκτελεστικές περιοριστικές αποφάσεις της Επιτροπής. Ειδικά το μέτρο της απόσυρσης εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που ο οικονομικός φορέας δεν προβαίνει στην άρση της μη συμμόρφωσης.

γ. Απαγόρευση κυκλοφορίας του οργάνου και διαθεσιμότητάς του στην αγορά επιβάλλεται στις περιπτώσεις στις οποίες α) η άρση από τους οικονομικούς φορείς των μη συμμορφώσεων κρίνεται από την υπηρεσία μετρολογίας του Υπ. Οικονομίας και Ανάπτυξης τεχνικά μη δυνατή ή δεν καθίσταται εφικτή η πλήρης συμμόρφωση του προϊόντος ή εφόσον ο οικείος οικονομικός φορέας δεν λάβει, μέσα στο χρονικό διάστημα που ορίζει η αρμόδια αρχή, τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα για τη συμμόρφωση του προϊόντος β) από τα αποτελέσματα των εργαστηριακών ελέγχων και τις εκθέσεις δοκιμών διαπιστώνεται η μη συμμόρφωση του προϊόντος προς τις απαιτήσεις και τα ιδίως προς τις βασικές και ειδικές απαιτήσεις και τα εναρμονισμένα πρότυπα, γ) διαπιστώνεται αθέμιτη χρήση της σήμανσης CE, πλαστή ή παραπλανητική σήμανση CE, δ) η συμμόρφωση των προϊόντων δεν πραγματοποιηθεί εντός της ταχθείσας προθεσμίας και ε) σε κάθε άλλη περίπτωση, που για λόγους προστασίας των καταναλωτών από παραπλάνηση, προστασίας της δημόσιας ασφάλειας και υγείας ή για λόγους δημόσιας τάξης επιβάλλεται η λήψη περιοριστικών μέτρων.

δ. Η απαγόρευση κυκλοφορίας και της διαθεσιμότητας στην αγορά ή τυχόν απόσυρση ή ανάκληση των ήδη διατεθέντων προϊόντων στην αγορά ή η καταστροφή των μη συμμορφούμενων οργάνων επιβάλλεται με απόφαση του αρμόδιου Γενικού Γραμματέα, ύστερα από σχετική εισήγηση της υπηρεσίας μετρολογίας του Υπ. Οικονομίας και Ανάπτυξης. Το μέτρο της απαγόρευσης κυκλοφορίας και διαθεσιμότητας, της απόσυρσης ή της ανάκλησης μπορεί να είναι προσωρινό ή οριστικό, ανάλογα με το χαρακτήρα των μη συμμορφώσεων του προϊόντος ή την επικινδυνότητα αυτού. Η ως άνω απόφαση κοινοποιείται στους ενδιαφερομένους υπόχρεους. Κάθε ελεγχόμενος εντός δέκα (10) ημερών από την παραλαβή της απόφα-

σης, ενημερώνει με δήλωσή του την υπηρεσία μετρολογίας του Υπ. Οικονομίας και Ανάπτυξης για την εκτέλεση της απόφασης απόσυρσης ή ανάκλησης ή καταστροφής. Στη δήλωσή του οφείλει να αναφέρει το πλήθος οργάνων μέτρησης που αποσύρθηκαν από την αγορά ή έχουν ανακληθεί από τους καταναλωτές και τον ακριβή χώρο (οδό, αριθμό) της αποθήκευσης αυτών.

ε. Κατά την εφαρμογή του μέτρου της οριστικής απαγόρευσης κυκλοφορίας ή/ και της απόσυρσης, συντάσσεται σχετικό πρωτόκολλο, που προσυπογράφεται και από τον ενδιαφερόμενο, ο οποίος και λαμβάνει αντίγραφο αυτού. Το προϊόν που απαγορεύθηκε ή αποσύρθηκε οριστικά, δεν μπορεί πλέον να διατεθεί στην αγορά.

20. Για παραβάσεις της παραγράφου 8 ή παρ. 9 επιβάλλεται στον οικονομικό φορέα διοικητικό πρόστιμο τριών χιλιάδων (3.000€) ευρώ ανά τύπο οργάνου.

21. Για τα όργανα μέτρησης των ως άνω παραγράφων 1γ, 2β και 3γ για τα οποία δεν έχει εκδοθεί εθνική έγκριση της χώρας μας ή τέθηκαν σε διάθεση μετά τη λήξη ισχύος της έγκρισής τους ή δεν συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της έγκρισής τους, επιβάλλεται στον οικονομικό φορέα, διοικητικό πρόστιμο δέκα χιλιάδων ευρώ (10.000€) ανά τύπο οργάνου και τα όργανα δεσμεύονται ανά χείρας των κατόχων τους.

22. Όργανα μέτρησης της παραγράφου 1 που διατίθενται χωρίς να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις των παραγράφων 2 και 3 δεν επιτρέπεται να διατίθενται προς χρήση, άλλως επιβάλλεται στον οικονομικό φορέα διοικητικό πρόστιμο είκοσι χιλιάδων ευρώ (20.000€) ανά τύπο οργάνου και το όργανο δεσμεύεται.

Άρθρο 82

Απαιτήσεις για την ορθή λειτουργία οργάνων μέτρησης, πλην των συστημάτων μέτρησης ποσότητας καυσίμων, κατά τη χρήση τους

1. Τα μη συμμορφούμενα όργανα μέτρησης της παραγράφου 1 του άρθρου 81 δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται για τις χρήσεις της ως παρ. 1 του άρθρου 81.

2. Τα όργανα μέτρησης της παραγράφου 1 του άρθρου 81, που είναι ήδη σε χρήση, συνεχίζουν να χρησιμοποιούνται με την προϋπόθεση ότι:

Α. Λειτουργούν εντός των μέγιστων ανεκτών ορίων σφάλματος όπως περιγράφεται στην υπουργική απόφαση οικ. ΔΠΠ 1417/2016 (ΦΕΚ Β' 1230) ή στην υπουργική απόφαση οικ. ΔΠΠ 1418/2016 (ΦΕΚ Β' 1231).

Β. Συμμορφώνονται με τους όρους έγκρισής τους καθώς και τις απαιτήσεις των αντίστοιχων Οδηγιών ή μετρολογικών συστάσεων, όπου προβλέπεται.

Γ. Εξασφαλίζονται οι προϋποθέσεις για την αποτροπή τυχαίας ή σκόπιμης αλλοίωσης των μετρολογικών χαρακτηριστικών τους και

Δ. Πληρούν τις προϋποθέσεις νόμιμου ελέγχου τους, ήτοι παρέχονται τα μέσα για την επιβεβαίωση της γνησιότητας του λογισμικού καθώς και των εξαρτημάτων που επηρεάζουν τα μετρολογικά δεδομένα και

Ε. Εξασφαλίζεται η ορθή μετρολογική λειτουργία του λογισμικού και όλων των εξαρτημάτων που επηρεάζουν τα μετρολογικά δεδομένα.

ΣΤ. Τυχόν ευρισκόμενα όργανα σε χρήση, μη συμμορφούμενα κατά τα ανωτέρω, πέραν των προβλεπόμενων

κυρώσεων, δεσμεύονται ανά χείρας των κατόχων τους, με την επιφύλαξη της παραγράφου 19 του άρθρου 81.

3. Για τα όργανα μέτρησης της παραγράφου 1 του άρθρου 81, εξαιρουμένων των οργάνων του άρθρου 83, επιβάλλονται στον εκμεταλλευτή/χρήστη του οργάνου:

Α. Εάν δεν φέρουν την προβλεπόμενη σήμανση, ή η σήμανση είναι ελλιπής ή ακατάλληλη επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (1.000€) ανά τύπο οργάνου και τα όργανα δεσμεύονται προσωρινά ανά χείρας των κατόχων τους μέχρι να γίνουν όλες οι διορθωτικές ενέργειες, άλλως δεσμεύονται οριστικά.

Β. Εάν η σήμανση είναι παραπλανητική, πλαστή ή παραποιημένη, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο δύο χιλιάδων ευρώ (2.000€) ανά όργανο και τα όργανα δεσμεύονται μέχρι να γίνουν όλες οι διορθωτικές ενέργειες, άλλως δεσμεύονται οριστικά.

4. Σε περιπτώσεις τροποποίησης οργάνων μέτρησης σε χρήση ή/και στο λογισμικό αυτών, εξαιρουμένων των οργάνων του άρθρου 83, κατά τρόπο που μπορεί να επηρεάσει τη συμμόρφωσή τους προς τις ισχύουσες διατάξεις, επιβάλλεται στο χρήστη/εκμεταλλευτή διοικητικό πρόστιμο δέκα χιλιάδων ευρώ (10.000€) ανά όργανο, πέραν των ειδικότερων κυρώσεων που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 4177/2013 (ΦΕΚ Α' 173) και τα όργανα δεσμεύονται εις χείρας των κατόχων τους.

5. Σε χρήστη, εκμεταλλευτή ή τρίτο ο οποίος παρεμποδίζει τον έλεγχο με οποιονδήποτε τρόπο, ή αρνείται τη συνεργασία με την αρμόδια αρχή, ή αρνείται να χορηγήσει άνευ αντιτίμου, δείγμα οργάνου, πλέον των κυρώσεων του άρθρου 19 του ν. 4177/2013 (ΦΕΚ Α' 173) επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο τριών χιλιάδων ευρώ (3.000 €) ανά όργανο.

6. Για τα όργανα μέτρησης της παραγράφου 1 του άρθρου 81, για τα οποία προβλέπονται οι υποχρεώσεις των παραγράφων 2β, 3β και 1γ του άρθρου 81, εξαιρουμένων των οργάνων του άρθρου 83, επιβάλλονται στον εκμεταλλευτή/χρήστη του οργάνου:

Α. Εάν δεν συμμορφώνονται με την έγκριση κυκλοφορίας που έχει χορηγηθεί από την Δ/νση Πολιτικής Ποιότητας της Γ.Γ. Βιομηχανίας του Υπ. Οικονομίας και Ανάπτυξης επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο τριών χιλιάδων ευρώ (3.000€) ανά όργανο και τα όργανα δεσμεύονται, μέχρι να γίνουν όλες οι διορθωτικές ενέργειες.

Β. Εάν δεν έχει εκδοθεί η ως άνω έγκριση κυκλοφορίας, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000€) ανά όργανο και τα όργανα δεσμεύονται ανά χείρας των κατόχων τους.

7. Εάν τα όργανα μέτρησης για τα οποία προβλέπονται οι υποχρεώσεις των παραγράφων 3β και 1γ του άρθρου 81, εξαιρουμένων των οργάνων του άρθρου 83, εκτρέπονται από τα επιτρεπόμενα όρια σφάλματος, επιβάλλεται στον χρήστη διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (1.000€) ανά όργανο. Σε κάθε περίπτωση τα όργανα δεσμεύονται ανά χείρας των κατόχων τους μέχρι να γίνουν όλες οι διορθωτικές ενέργειες για την αποκατάσταση της ακριβείας τους.

8. Για τη διενέργεια των συναλλαγών της παραγράφου 1Α του άρθρου 81 απαιτείται η χρήση μη αυτόματου

οργάνου ζύγισης που πληροί τις απαιτήσεις των παραγράφων 2Α ή 2Β του άρθρου 81, κατά περίπτωση.

9. Όργανα ζύγισης των περιπτώσεων α, β και στ της παραγράφου 1 του άρθρου 81, τοποθετούνται από τους πωλητές σε εμφανές σημείο, σε θέση τέτοια, ώστε ο αγοραστής να μπορεί να παρακολουθεί τη ζύγιση και να έχει οπτική επαφή, για αρκετό χρόνο, με την ένδειξη του βάρους, την ένδειξη της τιμής ανά χιλιόγραμμο και την τελική τιμή ζυγιζόμενου προϊόντος.

10. Α. Για όλα τα μη αυτόματα όργανα ζύγισης τα οποία υπερβαίνουν τα μέγιστα επιτρεπόμενα όρια σφάλματος, της παραγράφου 2Α, επιβάλλονται στον εκμεταλλευτή/χρήστη τα κάτωθι διοικητικά πρόστιμα:

α. Για 1 έως 3 υποδιαίρεσεις ελέγχου, πέραν των μέγιστων επιτρεπόμενων, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά όργανο.

β. Για 4 έως 7 υποδιαίρεσεις ελέγχου, πέραν των μέγιστων επιτρεπόμενων, χίλια ευρώ (1.000€) ανά όργανο.

γ. Για 8 υποδιαίρεσεις ελέγχου και πάνω, πέραν των μέγιστων επιτρεπόμενων, δύο χιλιάδες (2.000€) ανά όργανο.

Β. Ειδικά στις περιπτώσεις μη αυτομάτων οργάνων ζύγισης που χρησιμοποιούνται για αγοραπωλησία χρυσού ή άλλων πολύτιμων μετάλλων ή λίθων, τα ως άνω πρόστιμα τριπλασιάζονται.

11. Για παραβάσεις της παραγράφου 8 επιβάλλεται στο χρήστη/εκμεταλλευτή διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (1.000€) ανά όργανο και τα όργανα δεσμεύονται εις χείρας των κατόχων τους.

12. Για παραβάσεις της παραγράφου 9 επιβάλλεται στο χρήστη/εκμεταλλευτή διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (1.000€) ανά όργανο.

13. Στις περιπτώσεις όπου δεσμευμένα όργανα, παρά τη δέσμευση, χρησιμοποιηθούν, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο δέκα χιλιάδων ευρώ (10.000€) ανά όργανο.

14. Ειδικές ρυθμίσεις για τα ταξίμετρα

Α. Φάκελος Τεκμηρίωσης Ταξιμέτρων: Σε κάθε ΕΔΧ όχημα (ταξί) θα πρέπει να υπάρχει φάκελος τεκμηρίωσης, ο οποίος θα περιέχει:

α. Για τα ταξίμετρα που εγκρίθηκαν πριν τη θέση σε ισχύ της κοινής υπουργικής απόφασης Φ2-1393/2007 (ΦΕΚ Β' 521) με την οποία ενσωματώθηκε η Οδηγία 2004/22/ΕΚ:

1. την εθνική έγκριση, συνοδευόμενη από

2. το τεχνικό σχέδιο του κατασκευαστή, όπου ορίζονται τα σημεία σφράγισης. Όταν το τεχνικό σχέδιο δεν είναι διαθέσιμο, τα σημεία σφράγισης προβλέπονται στο πρότυπο EN 15048.

β. Για τα ταξίμετρα που εγκρίθηκαν μετά πριν τη θέση σε ισχύ της κοινής υπουργικής απόφασης Φ2-1393/2007 (ΦΕΚ Β' 521) με την οποία ενσωματώθηκε η Οδηγία 2004/22/ΕΚ:

1. το Πιστοποιητικό Εξέτασης Τύπου ΕΚ του ταξιμέτρου, στο οποίο φαίνονται, σε τεχνικό διάγραμμα, τα σημεία σφράγισης του ταξιμέτρου,

2. η Δήλωση Συμμόρφωσης CE (EC Declaration of Conformity),

3. το Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης ή η Έγκριση του Συστήματος Ποιότητας του κατασκευαστή που εκδίδονται από κοινοποιημένο οργανισμό.

γ. Το εγχειρίδιο χρήσης του ταξιμέτρου, στο οποίο εμφανίζεται η σταθερά k και εφόσον υπάρχει ο τρόπος εμφάνισης του κωδικού ταυτοποίησης λογισμικού CRC/CHECK SUM.

δ. Η άδεια καταλληλότητας του φορολογικού ηλεκτρονικού μηχανισμού (Φ.Η.Μ) που εκδίδεται από την επιτροπή καταλληλότητας ΦΗΜ σύμφωνα με τη ΠΟΛ 1068/2015 ΦΕΚ Β'/497/2015).

ε. η σχετική βεβαίωση των συνεργειών επισκευής και τοποθέτησης ταξιμέτρων που έχουν εξουσιοδοτηθεί σύμφωνα με το π.δ. 243 άρθρο 17 (ΦΕΚ Α'/104/1987), κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 90 του ν. 4070/2012 (ΦΕΚ Α' 82).

στ. Βιβλίο συντήρησης και σφράγισης του ταξιμέτρου, στο οποίο θα καταγράφεται ο τύπος, το μοντέλο και ο αριθμός σειράς του ταξιμέτρου, η σταθερά k του οχήματος, το πλήθος των τοποθετημένων σφραγίδων του κατασκευαστή και του εξουσιοδοτημένου συνεργείου (μηχανικών ή αυτοκόλλητων) στο σύνολό τους, η ημερομηνία εγκατάστασης του ταξιμέτρου και η ημερομηνία κάθε ελέγχου που πραγματοποιείται από το εξουσιοδοτημένο συνεργείο, ο αριθμός χιλιομέτρων του οχήματος, όπως αναγράφονται από το οδόμετρο του και ο αριθμός χιλιομέτρων του ολικού αθροιστή του ταξιμέτρου κάθε φορά που γίνονται εργασίες ελέγχου, επισκευής ή συντήρησης του ταξιμέτρου.

Σε περίπτωση νέας ρύθμισης του ταξιμέτρου καθώς και αντικατάστασης των σφραγίδων, για οποιοδήποτε λόγο, το βιβλίο συντήρησης και σφράγισης θα ενημερώνεται αναλόγως.

Το ως άνω βιβλίο διατηρείται από τον οδηγό καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του ταξιμέτρου, ενώ αντίγραφο του εν λόγω βιβλίου συντήρησης διατηρεί το εξουσιοδοτημένο συνεργείο, κατά το μέρος που το αφορά, για διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών, τα δε βιβλία αυτά είναι άμεσα διαθέσιμα στις αρχές.

Β. Οι απαιτήσεις της παραγράφου α ισχύουν για τα ταξίμετρα που τίθενται για πρώτη φορά σε χρήση ή για τα ταξίμετρα που εγκαθίστανται σε νέα ταξί, με την έναρξη ισχύος της παρούσας, ενώ για τα ήδη εγκατεστημένα ταξίμετρα εννέα (9) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας.

Γ. Σε περίπτωση έλλειψης από το φάκελο τεκμηρίωσης καθενός από τα στοιχεία 1 ή 2 και 3 έως 6 της παραγράφου α, επιβάλλεται πρόστιμο χιλίων ευρώ (1.000€) ανά στοιχείο στον οδηγό που κατελήφθη να οδηγεί το όχημα και τα στοιχεία αυτά προσκομίζονται στην ελεγκτική αρχή εντός τριών ημερών, άλλως το ταξίμετρο αφαιρείται από το ταξί από την ελεγκτική αρχή και δεσμεύεται, μέχρι αποκατάστασης της συμμόρφωσης. Το συνολικό πρόστιμο για παραβάσεις της παρούσας δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€).

Δ. Σε περίπτωση μη ύπαρξης καθενός από τα στοιχεία 1 ή 2 και 3 έως 6 της παραγράφου α, επιβάλλεται πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000€) ανά στοιχείο στον οδηγό που κατελήφθη να οδηγεί το όχημα και στον ιδιοκτήτη του Ε.Δ.Χ οχήματος (ταξί), το ταξίμετρο αφαιρείται από το ταξί από την ελέγχουσα υπηρεσία και δεσμεύεται. Το συνολικό πρόστιμο για παραβάσεις της παρούσας δεν μπορεί να υπερβαίνει τις είκοσι χιλιάδες ευρώ (20.000€).

Ε. Ειδικά για μη ύπαρξη αντιγράφου του Βιβλίου συντήρησης ή για πλημμελή ενημέρωσή του, ή για μη διατήρηση αντιγράφου στις εγκαταστάσεις του εξουσιοδοτημένου συνεργείου, επιβάλλεται και στο εξουσιοδοτημένο συνεργείο ταξιμέτρων πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000€).

ΣΤ. Σε περίπτωση πλημμελούς σφράγισης του συστήματος ταξιμέτρου-ΦΗΜ στα προβλεπόμενα σημεία από τις οικείες διατάξεις, επιβάλλεται στο εξουσιοδοτημένο συνεργείο πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000€).

Ζ. Σε περίπτωση έλλειψης σφράγισης ή παραβίασης της σφράγισης του συστήματος ταξιμέτρου-ΦΗΜ στα προβλεπόμενα σημεία από τις οικείες διατάξεις, επιβάλλεται στον οδηγό που κατελήφθη να οδηγεί το όχημα πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000€).

Η. Τα ταξίμετρα δεν επιτρέπεται να μεταβαίνουν από τη θέση λειτουργίας «Μισθωμένο» στη θέση λειτουργίας «Ελεύθερο» αν δεν έχει μεσολαβήσει η θέση λειτουργίας «Πληρωμή» και δεν έχει εκδοθεί απόδειξη.

Θ. Ταξίμετρα που υπόκεινται στις διατάξεις της παραγράφου 3β του άρθρου 81 δεν επιτρέπεται να τίθενται σε θέση λειτουργίας «Μισθωμένο» όταν το όχημα είναι εν κινήσει.

Ι. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί από τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές πως το ταξίμετρο δε λειτουργεί σύμφωνα με τις παραγράφους στ. και ζ, επιβάλλεται στον οδηγό που κατελήφθη να οδηγεί το όχημα διοικητικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων (5.000€) και το ταξίμετρο αφαιρείται από το ταξί από την ελεγκτική αρχή και δεσμεύεται.

Κ. Για τα ταξίμετρα που είναι ήδη εγκατεστημένα σε ΕΔΧ οχήματα (ταξί), εφόσον εντοπιστεί σφάλμα πέραν του μέγιστου επιτρεπόμενου, όπως προβλέπεται στο Παράρτημα ΙΧ της υπουργικής απόφασης οικ. ΔΠΠ 1418/2016 (ΦΕΚ Β' 1231) και μέχρι και το διπλάσιο αυτού, επιβάλλεται στον οδηγό που καταλαμβάνεται να οδηγεί το όχημα (ταξί), διοικητικό πρόστιμο ύψους τριών χιλιάδων (3.000€) ευρώ. Σε περίπτωση υποτροπής εντός διαστήματος τριών (3) ετών, από τον ίδιο οδηγό, το πρόστιμο διπλασιάζεται, ενώ σε περίπτωση επανειλημμένης υποτροπής εντός του ίδιου χρονικού διαστήματος το ποσό του προστίμου τριπλασιάζεται.

Λ. Σε περίπτωση συστηματικής μη συμμόρφωσης συγκεκριμένου τύπου και μοντέλου ταξιμέτρου, με τα ανωτέρω, καθώς επίσης και μη διασφάλισης της ασφάλους και αμφίδρομης επικοινωνίας του ταξιμέτρου με τον ηλεκτρονικό φορολογικό μηχανισμό (ΦΗΜ) δύναται να γίνει απαγόρευση της διάθεσης και χρήσης του από την υπηρεσία μετρολογίας (Δ/ση Πολιτικής Ποιότητας της Γ.Γ. Βιομηχανίας του Υπ. Οικονομίας και Ανάπτυξης), με απόφαση του αρμόδιου Γεν. Γραμματέα και επιβάλλεται στον οικονομικό φορέα του συστήματος ταξιμέτρου-ΦΗΜ διοικητικό πρόστιμο είκοσι χιλιάδων ευρώ (20.000€) ανά τύπο οργάνου.

15. Ειδικές ρυθμίσεις για τις γεφυροπλάστιγγες

Α. Φάκελος Τεκμηρίωσης γεφυροπλάστιγγων: Σε κάθε χώρο εγκατάστασης γεφυροπλάστιγγας θα πρέπει να υπάρχει φάκελος τεκμηρίωσης, ο οποίος θα περιέχει:

α. Για τις γεφυροπλάστιγγες που εγκρίθηκαν πριν τη θέση σε ισχύ της κοινής υπουργικής απόφασης Φ2-

376/1993, δηλαδή πριν την ενσωμάτωση της Οδηγίας 90/384/ΕΟΚ, την εθνική έγκριση, συνοδευόμενη από:

- το τεχνικό σχέδιο του κατασκευαστή, όπου ορίζονται τα σημεία σφράγισης, όταν αυτό είναι διαθέσιμο.

- το εγχειρίδιο χρήσης της γεφυροπλάστιγγας

β. Για τις γεφυροπλάστιγγες που εγκρίθηκαν μετά τη θέση σε ισχύ της κοινής υπουργικής απόφασης Φ2-376/1993, δηλαδή μετά την ενσωμάτωση της Οδηγίας 90/384/ΕΟΚ:

- το Πιστοποιητικό Εξέτασης Τύπου ΕΚ, στο οποίο φαίνονται, σε τεχνικό διάγραμμα, τα σημεία σφράγισης της γεφυροπλάστιγγας,

- τη Δήλωση Συμμόρφωσης CE (EC Declaration of Conformity),

- το Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης ή την Έγκριση του Συστήματος Ποιότητας του κατασκευαστή που εκδίδονται από κοινοποιημένο οργανισμό,

- το εγχειρίδιο χρήσης της γεφυροπλάστιγγας.

Β. Οι απαιτήσεις της παραγράφου α ισχύουν για τις γεφυροπλάστιγγες που τίθενται για πρώτη φορά σε χρήση με την έναρξη ισχύος της παρούσας, ενώ για τις ήδη εγκατεστημένες γεφυροπλάστιγγες δεκαοκτώ (18) από την έναρξη ισχύος της παρούσας.

Γ. Σε περίπτωση έλλειψης από το φάκελο τεκμηρίωσης καθενός από τα στοιχεία 1 ή 2 της παραγράφου α, επιβάλλεται πρόστιμο χιλίων ευρώ (1.000€) ανά στοιχείο στον εκμεταλλευτή της γεφυροπλάστιγγας και τα στοιχεία αυτά προσκομίζονται στην ελεγκτική αρχή εντός τριών ημερών, άλλως η γεφυροπλάστιγγα δεσμεύεται από την ελεγκτική αρχή, μέχρι αποκατάστασης της συμμόρφωσης. Το συνολικό πρόστιμο για παραβάσεις της παρούσας δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€).

Δ. Σε περίπτωση μη ύπαρξης καθενός από τα στοιχεία 1 ή 2 της παραγράφου α, επιβάλλεται πρόστιμο τριών χιλιάδων ευρώ (3.000€) ανά στοιχείο στον εκμεταλλευτή της γεφυροπλάστιγγας, και η γεφυροπλάστιγγα δεσμεύεται. Το συνολικό πρόστιμο για παραβάσεις της παρούσας δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες ευρώ (10.000€).

16. Τυχόν ειδικότερες ρυθμίσεις για τον έλεγχο της συμμόρφωσης των ως άνω οργάνων, συμπεριλαμβανομένων και των οργάνων του άρθρου 83, κατισχύουν των ανωτέρω.

17. Σε περίπτωση συστηματικής διαπίστωσης αλλοίωσης των δεδομένων που δέχονται τα ως άνω όργανα, συμπεριλαμβανομένων και των οργάνων του άρθρου 83, ή καταδολίευσης των ίδιων των οργάνων, ή αλλοίωσης των ενδείξεων των οργάνων ή αλλοίωσης των παραγομένων από τα όργανα στοιχείων καθώς και συστηματικό εντοπισμό ιχνών επέμβασης στις καλωδιώσεις, στις συνδεσμολογίες και στις διατάξεις που δύνανται να επηρεάζουν την ορθή και νόμιμη λειτουργία του οργάνου δύναται να γίνει απαγόρευση της διάθεσης και χρήσης του από την υπηρεσία μετρολογίας (Δ/νση Πολιτικής Ποιότητας της Γ.Γ. Βιομηχανίας του Υπ. Οικονομίας και Ανάπτυξης), με απόφαση του αρμόδιου Γεν. Γραμματέα και επιβάλλεται στον οικονομικό φορέα του οργάνου διοικητικό πρόστιμο είκοσι χιλιάδων ευρώ (20.000€) ανά τύπο οργάνου.

18. Για κάθε άλλη παράβαση της παραγράφου 1, πλέον των ανωτέρω, επιβάλλεται στο χρήστη διοικητικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000€) ανά όργανο και το όργανο δεσμεύεται.

Άρθρο 83

Συστήματα μέτρησης ποσότητας υγρών καυσίμων, υγραερίου κίνησης (LPG) και συμπιεσμένου φυσικού αερίου (CNG)

1. Οι ρυθμίσεις της παρούσας αφορούν τα συστήματα μέτρησης ποσότητας καυσίμων που βρίσκονται επί σταθερών σημείων ή βυτιοφόρων αυτοκινήτων και υπόκεινται σε νόμιμο έλεγχο.

2. Τα συστήματα της ως άνω παραγράφου 1 πρέπει να φέρουν επ' αυτών, σε εμφανές σημείο, την πινακίδα που προβλέπεται από το Πιστοποιητικό Εξέτασης Τύπου ΕΕ ή τον αριθμό έγκρισης κυκλοφορίας που έχει χορηγηθεί από την υπηρεσία Μετρολογίας (Δ/νση Πολιτικής Ποιότητας της Γ.Γ. Βιομηχανίας του Υπ. Οικονομίας και Ανάπτυξης).

3. Τα συστήματα μέτρησης όγκου υγρών καυσίμων και υγραερίου κίνησης αποτελούνται απαραίτητως από:

α. Ογκομετρητή

β. Ενδεικτη- Καταγραφικό

γ. Αεροδιαχωριστή (με ελεύθερη τη δίοδο του αέρα) που να μην επιτρέπει σε καμία περίπτωση τη διέλευση αέρα μέσα από το μετρητή καυσίμου).

δ. Αθροιστή καταγραφής του συνολικού όγκου καυσίμων (totalizer)

4. Ειδικά οι ογκομετρητές βυτιοφόρων που χρησιμοποιούνται για τη διανομή Πετρελαίου για Θέρμανση σε τελικούς καταναλωτές, φέρουν υποχρεωτικά σύστημα μέτρησης του παρεχόμενου όγκου, με τις απαιτήσεις της ως άνω παραγράφου 3 α, β και γ.

5. Το ανεκτό όριο σφάλματος των ογκομετρητών υγρών καυσίμων (βενζινών, πετρελαίων) καθορίζεται σε $\pm 0,5\%$, σύμφωνα με την Οδηγία 2014/32/ΕΕ, όπως ενσωματώθηκε με την υπουργική απόφαση οικ. ΔΠΠ 1418/2016 (ΦΕΚ 1231/Β/2016) και κάθε φορά ισχύει.

6. Το ανεκτό όριο σφάλματος μετρητών υγραερίου για τροχοφόρα, καθορίζεται σε $\pm 1,0\%$, όπως προβλέπεται από την Οδηγία 2014/32/ΕΕ, όπως ενσωματώθηκε με την υπουργική απόφαση οικ. ΔΠΠ 1418/2016 (ΦΕΚ 1231/Β/2016) και κάθε φορά ισχύει.

7. Για συστήματα μέτρησης ποσότητας υγρών καυσίμων, υγραερίου κίνησης και πεπιεσμένου φυσικού αερίου που:

α. Δεν φέρουν σε εμφανές σημείο, επί της εξωτερικής επιφάνειας αυτών σήμανση (πινακίδα που αναγράφεται ο κατασκευαστής, ο τύπος και το μοντέλο του οργάνου, τα τεχνικά χαρακτηριστικά του, ο αριθμός έγκρισης τύπου ΕΚ ή ο αριθμός έγκρισης κυκλοφορίας που έχει χορηγηθεί από την υπηρεσία Μετρολογίας (Δ/νση Πολιτικής Ποιότητας της Γ.Γ. Βιομηχανίας του Υπ. Οικονομίας και Ανάπτυξης) ή η σήμανση είναι ελλειπής επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (1.000€) ανά όργανο στον πρατηριούχο ή το διακινητή που εκμεταλλεύεται το βυτιοφόρο, οι οποίοι και υποχρεούνται να μεριμνήσουν, αμελλητί, για την αποκατάσταση της σήμανσης.

Στην περίπτωση που η σήμανση είναι παραπλανητική, πλαστική ή παραποιομένη επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο τριών χιλιάδων ευρώ (€3.000) ανά όργανο στον πρατηριούχο ή το διακινητή που εκμεταλλεύεται το βυτιοφόρο, τα όργανα τίθενται εκτός λειτουργίας και δεσμεύονται μέχρι να γίνουν όλες οι διορθωτικές ενέργειες.

β. Δεν διαθέτουν έγκριση τύπου ΕΚ ή έγκριση κυκλοφορίας από την Υπηρεσία της Μετρολογίας (Δ/νση Πολιτικής Ποιότητας της Γ.Γ. Βιομηχανίας του Υπ. Οικονομίας και Ανάπτυξης) επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο δέκα χιλιάδων ευρώ (10.000€) ανά μετρητή στον οικονομικό φορέα (κατασκευαστή, εισαγωγέα, αντιπρόσωπο, διανομέα ή όποιον διέθεσε τα όργανα στην αγορά). Τα συστήματα τίθενται εκτός λειτουργίας και δεσμεύονται εις χείρας των κατόχων τους μέχρι να γίνουν όλες οι διορθωτικές ενέργειες.

γ. Διαπιστωθεί ότι ο αθροιστής καταγραφής του συνολικού όγκου καυσίμων (totalizer), όπου προβλέπεται, είναι απενεργοποιημένος ή έχει τεθεί εκτός λειτουργίας επιβάλλεται στον πρατηριούχο ή στο διακινητή που εκμεταλλεύεται το βυτιοφόρο διοικητικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000€) ανά ογκομετρητή και το όργανο δεσμεύεται μέχρι να γίνουν όλες οι διορθωτικές ενέργειες.

8. Για μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της ως άνω παραγράφου 3 επιβάλλεται στον πρατηριούχο ή στο διακινητή που εκμεταλλεύεται το βυτιοφόρο κατά περίπτωση, πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000€) ανά σύστημα και τα συστήματα τίθενται εκτός λειτουργίας και δεσμεύονται εις χείρας των κατόχων τους μέχρι να γίνουν όλες οι διορθωτικές ενέργειες.

9. Αποκλίσεις από τα ανεκτά όρια σφάλματος και ειδικότερες μη συμμορφώσεις των αντλιών υγρών καυσίμων και των διανομένων υγραερίου επισύρουν τις κυρώσεις του άρθρου 20 παρ. 3 του ν. 4177/2013.

Άρθρο 84

Σφράγιση των κρίσιμων μετρολογικά σημείων αντλιών και συστημάτων μέτρησης ποσότητας καυσίμων

1. Οι αντλίες και συστήματα μέτρησης υγρών καυσίμων, οι διανομείς (dispensers) υγραερίου, πεπιεσμένου φυσικού αερίου, και υγροποιημένου φυσικού αερίου, τα οποία είναι εγκατεστημένα σε κάθε πρατήριο καυσίμων ή εγκατάσταση πωλητή πετρελαίου θέρμανσης, καθώς και τα συστήματα μέτρησης των βυτιοφόρων μεταφοράς και διανομής υγρών καυσίμων και υγραερίου, έχουν σφραγισμένα τα κρίσιμα μετρολογικά σημεία τους (μηχανικές ή/και ηλεκτρονικές διατάξεις ρύθμισης της ποσότητας και λοιπά σημεία που δεν σχετίζονται άμεσα με τη ρύθμιση της παρεχόμενης ποσότητας). Η σφράγιση γίνεται κατά τον τρόπο που προβλέπεται από το αντίστοιχο Πιστοποιητικό Εξέτασης Τύπου ΕΕ συμπεριλαμβανομένων τυχόν συνοδευτικών πιστοποιητικών αξιολόγησης αυτού, ή την Έγκριση Κυκλοφορίας από την υπηρεσία Μετρολογίας (Δ/νση Πολιτικής Ποιότητας της Γ.Γ. Βιομηχανίας του Υπ. Οικονομίας και Ανάπτυξης) και σύμφωνα με την Οδηγία 2014/32/ΕΕ (MID) και τις συστάσεις των οργανισμών μετρολογίας Welmes και OIML,

λαμβάνοντας υπόψη τις προβλέψεις του άρθρου 106 της παρούσας. Ειδικά για τη σφράγιση των συστημάτων μέτρησης επί όσων βυτιοφόρων μεταφοράς και διανομής υγρών καυσίμων και υγραερίου διαθέτουν μετρητή, για χρήση πέραν της παράδοσης σε τελικό καταναλωτή, δίνεται μεταβατική περίοδος διάρκειας έξι μηνών.

2. Η ως άνω σφράγιση διενεργείται αποκλειστικά από τα εξουσιοδοτημένα συνεργεία του άρθρου 88 της παρούσας.

3. Σε περίπτωση μη ορθής, ή πλημμελούς σφράγισης, ή σφράγισης με άλλες από τις προβλεπόμενες ή καταγεγραμμένες στο σχετικό Δελτίο σφραγίδες, την ευθύνη φέρουν τα εξουσιοδοτημένα συνεργεία του άρθρου 88.

4. Σε περίπτωση μη σφράγισης ή παραβίασης της σφράγισης, ή σφράγισης από άλλο, μη εξουσιοδοτημένο συνεργείο, ή σφράγισης με μη εξουσιοδοτημένες σφραγίδες, ευθύνη φέρει ο εκμεταλλευτής του πρατηρίου/εγκατάστασης ή του βυτιοφόρου, κατά περίπτωση.

5. Η σφράγιση των διατάξεων ρύθμισης της ποσότητας των ως άνω συστημάτων γίνεται αφού ρυθμιστούν στο 0,0 %.

6. Τα εξουσιοδοτημένα συνεργεία του άρθρου 88, κάθε φορά που προβαίνουν σε έλεγχο ή ρύθμιση ή σφράγιση των κρίσιμων μετρολογικά σημείων, υποχρεούνται να παραδίδουν, στον εκμεταλλευτή του πρατηρίου/εγκατάστασης, ή του βυτιοφόρου, «Δελτίο Ελέγχου, Ρύθμισης και Σφράγισης», στο οποίο συμπληρώνονται υποχρεωτικά όλα τα πεδία του άρθρου 88 παρ. 4.

7. Οι ως άνω εκμεταλλευτές υποχρεούνται να φυλάσσουν στο πρατήριο/εγκατάστασή τους, ή στο βυτιοφόρο τους, αντίστοιχα, τα Δελτία Ελέγχου, Ρύθμισης και Σφράγισης τουλάχιστον για 2 χρόνια και σε κάθε περίπτωση, για όσο διάστημα υπάρχουν οι αναγεγραμμένες, επί του Δελτίου, σφραγίδες σε χρήση.

8. Τα εξουσιοδοτημένα συνεργεία υποχρεούνται να διατηρούν αντίγραφο του Δελτίου στο αρχείο τους τουλάχιστον για 2 χρόνια.

9. Τα ως άνω Δελτία επιδεικνύονται στα αρμόδια όργανα ελέγχου.

10. Κατά τη διαπίστωση παραβάσεων της ως άνω παραγράφου 3, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000€) ανά επηρεαζόμενο μετρητή, στο εξουσιοδοτημένο συνεργείο του άρθρου 88.

11. Κατά τη διαπίστωση παραβάσεων των ως άνω παραγράφων 4, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000€) ανά επηρεαζόμενο μετρητή στους ως άνω εκμεταλλευτές.

12. Κατά τη διαπίστωση παραβάσεων της ως άνω παραγράφου 6, πλέον των κυρώσεων της παραγράφου 6 του άρθρου 88, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (€5.000) στο εξουσιοδοτημένο συνεργείο.

13. Κατά τη διαπίστωση παραβάσεων των ως άνω παραγράφων 7 και 8 επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο δύο χιλιάδων ευρώ (2.000€) στους ως άνω υπόχρεους.

14. Ειδικά για τη μη επίδειξη ή απόκρυψη ή παραποίηση ή ψευδή παράθεση Δελτίων επιβάλλονται, πλέον των ποινικών κυρώσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 19 του ν. 4177/2013, τα διοικητικά πρόστιμα της παραγράφου 6 του άρθρου 117 της παρούσας. Στα ήδη εγκατε-

στημένα όργανα, για σφραγίσεις που έχουν υλοποιηθεί χωρίς να έχουν ληφθεί υπόψη οι επιπλέον απαιτήσεις του άρθρου 85, ως συμπληρωματικές στις προβλεπόμενες σφραγίσεις από το Πιστοποιητικό Εξέτασης Τύπου ΕΕ ή/και τυχόν συνοδευτικών πιστοποιητικών αξιολόγησης αυτού, ή/και της Έγκρισης Κυκλοφορίας, δίδεται μεταβατικό διάστημα υλοποίησης τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας για τους διανομείς υγραερίου και δώδεκα (12) μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας για τις αντλίες/διανομείς λοιπών καυσίμων, διάστημα στο οποίο οι εκμεταλλευτές των πρατηρίων/εγκατάστασης ή των βυτιοφόρων θα πρέπει να μεριμνήσουν για τη διενέργεια της τυχόν συμπληρωματικής σφράγισης.

Άρθρο 85

Σημεία Σφράγισης οργάνων μέτρησης ποσότητας καυσίμων

Τα κρίσιμα μετρολογικά σημεία των οργάνων και συστημάτων, που σφραγίζονται προκειμένου να προστατεύονται από παρεμβάσεις που ενδέχεται να αλλοιώνουν τα αποτελέσματα μέτρησης ή τα χαρακτηριστικά του οργάνου, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Οδηγού 10.6 του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Νομικής Μετρολογίας / Welmeс, είναι τα εξής:

α/α	Περιγραφή Εξαρτήματος	Διασφάλιση για:
1	Διάταξη μηχανικής ρύθμισης	Μη εξουσιοδοτημένη ρύθμιση
2	Διάταξη ηλεκτρονικής ρύθμισης, διόρθωσης ή μετατροπής	Μη εξουσιοδοτημένη ρύθμιση
3	Πινακίδα-ες με την επωνυμία / τύπο του οργάνου και τα τεχνικά χαρακτηριστικά του	Αφαίρεση
4	Αεροδιαχωριστής	Άνοιγμα - αφαίρεση
5	Αισθητήρας μετρητή (ογκομετρητής)	Άνοιγμα - αφαίρεση
6	Όλες οι μηχανικές συνδέσεις μεταξύ του αισθητήρα του μετρητή (ογκομετρητή) και του παλμοδότη ή την μηχανική διάταξη ένδειξης	Άνοιγμα - αφαίρεση
7	Παλμοδότης	Άνοιγμα - αφαίρεση
8	Όλες οι συνδέσεις μεταξύ του παλμοδότη και του υπολογιστή	Αφαίρεση
9	Άλλα τυχόν συνδεδεμένα όργανα μέτρησης	Αφαίρεση
10	Όλες οι συνδέσεις μεταξύ άλλου συνδεδεμένου οργάνου μέτρησης και της διάταξης υπολογισμού και ένδειξης	Αφαίρεση
11	Το υλικό (hardware) του ηλεκτρονικού υπολογιστή του οργάνου/συστήματος μέτρησης	Αφαίρεση
12	Ενδείκτης Ηλεκτρονικής Συσκευής (display)	Αφαίρεση
13	Λογισμικό του ηλεκτρονικού υπολογιστή του οργάνου/συστήματος μέτρησης	Αλλαγή – Ρύθμιση – Διαμόρφωση
14	Αθροιστές ποσότητας ή / και τιμής (totalizers)	Άνοιγμα - αφαίρεση

	Ειδικά για τους διανομείς υγραερίου, επιπλέον:	
15	Ρύθμιση της διάταξης διατήρησης πίεσης (π.χ. διαφορική βαλβίδα)	Άνοιγμα – αφαίρεση - τροποποίηση
16	Διάταξη διατήρησης πίεσης (π.χ. διαφορική βαλβίδα) ως προς την καταδολιευση	Άνοιγμα – αφαίρεση - τροποποίηση
17	Οι βαλβίδες στην γραμμή επιστροφής ατμού	Άνοιγμα – αφαίρεση - τροποποίηση

Τα εξουσιοδοτημένα συνεργεία διασφαλίζουν τη σφράγιση των ανωτέρω κρίσιμων μετρολογικά σημείων, με κάθε πρόσφορο τρόπο, και με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 20 του ν. 4177/2013, ακόμα κι αν αυτή δεν έχει προβλεφθεί από τον κατασκευαστή του οργάνου, ή/και από το Πιστοποιητικό Εξέτασης Τύπου ΕΕ, ή την Εθνική Έγκριση κυκλοφορίας του οργάνου, λαμβάνοντας πάντα υπόψη τις απαιτήσεις ασφαλείας.

Άρθρο 86

Τεκμηρίωση αντλιών υγρών καυσίμων, διανομικών (dispensers) υγραερίου ή ογκομετρητών βυτιοφόρων διανομής υγρών καυσίμων και διανομικών πεπεσμένου φυσικού αερίου

1. Σε κάθε πρατήριο/εγκατάσταση υγρών καυσίμων, ή υγραερίου, ή πεπεσμένου φυσικού αερίου, ή μικτό πρατήριο ή βυτιοφόρο και με ευθύνη του εκμεταλλευτή του πρατηρίου/εγκατάστασης ή βυτιοφόρου, πρέπει να υπάρχει για κάθε τύπο/μοντέλο εγκατεστημένης αντλίας, ή συστήματος μέτρησης ή διανομής (dispenser), φάκελος που θα περιέχει:

Α. Για τις αντλίες, συστήματα μέτρησης ή διανομής, που δεν υπόκεινται στις ρυθμίσεις της Οδηγίας MID, όπως ενσωματώθηκε με την υπουργικά απόφαση οικ. ΔΠΠ 1418/2016 (ΦΕΚ 1231/Β/2016) όπως ισχύει, αλλά διαθέτουν εθνική έγκριση κυκλοφορίας, καθώς και για τους διανομείς πεπεσμένου φυσικού αερίου και υγροποιημένου φυσικού αερίου, την εθνική έγκριση, συνοδευόμενη από το τεχνικό σχέδιο του κατασκευαστή, όπου ορίζονται τα σημεία σφράγισης των κρίσιμα μετρολογικά σημείων, εφόσον αυτό είναι διαθέσιμο.

Β. Για τις αντλίες, συστήματα μέτρησης ή διανομής, που υπόκεινται στις ρυθμίσεις της Οδηγίας MID, όπως ενσωματώθηκε με την ΥΑ οικ. ΔΠΠ 1418/2016 (ΦΕΚ 1231/Β/2016) όπως ισχύει, το Πιστοποιητικό Εξέτασης Τύπου ΕΚ στο οποίο φαίνονται, σε τεχνικό διάγραμμα, τα σημεία σφράγισης της αντλίας, το Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης Annex F ή την Έγκριση του Συστήματος Ποιότητας του κατασκευαστή Annex D, κατά περίπτωση, καθώς και τη Δήλωση Συμμόρφωσης CE.

Γ. Τα Δελτία Ελέγχου Ρύθμισης και Σφράγισης της παραγράφου 6 του άρθρου 84. Σε περίπτωση αντικατάστασης των σφραγίδων, για οποιοδήποτε λόγο, ο φάκελος θα ενημερώνεται αναλόγως, με νέο Δελτίο Ελέγχου Ρύθμισης και Σφράγισης.

Δ. Οδηγίες για την προβολή επί του ενδείκτη (display), των μη μηδενιζόμενων αθροιστών, καθώς και των κωδικών ταυτοποίησης του λογισμικού, όπου προβλέπεται, των εγκατεστημένων αντλιών ή διανομικών ή συστημάτων μέτρησης. Η ως άνω απαίτηση τίθεται σε ισχύ δώδεκα (12) μήνες από τη δημοσίευση της παρούσας.

Ε. Κατάλογος των κωδικών ταυτοποίησης του λογισμικού, όπου προβλέπεται, των εγκατεστημένων αντλιών ή διανομέων ή συστημάτων μέτρησης, με σαφή αναφορά στην πηγή προέλευσης των κωδικών (π.χ. Πιστοποιητικό εξέτασης τύπου ΕΕ, εγχειρίδιο λειτουργίας, πιστοποιητικά αξιολόγησης κ.λπ.). Η ως άνω απαίτηση τίθεται σε ισχύ δώδεκα (12) μήνες από τη δημοσίευση της παρούσας.

2. Η μη συμμόρφωση με την ως άνω παρ. 1 επισύρει πρόστιμο δύο χιλιάδων ευρώ (2.000€) ανά περίπτωση αυτής και ανά είδος αντλίας ή διανομέα ή συστήματος μέτρησης στον εκμεταλλευτή του πρατηρίου/εγκατάστασης ή βυτιοφόρου. Το συνολικό πρόστιμο για παραβάσεις της παραγράφου 1 δεν μπορεί να υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες ευρώ (5.000€).

Άρθρο 87

Θέση των αντλιών υγρών καυσίμων, διανομέων (dispensers) υγραερίου, ογκομετρητών βυτιοφόρων διανομής υγρών καυσίμων και διανομέων πεπιεσμένου φυσικού αερίου σε κατάσταση «εκτός λειτουργίας» - Δέσμευση

1. Ο εκμεταλλευτής του πρατηρίου/εγκατάστασης ή βυτιοφόρου οφείλει να ελέγχει τα όργανα/συστήματα μέτρησης που βρίσκονται σε χρήση και να επιβεβαιώνει ότι το σφάλμα μέτρησης κάθε αντλίας, μετρητή ή διανομέα (dispenser) βρίσκεται εντός των ανεκτών ορίων σφάλματος, ότι οι σφραγίδες των άρθρων 84 και 85 είναι σε καλή κατάσταση και ότι είναι διαθέσιμα τα σχετικά Δελτία. Σε αντίθετη περίπτωση υποχρεούται να θέσει τα ως άνω όργανα/συστήματα μέτρησης αμέσως εκτός λειτουργίας, αναρτώντας εμφανώς επί αυτών πινακίδα με την ένδειξη «ΔΕΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ» μέχρις ότου επισκευαστούν, ρυθμιστούν και επανασφραγιστούν.

2. Εφόσον διαπιστωθεί για τους ογκομετρητές υγρών καυσίμων ελλιπής μέτρηση μεγαλύτερη από 0,5% έως και 1,0%, για τους διανομείς υγραερίου ελλιπής μέτρηση μεγαλύτερη από 1,0% έως και 2,0%, και για τους λοιπούς διανομείς καυσίμων έως και το διπλάσιο του νόμιμου ορίου τους, πέραν των προβλεπόμενων κυρώσεων, το όργανο τίθεται από τον εκμεταλλευτή του πρατηρίου/εγκατάστασης ή βυτιοφόρου αμέσως εκτός λειτουργίας, ο οποίος και αναρτά εμφανώς επί του οργάνου πινακίδα με την ένδειξη «ΔΕΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ», μέχρις ότου το όργανο επισκευαστεί, ρυθμιστεί και επανασφραγιστεί, αμελλητί. Μετά την αποκατάσταση της συμμόρφωσης, το σχετικό Δελτίο του εξουσιοδοτημένου συνεργείου αποστέλλεται αμελλητί στην ελέγχουσα υπηρεσία, άλλως το όργανο δεσμεύεται από αυτή.

3. Εφόσον διαπιστωθεί, για τους ογκομετρητές υγρών καυσίμων ελλιπής μέτρηση πλέον του 1,0%, για τους διανομείς υγραερίου ελλιπής μέτρηση πλέον του 2%, για τους λοιπούς διανομείς καυσίμων πλέον του διπλασίου του νόμιμου ορίου τους, ή ύπαρξη παράνομων παρεμβάσεων, πέραν των προβλεπόμενων κυρώσεων, το σύστημα της αντλίας ή του διανομέα ή του μετρητή δεσμεύεται από τους ελεγκτές, με κατάλληλη σφράγιση, με σκοπό την αποφυγή της χρησιμοποίησής του και της οποιασδήποτε πρόσβασης σε αυτό, μέχρις ότου γίνουν

οι απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες για την αποδεδειγμένη αποκατάσταση της συμμόρφωσής του.

4. Εφόσον διαπιστωθεί ότι η οποιαδήποτε σφράγιση των άρθρων 84 και 85 δεν έχει γίνει κατά τον προβλεπόμενο τρόπο, ή δεν επιβεβαιώνεται κατά τον έλεγχο η γνησιότητα του λογισμικού, καθώς και των κρίσιμων μετρολογικά εξαρτημάτων (ενδεικτικά: cru, παλμοδότης, μετρητής), πέραν των προβλεπόμενων κυρώσεων, το σύστημα της αντλίας ή του διανομέα ή του μετρητή, δεσμεύεται από τους ελεγκτές, με κατάλληλη σφράγιση, με σκοπό την αποφυγή της χρησιμοποίησής του και της οποιασδήποτε πρόσβασης σε αυτό, μέχρις ότου γίνουν οι απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες για την αποδεδειγμένη αποκατάσταση της συμμόρφωσής του.

5. Σε περίπτωση που ο έλεγχος παρεμποδιστεί ή/και διακοπεί για οποιονδήποτε λόγο, τα ελεγχόμενα όργανα δεσμεύονται, από τους ελεγκτές, με κατάλληλη σφράγιση, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η αποφυγή της χρησιμοποίησής τους και η οποιασδήποτε πρόσβαση ή παρέμβαση σε αυτά, μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου.

6. Για την αποδέσμευση απαιτείται η παρουσία των υπαλλήλων της αρμόδιας ελεγκτικής αρχής, του εκμεταλλευτή του οργάνου καθώς και εξουσιοδοτημένου συνεργείου του άρθρου 88 και συντάσσεται πρωτόκολλο αποδέσμευσης που συνυπογράφεται από τους δύο πρώτους εκ των παραπάνω. Μετά την αποκατάσταση της συμμόρφωσης, το σχετικό Δελτίο του εξουσιοδοτημένου συνεργείου αποστέλλεται αμελλητί στην ελεγκτική αρχή, άλλως το όργανο επαναδεσμεύεται.

7. Για παραβίαση της ως άνω σφράγισης της ελεγκτικής αρχής, πλέον των ποινικών κυρώσεων που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις για παραβίαση σφραγίδας δημόσιας αρχής, επιβάλλεται στον εκμεταλλευτή του πρατηρίου/εγκατάστασης ή βυτιοφόρου πρόστιμο δέκα χιλιάδων ευρώ (10.000€) ανά επηρεαζόμενο μετρητή.

8. Εάν τα παραπάνω όργανα/συστήματα, παρά τη δέσμευση, χρησιμοποιηθούν, επιβάλλεται στον εκμεταλλευτή του πρατηρίου/εγκατάστασης ή βυτιοφόρου πρόστιμο δέκα χιλιάδων ευρώ (10.000€) ανά επηρεαζόμενο μετρητή.

Άρθρο 88

Εξουσιοδοτημένα συνεργεία για τον έλεγχο ρύθμιση και σφράγιση των κρίσιμων μετρολογικά σημείων αντλιών και συστημάτων μέτρησης ποσότητας καυσίμων

1. Ως εξουσιοδοτημένο συνεργείο ελέγχου, ρύθμισης και σφράγισης νοείται οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αναλαμβάνει τον έλεγχο, ρύθμιση και σφράγιση των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 84.

2. Οι σφραγίδες που χρησιμοποιούνται από τα ως άνω συνεργεία είναι μιας χρήσης, από πλαστικό ή μεταλλικό υλικό ή συνδυασμό τούτων (εξαιρουμένων των μολυβδοσφραγίδων), φέρουν τα διακριτικά (λογότυπο, επωνυμία, ή σήμα) του συνεργείου, μοναδικό διακριτό αριθμό σειράς και τον αριθμό εξουσιοδότησης του συνεργείου.

3. Τα συνεργεία της παραγράφου 1 εξουσιοδοτούνται από την υπηρεσία Μετρολογίας του Υπ. Οικονομίας και Ανάπτυξης, υποβάλλοντας τα κάτωθι δικαιολογητικά:

α. Αίτηση.

β. Πιστοποιητικό ISO σειράς 9000 στο εν λόγω πεδίο, ή εφόσον δεν διατίθεται το παραπάνω πιστοποιητικό, στοιχεία που να αποδεικνύουν την τεχνική επάρκεια και την κατ' ελάχιστον εξάμηνη εμπειρία στην παροχή τέτοιων υπηρεσιών.

γ. Κατάλογο του τεχνικού προσωπικού με αποδεικτικά στοιχεία της τεχνικής επάρκειάς του (τίτλοι σπουδών και αποδεδειγμένη εμπειρία από προηγούμενες συμβάσεις).

δ. Εγχειρίδια διαδικασιών ελέγχου, ρύθμισης και σφράγισης των διατάξεων ρύθμισης της ποσότητας, σύμφωνα με τα οποία η σφράγιση θα γίνεται στο 0,0 % καθώς και σφράγισης των λοιπών κρίσιμων μετρολογικά σημείων που δεν σχετίζονται άμεσα με τη ρύθμιση της ποσότητας, κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 84 και 85 της παρούσας.

ε. Κατάλογο του διαθέσιμου εξοπλισμού μέτρησης (λιτρόμετρο τουλάχιστον των 20 L για τις αντλίες υγρών καυσίμων, λιτρόμετρα τουλάχιστον των 100 L για τους ογκομετρητές βυτιοφόρων, λιτρόμετρα/φιάλες ή μετρητές ροής υγραερίου, διατάξεις ζύγισης, μετρητές ροής όγκου, μετρητές ροής μάζας κλπ), διακριβωμένα από διαπιστευμένο κατά ISO 17025, ή από αμοιβαία αναγνωρισμένο εργαστήριο (π.χ. Ελληνικό Ινστιτούτο Μετρολογίας) και τα πιστοποιητικά διακριβώσεως αυτού.

Ο εξοπλισμός ελέγχου προβλέπεται να επαναδιακριβώνεται κατ' ελάχιστον, στα εξής διαστήματα, εκτός εάν προβλέπεται από τον κατασκευαστή του οργάνου ελέγχου συντομότερο διάστημα επαναδιακριβώσεως:

i. Λιτρόμετρα υγρών και λιτρόμετρα/Φιάλες υγραερίου: κάθε τρία χρόνια, με την προϋπόθεση ότι το γεωμετρικό τους σχήμα παραμένει αναλλοίωτο και δεν έχει συμβεί οποιαδήποτε παραμόρφωση, άλλως τίθενται εκτός χρήσης μέχρι την επαναδιακριβώσή τους.

ii. Μετρητές ροής όγκου: κάθε ένα χρόνο

iii. Μετρητές ροής μάζας (τ. coriolis): κάθε δύο χρόνια

iv. Ζυγοί: κάθε δύο χρόνια

Η ως άνω απαίτηση για τη συχνότητα διακριβώσεως του εξοπλισμού τίθεται σε ισχύ έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας.

στ. Δείγμα και έγχρωμη φωτογραφία σε έντυπη και σε ψηφιακή μορφή της σφραγίδας της παραγράφου 2.

ζ. Το λογότυπο, επωνυμία ή σήμα που θα φέρει η σφραγίδα της παραγράφου 2.

η. Υπεύθυνη δήλωση, θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής του νόμιμου εκπροσώπου της επιχείρησης, ότι το συνεργείο γνωρίζει τα σημεία σφράγισης των άρθρων 84 και 85 της παρούσας.

4. Κατόπιν εξέτασης των δικαιολογητικών και εφόσον πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις, η υπηρεσία Μετρολογίας εκδίδει απόφαση Εξουσιοδότησης και χορηγεί αριθμό εξουσιοδότησης, ο οποίος πρέπει να αναγράφεται τόσο στη σφραγίδα του συνεργείου όσο και στο Δελτίο Ελέγχου, Ρύθμισης και Σφράγισης.

5. Το Δελτίο Ελέγχου, Ρύθμισης και Σφράγισης αναγράφει στο επάνω μέρος του την επωνυμία, το λογότυπο ή

το σήμα του συνεργείου καθώς και τον αριθμό εξουσιοδότησης της παραγράφου 4, καθώς και αύξοντα αριθμό και περιέχει κατ' ελάχιστον τα κάτωθι στοιχεία:

α. Ημερομηνία

β. Το σειριακό αριθμό της αντλίας ή του διανομέα ή του ογκομετρητή του βυτιοφόρου που ελέγχθηκε.

γ. Τους αριθμούς σφραγίδων που τοποθετήθηκαν στα κρίσιμα μετρολογικά σημεία των άρθρων 84 και 85 της παρούσας, καθώς και τους αριθμούς σφραγίδων που απομακρύνθηκαν.

δ. Ότι η σφράγιση στα σημεία ρύθμισης της ποσότητας έγινε στο 0,0%.

ε. Ότι ελέγχθηκε και επιβεβαιώθηκε η γνησιότητα των εξαρτημάτων ή λογισμικού, που σφραγίστηκαν.

στ. Το σειριακό αριθμό του οργάνου ελέγχου που χρησιμοποίησε και την ημερομηνία τελευταίας διακριβώσεώς του.

ζ. Τους σειριακούς αριθμούς των εξαρτημάτων μετρολογικής σημασίας που τοποθετούνται και τους αντίστοιχους σειριακούς αριθμούς των εξαρτημάτων που απομακρύνονται, σε περίπτωση αντικατάστασης, όταν αυτοί είναι διαθέσιμοι. Στην περίπτωση αντικατάστασης του ηλεκτρονικού μη μηδενιζόμενου αθροιστή (totalizer), καταγράφεται επίσης η ένδειξη του προηγούμενου και η ένδειξη του νέου.

η. Το ονοματεπώνυμο και η υπογραφή του τεχνικού του εξουσιοδοτημένου συνεργείου, καθώς και το ονοματεπώνυμο και η υπογραφή του υπευθύνου του πρατηρίου ή της εγκατάστασης ή του εκμεταλλευτή του βυτιοφόρου.

6. Η οποιαδήποτε, διαπιστούμενη από τα ελεγκτικά όργανα μη συμμόρφωση προς τα οριζόμενα ανωτέρω, πέραν της επιβολής των προβλεπομένων κυρώσεων, κοινοποιείται και στην εξουσιοδοτούσα αρχή για τις δικές της ενέργειες.

7. Σε περίπτωση σφράγισης χωρίς την απαιτούμενη εξουσιοδότηση επιβάλλεται, σε όποιον διενήργησε τη σφράγιση, διοικητικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000€).

8. Για οποιαδήποτε μη συμμόρφωση με τα ανωτέρω, εκτός τυχόν διοικητικών ή ποινικών κυρώσεων, επιβάλλεται προσωρινή ή οριστική άρση της εξουσιοδότησης. Σε περίπτωση επανάληψης της μη συμμόρφωσης εντός τριετίας επιβάλλεται οριστική άρση της εξουσιοδότησης.

Άρθρο 89

Συστήματα μέτρησης όγκου υγρών καυσίμων και υγραερίου στις μόνιμες εγκαταστάσεις πετρελαιοειδών

1. Οι ογκομετρητές που χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση του όγκου των υποκειμένων σε δασμούς και λοιπούς φόρους υγρών καυσίμων, καθώς και των υγραερίων κ.τ.λ., οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι σε μόνιμες εγκαταστάσεις πετρελαιοειδών, που εποπτεύονται και ελέγχονται από τις Τελωνειακές Υπηρεσίες, υπόκεινται σε ελέγχους που πραγματοποιούνται από συνεργεία ή επιτροπές, που συγκροτούνται από το Υπουργείο Οικονομικών, με σκοπό τη διαπίστωση της ακρίβειας της μέτρησης, της καλής λειτουργίας τους και των λοιπών νόμιμων απαιτήσεων.

2. Στην περίπτωση υγραερίων, όπου η τιμολόγηση γίνεται κατά μάζα (βάρος), για τον έμμεσο προσδιορισμό

του βάρους χρησιμοποιείται η σχέση: βάρος=όγκος x πυκνότητα. Σε όλα τα παραστατικά στοιχεία αποστολής, παράδοσης και πληρωμής του εμπορεύματος αναγράφεται η πυκνότητα καθώς και η θερμοκρασία που αντιστοιχεί σε αυτή την πυκνότητα.

3. Τα ανεκτά όρια σφάλματος των ογκομετρητών της παραγράφου 1 προβλέπονται από την Οδηγία 2014/32/ΕΕ, όπως ενσωματώθηκε με την υπουργική απόφαση οικ. ΔΠΠ 1418/2016 (ΦΕΚ 1231/Β/2016).

Άρθρο 90

Σταθμά για εμπορικές συναλλαγές

1. Σύμφωνα με τη Σύσταση R111 του Διεθνούς Οργανισμού Νομικής Μετρολογίας (OIML), για τα κυλινδρικά σταθμά που χρησιμοποιούνται για εμπορικές συναλλαγές (κλάσης ακριβείας M1, M2 και M3), τα μέγιστα επιτρεπόμενα σφάλματα καθορίζονται ως εξής:

Ονομαστικό βάρος		Μέγιστο επιτρεπόμενο σφάλμα (mg)		
		M ₁	M ₂	M ₃
50	kg	2500	8000	25.000
20	kg	1 000	3000	10.000
10	kg	500	1600	5.000
5	kg	250	800	2500
2	kg	100	300	1.000
1	kg	50	160	500
500	g	25	80	250
200	g	10	30	100
100	g	5	16	50
50	g	3	10	30
20	g	2,5	8	25
10	g	2	6	20
5	g	1,6	5	16
2	g	1,2	4	12
1	g	1	3	10
500	mg	0,8	2,5	
200	mg	0,6	2	
100	mg	0,5	1,6	
50	mg	0,4		
20	mg	0,3		
10	mg	0,25		
5	mg	0,2		
2	mg	0,2		
1	mg	0,2		

2. Σύμφωνα με τη Σύσταση R52 του Διεθνούς Οργανισμού Νομικής Μετρολογίας (OIML), για τα εξάγωνα σταθμά που χρησιμοποιούνται για εμπορικές συναλλαγές (κλάσης ακριβείας M), τα μέγιστα επιτρεπόμενα σφάλματα καθορίζονται ως εξής:

Ονομαστικό βάρος		Μέγιστο επιτρεπόμενο σφάλμα (g)
50	kg	25
20	kg	10
10	kg	5
5	kg	2,5
2	kg	1
1	kg	0,5
500	g	0,25
200	g	0,10
100	g	0,05

3. Για αποκλίσεις που υπερβαίνουν τα μέγιστα επιτρεπόμενα σφάλματα επιβάλλεται στο χρήστη πρόστιμο πεντακόσια ευρώ (500€) για το πρώτο τεμάχιο και εκατό ευρώ (100€) για κάθε επιπλέον τεμάχιο. Τα σταθμά τίθενται εκτός χρήσης μέχρι τη ρύθμιση και επαλήθευσή τους. Σε περίπτωση που τα σταθμά χρησιμοποιούνται, πριν ρυθμιστούν και επαληθευτούν, το πρόστιμο διπλασιάζεται.

Άρθρο 91

Συσκευές άμεσης ογκομέτρησης δημητριακών

1. Η συμμόρφωση των συσκευών άμεσης ογκομέτρησης δημητριακών, που χρησιμοποιούνται για εμπορικές συναλλαγές, αποδεικνύεται από την Έγκριση Κυκλοφορίας τους στην Ελλάδα, που χορηγήθηκε από τη Δ/ση Πολιτικής Ποιότητας της Γεν. Γραμ. Βιομηχανίας. Το μέγιστο επιτρεπόμενο σφάλμα επί του αποτελέσματος κάθε μέτρησης καθορίζεται στην υπουργική απόφαση Φ3-2587/78 (ΦΕΚ 70/Β/1979), όπως ισχύει.

2. Τα όργανα φέρουν πινακίδα σήμανσης, όπως προβλέπει η απόφαση Έγκρισης Κυκλοφορίας, που αναγράφει τουλάχιστον τα στοιχεία του κατασκευαστή, τον τύπο/μοντέλο του οργάνου και τον αριθμό έγκρισης κυκλοφορίας.

3. Για παραβάσεις της παραγράφου 2 επιβάλλεται στον εκμεταλλευτή του οργάνου διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (1.000€) και το όργανο δεσμεύεται μέχρι τυχόν αποκατάστασης της συμμόρφωσης.

4. Για αποκλίσεις που υπερβαίνουν τα μέγιστα επιτρεπόμενα σφάλματα επιβάλλεται στο χρήστη πρόστιμο χιλίων ευρώ και η συσκευή δεσμεύεται μέχρι τη ρύθμιση και επαλήθευσή της.

Άρθρο 92

Πιεσόμετρα για ελαστικά αυτοκινήτων

1. Η συμμόρφωση των πιεσόμετρων για ελαστικά αυτοκινήτων οχημάτων που χρησιμοποιούνται για την πλήρωση των ελαστικών προβλέπεται από την οδηγία 86/217/ΕΟΚ, η οποία ενσωματώθηκε με την κοινή υπουργική απόφαση. Φ3-1325/87 (ΦΕΚ 596/Β/1987), όπως ισχύει.

2. Τα ως άνω όργανα διαθέτουν υποχρεωτικά έγκριση Τύπου ΕΟΚ. Τα όργανα φέρουν πινακίδα σήμανσης όπως προβλέπει η απόφαση έγκρισής τους, που αναγράφει τουλάχιστον τα στοιχεία του κατασκευαστή, τον τύπο/

μοντέλο του οργάνου και τον αριθμό έγκρισης τύπου ΕΟΚ.

3. Για παραβάσεις της παραγράφου 2 επιβάλλεται στον εκμεταλλευτή του οργάνου διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (1.000€) και το όργανο δεσμεύεται μέχρι τυχόν αποκατάστασης της συμμόρφωσης.

4. Για αποκλίσεις που υπερβαίνουν τα μέγιστα επιτρεπόμενα σφάλματα επιβάλλεται στον εκμεταλλευτή διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (1.000€). Τα όργανα δεσμεύονται μέχρι τη ρύθμιση και επαλήθευσή τους.

Άρθρο 93

Περιοδικός και έκτακτος έλεγχος οργάνων μέτρησης

1. Όργανα μέτρησης των άρθρων 81, 82, 90 και 91 υπόκεινται σε έλεγχο της συμμόρφωσης και της νόμιμης και καλής λειτουργίας κατά τη διάρκεια της χρήσης τους:

Α. ετησίως (Περιοδικός Έλεγχος Μέτρων και Σταθμών), από τις Περιφερειακές Διευθύνσεις Ανάπτυξης, σύμφωνα με το π.δ. 524/1978 (ΦΕΚ 112/Α/1978) όπως ισχύει, συνοδευομένης από της επικόλλησης του σχετικού σήματος και

Β. εκτάκτως, τόσο από τις Περιφερειακές Διευθύνσεις Ανάπτυξης, όσο και από υπαλλήλους του Υπ. Οικονομίας και Ανάπτυξης.

2. Τα προβλεπόμενα τέλη για τον Περιοδικό Έλεγχο Μέτρων και Σταθμών (κοινή υπουργική απόφαση Φ2-670/2007, ΦΕΚ 295/Β/2007, όπως ισχύει) βαρύνουν τους εκμεταλλευτές των οργάνων.

3. Ειδικές διατάξεις περί ελέγχου οργάνων μέτρησης κατισχύουν των ανωτέρω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

ΚΑΥΣΙΜΑ

ΕΝΟΤΗΤΑ 11.1 ΤΗΡΗΣΗ ΠΙΝΑΚΙΔΩΝ

Άρθρο 94

Σήμανση και τήρηση πινακίδων από τους κατόχους άδειας λιανικής εμπορίας υγρών καυσίμων και υγραερίου κίνησης και πεπιεσμένου φυσικού αερίου (CNG) (πρατήρια)

1. Ανάρτηση σήματος από τους κατόχους άδειας λιανικής εμπορίας υγρών καυσίμων, υγραερίου κίνησης (AUTOGAS) και πεπιεσμένου φυσικού αερίου (CNG).

Α. Κάτοχος άδειας λιανικής εμπορίας α) υγρών καυσίμων ή/και β) υγραερίου αποκλειστικά για κίνηση οχημάτων μέσω αντλιών (AUTOGAS) ή/και γ) πεπιεσμένου φυσικού αερίου (CNG), εφόσον διατηρεί σύμβαση αποκλειστικής προμήθειας με κάτοχο άδειας εμπορίας, υποχρεούται να αναρτά σε εμφανές σημείο του πρατηρίου του το εμπορικό σήμα του κατόχου άδειας εμπορίας, άλλως κατά περίπτωση, το εμπορικό του σήμα του ή του συνεταιρισμού ή της κοινοπραξίας της οποίας είναι μέλος.

Β. Κάτοχος άδειας λιανικής εμπορίας που δεν διατηρεί σύμβαση αποκλειστικής προμήθειας με κάτοχο άδειας εμπορίας είτε για τα υγρά καύσιμα, είτε για το υγραέριο κίνησης (AUTOGAS) είτε για το πεπιεσμένο φυσικό αέριο (CNG), απαγορεύεται να έχει τοποθετήσει σε οποιοδήποτε σημείο του πρατηρίου του εμπορικά σήματα κατόχων

άδειας εμπορίας με τα οποία διαφημίζεται, διά μέσου του πρατηρίου αυτού, η διάθεση εκείνων των προϊόντων, για τα οποία δεν διατηρεί σύμβαση αποκλειστικής προμήθειας. Επίσης απαγορεύεται να φέρει στις αντλίες του διακριτικά σήματα κατόχων άδειας εμπορίας για τα αντίστοιχα προϊόντα.

Γ. Εφόσον κάτοχος άδειας λιανικής εμπορίας που δεν διατηρεί σύμβαση αποκλειστικής προμήθειας με κάτοχο άδειας εμπορίας για υγρά καύσιμα φέρει στο πρατήριο του πινακίδες σήμανσης που διαφημίζουν άλλα, εκτός καυσίμων είδη εταιρειών εμπορίας πετρελαιοειδών (π.χ. λιπαντικά), οι πινακίδες αυτές θα είναι εμφανώς μικρότερων διαστάσεων από την πινακίδα του εμπορικού σήματος, θα απέχουν τουλάχιστον τρία (3) μέτρα από αυτήν και σε αυτές θα αναγράφεται ευκρινώς το διατιθέμενο είδος.

Δ. Για πρατήρια υγρών καυσίμων που διαθέτουν και υγραέριο κίνησης (AUTOGAS):

α. Εάν ο κάτοχος άδειας λιανικής εμπορίας διατηρεί σύμβαση αποκλειστικής προμήθειας με κάτοχο άδειας εμπορίας για υγρά καύσιμα, ενώ για το υγραέριο κίνησης (AUTOGAS) δεν έχει αποκλειστικό προμηθευτή, πρέπει να αναρτά σε εμφανές σημείο του πρατηρίου του το εμπορικό σήμα του κατόχου άδειας εμπορίας με τον οποίο διατηρεί σύμβαση αποκλειστικής προμήθειας για τα υγρά καύσιμα, ενώ για το υγραέριο κίνησης θα αναρτά κατά περίπτωση το εμπορικό του σήμα ή το σήμα του συνεταιρισμού ή της κοινοπραξίας της οποίας είναι μέλος, στο σχετικό σημείο της πινακίδας τιμών λιανικής πώλησης.

β. Εάν ο κάτοχος άδειας λιανικής εμπορίας δεν διατηρεί σύμβαση αποκλειστικής προμήθειας για τα υγρά καύσιμα ενώ προμηθεύεται το υγραέριο κίνησης (AUTOGAS) αποκλειστικά από συγκεκριμένο κάτοχο άδειας εμπορίας, πρέπει να αναρτά για τα υγρά καύσιμα κατά περίπτωση το εμπορικό του σήμα ή το σήμα του συνεταιρισμού ή της κοινοπραξίας της οποίας είναι μέλος, ενώ για το υγραέριο κίνησης θα αναρτά το εμπορικό σήμα του κατόχου άδειας εμπορίας με τον οποίο έχει αποκλειστική συνεργασία στο σχετικό σημείο της πινακίδας λιανικής πώλησης.

γ. Εάν ο κάτοχος άδειας λιανικής εμπορίας διατηρεί σύμβαση αποκλειστικής προμήθειας με κάτοχο άδειας εμπορίας για τα υγρά καύσιμα και σύμβαση αποκλειστικής προμήθειας με άλλο κάτοχο άδειας εμπορίας για το υγραέριο κίνησης (AUTOGAS), πρέπει να αναρτά το εμπορικό σήμα του κατόχου άδειας εμπορίας από τον οποίο προμηθεύεται τα υγρά καύσιμα, ενώ για το υγραέριο κίνησης θα αναρτά το εμπορικό σήμα του κατόχου άδειας εμπορίας από τον οποίο προμηθεύεται το υγραέριο κίνησης (AUTOGAS), στο σχετικό σημείο της πινακίδας τιμών λιανικής πώλησης.

2. Τήρηση πινακίδων λιανικής πώλησης υγρών καυσίμων, υγραερίου κίνησης και πεπιεσμένου φυσικού αερίου (CNG) από κατόχους άδειας λιανικής εμπορίας:

Α. Οι κάτοχοι άδειας λιανικής εμπορίας κατά τα οριζόμενα στην υποπαραγράφο 1Α και οι κάτοχοι άδειας λιανικής πώλησης πεπιεσμένου φυσικού αερίου (CNG), υποχρεούνται να αναρτούν στο πρατήριο τους πινακίδα

με τις τιμές λιανικής πώλησης των καυσίμων που διαθέτουν, ανά μονάδα μέτρησης. Οι ίδιες τιμές πώλησης ανά είδος καυσίμου πρέπει να αναρτώνται και στις αντίστοιχες αντλίες.

Τα είδη των καυσίμων που θα εμφανίζονται στην προαναφερόμενη πινακίδα μπορούν να αναγράφονται, κατά επιλογή του κατόχου άδειας λιανικής εμπορίας, στην ελληνική ή την αγγλική γλώσσα. Ο κάτοχος άδειας λιανικής εμπορίας επιλέγει ελεύθερα σε ποια γλώσσα, μόνο ελληνική ή μόνο αγγλική, θα αναγράφει τα είδη των καυσίμων στην πινακίδα.

Β. Η αναγραφή των ειδών των καυσίμων στην αναρτημένη πινακίδα, ακολουθεί υποχρεωτικά μία εκ των παρακάτω οριζόμενων σειρών, απαγορευμένης της διαφοροποίησής της για οποιονδήποτε λόγο.

1. ΑΜΟΛΥΒΔΗ 95 ή Unleaded 95
2. ΝΕΑ ΣΟΥΠΕΡ ή Super LRP
3. S. ΑΜΟΛΥΒΔΗ 100 ή S. Unleaded 100
4. Πετρέλαιο κίνησης ή Diesel
5. Υγραέριο κίνησης ή AUTOGAS
6. Πεπιεσμένο φυσικό αέριο (CNG)
7. Πετρέλαιο για θέρμανση ή εναλλακτικά

1. Βενζίνες με αύξουσα σειρά αριθμού οκτανίων, ο οποίος και θα αναγράφεται

2. Πετρέλαιο κίνησης ή Diesel με ιδιαίτερη εμπορική ονομασία ή με αύξουσα σειρά κετανίων

3. Υγραέριο Κίνησης ή AUTOGAS

4. Πεπιεσμένο φυσικό αέριο

5. Πετρέλαιο για θέρμανση

Πρατήρια που δεν διαθέτουν όλα τα παραπάνω είδη καυσίμων θα πρέπει να αναγράφουν υποχρεωτικά στην αναρτημένη πινακίδα λιανικής πώλησης, μόνο τα είδη που διαθέτουν με την παραπάνω σειρά.

Γ. Στην περίπτωση που τα πρατήρια διαθέτουν πετρέλαιο για θέρμανση με παράδοση στο χώρο του καταναλωτή, υποχρεούνται να αναρτούν σε διαφορετική πινακίδα την τιμή λιανικής πώλησης. Αν η τιμή συναρτάται από την παραδιδόμενη ποσότητα, τότε αναγράφεται, ως εξής:

1. Για παραδόσεις μέχρι τα 499 λίτρα.

2. Για παραδόσεις από 500 μέχρι τα 999 λίτρα.

3. Για παραδόσεις από 1.000 λίτρα και άνω.

3. Τοποθέτηση πινακίδας τιμών λιανικής πώλησης υγρών καυσίμων, υγραερίου κίνησης (AUTOGAS) και πεπιεσμένου φυσικού αερίου (CNG).

Η πινακίδα με τις τιμές λιανικής πώλησης υγρών καυσίμων, υγραερίου κίνησης (AUTOGAS) και πεπιεσμένου φυσικού αερίου (CNG), πρέπει να είναι φωτεινή (αυτοφωτιζόμενη), άμεσα ορατή από τους διερχόμενους οδηγούς τουλάχιστον από απόσταση 50 μέτρων, τοποθετημένη σε περίοπτη θέση του πρατηρίου, ακριβώς κάτω ή παράπλευρα του εταιρικού σήματος του κατόχου άδειας εμπορίας ή του εμπορικού σήματος του κατόχου άδειας λιανικής εμπορίας ή του συνεταιρισμού ή της κοινοπραξίας της οποίας είναι μέλος.

Τα αναγραφόμενα επί αυτής ψηφία των τιμών λιανικής πώλησης πρέπει να έχουν ύψος τουλάχιστον 15 εκατοστά του μέτρου.

Η ύπαρξη περισσότερων της μιας πινακίδων με τιμές λιανικής πώλησης δεν συνιστά παράβαση.

4. Τρόπος αναγραφής λιανικών τιμών πώλησης

Α. Η τιμή λιανικής πώλησης των υγρών καυσίμων αναγράφεται σε ευρώ, υπό μορφή δεκαδικού αριθμού με τρία (3) δεκαδικά ψηφία (π.χ. 0,795 ή 1,032).

Β. Οποιαδήποτε διαφοροποίηση επί των λιανικών τιμών πώλησης, ως πρόσκαιρη ή διαρκής ενέργεια με σκοπό την προώθηση των πωλήσεων, θα γνωστοποιείται από ανεξάρτητη πινακίδα με αναλυτική περιγραφή της παροχής.

Γ. Οι κάτοχοι άδειας λιανικής εμπορίας υγρών καυσίμων που διαθέτουν υγρά καύσιμα - προϊόντα διύλισης πετρελαίου αναμεμειγμένα με βιοκαύσιμα σε ποσοστό που υπερβαίνει το 10% κατ' όγκο, υποχρεούνται, όπου υπάρχει αναγραφή του είδους του καυσίμου (στις αντλίες και στις πινακίδες τιμών) να προσθέτουν δίπλα σε αυτό με ενιαίο τρόπο αναγραφής τα εξής:

α. Σε περίπτωση πετρελαίου κίνησης αναμεμειγμένου με βιοντίζελ, την ένδειξη «B», ακολουθούμενη από αριθμό που αντιστοιχεί στην περιεκτικότητα κατ' όγκο του καυσίμου σε βιοντίζελ, π.χ. B20 για περιεκτικότητα 20% κατ' όγκο.

β. Σε περίπτωση βενζίνης αναμεμειγμένης με βιοιθανόλη, την ένδειξη «E», ακολουθούμενη από αριθμό που αντιστοιχεί στην περιεκτικότητα κατ' όγκο του καυσίμου σε βιοιθανόλη, π.χ. E20 για περιεκτικότητα 20% κ.ο.

Δ. Οι κάτοχοι άδειας διάθεσης βιοκαυσίμων που διαθέτουν αυτούσια βιοκαύσιμα σε τελικούς καταναλωτές υποχρεούνται, όπου υπάρχει αναγραφή του είδους του καυσίμου, να προσθέτουν δίπλα σε αυτό με ενιαίο τρόπο αναγραφής, την ένδειξη «B100», στην περίπτωση πώλησης αυτούσιου βιοντίζελ, και την ένδειξη «E100», σε περίπτωση πώλησης αυτούσιας βιοιθανόλης.

Ε. Οι κάτοχοι άδειας λιανικής εμπορίας υγρών καυσίμων που διαθέτουν υγρά καύσιμα - προϊόντα διύλισης πετρελαίου αναμεμειγμένα με βιοκαύσιμα σε ποσοστό έως και 10% κατ' όγκο, υποχρεούνται, όπου υπάρχει αναγραφή του είδους του καυσίμου (στις αντλίες και στις πινακίδες τιμών) να προσθέτουν δίπλα σε αυτό με ενιαίο τρόπο αναγραφής τα εξής:

α. Σε περίπτωση πετρελαίου κίνησης αναμεμειγμένου με βιοντίζελ σε ποσοστό πάνω από 7% έως και 10% κατ' όγκο, την ένδειξη «B10». Εναλλακτικά, την ένδειξη «B», ακολουθούμενη από αριθμό που αντιστοιχεί στην περιεκτικότητα κατ' όγκο του καυσίμου σε βιοντίζελ, π.χ. B8 για περιεκτικότητα 8% κατ' όγκο.

β. Σε περίπτωση βενζίνης η οποία είναι αναμεμειγμένη με βιοιθανόλη σε ποσοστό πάνω από 5% έως και 10% κατ' όγκο, την ένδειξη «E10». Εναλλακτικά, την ένδειξη «E», ακολουθούμενη από αριθμό που αντιστοιχεί στην περιεκτικότητα κατ' όγκο του καυσίμου σε βιοντίζελ, π.χ. E8 για περιεκτικότητα 8% κατ' όγκο.

ΣΤ. Σε όλες τις περιπτώσεις, στις οποίες διατίθενται στον τελικό καταναλωτή υγρά καύσιμα - προϊόντα διύλισης πετρελαίου αναμεμειγμένα με βιοκαύσιμα, πρέπει να αναγράφεται με ευδιάκριτο τρόπο σε εμφανές σημείο της αντλίας από την οποία παρέχεται το συγκεκριμένο προϊόν η ακόλουθη ένδειξη: «ΠΡΟΣΟΧΗ: Δεν ενδείκνυται

για όλους τους τύπους οχημάτων. Συμβουλευτείτε τις οδηγίες του κατασκευαστή ή του εγχειρίδιου οδηγιών του αυτοκινήτου».

Ζ. Σε όλες τις περιπτώσεις, στις οποίες διατίθενται στον τελικό καταναλωτή υγρά καύσιμα με μεταλλικά πρόσθετα, πρέπει να αναγράφεται με ευδιάκριτο τρόπο σε εμφανές σημείο της αντλίας η ακόλουθη ένδειξη: «ΠΡΟΣΟΧΗ: Περιέχει μεταλλικά πρόσθετα».

Οι ανωτέρω σημάνσεις, τα σήματα οπτικής αναγνώρισης και οι ενδείξεις γενικά να είναι ανεξίτηλα.

5. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για παράβαση της παραγράφου 1, ήτοι:

α. Για παράβαση των υποπαραγράφων 1Α και 1Β, πέντε χιλιάδες ευρώ (5.000€).

β. Για παράβαση της υποπαραγράφου 1Γ, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€).

γ. Για παράβαση της υποπαραγράφου 1Δ, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€).

Β. Για παράβαση της παραγράφου 2, ήτοι:

α. Για παράβαση των υποπαραγράφων 2Α και 2Β, χίλια ευρώ (1.000€) ανά είδος πωλούμενου καυσίμου.

β. Για μη αναγραφή της τιμής κάποιου από τα πωλούμενα είδη καυσίμων ούτε στην πινακίδα ούτε στην αντλία, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€) ανά είδος πωλούμενου καυσίμου.

γ. Για παράβαση της υποπαραγράφου 2Γ, χίλια ευρώ (1.000€).

δ. Για παράβαση της παραγράφου 3 επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο τριών χιλιάδων ευρώ (3.000€).

Γ. Για παράβαση της παραγράφου 4, ήτοι:

α. Για μη σωστή αναγραφή των ενδείξεων/τιμών βάσει των προβλεπομένων στις υποπαραγράφους 4Α, 4Γ, 4Δ, 4Ε, 4ΣΤ και 4Ζ, χίλια ευρώ (1.000€) ανά είδος πωλούμενου καυσίμου.

β. Για έλλειψη ενδείξεων βάσει των προβλεπομένων στις υποπαραγράφους 4Γ, 4Δ, 4Ε, 4ΣΤ και 4Ζ, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€) ανά είδος πωλούμενου καυσίμου.

γ. Για μη τήρηση των προβλεπομένων από την υποπαραγράφο 4Β, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€) ανά είδος πωλούμενου καυσίμου.

ΕΝΟΤΗΤΑ 11.2 - ΥΓΡΑ ΚΑΥΣΙΜΑ

Α. ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

Άρθρο 95

Υποχρεώσεις διακινητών υγρών καυσίμων

1. Πρατήρια υγρών καυσίμων που διαθέτουν στην κατανάλωση υγρά καύσιμα με τροποποιημένες σε σχέση με τις ελάχιστες επιβαλλόμενες βάσει νομοθεσίας προδιαγραφές, υποχρεούνται να διαθέτουν παράλληλα οπωσδήποτε και το αντίστοιχο καύσιμο με τις ελάχιστες προδιαγραφές.

2. Απαγορεύεται από οποιονδήποτε η διάθεση πετρελαίου για θέρμανση ή και πετρελαίου ναυτιλίας (αυτούσιο ή σε ανάμειξη) ως πετρέλαιο κίνησης.

3. Οι κάτοχοι άδειας λιανικής εμπορίας πωλητή πετρελαίου για θέρμανση φέρουν την ευθύνη για τη διακίνηση των προϊόντων που εμπορεύονται. Όσοι εξ αυτών

δεν διαθέτουν αποθηκευτικούς χώρους, ευθύνονται, από κοινού με τον εκάστοτε προμηθευτή τους για την ποιότητα, τη διακίνηση και παράδοση στους τελικούς καταναλωτές.

4. Δεν επιτρέπεται η διάθεση ναυτιλιακών καυσίμων (που απαλλάσσονται από τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης) τα οποία βρίσκονται σε χώρους σε κατάσταση ΤΡΑΝΖΙΤ, από κάτοχο άδειας λειτουργίας πρατηρίου υγρών καυσίμων ή από κάτοχο άδειας πωλητή πετρελαίου για θέρμανση.

5. Στους παραβάτες του παρόντος άρθρου επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για παράβαση της παραγράφου 1, πέντε χιλιάδες ευρώ (5.000€) ανά είδος καυσίμου.

Β. Για παράβαση της παραγράφου 2, δέκα πέντε χιλιάδες ευρώ (15.000€).

Γ. Για παράβαση της παραγράφου 4, είκοσι χιλιάδες ευρώ (20.000€).

Άρθρο 96

Παράδοση υγρών καυσίμων σε σφραγισμένα διαμερίσματα

1. Η παράδοση υγρών καυσίμων στους κατόχους άδειας λιανικής εμπορίας υγρών καυσίμων γίνεται υποχρεωτικά μέσω σφραγισμένων διαμερισμάτων των βυτιοφόρων, με τα οποία γίνεται η διακίνηση αυτών.

2. Η σφράγιση των παραπάνω διαμερισμάτων θα γίνεται κατά τη φόρτωση του βυτιοφόρου, με ευθύνη του κυρίου του προϊόντος εφόσον πρόκειται για διακίνηση από τους κατόχους άδειας εμπορίας πετρελαιοειδών και με ευθύνη των συναλλασσομένων σε κάθε άλλη περίπτωση, με ειδικές σφραγίδες, ώστε να εξασφαλίζεται το απαραβίαστο των διαμερισμάτων του βυτιοφόρου. Τα σημεία σφράγισης είναι τα στόμια πλήρωσης των διαμερισμάτων του βυτιοφόρου, οι ανθρωποθυρίδες και οι αντίστοιχοι κρουνοί εκροής.

3. Για τη σφράγιση χρησιμοποιούνται σφραγίδες μιας χρήσεως, εντελώς διακριτές από εκείνες που χρησιμοποιούνται για τη σφράγιση των διατάξεων ρύθμισης του όγκου των αντλιών και των δειγμάτων καυσίμων, με τα εξής χαρακτηριστικά:

Α. Υλικό κατασκευής εξ' ολοκλήρου από πλαστικό ή μεταλλικό υλικό ή συνδυασμό τούτων.

Β. Έμβλημα ή σήμα ή επιγραφή του κυρίου του προϊόντος.

Γ. Κωδικό: κάθε σφραγίδα θα είναι ανεξίτηλα αριθμημένη με έναν εξαψήφιο τουλάχιστον αριθμό.

Δ. Λειτουργία: κάθε σφραγίδα θα είναι κατασκευασμένη ώστε η αποσφράγιση της να γίνεται μόνο με καταστροφή της (μίας χρήσεως) ώστε να εξασφαλίζεται το απαραβίαστο.

4. Για τις παραπάνω σφραγίσεις δύναται να χρησιμοποιηθούν και διατάξεις σφράγισης άλλης τεχνολογίας, που εξασφαλίζουν ισοδύναμο αποτέλεσμα.

5. Οι κάτοχοι άδειας λιανικής εμπορίας υποχρεούνται, προ της παραλαβής των υγρών καυσίμων, να ελέγχουν το απαραβίαστο και τους αριθμούς των σφραγίδων των διαμερισμάτων του βυτιοφόρου, που αντιστοιχεί στην παραγγελία τους ως και την ποσότητα του καυσίμου που

περιέχεται στα διαμερίσματα αυτά, διά του μετρικού κανόνα (βέργας) του βυτιοφόρου.

6. Οι προμηθευτές πετρελαιοειδών υποχρεούνται να παραδίδουν υγρά καύσιμα στους κατόχους άδειας λιανικής εμπορίας σε όγκο (λίτρα) θερμοκρασίας περιβάλλοντος, να χρεώνουν δε αυτά με αναγωγή του όγκου τους σε θερμοκρασία 15 οC.

7. Η παραπάνω αναγωγή θα γίνεται με βάση τη θερμοκρασία φόρτωσης του καυσίμου στα διυλιστήρια ή στις εγκαταστάσεις των εταιρειών εμπορίας πετρελαιοειδών.

8. Στα συνοδευτικά παραστατικά μεταφοράς που εκδίδονται, (δελτία αποστολής, τιμολόγια) πρέπει να αναγράφονται τα παρακάτω στοιχεία:

A. Η εγκατάσταση και η ώρα φόρτωσης.

B. Η θερμοκρασία του καυσίμου κατά τη φόρτωση, σε βαθμούς οC.

Γ. Ο όγκος του καυσίμου σε λίτρα στη θερμοκρασία του καυσίμου κατά τη φόρτωση.

Δ. Ο όγκος του καυσίμου σε λίτρα που έχουν αναχθεί σε θερμοκρασία 15 οC.

E. Η πυκνότητα του καυσίμου σε θερμοκρασία 15 οC.

ΣΤ. Οι αριθμοί των σφραγίδων που χρησιμοποιήθηκαν στο βυτίο.

9. Στους παραβάτες του παρόντος άρθρου επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

A. Για παράβαση των παραγράφων 1, 2, 3 και 6, χίλια ευρώ (1.000€) ανά διαμέρισμα.

B. Για παράβαση της παραγράφου 8, χίλια ευρώ (1.000€) ανά παραστατικό.

Άρθρο 97

Τήρηση δελτίου διαδρομής από βυτιοφόρα υγρών καυσίμων

1. Τα βυτιοφόρα μεταφοράς υγρών καυσίμων υποχρεούνται να τηρούν καθημερινά δελτίο διαδρομής που υπογράφεται από τον κύριο του προϊόντος και τον οδηγό του βυτιοφόρου πριν από την αναχώρησή του από το σημείο φόρτωσης. Στο δελτίο διαδρομής αναγράφονται λεπτομερώς τα ονοματεπώνυμα ή οι επωνυμίες των πελατών για τους οποίους προορίζονται τα καύσιμα κατά σειρά προτεραιότητας, με τις ακριβείς διευθύνσεις τους, το είδος του καυσίμου και τις ποσότητες που πρόκειται να παραδοθούν. Αλλαγή σειράς προτεραιότητας επιτρέπεται μόνο για λόγους ανωτέρας βίας και εφόσον αυτό αιτιολογείται εγγράφως στο δελτίο διαδρομής.

2. Μετά από κάθε παράδοση, αναγράφεται στο δελτίο διαδρομής η ώρα αναχώρησης του βυτιοφόρου και η ποσότητα που παραδόθηκε. Τα στοιχεία αυτά υπογράφονται από τον πελάτη.

3. Τα στοιχεία του δελτίου διαδρομής πρέπει να αντιστοιχούν με εκείνα που αναγράφονται στα τηρούμενα από τον οδηγό του βυτιοφόρου νόμιμα παραστατικά στοιχεία. Τα βυτιοφόρα Δ.Χ. δεν υποχρεούνται να συμπληρώνουν στο δελτίο διαδρομής τα στοιχεία που εμφανίζονται στη φορτωτική.

Απαγορεύεται η παράδοση σε πελάτη φορτίου που δεν αναγράφεται στο δελτίο διαδρομής ή στην φορτωτική.

4. Παράδοση φορτίου από τον οδηγό του βυτιοφόρου σε πελάτη που δεν αναγράφεται εξ αρχής στο δελτίο διαδρομής, επιτρέπεται μόνον εφόσον ο πελάτης ανήκει στο δίκτυο διακίνησης της ίδιας της εταιρείας στην οποία ανήκει το καύσιμο και φέρει το εμπορικό της σήμα, υπό την προϋπόθεση ότι συντρέχει περίπτωση δηλουμένης αιτιολογημένης αδυναμίας παραλαβής από τον αρχικό παραλήπτη και εφόσον πρόκειται για σφραγισμένα και μόνον διαμερίσματα, άλλως θα πρέπει το φορτίο να επιστρέφεται στο αρχικό σημείο φόρτωσης.

5. Τα σχετικά στοιχεία του νέου παραλήπτη συμπληρώνονται από τον οδηγό του βυτιοφόρου στο δελτίο διαδρομής, με έγγραφη αιτιολόγηση του λόγου που επέβαλε την αλλαγή, τηρουμένων και των λοιπών προϋποθέσεων της κείμενης νομοθεσίας του Υπ. Οικονομικών όπως ισχύει.

6. Στους παραβάτες του παρόντος άρθρου επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (1.000€) ανά παράβαση.

Άρθρο 98

Εξοπλισμός βυτιοφόρων οχημάτων μεταφοράς υγρών καυσίμων για την ογκομέτρηση των υγρών καυσίμων

1. Όλα ανεξαιρέτως τα βυτιοφόρα αυτοκίνητα μεταφοράς και διανομής υγρών καυσίμων, για τη μέτρηση του όγκου των μεταφερόμενων καυσίμων, πρέπει να είναι εξοπλισμένα με μετρικούς κανόνες (βέργες).

2. Οι μετρικοί κανόνες βαθμονομούνται και σφραγίζονται από την αρμόδια Επιτροπή Ογκομέτρησης της Τελωνειακής Υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομικών και φέρουν:

A. μία ή περισσότερες βαθμονομημένες κλίμακες, για κάθε ένα από τα διαμερίσματα του βυτιοφόρου αυτοκινήτου και τον αριθμό του διαμερίσματος, στο οποίο αντιστοιχεί η κάθε κλίμακα και

B. στα δύο άκρα τους εγχάρακτη σφράγιση της Τελωνειακής Υπηρεσίας που διενήργησε τη βαθμονόμηση και ογκομέτρηση.

3. Τα βυτιοφόρα αυτοκίνητα της παραγράφου 1 δύναται να είναι εξοπλισμένα και με ηλεκτρονικό σύστημα ελέγχου στάθμης, εγκεκριμένο από τη Δ/ση Πολιτικής Ποιότητας, της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

4. Σε περίπτωση διαφοράς στις ενδείξεις μεταξύ των ως άνω δύο συστημάτων (μετρικού κανόνα και ηλεκτρονικού) επικρατεί η ένδειξη του μετρικού κανόνα (βέργας).

5. Σε περίπτωση έλλειψης μετρικού κανόνα (βέργας) συνοδευόμενου από πρωτόκολλο ογκομέτρησης και πίνακα βαθμονόμησης, ή σε περίπτωση ύπαρξης μετρικού κανόνα (βέργας) άλλου από το νόμιμο, επιβάλλεται στο διακινητή πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000€).

6. Σε περίπτωση που ο μετρικός κανόνας (βέργα) δεν φέρει τη σφράγιση της ως άνω παραγράφου 2B, επιβάλλεται στο διακινητή πρόστιμο χιλίων ευρώ (1.000€).

7. Σε περίπτωση που χρησιμοποιείται ηλεκτρονικό σύστημα ελέγχου στάθμης χωρίς τη σχετική έγκριση της ως άνω παραγράφου 3 επιβάλλεται στο διακινητή πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000€).

Β. ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΕΣ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

Άρθρο 99

Σχηματισμός δειγμάτων κατά τη διακίνηση υγρών καυσίμων

Στη διακίνηση υγρών καυσίμων σχηματίζεται υποχρεωτικά, σε κάθε συναλλαγή, δείγμα από αυτά, κατά τη διαδικασία των επομένων άρθρων.

Άρθρο 100

Σχηματισμός δειγμάτων από δεξαμενές υγρών καυσίμων στις εγκαταστάσεις εταιρειών ή διυλιστηρίων

1. Σε κάθε πλήρωση δεξαμενής καυσίμων που τελεί υπό καθεστώς ειδικού κρατικού ελέγχου και βρίσκεται σε εγκαταστάσεις χρήσης εταιρειών εμπορίας υγρών καυσίμων, πριν από τη σφράγιση της δεξαμενής από τα εντεταλμένα κρατικά όργανα, λαμβάνεται αντιπροσωπευτικό δείγμα του καυσίμου της δεξαμενής κατά τα προβλεπόμενα από τις ισχύουσες περί δειγματοληψίας υγρών καυσίμων διατάξεις του Α.Χ.Σ παρουσία των εντεταλμένων κρατικών οργάνων. Η δειγματοληψία είναι υποχρεωτική για τις βενζίνες και το πετρέλαιο (κίνησης και για θέρμανση).

2. Κάθε δείγμα τοποθετείται σε δοχείο που σφραγίζεται με ειδική σφραγίδα του άρθρου 96 και αριθμείται με ειδικό αριθμό. Η σφραγίδα φέρει το σήμα της εταιρείας που λειτουργεί την εγκατάσταση. Το δείγμα φυλάσσεται με μέριμνα και ευθύνη της εταιρείας επί τρίμηνο τουλάχιστον σε ειδικό προς τούτο διατιθέμενο χώρο στις εγκαταστάσεις της εταιρείας.

3. Στο δοχείο του δείγματος προσαρτάται σταθερή πινακίδα ασφαλισμένη ομοίως με την παραπάνω σφραγίδα στην οποία αναγράφονται:

Α. Ο κωδικός αριθμός της δεξαμενής από όπου λήφθηκε και ο ειδικός αριθμός του αντίστοιχου δείγματος.

Β. Η ημερομηνία και η ακριβής ώρα πλήρωσης της δεξαμενής και λήψης του δείγματος.

Γ. Το είδος του καυσίμου από το οποίο προέρχεται το δείγμα.

Δ. Η ποσότητα του φορτίου της δεξαμενής.

Σε κάθε φόρτωση βυτιοφόρου από τις δεξαμενές καυσίμων, στα κατά νόμο εκδιδόμενα παραστατικά στοιχεία, αναγράφεται απαραίτητως και ο κωδικός ταυτοποίησης του δείγματος του φορτίου, που περιλαμβάνει οπωσδήποτε και τον κωδικό της δεξαμενής.

4. Η υποχρέωση λήψης δείγματος και διατήρησής του κατά τη διαδικασία της παραγράφου 1, ισχύει και στην περίπτωση δεξαμενών των διυλιστηρίων, από τις οποίες γίνεται φόρτωση απευθείας σε βυτιοφόρα σε σημείο φόρτωσης εντός των διυλιστηρίων. Ο κωδικός του αντίστοιχου δείγματος του φορτίου της δεξαμενής των διυλιστηρίων, από όπου φορτώθηκε το βυτιοφόρο, γνωστοποιείται στην εταιρεία η οποία υποχρεούται να τον αναγράψει στα εκδιδόμενα απ' αυτήν παραστατικά στοιχεία.

5. Στη σταθερή πινακίδα του δοχείου κάθε δείγματος συνυπογράφουν οι κρατικοί υπάλληλοι και ο εκπρόσωπος της εταιρείας ή του διυλιστηρίου που παρέστησαν στη δειγματοληψία.

6. Εφόσον δείγμα καυσίμου βρεθεί μη κανονικό, η εταιρεία εμπορίας μπορεί να προσκομίσει το δείγμα αυτό προς συνεξέταση με το κατά έφεση δείγμα σε συνδυασμό με το δείγμα του βυτιοφόρου. Εάν το δείγμα προέρχεται από φορτίο που λήφθηκε με απευθείας φόρτωση από τα διυλιστήρια, ενημερώνονται αμελλητί από την εταιρεία τα διυλιστήρια.

Άρθρο 101

Διαδικασία σχηματισμού δειγμάτων κατά τη διακίνηση υγρών καυσίμων

1. Κατά τη διακίνηση υγρών καυσίμων, με βάση τα αναφερόμενα στο άρθρο 99, λαμβάνεται δείγμα εις διπλούν από την ποσότητα που παραδίδεται κάθε φορά και τοποθετείται σε δοχείο ανάλογης χωρητικότητας (από λευκοσίδηρο ή από άλλο υλικό κατάλληλο για τη συγκεκριμένη χρήση σύμφωνα με τα ισχύοντα εναρμονισμένα πρότυπα), σφραγίζεται με σφραγίδες των ενδιαφερομένων μερών κατά τρόπο που να διασφαλίζεται απόλυτα το περιεχόμενό του και φυλάσσεται από τους συναλλασσόμενους μέχρι να εξαντληθεί η ποσότητα καυσίμου από το οποίο έχει ληφθεί.

2. Το σχηματιζόμενο δείγμα πρέπει να έχει τις παρακάτω ενδείξεις :

Α. Τα στοιχεία των συναλλασσομένων

Β. Το είδος καυσίμου

Γ. Την ποσότητα του καυσίμου

Δ. Τον αριθμό του τιμολογίου πώλησης του καυσίμου εφόσον έχει εκδοθεί τέτοιο, διαφορετικά τον αριθμό του δελτίου αποστολής του καυσίμου

Ε. Την ημερομηνία δειγματοληψίας

ΣΤ. Την ονομασία ή τον τίτλο της επιχείρησης στην οποία ανήκει το βυτιοφόρο μεταφοράς του καυσίμου

Ζ. Τον αριθμό κυκλοφορίας του βυτιοφόρου και το όνομα του οδηγού

Η. Τον αριθμό της σφραγίδας του διαμερίσματος του βυτιοφόρου

Θ. Κάθε άλλη ένδειξη που οι ενδιαφερόμενοι κρίνουν σκόπιμο να προσθέσουν

3. Στα παραστατικά στοιχεία διακίνησης του καυσίμου (δελτίο αποστολής ή τιμολόγιο) πρέπει να αναγράφονται:

Α. Οι αριθμοί των παραδιδόμενων σφραγίδων για τη σφράγιση των δειγμάτων βυτιοφόρου.

Β. Ο αριθμός λειτουργίας πρατηρίου ή του μεταπωλητή πετρελαίου θέρμανσης

Γ. Η πυκνότητα του παραδιδόμενου καυσίμου.

Η παράδοση των δειγμάτων πιστοποιείται ενυπογράφως επί του παραστατικού στοιχείου και από τα δύο μέρη.

4. Στους παραβάτες επιβάλλονται πρόστιμα ως κάτωθι:

Α. Για παράβαση της παραγράφου 1, πέντε χιλιάδες ευρώ (5.000€) ανά είδος καυσίμου.

Β. Για παράβαση της παραγράφου 2, χίλια ευρώ (1.000€) ανά σχηματιζόμενο δείγμα για μη ύπαρξη ενδείξεων δείγματος και επτακόσια ευρώ (€700) ανά σχηματιζόμενο δείγμα για ελλειπείς ενδείξεις δείγματος.

Γ. Για έλλειψη στοιχείων από τα παραστατικά στοιχεία πώλησης, χίλια ευρώ (1.000€) ανά παραστατικό στοιχείο.

Άρθρο 102

Έλεγχος ποιότητας καυσίμου

1. Κατά τις δειγματοληψίες που διενεργούν οι Ελεγκτικές Αρχές σε υγρά καύσιμα στους κατόχους άδειας λιανικής εμπορίας, ο ελεγχόμενος πρέπει να παραδίδει στην Αρχή που διενεργεί τη δειγματοληψία το δείγμα που σχηματίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 99 και αντιστοιχεί στην ποσότητα του καυσίμου που δειγματίζεται.

2. Η Αρχή που διεξάγει την δειγματοληψία αναρτά στο δείγμα που της παραδόθηκε από το πρατήριο πινακίδα με την ένδειξη «Δείγμα καυσίμου άρθρου 99 ΔΙΕΠΠΥ αντίστοιχο προς τον αριθμό... δείγμα...» (αναγράφεται ο αριθμός του δείγματος και το είδος του καυσίμου που δειγματίστηκε από την Αρχή).

3. Το δείγμα αυτό διαβιβάζεται στο Γενικό Χημείο του Κράτους μαζί με το δείγμα καυσίμου που λαμβάνεται από την Ελεγκτική Αρχή και προς το οποίο αντιστοιχεί και θα εξετάζεται παράλληλα με το δείγμα που προορίζεται για την κατά έφεση εξέταση.

4. Σε περίπτωση που οι υπόχρεοι δεν παραδίδουν στην Αρχή τα δείγματα της παραγράφου 1, αυτό σημειώνεται ειδικά στο Πρωτόκολλο Δειγματοληψίας.

5. Στους παραβάτες της παραγράφου 1 επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων (5.000€) ευρώ.

Άρθρο 103

Τρόπος δειγματοληψίας υγρών καυσίμων

1. Κατά τις δειγματοληψίες που διενεργούν οι αρμόδιες αρχές, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (κοινή υπουργική απόφαση 54/2015 (ΦΕΚ 462/Β/2015) όπως ισχύει), λαμβάνεται δείγμα εις διπλούν, ένα για την Α' εξέταση και ένα για τη Β' εξέταση, καθώς επίσης παραλαμβάνεται το δείγμα του άρθρου 99, τα οποία αποστέλλονται μετά των σχετικών πρωτοκόλλων στην αρμόδια Χημική Υπηρεσία.

2. Ο τύπος (π.χ. πλαστική, μεταλλική κ.τ.λ.) το χρώμα και οι αριθμοί των σφραγίδων των δειγμάτων καθώς και ο αριθμός της σφραγίδας του δείγματος του άρθρου 99, σημειώνονται στο πρωτόκολλο δειγματοληψίας. Αντίγραφο του πρωτοκόλλου δειγματοληψίας, στο οποίο πρέπει να αναγράφονται τα παραπάνω στοιχεία, δίδεται στον κάτοχο του δείγματος.

3. Κατά τις δειγματοληψίες των υγρών καυσίμων ο κάτοχος του δείγματος θα δηλώνει εγγράφως στο πρωτόκολλο δειγματοληψίας αν επιθυμεί ή όχι την κατ' έφεση εξέταση του δεύτερου δείγματος, σε καταφατική περίπτωση να αναγράφει το ονοματεπώνυμο, τη διεύθυνση και το τηλέφωνο ή το fax του ιδιώτη χημικού, που επιθυμεί να παρίσταται κατά την επανεξέταση ή ότι δεν επιθυμεί την παρουσία ιδιώτη χημικού.

4. Οι προμηθεύτριες εταιρείες, οι κάτοχοι άδειας λιανικής εμπορίας και οι μεταφορείς υγρών καυσίμων μπορούν, εφόσον το επιθυμούν, να αναγράφουν στα συνοδύοντα τα καύσιμα παραστατικά ότι σε περίπτωση μη κανονικού δείγματος, επιθυμούν την κατ' έφεση εξέταση του εν λόγω δείγματος παρουσία ή μη ιδιώτη χημικού εκπροσώπου τους, του οποίου θα πρέπει απαραίτητα να αναγράφουν το ονοματεπώνυμο, τη διεύθυνση και τον αριθμό τηλεφώνου ή fax. Επίσης πρέπει να δηλώνουν αν

επιθυμούν στην κατ' έφεση εξέταση να εξετάζεται και το αντίστοιχο δεύτερο δείγμα του άρθρου 99.

5. Οι δειγματίζουσες Αρχές θα παραδίδουν εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών το αργότερο τα λαμβανόμενα υπ' αυτών δείγματα στις πλησιέστερες Χημικές Υπηρεσίες, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4177/2013.

6. Αν από την εξέταση προκύψει ότι το δείγμα είναι κανονικό, κοινοποιούνται αμέσως από τη Χημική Υπηρεσία τα αποτελέσματα στη Δειγματίσασα Αρχή. Αν το δείγμα είναι μη κανονικό ειδοποιούνται αμέσως από τη Χημική Υπηρεσία οι ιδιώτες χημικοί των ενδιαφερομένων, ήτοι: του κατόχου άδειας λιανικής εμπορίας, του μεταφορέως και της Εταιρείας, προκειμένου να ορίζεται ημερομηνία επανεξέτασης εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και προβαίνει η Χημική Υπηρεσία παρουσία τους στην αποσφράγιση και την κατ' έφεση εξέταση του δεύτερου δείγματος, καθώς και του δείγματος του άρθρου 99.

Αν στο πρωτόκολλο δειγματοληψίας ή στα συνοδύοντα τα καύσιμα παραστατικά ζητείται έφεση χωρίς να ορίζεται ιδιώτης χημικός, η επανεξέταση γίνεται αμέσως χωρίς να παρίστανται ιδιώτες χημικοί, ενώ αν οι ενδιαφερόμενοι δηλώνουν ρητά, ότι δεν επιθυμούν την κατ' έφεση εξέταση ή αν στο πρωτόκολλο δειγματοληψίας ή στα συνοδύοντα τα καύσιμα παραστατικά δεν γίνεται κανένας λόγος εκ μέρους των ενδιαφερομένων για επανεξέταση, η Χημική Υπηρεσία προβαίνει αυτεπαγγέλτως, στην επανεξέταση του Β' δείγματος και του δείγματος του άρθρου 99.

7. Για τη διαπίστωση της τυχόν νοθείας του πετρελαίου κινήσεως με πετρέλαιο θερμάνσεως ή και πετρέλαιο ναυτιλίας, ή νοθείας βενζίνης υψηλού αριθμού οκτανίων με άλλη χαμηλότερου αριθμού οκτανίων, όταν υπάρχει σοβαρή υπόνοια ότι το καύσιμο είναι νοθευμένο, ακολουθείται από τα ελεγκτικά ή άλλα αρμόδια όργανα η εξής διαδικασία:

Α. Λαμβάνεται δείγμα εις απλούν, το οποίο εξετάζεται επί τόπου για τη συμφωνία των φυσικοχημικών χαρακτηριστικών του πετρελαίου κίνησης του δείγματος με αυτά που ορίζονται στις εκάστοτε ισχύουσες αποφάσεις Α.Χ.Σ.

Β. Στην περίπτωση θετικής ενδείξεως νοθείας, η δεξαμενή στην οποία ευρίσκεται το προϊόν σφραγίζεται - ώστε να εξασφαλιστεί η μη διάθεσή του στην κατανάλωση και η επίμαχη ποσότητα δεσμεύεται. Πριν τη σφράγιση, λαμβάνεται δείγμα εις διπλούν από την δεσμευθείσα ποσότητα καυσίμου σύμφωνα με την ανωτέρω α' περίπτωση και διαβιβάζεται άμεσα, ταυτόχρονα με το δείγμα του άρθρου 99, εφόσον η δειγματοληψία πραγματοποιείται σε κάτοχο άδειας λιανικής εμπορίας υγρών καυσίμων, στο Γενικό Χημείο του Κράτους, προς εξέταση με την παρατήρηση στο πρωτόκολλο δειγματοληψίας για την κατεπίγουσα εξέτασή του.

Το καύσιμο, εφόσον βρεθεί νοθευμένο, ύστερα από την εξέταση που πραγματοποιείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Γενικού Χημείου του Κράτους, προωθείται, με μέριμνα και δαπάνη του κυρίου του προϊόντος υπό τον έλεγχο των αρμόδιων Αρχών, για επανεπεξεργασία στο Διυλιστήριο ή για καταστροφή ως επικίνδυνο απόβλητο.

Γ. ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ

Άρθρο 104

Συνοδευτικά Παραστατικά Διακίνησης
Πετρελαίου για Θέρμανση

1. Κάθε ποσότητα πετρελαίου για θέρμανση που διακινείται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα (διακινητές) για εμπορία, με οποιοδήποτε τρόπο, συνοδεύεται υποχρεωτικά από τα προβλεπόμενα φορολογικά/τελωνειακά παραστατικά στοιχεία.

2. Ως διακινητής νοείται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, τα στοιχεία του οποίου είναι αναγεγραμμένα επί των φορολογικών παραστατικών διακίνησης.

3. Στην περίπτωση που, για τη διακίνηση του πετρελαίου για θέρμανση, δεν έχει εκδοθεί Συγκεντρωτικό Δελτίο Αποστολής, τότε εκδίδεται, από το διακινητή, υποχρεωτικά κατά την έναρξη του δρομολογίου, «Δελτίο Διακίνησης Πετρελαίου για Θέρμανση» στο οποίο αναγράφονται:

Α. Τα στοιχεία του διακινητή (επωνυμία, διεύθυνση, ΑΦΜ)

Β. Η ημερομηνία και η ώρα έναρξης του δρομολογίου

Γ. Ο αριθμός κυκλοφορίας του βυτιοφόρου

Δ. Το όνομα του οδηγού

Ε. Η συνολική φορτωθείσα ποσότητα

ΣΤ. Οι αριθμοί καθεμίας από τις εκδοθείσες «Αποδείξεις λιανικής/Δελτία αποστολής» ή «Τιμολόγια/Δελτία Αποστολής», που αφορούν τις παραγγελίες που διακινούνται στο συγκεκριμένο δρομολόγιο.

Το άθροισμα των ποσοτήτων που αναγράφονται στις εκδοθείσες Αποδείξεις λιανικής/Δελτία αποστολής» ή στα «Τιμολόγια/Δελτία αποστολής» πρέπει να ισούται με τη φορτωθείσα, στο συγκεκριμένο δρομολόγιο, ποσότητα Πετρελαίου για Θέρμανση.

4. Τα στοιχεία της παραγράφου 3 συμπληρώνονται κατά την έναρξη του δρομολογίου. Την πρωτότυπη σελίδα του Δελτίου Διακίνησης Πετρελαίου για Θέρμανση έχει μαζί του ο οδηγός και συνοδεύει τη διακίνηση των συγκεκριμένων παραγγελιών που αναγράφονται σ' αυτό, ενώ το στέλεχος παραμένει στο χώρο έκδοσης των τιμολογίων, με ευθύνη του διακινητή.

5. Μετά το τέλος κάθε διανομής, ο οδηγός παραδίδει το Δελτίο Διακίνησης Πετρελαίου για Θέρμανση, στο διακινητή, ο οποίος το διατηρεί για δύο έτη.

6. Στην περίπτωση που, για τη διακίνηση του Πετρελαίου για Θέρμανση, έχει εκδοθεί Συγκεντρωτικό Δελτίο Αποστολής, τότε δεν απαιτείται η έκδοση Δελτίου Διακίνησης Πετρελαίου για Θέρμανση.

7. Το Δελτίο Διακίνησης Πετρελαίου για Θέρμανση είναι τουλάχιστον διπλότυπο και αριθμημένο με συνεχή αρίθμηση, ανά διετία και δεν απαιτείται θεώρησή του.

8. Η ποσότητα του πετρελαίου για θέρμανση, που υπάρχει κάθε φορά στις δεξαμενές των βυτιοφόρων αυτοκινήτων μεταφοράς και διανομής, πρέπει να είναι ίση με την ποσότητα που είχε φορτωθεί και αναγράφεται στο Συγκεντρωτικό Δελτίο Αποστολής ή που προκύπτει από το Δελτίο Διακίνησης Πετρελαίου για Θέρμανση, μειωμένη κατά τις ποσότητες που παραδόθηκαν μέχρι τη στιγμή του ελέγχου. Τα παραπάνω αποδεικνύονται από

τα παραστατικά στοιχεία που πρέπει να συνοδεύουν το πετρέλαιο για θέρμανση κατά τη διακίνησή του.

9. Σε περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί «Δελτίο Διακίνησης Πετρελαίου για Θέρμανση» ενώ προβλέπεται, ή όταν το Δελτίο αυτό είναι μη συμπληρωμένο, αλλοιωμένο, διορθωμένο ή παραποιημένο, επιβάλλεται στο διακινητή διοικητικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000€), το δε βυτίο επιστρέφει συνοδευόμενο στο χώρο φόρτωσης προκειμένου να επαναληφθεί η διακίνησή του πετρελαίου θέρμανσης με τα νόμιμα παραστατικά.

10. Σε περίπτωση που διαπιστώνεται διαφορά (έλλειμμα ή περίσσειμα) μεταξύ της μετρούμενης κατά τον έλεγχο ποσότητας και της αρχικά φορτωθείσας ποσότητας ελαττωμένης κατά την, μέχρι τη στιγμή του ελέγχου, τυχόν παραδοθείσα ποσότητα, επιβάλλεται στο διακινητή πρόστιμο δεκαπλάσιο της αξίας της ποσότητας του πετρελαίου για θέρμανση που δεν δικαιολογείται από τα παραστατικά. Για τον υπολογισμό της αξίας λαμβάνεται υπόψη η τιμή πώλησης ανά λίτρο συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, όπως προκύπτει από τα σχετικά παραστατικά διακίνησης της ίδιας μέρας. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατό να προσδιοριστεί η τιμή πώλησης ανά λίτρο την ημέρα διαπίστωσης της παράβασης λαμβάνεται υπόψη η τιμή πώλησης ανά λίτρο, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥ Φ.Π.Α., της τελευταίας πώλησης. Για τον υπολογισμό της ποσότητας, επί της οποίας θα επιβληθεί το πρόστιμο, λαμβάνεται υπόψη ανοχή 0,5% επί της αρχικά φορτωθείσας ποσότητας.

Άρθρο 105

Αναγραφή στοιχείων στα παραστατικά λιανικής
πώλησης πετρελαίου για θέρμανση

1. Οι αποδείξεις λιανικής πώλησης, ή όποιο άλλο έγκυρο φορολογικό παραστατικό συνοδεύει την παράδοση πετρελαίου για θέρμανση με βυτιοφόρα αυτοκίνητα σε τελικούς καταναλωτές, πρέπει να περιέχουν ευκρινώς τα κάτωθι:

Α. Στοιχεία διακινητή

Β. Ημερομηνία

Γ. Αριθμό κυκλοφορίας βυτιοφόρου

Δ. Ονοματεπώνυμο οδηγού

Ε. Ονοματεπώνυμο του παραλήπτη

ΣΤ. Ποσότητα καυσίμου

Ζ. Ώρα παράδοσης

Η. Ύψος (σε εκατοστά του μέτρου) της στάθμης του πετρελαίου για θέρμανση στη δεξαμενή του παραλήπτη, πριν και μετά την παράδοση του πετρελαίου για θέρμανση, ανεξαρτήτως του σχήματος ή του υλικού κατασκευής της δεξαμενής.

Θ. Υπογραφή του οδηγού και του παραλήπτη

2. Τα στοιχεία Ζ έως Θ συμπληρώνονται με την ολοκλήρωση της παράδοσης του πετρελαίου για θέρμανση.

3. Σε περίπτωση ελλιπούς συμπλήρωσης των παραστατικών στοιχείων επιβάλλεται στο διακινητή πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (500€) ανά παραστατικό.

Άρθρο 106

Σωληνώσεις στα βυτιοφόρα οχήματα διανομής
πετρελαίου για θέρμανση

1. ΤΥΠΟΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΣΩΛΗΝΩΣΕΩΝ

Οι σωληνώσεις όδευσης του πετρελαίου για θέρμανση

επί των βυτιοφόρων αυτοκινήτων διανομής πετρελαίου για θέρμανση, εξαιρουμένων των βυτιοφόρων με ένα διαμέρισμα και εξαιρουμένων των βυτιοφόρων με βενζινοκίνητες αντλίες, κατασκευάζονται σύμφωνα με έναν από τους παρακάτω τρόπους:

Α. ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΩΛΗΝΩΣΕΩΝ ΧΩΡΙΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΑΝΑΡΡΟΦΗΣΗΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ (Σχ.1)

Καθένα εκ των διαμερισμάτων του βυτιοφόρου, συνδέεται μέσω μοναδιαίου αποκλειστικού σωλήνα φέροντος διακόπτη Δ(χ), με το συλλέκτη (κλαρίνο) (Σ).

Ο συλλέκτης (Σ), συνδέεται απευθείας με την αντλία. Ο συλλέκτης φέρει επίσης άκρο σύνδεσης με τον ατμοσφαιρικό αέρα, που φράσσεται από το διακόπτη (Γ).

Η αντλία συνδέεται στην είσοδό της με την έξοδο από το συλλέκτη και στην έξοδό της με την είσοδο (1) της τριόδου βαλβίδας (Β).

Η τριόδος (Β) συνδέεται στην είσοδο της (1) με την έξοδο της αντλίας, στην έξοδο (2) με την είσοδο του συστήματος αεροδιαχωριστή-μετρητή και στην έξοδο (3) με τον παρακαμπτήριο σωλήνα.

Στην έξοδο από τον μετρητή και πριν την προσαρμογή του εύκαμπτου σωλήνα 1,5 ιντσών, συνδέεται ο παρακαμπτήριος σωλήνας αδειάσματος, με απλή διακλάδωση.

Αναλυτική περιγραφή της λειτουργίας του κυκλώματος, έχει ως ακολούθως:

α. Παράδοση μέσω μετρητή

- Ένας (ή περισσότεροι) εκ των διακοπών Δχ (εκ των διαμερισμάτων) ανοικτός,

- Ο διακόπτης Γ (στο συλλέκτη) κλειστός,

- Η τριόδος βαλβίδα Β στη θέση 1-2.

β. Άδειασμα σωληνώσεων

- Όλοι οι διακόπτες των διαμερισμάτων Δχ, κλειστοί.

- Ο διακόπτης Γ (στο συλλέκτη) ανοικτός,

- Η τριόδος βαλβίδα Β στη θέση 1-3.

Το καύσιμο (και στη συνέχεια ο αέρας), οδεύει στο συλλέκτη και από εκεί, στην είσοδο της αντλίας. Μετά την αντλία, μέσω της τριόδου βαλβίδας Β, οδεύει στην έξοδο προς τον πελάτη, παρακάμπτοντας τον αεροδιαχωριστή-μετρητή και αδειάζοντας έτσι όλο το περιεχόμενο της σωληνώσεως, στον πελάτη.

Β. ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΩΛΗΝΩΣΕΩΝ ΜΕ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΑΝΑΡΡΟΦΗΣΗΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΑΠΟ ΤΗ ΔΕΞΑΜΕΝΗ ΤΟΥ ΠΕΛΑΤΗ (Σχ. 2)

Καθένα εκ των διαμερισμάτων του βυτιοφόρου, συνδέεται μέσω μοναδιαίου αποκλειστικού σωλήνα φέροντος διακόπτη Δ(χ), με το συλλέκτη (κλαρίνο) (Σ).

Ο συλλέκτης (Σ), συνδέεται με την είσοδο (1) της τριόδου βαλβίδας (Α). Στο τμήμα σύνδεσης μεταξύ συλλέκτη και τριόδου (Α), συνδέεται με διακλάδωση το δεύτερο τμήμα του σωλήνα αναρρόφησης. Ο συλλέκτης φέρει επίσης άκρο σύνδεσης με τον ατμοσφαιρικό αέρα, που φράσσεται από το διακόπτη (Γ).

Η τριόδος βαλβίδα (Α) συνδέεται στην είσοδο (1) με τον συλλέκτη, στην είσοδο (3) με το πρώτο τμήμα του σωλήνα αναρρόφησης και στην έξοδο (2) με την αντλία.

Η αντλία συνδέεται στην είσοδό της με την έξοδο (2) της τριόδου (Α) και στην έξοδό της με την είσοδο (1) της τριόδου (Βα).

Η τριόδος (Βα) συνδέεται στην είσοδό της (1) με την έξοδο της αντλίας, στην έξοδο (2) με το δεύτερο τμήμα του σωλήνα αναρρόφησης και στην έξοδο (3) με την είσοδο (1) της τριόδου (Ββ).

Η τριόδος (Ββ) συνδέεται στην είσοδο (1) με την έξοδο (3) της τριόδου (Βα), στην έξοδο (2) με την είσοδο του συστήματος αεροδιαχωριστή-μετρητή και στην έξοδο (3) με τον παρακαμπτήριο σωλήνα αδειάσματος.

Στην έξοδο από τον μετρητή και πριν την προσαρμογή του εύκαμπτου σωλήνα 1,5 ιντσών, συνδέεται ο παρακαμπτήριος σωλήνας αδειάσματος, με απλή διακλάδωση.

Αναλυτική περιγραφή της λειτουργίας του κυκλώματος, έχει ως ακολούθως:

α. Παράδοση μέσω μετρητή

- Ένας (ή περισσότεροι) εκ των διακοπών Δχ (εκ των διαμερισμάτων) ανοικτός

- Ο διακόπτης Γ (στο συλλέκτη) κλειστός

- Η τριόδος βαλβίδα Α, στη θέση 1-2

- Η τριόδος βαλβίδα Βα στη θέση 1-3

- Η τριόδος βαλβίδα Ββ στη θέση 1-2

Το καύσιμο από το διαμέρισμα(τα) οδεύει στο συλλέκτη και από εκεί μέσω της τριόδου Α, στην είσοδο της αντλίας. Μετά την αντλία, μέσω των τριόδων Βα και Ββ, οδεύει στον αεροδιαχωριστή-μετρητή και από εκεί, στην έξοδο προς τον πελάτη.

β. Άδειασμα σωληνώσεων

- Όλοι οι διακόπτες των διαμερισμάτων Δχ, κλειστοί.

- Ο διακόπτης Γ (στο συλλέκτη) ανοικτός,

- Η τριόδος βαλβίδα Α, στη θέση 1-2

- Η τριόδος βαλβίδα Βα στη θέση 1-3

- Η τριόδος βαλβίδα Ββ στη θέση 1-3.

Το καύσιμο (και στη συνέχεια ο αέρας), οδεύει στο συλλέκτη και από εκεί μέσω της τριόδου Α, στην είσοδο της αντλίας. Μετά την αντλία, μέσω των τριόδων Βα και Ββ, οδεύει στην έξοδο προς τον πελάτη, παρακάμπτοντας τον αεροδιαχωριστή-μετρητή και αδειάζοντας έτσι όλο το περιεχόμενο της σωληνώσεως, στον πελάτη.

γ. Αναρρόφηση από δεξαμενή του πελάτη

- Ένας (ή περισσότεροι) εκ των διακοπών Δχ (εκ των διαμερισμάτων) ανοικτός,

- Ο διακόπτης Γ (στο συλλέκτη) κλειστός

- Η τριόδος βαλβίδα Α, στη θέση 2-3

- Η τριόδος βαλβίδα Βα, στη θέση 1-2

- Η τριόδος βαλβίδα Ββ σε αδιάφορη θέση.

Το καύσιμο αναρροφάται από το σωλήνα αναρρόφησης και μέσω της τριόδου βαλβίδας Α εισέρχεται στην είσοδο της αντλίας. Μετά την αντλία, μέσω της τριόδου βαλβίδας Βα, αποστέλλεται πίσω στο συλλέκτη και από εκεί σε κάποιο(α) διαμέρισμα(τα). Κατά τη λειτουργία αυτή, όλες οι οδεύσεις προς αεροδιαχωριστή-μετρητή ή σωλήνα αδειάσματος, είναι κλειστές.

2. ΒΑΛΒΙΔΕΣ ΦΟΡΤΩΣΗΣ

Και για τα δύο συστήματα Σωληνώσεων α και β της παραγράφου 1, εφόσον η φόρτωση γίνεται από τον πυθμένα, οι αντίστοιχες βαλβίδες φόρτωσης (APJ Couplings) τοποθετούνται είτε στο συλλέκτη, είτε στην είσοδο του κάθε διαμερίσματος ξεχωριστά.

3. ΔΙΑΤΟΜΕΣ ΣΩΛΗΝΩΝ

Στην έξοδο από το μετρητή και μετά τη διακλάδωση με τον παρακαμπτήριο σωλήνα αδειάσματος, θα υπάρ-

χει αναμονή για τη σύνδεση με τον εύκαμπτο σωλήνα παράδοσης προς τη δεξαμενή του πελάτη, διατομής 1,5 ιντσών υποχρεωτικά.

Στο πρώτο τμήμα του σωλήνα αναρρόφησης, που συνδέεται στην είσοδο (3) της τριόδου βαλβίδας (Α), θα υπάρχει αναμονή για τη σύνδεση με τον εύκαμπτο σωλήνα αναρρόφησης από τη δεξαμενή του πελάτη, διατομής 2,5 ιντσών υποχρεωτικά.

Όλα τα υπόλοιπα τμήματα των σωληνώσεων, μπορούν να έχουν οποιαδήποτε κατάλληλη διατομή.

4. ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΙ

Τα μέρη των σωληνώσεων, θα πρέπει υποχρεωτικά να πληρούν το χρωματισμό που σημειώνεται στα υπομνήματα των Σχ.1 και Σχ.2, ήτοι:

Α. (Σχ.1):

α. Τα μέρη των σωλήνων από τα διαμερίσματα προς το συλλέκτη (Σ), το σώμα του συλλέκτη (Σ) και ο σωλήνας από το συλλέκτη (Σ) μέχρι την είσοδο της αντλίας, θα είναι χρώματος μπλε ανοικτού.

β. Τα μέρη των σωλήνων από την έξοδο της αντλίας μέχρι την είσοδο (1) της τριόδου βαλβίδας (Β) και από την έξοδο (2) αυτής προς το σύστημα αεροδιαχωριστή-μετρητή και μέχρι την αναμονή (διατομής 1,5 ιντσών) σύνδεσης του εύκαμπτου σωλήνα παράδοσης, θα είναι χρώματος κόκκινου έντονου. Του ίδιου χρώματος, μπορούν να είναι τα σώματα του αεροδιαχωριστή και του μετρητή.

γ. Ο παρακαμπτήριος σωλήνας αδειάσματος που συνδέει την έξοδο (3) της τριόδου βαλβίδας (Β) με τη διακλάδωση του κεντρικού σωλήνα παροχής μετά την έξοδο από τον μετρητή, θα είναι χρώματος κίτρινου έντονου.

Β. (Σχ.2):

α. Τα μέρη των σωλήνων από τα διαμερίσματα προς το συλλέκτη (Σ), το σώμα του συλλέκτη (Σ) και ο σωλήνας από το συλλέκτη (Σ) μέχρι την είσοδο (1) της τριόδου (Α) και από την έξοδο (2) της τριόδου (Α) μέχρι την είσοδο της αντλίας, θα είναι χρώματος μπλε ανοικτού.

β. Τα μέρη των σωλήνων από την έξοδο της αντλίας μέχρι την είσοδο (1) της τριόδου (Βα), από την έξοδο (3) της τριόδου (Βα) μέχρι την είσοδο (1) της τριόδου (Ββ) και από την έξοδο (2) αυτής προς το σύστημα αεροδια-

χωριστή-μετρητή και μέχρι την αναμονή (διατομής 1, 5 ιντσών) σύνδεσης του εύκαμπτου σωλήνα παράδοσης, θα είναι χρώματος κόκκινου έντονου. Του ίδιου χρώματος, μπορούν να είναι τα σώματα του αεροδιαχωριστή και του μετρητή.

γ. Ο παρακαμπτήριος σωλήνας αδειάσματος που συνδέει την έξοδο (3) της τριόδου βαλβίδας (Ββ) με τη διακλάδωση του κεντρικού σωλήνα παροχής μετά την έξοδο από το μετρητή, θα είναι χρώματος κίτρινου έντονου.

δ. Ο σωλήνας αναρρόφησης (1ο τμήμα), από το ελεύθερο άκρο αυτού (αναμονή 2, 5 ιντσών) μέχρι την είσοδο (3) της τριόδου (Α) καθώς επίσης και το τμήμα αυτού (2ο τμήμα) από την έξοδο (2) της τριόδου βαλβίδας

(Βα) μέχρι τη διακλάδωση με το τμήμα της σωληνώσεως μετά το συλλέκτη (Σ), θα είναι χρώματος πράσινου.

Σημειώνεται, ότι όλες οι σωληνώσεις θα πρέπει να είναι εμφανείς και ευκόλως ορατές από τα πλευρικά τμήματα του βυτιοφόρου οχήματος, ώστε ο έλεγχός τους να είναι ευχερής και απρόσκοπτος.

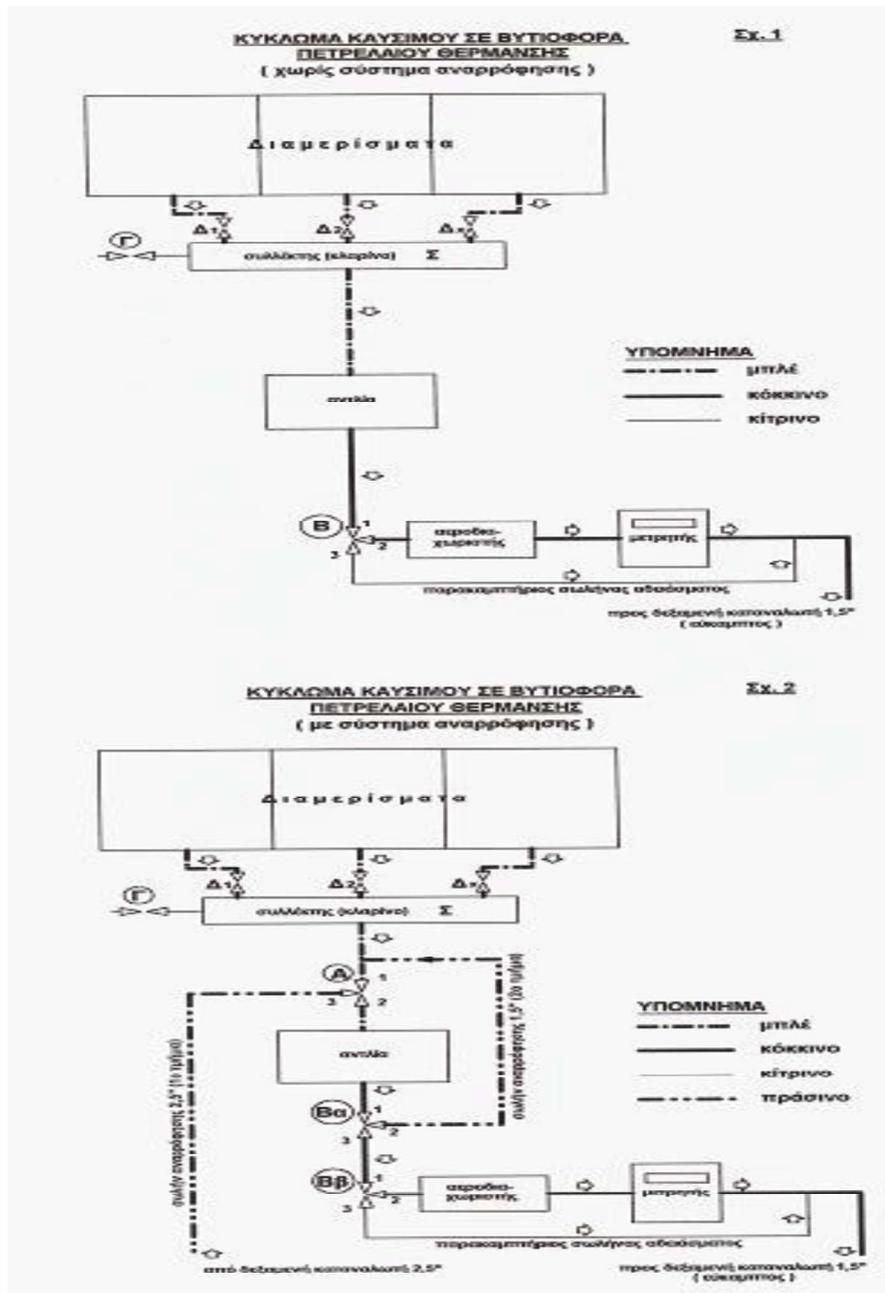
5. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ

Η κατασκευή των σωληνώσεων σύμφωνα με την παραπάνω αναλυτική περιγραφή, θα πρέπει για κάθε μεμονωμένο βυτιοφόρο όχημα, να πιστοποιηθεί από διπλωματούχο/πτυχιούχο Μηχανολόγο Μηχανικό, με την έκδοση «Πιστοποιητικού Σωληνώσεων». Το πιστοποιητικό θα περιλαμβάνει υποχρεωτικά, ως αναπόσπαστο μέρος αυτού, σχεδιάγραμμα και έγχρωμες φωτογραφίες των σωληνώσεων για την ταυτοποίηση της εκάστοτε κατασκευής, καθώς και Δήλωση Συμμόρφωσης με την παρούσα διάταξη. Το «Πιστοποιητικό Σωληνώσεων» θα βρίσκεται επί του βυτιοφόρου και θα επιδεικνύεται στις αρμόδιες αρχές, σε κάθε διενεργούμενο έλεγχο. Οποιαδήποτε μεταβολή της κατασκευής θα συνοδεύεται από ανάλογα επικαιροποιημένο πιστοποιητικό.

6. ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΥΚΛΩΜΑΤΟΣ ΣΩΛΗΝΩΣΕΩΝ

Επισυνάπτονται στο παρόν άρθρο και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτού, σχεδιαγράμματα υποχρεωτικών σωληνώσεων:

Σχ.1 «κύκλωμα καυσίμου σε βυτιοφόρα πετρελαίου για θέρμανση χωρίς σύστημα αναρρόφησης».

7. Στην περίπτωση βυτιοφόρων για διανομή πετρελαίου για θέρμανση των οποίων οι σωληνώσεις δεν συμμορφώνονται με τις ως άνω απαιτήσεις (συμπεριλαμβανομένου και του αεροδιαχωριστή με καλυμμένη τη δίοδο του αέρα ή που επιτρέπει τη διέλευση αέρα μέσα από το μετρητή καυσίμου) επιβάλλεται στο διακινητή πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000 €). Για το διάστημα που απαιτείται για την αποκατάσταση της συμμόρφωσης απαγορεύεται η διακίνηση με το συγκεκριμένο βυτιοφόρο. Ο διακινητής είναι υποχρεωμένος να αποκαταστήσει τη μη συμμόρφωση και να θέσει το βυτιοφόρο στη διάθεση των αρχών για επανέλεγχο, άλλως το πρόστιμο διπλασιάζεται.

8. Στην περίπτωση που δεν διατίθεται το πιστοποιητικό σωληνώσεων της ως άνω παραγράφου 5, επιβάλλεται στο διακινητή πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (500€).

ΕΝΟΤΗΤΑ 11.3 - ΥΓΡΑΕΡΙΟ

Άρθρο 107

Υποχρεώσεις διακινητών και εμφιαλωτών υγραερίου

1. Η πώληση χύμα υγραερίου επιτρέπεται με την προϋπόθεση της τήρησης των κανόνων ασφαλείας που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, αποκλειστικά και μόνο από τους κατόχους άδειας εμπορίας υγραερίου που έχουν λάβει την άδεια εμπορίας σύμφωνα με τα άρθρα 4, 6, 7 του ν. 3054/2002 όπως ισχύει, είτε απευθείας, ή μέσω τρίτων (της παραγράφου 8 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002), ή από τους κατόχους άδειας λειτουργίας πώλησης υγραερίου αποκλειστικά για κίνηση οχημάτων μέσω αντλιών.

2. Απαγορεύεται στους κατόχους άδειας εμπορίας υγραερίου να πωλούν υγραέριο χύμα σε εμφιαλωτήρια.

3. Οι κάτοχοι άδειας λειτουργίας πώλησης υγραερίου αποκλειστικά για κίνηση οχημάτων μέσω αντλιών, επιτρέπεται να πωλούν υγραέριο κίνησης μέσω αντλιών αποκλειστικά σε οχήματα, τα οποία το χρησιμοποιούν νόμιμα ως καύσιμο. Απαγορεύεται η εμφιάλωση υγραερίου για οικιακή ή εμπορική (βιομηχανική χρήση) από τα πρατήρια υγραερίου.

4. Η πώληση εμφιαλωμένου υγραερίου σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 7 του ν. 3054/2002 όπως ισχύει, επιτρέπεται να διενεργείται:

Α. από κατόχους άδειας εμπορίας υγραερίου, είτε απευθείας, είτε μέσω τρίτων (Χονδρική Πώληση),

Β. από κατόχους άδειας λειτουργίας πρατηρίων (υγρών καυσίμων – υγραερίων) (Λιανική Πώληση),

Γ. από κατόχους άδειας διανομής εμφιαλωμένου υγραερίου (Χονδρική και Λιανική Πώληση),

Δ. από καταστήματα λιανικής πώλησης, τα οποία μπορούν να διαθέτουν εμφιαλωμένο υγραέριο στους καταναλωτές, το οποίο προμηθεύονται είτε από τις εταιρείες που κατέχουν την ειδική άδεια εμπορίας κατηγορίας Γ ή τους τρίτους που ενεργούν για λογαριασμό των εταιρειών, είτε από τους κατόχους άδειας διανομής εμφιαλωμένου υγραερίου.

5. Οι εταιρείες εμπορίας υγραερίου της παραγράφου 4 υποχρεούνται να εφοδιάζουν ανελλιπώς και επαρκώς:

Α. τους καταναλωτές υγραερίου ολόκληρης της χώρας με υγραέριο, είτε απευθείας, είτε μέσω τρίτων και

Β. τις βιομηχανίες και βιοτεχνίες με χύμα ή εμφιαλωμένο υγραέριο ανάλογα με τις ανάγκες τους.

6. Η εμφιάλωση υγραερίων επιτρέπεται μόνο από κατόχους άδειας εμφιάλωσης, οι οποίοι επιτρέπεται να διενεργούν εμφιαλώσεις μόνο για τους κατόχους άδειας εμπορίας υγραερίων και να γεμίζουν επαναπληρούμενες φιάλες αποκλειστικά και μόνο ιδιοκτησίας των κατόχων άδειας εμπορίας υγραερίων, με τους οποίους συμβάλλονται. Για το σκοπό της εμφιάλωσης οι κάτοχοι άδειας εμπορίας υγραερίων εφοδιάζουν με υγραέρια και φιάλες ιδιοκτησίας τους, τους κατόχους άδειας εμφιάλωσης υγραερίων με τους οποίους συμβάλλονται και έχουν αποκλειστικά το δικαίωμα και την ευθύνη της ασφαλούς διακίνησης προς τους τελικούς πωλητές.

7. Απαγορεύεται στους κατόχους Άδειας Εμφιάλωσης Υγραερίων να κατέχουν στο χώρο του εμφιαλωτηρίου τους, φιάλες υγραερίου κενές ή πλήρεις, που δεν ανήκουν σε κατόχους Άδειας Εμπορίας Υγραερίων, με τους οποίους έχουν συμβληθεί για την εμφιάλωση του προϊόντος τους.

8. Οι περιέκτες αερίου που προορίζονται για υγραέριο πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις της απόφασης ΑΧΣ 265/2002 (ΦΕΚ 1214/Β/2002), και του Καν. 1272/2008/ΕΚ - Παράρτημα Ι – παράγραφος 1.3.2.

9. Αναφορικά με την τήρηση δελτίου διαδρομής από βυτιοφόρα υγραερίου, ισχύουν αναλόγως τα αναφερόμενα στο άρθρο 97.

10. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για παράβαση των παραγράφων 1, 5, 8 πέντε χιλιάδες ευρώ (5.000€).

Β. Για παράβαση των παραγράφων 2, 3, 7, δέκα χιλιάδες ευρώ (10.000€).

Γ. Για παράβαση των παραγράφων 4, 6, δέκα χιλιάδες ευρώ (10.000€), με ταυτόχρονη ενημέρωση της αδειοδοτούσας αρχής.

Άρθρο 108

Απαιτήσεις για τις επαναπληρούμενες φιάλες υγραερίου

1. Οι κάτοχοι άδειας εμπορίας υγραερίων διασφαλίζουν, για κάθε επαναπληρούμενη φιάλη υγραερίου, ότι:

Α. Αναγράφονται με τρόπο ευδιάκριτο, ανεξίτηλο και ανεπίδεκτο επέμβασης οι παρακάτω ενδείξεις:

α. Το ονομαστικό βάρος του περιεχομένου.

β. Το αρχικό απόβαρο της φιάλης.

γ. Η εμπορική επωνυμία και το εμπορικό σήμα του κατόχου Άδειας Εμπορίας υγραερίων, που τις διακινεί.

δ. Η ημερομηνία κατασκευής της.

ε. Η ένδειξη επαναπιστοποίησης της φιάλης.

ζ. Μοναδικός σειριακός αριθμός.

Β. Επί του σώματος της φιάλης πρέπει να αναγράφεται με τρόπο ευδιάκριτο το εκάστοτε απόβαρο της φιάλης, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται και το βάρος των εξαρτημάτων αυτής.

Γ. Διασφαλίζεται με κατάλληλο τρόπο (π.χ. συρρικνωτικό ασφαλείας, σφραγίδα μιας χρήσης) το απαραβίαστο της φιάλης.

2. Φιάλες που δεν πληρούν τις προδιαγραφές της παραγράφου 1, δεσμεύονται από τις αρμόδιες αρχές στα χέρια του κατόχου τους

3. Στην περίπτωση επαναπληρούμενων φιαλών υγραερίου οι οποίες δεν φέρουν τις προβλεπόμενες ενδείξεις επιβάλλεται πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (500 €) ανά φιάλη στην εταιρεία εμπορίας και οι φιάλες δεσμεύονται από τις αρμόδιες αρχές. Εάν τα στοιχεία της εταιρείας εμπορίας δεν αναγράφονται επί της φιάλης ή εάν δεν προκύπτουν από τα σχετικά παραστατικά, το πρόστιμο επιβάλλεται στο λιανοπωλητή.

4. Στους παραβάτες της παραγράφου 1 επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

A. Για ελλείψεις ενδείξεις, πεντακόσια ευρώ (500€).

B. Για μη ύπαρξη ενδείξεων, χίλια ευρώ (1.000€).

Γ. Για μη διασφάλιση του απαραβίαστου της φιάλης, χίλια ευρώ (1.000€) ανά φιάλη στον λιανοπωλητή.

Δ. Για παραποίηση ενδείξεων, πέντε χιλιάδες ευρώ (5.000€).

5. Επιπλέον των ανωτέρω προστίμων, φιάλες που δεν τηρούν τις προδιαγραφές της παραγράφου 1, δεσμεύονται από τις αρμόδιες αρχές στα χέρια των κατόχων τους.

Άρθρο 109

Ανεκτό όριο σφάλματος ποσότητας περιεχομένου επαναπληρούμενων φιαλών υγραερίου

1. Το μέγιστο ανεκτό αρνητικό σφάλμα του καθαρού βάρους περιεχομένου επαναπληρούμενων φιαλών υγραερίου, καθορίζεται όπως στον πίνακα 1 της παραγράφου 3 του άρθρου 8.

2. Ελλιποβαρείς φιάλες δεσμεύονται μέχρι να γίνουν οι απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες, λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να αποτρέπεται η οποιαδήποτε παρέμβαση στο περιεχόμενο αυτών.

3. Για οποιαδήποτε παρέμβαση σε δεσμευθείσες φιάλες από μη εξουσιοδοτημένα άτομα, επιβάλλεται πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000€) ανά φιάλη.

4. Για ελλιποβάθεια μεταξύ του μέγιστου ανεκτού αρνητικού σφάλματος και του διπλασίου του μέγιστου ανεκτού αρνητικού σφάλματος επιβάλλεται στην εταιρεία εμπορίας πρόστιμο ανά φιάλη όπως στον κατωτέρω Πίνακα. Εάν τα στοιχεία της εταιρείας εμπορίας δεν αναγράφονται επί της φιάλης ή εάν δεν προκύπτουν από τα σχετικά παραστατικά, το πρόστιμο επιβάλλεται στο λιανοπωλητή.

Αριθμός φιαλών	Πρόστιμο σε ευρώ (€)
1-5	Τρεις χιλιάδες (3.000)
6-10	Έξι χιλιάδες (6.000)
11-20	Εννέα χιλιάδες (9.000)
>21	Δεκαπέντε χιλιάδες (15.000)

5. Για ελλιποβάθεια μεγαλύτερη του διπλασίου του μέγιστου ανεκτού αρνητικού σφάλματος τα πρόστιμα της παραγράφου 4 διπλασιάζονται.

Άρθρο 110

Εγγυήσεις φιαλών υγραερίου

1. Οι καταναλωτές που για πρώτη φορά χρησιμοποιούν

επαναπληρούμενη φιάλη υγραερίου, δηλαδή δεν έχουν άδεια φιάλη για ανταλλαγή, καταβάλλουν υποχρεωτικά στις εταιρείες εμπορίας υγραερίου, απ' ευθείας ή μέσω των κατόχων άδειας διανομής εμφιαλωμένου υγραερίου με τις οποίες αυτές συνεργάζονται, χρηματικό ποσό που αντιπροσωπεύει ποσό έως του 90% της αξίας κτήσης της επαναπληρούμενης φιάλης, ως εγγύηση.

2. Κατά την είσπραξη της εγγύησης, σύμφωνα με την ως άνω παράγραφο 1, αποδίδεται στον καταναλωτή ειδικό αποδεικτικό έντυπο που εκδίδεται από τις εταιρείες εμπορίας υγραερίου, επί του οποίου απαραίτητα αναγράφεται η αιτία της είσπραξης και το εισπραττόμενο ποσό.

3. Οι Εταιρείες Εμπορίας Υγραερίου ή/και οι κάτοχοι Άδειας Διανομής Εμφιαλωμένου Υγραερίου, που συνεργάζονται με αυτές, υποχρεούνται να προμηθεύουν με εμφιαλωμένο υγραέριο, χωρίς να εισπράττουν διαφορά εγγύησης για τη φιάλη, τους καταναλωτές που για την προμήθεια πλήρους φιάλης επιστρέφουν άδεια, για την οποία έχουν καταβάλει ήδη εγγύηση, σύμφωνα με την παρ. 1.

4. Ο καταναλωτής που επιστρέφει άδεια φιάλη υγραερίου χωρίς να επιθυμεί να προμηθευτεί νέα, προκειμένου να εισπράξει την εγγύηση που έχει καταβάλει, πρέπει απαραίτητα να προσκομίσει το αποδεικτικό στοιχείο καταβολής της εγγύησης.

5. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

A. Για μη έκδοση ειδικού εντύπου είσπραξης εγγύησης, βάσει της παραγράφου 2, χίλια ευρώ (1.000€) ανά φιάλη.

B. Για είσπραξη διαφοράς εγγύησης για τη φιάλη από τους καταναλωτές που έχουν ήδη καταβάλει εγγύηση, βάσει της παραγράφου 3, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€) ανά φιάλη.

ΕΝΟΤΗΤΑ 11.4 - ΣΤΕΡΕΑ ΚΑΥΣΙΜΑ

Άρθρο 111

Λιανική πώληση καυσόξυλων

Επιπλέον των γενικών απαιτήσεων για τη λιανική πώληση προϊόντων, για τη χύδην πώληση καυσόξυλων προβλέπονται τα εξής:

1. Η λιανική πώληση καυσόξυλων γίνεται κατ' όγκον και η χρησιμοποιούμενη μονάδα μπορεί να είναι είτε το «χωρικό κυβικό μέτρο στοιβαχτού» (m3 στοιβαχτού) ή το «χωρικό κυβικό μέτρο χύδην» (m3 χύδην).

2. «Χωρικό κυβικό μέτρο στοιβαχτού» νοείται ο όγκος του κυβικού μέτρου που καταλαμβάνεται από ταχτικά στοιβαγμένα καυσόξυλα συμπεριλαμβανομένων των ενδιάμεσων κενών.

3. «Χωρικό κυβικό μέτρο χύδην» νοείται ο όγκος του κυβικού μέτρου που καταλαμβάνεται από χύδην καυσόξυλα συμπεριλαμβανομένων των ενδιάμεσων κενών.

4. Οι λιανοπωλητές αναρτούν τιμοκατάλογο σε εμφανές σημείο στο χώρο της επιχείρησης, ανά είδος ξύλου, με την τιμή είτε σε €/m3 στοιβαχτού ή σε €/m3 χύδην καθώς και τον όγκο των περιεκτών (κλωβούς, παλέτες, σάκους, μεσασάκους κ.α) που, ενδεχομένως, χρησιμοποιούν για τη διάθεση των καυσόξυλων. Η ίδια υποχρέωση ισχύει και κατά την πώληση των ανωτέρω προϊόντων από απόσταση.

5. Οι λιανοπωλητές οφείλουν να διαθέτουν κατάλληλο εξοπλισμό μέτρησης μήκους, για τον υπολογισμό του όγκου.

6. Οι λιανοπωλητές εξασφαλίζουν με κάθε πρόσφορο τρόπο την προστασία των καυσόξυλων από δυσμενείς καιρικές συνθήκες, που ενδέχεται να αλλοιώσουν τα χαρακτηριστικά του προς διάθεση προϊόντος και την ανάμιξη των ειδών διαφορετικής προέλευσης, ποιότητας και τιμής.

7. Δεν επιτρέπεται η πώληση ή δωρεάν διάθεση οποιασδήποτε ξυλείας εμποτισμένης με πισσέλαιο (κομμένη ξυλεία από παλιούς στύλους ΔΕΗ/ΟΤΕ), ή «πράσινης» ξυλείας (εμποτισμένης με άλατα), ή οποιασδήποτε τεχνητής ξυλείας συγκολλημένου ξύλου (κόντρα-πλακέ, νοβοπάν, ινοσανίδων/MDF κ.α.) προς καύση.

8. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

A. Για παράβαση της παραγράφου 1, χίλια ευρώ (1.000€).

B. Για παράβαση της παραγράφου 4:

α. Για έλλειψη τιμοκαταλόγου, χίλια ευρώ (1.000€).

β. Για έλλειψη είδους ή τιμής από τον τιμοκατάλογο, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά είδος.

γ. Για υπέρβαση τιμής στον τιμοκατάλογο, χίλια ευρώ (1.000€) ανά είδος.

δ. Για ελλιπείς ενδείξεις επί του τιμοκαταλόγου, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά είδος.

ε. Για ανακριβείς-παραπλανητικές ενδείξεις τιμοκαταλόγου, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€) ανά είδος.

Γ. Για παράβαση της παραγράφου 5, πεντακόσια ευρώ (500€).

Δ. Για παράβαση της παραγράφου 6, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€).

Ε. Για παράβαση της παραγράφου 7, πέντε χιλιάδες ευρώ (5.000€).

Άρθρο 112

Καύσιμα στερεής βιομάζας

1. Επί των προσυσκευασιών καυσίμων στερεής βιομάζας, που παράγονται άμεσα ή έμμεσα από υλικά βιολογικής προέλευσης και τα οποία ορίζονται σύμφωνα με το πρότυπο ΕΛΟΤ CEN/TS 14588 (Πέλετες ξύλου, Μπριγκέτες ξύλου, Ροκανίδια ξύλου - woodchips, δαδί, καυσόξυλα, μη ξύλινα πέλετες, ελαιοπυρήνας, πυρηνόξυλο, χημικά επεξεργασμένη βιομάζα, κ.τ.λ.), και ταξινομούνται σύμφωνα με το πρότυπο ΕΛΟΤ EN 14961, εξαιρουμένων των υλικών που είναι ενσωματωμένα σε γεωλογικούς σχηματισμούς και/ή μετατρέπονται με τα ορυκτά, αναγράφονται στην ελληνική γλώσσα, οι παρακάτω ενδείξεις:

A. Η εμπορεύσιμη μορφή σύμφωνα με το πρότυπο ΕΛΟΤ EN 14961 (Πέλετες ξύλου, Μπριγκέτες ξύλου, Ροκανίδια ξύλου - woodchips, δαδί, καυσόξυλα, μη ξύλινα πέλετες, ελαιοπυρήνας, πυρηνόξυλο, χημικά επεξεργασμένη βιομάζα, κ.τ.λ.)

B. Η προέλευση (σύμφωνα με την 1η στήλη του Παραρτήματος V).

Γ. Η πηγή τους (σύμφωνα με τη 2η και 3η στήλη του Παραρτήματος V).

Δ. Η κλάση κατά περίπτωση (A1/A2/B/B1/B2) όπως αυτή ορίζεται στα σχετικά πρότυπα της σειράς ΕΛΟΤ EN 14961.

Ε. Η ονομαστική ποσότητα περιεχομένου σε χιλιόγραμμα (kg).

Για τα προσυσκευασμένα καυσόξυλα, η ονομαστική ποσότητα περιεχομένου αναγράφεται κατ' όγκο (cm³, dm³) και η μέγιστη υγρασία δεν επιτρέπεται να ξεπερνά το 25%. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι απαιτήσεις της παραγράφου 1.

ΣΤ. Η μέγιστη υγρασία (%).

Για τα προσυσκευασμένα καυσόξυλα, η μέγιστη υγρασία δεν επιτρέπεται να ξεπερνά το 25%.

Z. Η εμπορική ονομασία.

H. Τα στοιχεία του «υπεύθυνου διάθεσης» του προϊόντος, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης ιζ του άρθρου 2 του ν. 4177/2013.

Θ. Ο τόπος παραγωγής.

2. Η πώληση καυσίμων στερεής βιομάζας (εκτός των καυσόξυλων) σε χύδην μορφή γίνεται κατά βάρος και η χρησιμοποιούμενη μονάδα μέτρησης είναι το χιλιόγραμμο (kg). Πέραν των γενικών απαιτήσεων για τη σήμανση/επισήμανση των πωλούμενων ειδών, αναγράφονται εμφανώς σε παρακείμενη πινακίδα στο χώρο πώλησης η εμπορεύσιμη μορφή, η προέλευση, η πηγή και η κλάση κάθε είδους σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1 του παρόντος.

3. Κατά τη διακίνηση των καυσίμων στερεής βιομάζας (εκτός των καυσόξυλων), στο ή στα συνοδευτικά παραστατικά αναγράφεται, πλέον των υπολοίπων στοιχείων που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις του Υπ. Οικονομικών, η εμπορεύσιμη μορφή, η προέλευση, η πηγή και η κλάση τους σύμφωνα με τα οριζόμενα από την παράγραφο 1.

4. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

A. Για παραβάσεις των παραγράφων 1 και 2 ήτοι:

α. Για μη ύπαρξη σήμανσης/επισήμανσης, χίλια ευρώ (1.000€) ανά είδος προϊόντος.

β. Για ελλιπή σήμανση/επισήμανση, πεντακόσια ευρώ (500€) ανά είδος προϊόντος.

γ. Για ανακριβή-παραπλανητική σήμανση/επισήμανση, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€) ανά είδος προϊόντος.

B. Για παραβάσεις της παραγράφου 3 επιβάλλονται οι κυρώσεις του άρθρου 80 της παρούσης.

Άρθρο 113

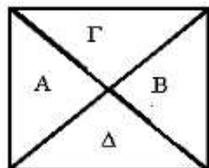
Τρόπος δειγματοληψίας στερεών καυσίμων

Ο τρόπος δειγματοληψίας στερεών καυσίμων (γαιανθράκων, κωκ, λιγνιτών, κ.τ.λ.) καθορίζεται ως εξής:

Από τον προς δειγματοπισμό σωρό των λιγνιτών και γενικά των στερεών καυσίμων λαμβάνεται με φτυάρι από τέσσερα ή πέντε τουλάχιστον σημεία (θέσεις) κατά το δυνατόν, συμμετρικά, ανά 20 έως 25 χιλιόγραμμα χωρίς καμιά διαλογή. Όλη η ποσότητα που λαμβάνεται μεταφέρεται σε μια επίπεδη καθαρή επιφάνεια κατά προτίμηση φύλλο λαμαρίνας.

Γίνεται θραύση όλων των μεγάλων τεμαχίων σε μέγεθος γροθιάς και με φτυάρι αναμιγνύονται τα τεμάχια

αυτά κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Αφού αναμιχθεί, η ποσότητα του δείγματος απλώνεται σε σχήμα τετραγώνου του αυτού πάχους. Στη συνέχεια χωρίζεται με φυτάρι χιαστί το τετράγωνο όπως φαίνεται στο παρακάτω σχήμα, απορρίπτονται οι τομείς Α και Β και κρατούνται οι τομείς Γ και Δ.

Γίνεται και νέα θραύση των τεμαχίων των τομέων Γ και Δ που κρατήθηκαν μέχρι το μέγεθος καρυδιού και επακολουθεί νέα ανάμειξη όπως και προηγουμένως. Έπειτα χωρίζεται και πάλι με φυτάρι χιαστί το τετράγωνο στους τομείς Α, Β, Γ, και Δ, απορρίπτονται οι τομείς Γ και Δ και κρατούνται οι τομείς Α και Β.

Επακολουθεί και νέα θραύση των τεμαχίων των τομέων που κρατήθηκαν μέχρι το μέγεθος του φουντουκιού ή και μικρότερο και επαναλαμβάνεται η ανάμειξη, το άπλωμα σε ισόπαχο στρώμα και ο διαχωρισμός του νέου τετραγώνου χιαστί με το φυτάρι σε τομείς Α, Β, Γ και Δ, απορρίπτονται οι τομείς Α και Β και κρατούνται οι τομείς Γ και Δ.

Τα τεμάχια των τομέων Γ και Δ που κρατήθηκαν τελικά, αφού ομογενοποιηθούν πλήρως, τίθενται σε δύο (2) λευκοσιδηρά δοχεία χωρητικότητας 5 έως 6 χιλιόγραμμων που κλείνονται στεγανά.

Τα δοχεία αυτά σφραγίζονται όπως όλα τα δείγματα και αποστέλλονται στο Γενικό Χημείο του Κράτους για ανάλυση.

ΕΝΟΤΗΤΑ 11.5

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΤΟΧΩΝ ΑΔΕΙΑΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ, ΥΓΡΑΕΡΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ, ΚΑΙ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΓΙΑ ΘΕΡΜΑΝΣΗ

Άρθρο 114

Γνωστοποίηση λιανικών τιμών πώλησης των υγρών καυσίμων, του υγραερίου κίνησης (AUTOGAS), του πετρελαίου για θέρμανση και του πεπιεσμένου φυσικού αερίου (CNG)

Οι κάτοχοι άδειας: α) λειτουργίας πρατηρίου υγρών καυσίμων, β) λειτουργίας πώλησης υγραερίου αποκλειστικά για κίνηση οχημάτων (AUTOGAS) μέσω αντλιών, γ) πωλητή πετρελαίου για θέρμανση (για κατ'οίκον παραδόσεις), δ) λειτουργίας πρατηρίου πεπιεσμένου φυσικού αερίου (CNG), υποχρεούνται να γνωστοποιούν στο δικτυακό τόπο www.fuelprices.gr της Δ/νσης Πολιτικής Καταναλωτή Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης:

1. Την τιμή λιανικής πώλησης ανά μονάδα μέτρησης για κάθε ένα από τα προϊόντα που διαθέτουν βάσει της άδειας τους.

Ειδικά για τις κατ'οίκον πωλήσεις του πετρελαίου για θέρμανση, οι κάτοχοι άδειας των περιπτώσεων (α) και

(γ), υποχρεούνται να γνωστοποιούν χωριστά τις τιμές λιανικής πώλησης:

- Για παραδόσεις μέχρι τα 499 λίτρα.
- Για παραδόσεις από 500 μέχρι τα 999 λίτρα.
- Για παραδόσεις από 1.000 λίτρα και άνω.

2. Κάθε αλλαγή των τιμών λιανικής πώλησης των προϊόντων που διαθέτουν, ταυτόχρονα με την ισχύ τους. Οι τιμές στο Παρατηρητήριο Καυσίμων θα αναρτώνται για διάστημα 30 ημερών από την τελευταία γνωστοποίηση. Μετά το πέρας των 30 ημερών, για να εμφανίζονται οι τιμές των υπόχρεων, πρέπει αυτοί να υποβάλουν εκ νέου τις ίδιες ή διαφορετικές τιμές στο Παρατηρητήριο.

3. Ειδικότερα και όσον αφορά την γνωστοποίηση των τιμών των τιμών κατά τα ως άνω οριζόμενα.

Α. Μέσω διαδικτύου

Ο υπόχρεος συνδέεται μέσω του διαδικτύου με τον δικτυακό τόπο www.fuelprices.gr της Δ/νσης Πολιτικής Καταναλωτή της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

α. Ο υπόχρεος χωρίς κωδικό πρόσβασης, υποβάλλει αίτημα «δημιουργίας κωδικού πρόσβασης», επιλέγοντας τη φράση «αίτημα δημιουργίας νέου κωδικού», στο παράθυρο που ανοίγεται και συμπληρώνει όλα τα πεδία της σχετικής φόρμας και συγκεκριμένα το ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ του ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ (φορέα), ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ, ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΑΣ, ΑΦΜ, E-mail, ΚΙΝΗΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ - FAX, ΕΤΑΙΡΕΙΑ και κατόπιν επιλέγει «καταχώρηση αιτήματος».

Το αίτημα καταχωρείται στο σύστημα και εντός δύο εργάσιμων ημερών γνωστοποιείται προσωρινός κωδικός πρόσβασης, στο e-mail που έχει δηλώσει ο υπόχρεος στη φόρμα. Ο υπόχρεος υποβάλει φωτοαντίγραφο της άδειας, στο οποίο σημειώνεται και ο χορηγηθείς προσωρινός κωδικός πρόσβασης, στη Δ/ση Πολιτικής Καταναλωτή με fax στο 210-3815317 ή με συστημένη επιστολή στο τηρούμενο πρωτόκολλο της υπηρεσίας με τις ενδείξεις «ΠΡΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ, της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, ταχ. δ/ση ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΑΝΙΓΓΟΣ, ΤΚ 101 81 ΑΘΗΝΑ».

Ο κωδικός πρόσβασης οριστικοποιείται εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών, μετά την ταυτοποίηση των στοιχείων του αιτήματος με τα αντίστοιχα στοιχεία της άδειας λειτουργίας.

β. Ο υπόχρεος, με κωδικό πρόσβασης, συμπληρώνει τον προσωπικό του κωδικό, που ήδη του έχει χορηγηθεί στο αντίστοιχο πεδίο, ώστε να έχει πρόσβαση στην προσωπική του σελίδα.

Με βάση τις οδηγίες που εμφανίζονται στην επιλογή «ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ ΤΙΜΩΝ» ο χρήστης:

- Ελέγχει την ορθότητα των προσωπικών του στοιχείων και διορθώνει τυχόν λάθη.
- Καταχωρεί τις τιμές, για κάθε προϊόν.
- Ελέγχει την ορθή καταχώρηση των τιμών.

Β. Μέσω των Υπηρεσιών της κατά τόπο Περιφέρειας
Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η σύνδεση με τον δικτυακό τόπο www.fuelprices.gr της Δ/νσης Πολιτικής Καταναλωτή η γνωστοποίηση για τα προϊόντα που διαθέτουν οι υπόχρεοι βάσει της άδειας τους, είναι δυνατή μέσω της οικείας Περιφέρειας.

Ο υπόχρεος προσκομίζει υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 στην αρμόδια σε θέματα Εμπορίου Υπηρεσία της οικείας Περιφέρειας, στην οποία δηλώνει «ότι δεν έχει δυνατότητα σύνδεσης με τον δικτυακό τόπο www.fuelprices.gr της Δ/σης Πολιτικής Καταναλωτή και ότι εξουσιοδοτεί για λογαριασμό του, στο πλαίσιο των υποχρεώσεων του, τον ορισθέντα ειδικά για αυτό το σκοπό υπάλληλο της ή υπαλλήλους της, να προβαίνει/νουν σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες γνωστοποίησης, για τα προϊόντα που διαθέτουν βάσει της αδείας τους, στον δικτυακό τόπο www.fuelprices.gr και ότι δεσμεύεται κάθε φορά, να ενημερώνει αμελλητί την αρμόδια σε θέματα Εμπορίου Υπηρεσία για τις μεταβολές αυτών, ταυτόχρονα με την ισχύ τους».

Οι αρμόδιοι υπάλληλοι, που λαμβάνουν γνώση, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, σε εφαρμογή των ρυθμίσεων του παρόντος άρθρου, στοιχείων ή πληροφοριών των κατόχων άδειας λειτουργίας πρατηρίου υγρών καυσίμων, λειτουργίας πρατηρίου πώλησης υγραερίου αποκλειστικά για κίνηση οχημάτων (AUTOGAS) μέσω αντλιών, και πωλητή πετρελαίου για θέρμανση και λειτουργίας πρατηρίου πώλησης φυσικού αερίου (CNG), υποχρεούνται στην τήρηση του απορρήτου αυτών, έναντι παντός τρίτου, ακόμη και μετά την αποχώρησή τους από την Υπηρεσία.

Εξαίρεση αποτελούν τα στοιχεία της Επωνυμίας, της περιοχής (Πόλη Διεύθυνση, οδός, αριθμός), του εμπορικού σήματος κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 94 και των τιμών λιανικής πώλησης κάθε είδους καυσίμου.

4. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για μη καταχώρηση των στοιχείων της επιχείρησης (Επωνυμία, Δ/ση κ.τ.λ.) από τους υπόχρεους, βάσει των προβλεπομένων από τις παραγράφους 1 και 3, τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000€).

Β. Για μη γνωστοποίηση λιανικών τιμών πώλησης, καθώς και για μη καταχώρηση οποιασδήποτε αλλαγής βάσει των προβλεπομένων από τις παραγράφους 1, 2 και 3, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€) ανά είδος πωλούμενου καυσίμου.

Γ. Για αποστολή ανακριβών τιμών, χίλια ευρώ (1.000€) ανά είδος πωλούμενου καυσίμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12
ΔΙΑΘΕΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΕ ΑΝΩΤΑΤΕΣ
ΠΡΟΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΤΙΜΕΣ

Άρθρο 115
Καθορισμός ανώτατων τιμών σε συγκεκριμένα
σημεία πώλησης

1. Για λόγους δημοσίου συμφέροντος καθορίζονται ανώτατες τιμές πώλησης για τα συγκεκριμένα προϊόντα, τα οποία αναφέρονται στον Πίνακα 1, καθώς και τα συγκεκριμένα σημεία πώλησης των προϊόντων αυτών (κυλικεία, αναψυκτήρια, μπαρ, καφέ μπαρ, εστιατόρια και άλλα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, αυτόματους πωλητές κ.λπ.) που δραστηριοποιούνται/ή βρίσκονται εντός των συγκεκριμένων χώρων - σημείων, που κατατάσσονται στον Πίνακα 2, δεδομένου ότι, στα σημεία αυτά, εξ αντικειμένου δεν είναι εφικτό να λειτουργήσει ο ανταγωνισμός:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1:
Είδη στα οποία αναφέρεται η παράγραφος 1

- 1) Εμφιαλωμένο νερό σε συσκευασία των 500 ml (0,5 L) εντός ή εκτός ψυγείου.
- 2) Εμφιαλωμένο νερό σε συσκευασία των 750 ml (0,75L) εντός ή εκτός ψυγείου.
- 3) Τοστ με ζαμπόν και τυρί ή σάντουιτς με ζαμπόν και τυρί, ψημένο ή άψητο.
- 4) Τοστ με τυρί ή σάντουιτς με τυρί, ψημένο ή άψητο.
- 5) Καφές ρόφημα ελληνικός μονός.
- 6) Καφές ρόφημα φίλτρου (γαλλικός κ.λπ.) μονός.
- 7) Καφές ρόφημα εσπρέσο μονός ζεστός ή κρύος (φρέντο).
- 8) Καφές ρόφημα στιγμιαίος ζεστός ή κρύος (τύπου φραπέ κ.λπ.) μονός.
- 9) Τσάι ρόφημα (ζεστό ή κρύο).

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Χώροι - σημεία στα οποία αναφέρεται η παράγραφος 1

- α. Εντός αερολιμένων της χώρας.
- β. Εντός αθλητικών χώρων (στάδια, γήπεδα κ.λπ.), έστω και αν οι χώροι αυτοί παραχωρούνται και για άλλες εκδηλώσεις, πέραν των διεξαγόμενων αθλητικών οργανώσεων.
- γ. Εντός αρχαιολογικών χώρων, ανεξαρτήτως αν στους χώρους αυτούς λειτουργεί ή όχι μουσείο αρχαιοτήτων. Χώροι εντός των οποίων λειτουργεί μουσείο.
- δ. Εντός των επιβατικών πλοίων πάσης φύσεως (οχηματαγωγών ή μη), που εκτελούν αποκλειστικά και μόνο πλόες εσωτερικών γραμμών (όχι των κρουαζιερόπλοίων).
- ε. Εντός των επιβατικών αμαξοστοιχιών του Ο.Σ.Ε. και εντός των σιδηροδρομικών σταθμών του Ο.Σ.Ε.
- στ. Εντός κινηματογράφων και θεάτρων, καθώς και σε οργανωμένες παραλίες με εισιτήριο εισόδου (πλαζ).
- ζ. Εντός δικαστηρίων, νοσοκομείων, κλινικών και ευαγών ιδρυμάτων.
- η. Εντός σταθμών υπεραστικών λεωφορείων.
- θ. Χώροι δικαιοδοσίας Ιδρυμάτων Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης, Τεχνικών Σχολών και λοιπών Σχολών, μη κατονομαζομένων.

2. Προκειμένου για τα είδη, που αναφέρονται στον ΠΙΝΑΚΑ 1 της παραγράφου 1, καθορίζουμε κατωτέρω τις ανώτατες τιμές πώλησης αυτών, όταν προσφέρονται ή παρέχονται από επιχειρήσεις (κυλικεία, αναψυκτήρια, μπαρ, εστιατόρια και άλλα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, αυτόματους πωλητές κ.λπ.), που δραστηριοποιούνται εντός των χώρων - σημείων, που αναφέρονται στον ΠΙΝΑΚΑ 2 της παραγράφου 1:

ΕΙΔΗ	ΑΝΩΤΑΤΕΣ ΤΙΜΕΣ ΣΕ ΕΥΡΩ ΜΕ Φ.Π.Α.
1) Εμφιαλωμένο νερό σε συσκευασία των 500 ml (0,5 L), εγχώριο ή μη, εντός ή εκτός ψυγείου κατά προτίμηση του καταναλωτή.	0,50

2) Εμφιαλωμένο νερό σε συσκευασία των 750 ml (0,75L), εγχώριο ή μη, εντός ή εκτός ψυγείου κατά προτίμηση του καταναλωτή.	0,75
3) Τοστ με ζαμπόν και τυρί ή σάντουιτς με ζαμπόν και τυρί, ψημένο ή άψητο, κατά προτίμηση του καταναλωτή.	1,45
4) Τοστ με τυρί ή σάντουιτς με τυρί, ψημένο ή άψητο κατά προτίμηση του καταναλωτή.	1,25
5) Καφές ρόφημα ελληνικός μονός.	1,20
6) Καφές ρόφημα φίλτρου (γαλλικός, κ.λπ.) μονός κατά τη συνήθη εμπορική πρακτική.	1,30
7) Καφές ρόφημα εσπρέσο ζεστός ή κρύος (φρέντο), μονός κατά τη συνήθη εμπορική πρακτική.	1,45
8) Καφές ρόφημα στιγμιαίος ζεστός ή κρύος (τύπου φραπέ κ.λπ.) μονός κατά τη συνήθη εμπορική πρακτική.	1,30
9) Τσάι ρόφημα (ζεστό ή κρύο)	1,30

Για τον καθορισμό των πιο πάνω ανωτάτων τιμών πώλησης ελήφθησαν υπόψη από την Υπηρεσία, μετά από έρευνα, τα κόστη κτήσης των εν λόγω ειδών, τα λειτουργικά έξοδα των επιχειρήσεων καθώς και η επίτευξη ενός ικανοποιητικού καθαρού κέρδους από τις επιχειρήσεις αυτές.

3. Επί των ρυθμίσεων των ανωτέρω παραγράφων 1 και 2, θεσπίζονται επιπρόσθετα και τα ακόλουθα:

Α. Οι ανώτατες τιμές διάθεσης αφορούν όρθιους πελάτες και όχι καθήμενους προς τους οποίους παρέχονται υπηρεσίες (παραγγελίες για σερβίρισμα από σερβιτόρους).

Β. Προκειμένου για τα επιβατικά πλοία πάσης φύσεως (οχηματαγωγά ή μη), που εκτελούν αποκλειστικά και μόνο πλόες εσωτερικών γραμμών, στα οποία, κατά τις διατάξεις των π.δ. 101/1995 και 381/1996 διατίθενται δύο κατηγορίες θέσεων επιβατών ήτοι «Διακεκριμένη» και «Οικονομική», οι διατάξεις της ως άνω παραγράφου 1, εφαρμόζονται και για τις δύο αυτές θέσεις.

Γ. Καθ' όλη την διάρκεια λειτουργίας των επιχειρήσεων της παραγράφου 1 και ειδικότερα καθ' όλη την διάρκεια του 24ώρου στα επιβατικά πλοία και αεροδρόμια, είναι υποχρεωτική:

α. Η ύπαρξη τιμοκαταλόγου σε εμφανές σημείο του καταστήματος και άμεσα ορατό από τους πελάτες.

β. Η κατοχή και διάθεση στον καταναλωτή εμφιαλωμένων νερών σε συσκευασία των 500 ml .

γ. Η παρασκευή, κατοχή και διάθεση για τον καταναλωτή των τοστ με ζαμπόν και τυρί, τοστ με τυρί, σάντουιτς με ζαμπόν και τυρί, σάντουιτς με τυρί ψημένων ή άψητων, κατά την προτίμηση του καταναλωτή. Η υποχρέωση αυτή συνδέεται ευθέως με την επιλογή των υπόχρεων για παρασκευή, κατοχή και διάθεση ενός εκ των δύο ειδών (τοστ με ζαμπόν και τυρί ή σάντουιτς με ζαμπόν και τυρί ή και των δύο ειδών καθώς και παρασκευή,

κατοχή και διάθεση ενός εκ των δύο ειδών (τοστ με τυρί ή σάντουιτς με τυρί) ή και των δύο αυτών ειδών.

δ. Η παρασκευή κατοχή και διάθεση για τον καταναλωτή των ροφημάτων που αναφέρονται στον Πίνακα 1 ως άνω. Για τον καφέ «εσπρέσο» η υποχρέωση αυτή ισχύει, εφόσον οι υπόχρεοι διαθέτουν το σχετικό με την παρασκευή του εν λόγω καφέ μηχάνημα.

ε. Η αναγραφή στους τιμοκαταλόγους τους, πέραν των υπόλοιπων ειδών που διαθέτουν και των ειδών της παραγράφου 1 με τις αντίστοιχες τιμές διάθεσής τους σε ειδικό πλαίσιο, στο οποίο αναγράφονται με κεφαλαία και ευανάγνωστα γράμματα στην ελληνική και αγγλική γλώσσα τα εξής:

- «ΓΙΑ ΟΡΘΙΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΕΜΦΙΑΛΩΜΕΝΑ ΝΕΡΑ, ΣΑΝΤΟΥΙΤΣ, ΤΟΣΤ, ΚΑΦΕΔΕΣ ΚΑΙ ΤΣΑΙ ΣΕ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΕΣ ΤΙΜΕΣ» - "FOR CUSTOMERS THAT ARE NOT SEATED, BOTTLED WATER, SANDWICHES, TOASTS, COFFEE AND TEA ARE AVAILABLE AT REGULATED PRICES".

- Τα είδη της παραγράφου 1 με τις αντίστοιχες τιμές διάθεσής τους.

4. Ειδικά για τα σημεία πώλησης (κυλικεία, αναψυκτήρια, καντίνες κ.λπ.) που δραστηριοποιούνται εντός των δημοσίων και ιδιωτικών σχολείων (δημοτικών, γυμνασίων, λυκείων, ημερήσιων και νυχτερινών), τα είδη που αναφέρονται στον Πίνακα 3 διατίθενται σε ανώτατες προκαθορισμένες τιμές ως ακολούθως:

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: Είδη στα οποία αναφέρεται η παράγραφος 4	
α. Σάντουιτς ή τοστ από ψωμί ολικής άλεσης ή λευκό, με τυρί (με προσθήκη ή μη λαχανικών, τομάτας, ελαιολάδου και άλλων).	
β. Σάντουιτς ή τοστ από ψωμί ολικής άλεσης ή λευκό, με τυρί και γαλοπούλα (με προσθήκη ή μη λαχανικών, τομάτας, ελαιολάδου και άλλων).	
γ. Απλό αρτοσκευάσμα (σουσαμένιο κουλούρι) σε ατομική συσκευασία τουλάχιστον 40 γραμμαρίων	
δ. Τυρόπιτα - σπανακόπιτα με τυρί φέτα ή κασέρι βάρους 120 γραμμαρίων ανά τεμάχιο.	
ε. Εμφιαλωμένο νερό των 500 ml.	
στ. Φυσιικοί χυμοί φρούτων με 100% χυμό (χωρίς πρόσθετη ζάχαρη) σε ατομική συσκευασία 250 ml.	

Για τα είδη του Πίνακα 3 καθορίζουμε τις ανώτατες τιμές πώλησης, όταν αυτά διατίθενται από τις επιχειρήσεις (κυλικεία, αναψυκτήρια, καντίνες, αυτόματους πωλητές κ.λπ.) που δραστηριοποιούνται εντός των δημοσίων και ιδιωτικών σχολείων (δημοτικών, γυμνασίων, λυκείων, ημερήσιων και νυχτερινών) ως εξής:

ΕΙΔΗ	ΑΝΩΤΑΤΕΣ ΤΙΜΕΣ ΣΕ ΕΥΡΩ ΜΕ Φ.Π.Α.
α. Σάντουιτς ή τοστ από ψωμί ολικής άλεσης ή λευκό, με τυρί (με προσθήκη ή μη λαχανικών, τομάτας, ελαιολάδου και άλλων)	1,10
β. Σάντουιτς ή τοστ από ψωμί ολικής άλεσης ή λευκό με τυρί και γαλοπούλα (με προσθήκη ή μη λαχανικών, τομάτας ελαιολάδου και άλλων)	1,35

γ. Απλό αρτοσκεύασμα (σουσαμένιο κουλούρι) σε ατομική συσκευασία 40 γραμμαρίων τουλάχιστον.	0,40
δ. Τυρόπιτα—σπανακόπιτα με τυρί φέτα ή κασέρι βάρους 120 γραμμαρίων	1,10
ε. Εμφιαλωμένο νερό των 500 ml, εγχώριο ή μη, εντός ή εκτός ψυγείου	0,35
στ. Φυσικοί χυμοί φρούτων με 100% χυμό (χωρίς πρόσθετη ζάχαρη) σε ατομική συσκευασία 250 ml	0,95

5. Επί των ρυθμίσεων της παραγράφου 4, θεσπίζονται επιπρόσθετα και τα ακόλουθα:

Α. Απαγορεύεται η διάθεση στους μαθητές των δημοσίων και ιδιωτικών σχολείων ροφημάτων καφέδων. Τα είδη αυτά προορίζονται μόνο για το διδακτικό και λοιπό προσωπικό του σχολείου.

Β. Στους χώρους όπου διατίθενται τα είδη του Πίνακα 3 τοποθετείται υποχρεωτικά τιμοκατάλογος, ορατός από τους μαθητές και το προσωπικό του σχολείου, στον οποίο με κεφαλαία και ευανάγνωστα γράμματα αναγράφονται τουλάχιστον στην ελληνική γλώσσα τα εξής:

- «ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΑΝΤΟΥΙΤΣ, ΤΟΣΤ ΑΠΛΟ ΑΡΤΟΣΚΕΥΑΣΜΑ (ΣΗΣΑΜΕΝΙΟ ΚΟΥΛΟΥΡΙ), ΤΥΡΟΠΙΤΑ, ΣΠΑΝΑΚΟΠΙΤΑ, ΕΜΦΙΑΛΩΜΕΝΟ ΝΕΡΟ, ΦΥΣΙΚΟΙ ΧΥΜΟΙ, ΣΕ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΕΣ ΤΙΜΕΣ»

- Τα είδη του Πίνακα 3 με τις αντίστοιχες τιμές διάθεσής τους.

Γ. Η παρασκευή, κατοχή και διάθεση των ειδών του Πίνακα 3 είναι υποχρεωτική όλες τις ώρες λειτουργίας των πωλητών, που δραστηριοποιούνται εντός των χώρων δημοσίων και ιδιωτικών σχολείων.

Η εν λόγω υποχρέωση δεν αναιρεί το δικαίωμα στον υπόχρεο να επιλέξει ανάμεσα στα είδη «τοστ με τυρί - σάντουιτς με τυρί» την διάθεση ενός εξ αυτών ή και των δύο και ανάμεσα στα είδη «τοστ με τυρί και γαλοπούλα - σάντουιτς με τυρί και γαλοπούλα» την διάθεση ενός εξ αυτών ή και των δύο.

Δ. Για την προστασία της σωματικής ακεραιότητας των μαθητών των δημοσίων και ιδιωτικών σχολείων, επιτρέπεται η κατοχή και διάθεση εμφιαλωμένων νερών μόνο σε πλαστικές φιάλες και φυσικών χυμών σε πλαστική ή χάρτινη συσκευασία.

Ε. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι υγειονομικές διατάξεις περί κανόνων υγιεινής σχολικών κυλικείων, καντινών και χώρων εστίασης εντός των σχολείων και καθορισμός των προϊόντων που διατίθενται από αυτά εντός δημοσίων και ιδιωτικών σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, όπως κάθε φορά ισχύουν.

6. Οι παραβάτες τιμωρούνται με διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

Α. Για έλλειψη τιμοκαταλόγου, χίλια ευρώ (1.000€).

Β. Για υπέρβαση τιμής, χίλια ευρώ (1.000€) ανά είδος.

Γ. Για έλλειψη είδους, χίλια ευρώ (1.000€) ανά είδος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Άρθρο 116

Υποχρεώσεις των Ελεγκτικών Υπηρεσιών

του άρθρου 17 του ν. 4177/2013, όπως ισχύει

1. Οι αρμόδιες υπηρεσίες συγκροτούν κλιμάκια ελέγχου αποτελούμενα τουλάχιστον από δύο υπαλλήλους.

2. Τα κλιμάκια ελέγχου είναι εφοδιασμένα με τα ακόλουθα έντυπα:

Α. «ΕΝΤΟΛΗ ΕΛΕΓΧΟΥ»

Β. «ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ»

Γ. «ΕΚΘΕΣΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ»

Δ. «ΕΚΘΕΣΗ ΑΠΟΔΕΣΜΕΥΣΗΣ»

Ε. «ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ (ΤΑΞΙΜΕΤΡΑ)»

τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας και περιλαμβάνονται στο Παράρτημα IV.3. Τα παραπάνω έντυπα έχουν συνεχόμενη αρίθμηση με ευθύνη της αρμόδιας ελεγκτικής υπηρεσίας.

Άρθρο 117

Υποχρεώσεις ελεγκτών – ελεγχόμενων

1. Οι εντεταλμένοι υπάλληλοι του άρθρου 116 έχοντας καθήκοντα ειδικού ανακριτικού υπαλλήλου σύμφωνα με τον Κ.Π.Δ. και φορολογικού ελεγκτή, υποχρεούνται να επιδεικνύουν στον ελεγχόμενο την «ΕΝΤΟΛΗ ΕΛΕΓΧΟΥ», η οποία φέρει ιδίως τη σφραγίδα της Υπηρεσίας, τον αριθμό πρωτοκόλλου με ημερομηνία έκδοσης, τα ονοματεπώνυμα των ελεγκτών και την υπογραφή του προϊσταμένου της Υπηρεσίας.

Σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης συντάσσουν και συμπληρώνουν εις διπλούν κατά περίπτωση τα πεδία των εντύπων της παραγράφου 2 (Β, Γ, Δ) του άρθρου 116.

2. Με την ολοκλήρωση του ελέγχου, το κατά περίπτωση έντυπο της ανωτέρω παραγράφου 2 (Β, Γ, Δ), υπογράφεται από τους υπαλλήλους ελεγκτές και τον ελεγχόμενο ή τον υπεύθυνο της ελεγχόμενης επιχείρησης.

Σε κάθε περίπτωση ο ελεγχόμενος ή ο υπεύθυνος της ελεγχόμενης επιχείρησης δικαιούται να καταθέσει τις απόψεις του στο προβλεπόμενο κατά περίπτωση πεδίο με τίτλο «ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΥ».

Σε περίπτωση άρνησης υπογραφής, οι υπάλληλοι ελεγκτές συμπληρώνουν το πεδίο με την ένδειξη «ΑΡΝΗΣΗ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ», υπογράφουν για την επιβεβαίωση της άρνησης και σημειώνουν τυχόν προφορικές απόψεις του ελεγχόμενου ή του υπευθύνου της επιχείρησης. Εφόσον ο ελεγχόμενος αρνείται να δώσει εξηγήσεις, τούτο σημειώνεται στο πεδίο «ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΥ».

3. Το κατά περίπτωση έντυπο κατά τον έλεγχο, συντάσσεται με ευδιάκριτους και ευανάγνωστους χαρακτήρες από τους εντεταλμένους υπαλλήλους, κατά τρόπον ώστε, όλα τα πεδία να είναι ορθά συμπληρωμένα και να τεκμηριώνεται η παράβαση. Ακυρώσεις – διαγραφές – διορθώσεις και συμπληρώσεις δεν επιτρέπονται. Το φύλλο της Έκθεσης Ελέγχου με την ένδειξη «ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ» υποβάλλεται από τα ελεγκτικά όργανα εντός της προβλεπόμενης στο άρθρο 24 του ν. 4177/2013, προθεσμίας. Το δε φύλλο με την ένδειξη «ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟ» παραδίδεται στον ελεγχόμενο με την ολοκλήρωση του ελέγχου.

4. Όταν είναι αναγκαίο για την άσκηση των αρμοδιοτήτων εποπτείας και ελέγχου της παρούσας, η αρμόδια υπηρεσία μπορεί να ζητά με έγγραφο της πληροφορίες από επιχειρήσεις, ενώσεις επιχειρήσεων, ή άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Στο έγγραφο αναφέρονται οι διατάξεις του νόμου, οι οποίες θεμελιώνουν το αίτημα, η προθεσμία που τάσσεται για την παροχή των πληροφοριών, καθώς και οι κυρώσεις, οι οποίες προβλέπονται σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς την υποχρέωση παροχής πληροφοριών. Εκείνοι στους οποίους απευθύνεται το έγγραφο, υποχρεούνται σε άμεση, πλήρη και ακριβή παροχή των πληροφοριών που ζητούνται. Όταν οι πληροφορίες ζητούνται από επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων, υποχρεούνται σε παροχή πληροφοριών οι νόμιμοι εκπρόσωποι της επιχείρησης ή οι αρμόδιοι υπάλληλοι αυτών.

5. Κατά τη διενέργεια του ελέγχου ως ανωτέρω ή γενικότερης διαδικασίας ελέγχου σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ο ελεγχόμενος οφείλει να συνεργάζεται και μην παρεμποδίζει ή παρακωλύει τον έλεγχο. Επίσης ο ελεγχόμενος υποχρεούται:

A. Να παραδώσει κάθε απαραίτητο στοιχείο για τη διεξαγωγή και ολοκλήρωση του ελέγχου, όπως παραστατικά αγοραπωλησίας, πιστοποιητικά ή άλλα έγγραφα.

B. Να μην παραποιεί ή να αποκρύπτει ή να παραθέτει ψευδή στοιχεία.

Γ. Να μην προβαίνει σε βίαιες ενέργειες εναντίον των ελεγκτών.

6. Επί διενεργούμενων ελέγχων σε οχήματα μεταφοράς αγαθών που κινούνται στο εθνικό ή επαρχιακό δίκτυο, οι αρμόδιοι υπάλληλοι λαμβάνουν όλα τα προσήκοντα μέτρα ασφαλείας, τηρούν τις διατάξεις του Κ.Ο.Κ. περί ακινητοποίησης διερχομένων οχημάτων, φέρουν δε γιλέκο έντονου χρώματος (φωσφορίζον) με τα διακριτικά της υπηρεσίας ή του φορέα στον οποίο ανήκουν. Οι οδηγοί των οχημάτων υποχρεούνται να ακινητοποιούν το όχημά τους στο πρόσταγμα του ελεγκτικού κλιμακίου και να τηρούν τα προβλεπόμενα από την παρ. 6 κατά τη διαδικασία του ελέγχου.

7. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

A. Για παράβαση της παραγράφου 4, δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€).

B. Για παραβάσεις της παραγράφου 5, πέντε χιλιάδες ευρώ (5.000€).

Άρθρο 118

Διοικητική και δικαστική προστασία

Σύμφωνα με το άρθρο 26 του ν. 4177/2013 (Α' 173), όπως ισχύει,

1. Η απόφαση επιβολής διοικητικού προστίμου του παρόντος νόμου υπόκειται σε ενδικοφανή προσφυγή μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.

2. Η ενδικοφανής προσφυγή ασκείται ενώπιον του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, εφόσον οι διοικητικές κυρώσεις έχουν εκδοθεί από την κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου, και ενώπιον του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στην περιφέρεια του οποίου διαπιστώθηκε η παράβαση, σε όλες τις άλλες περιπτώσεις. Η

απόφαση επί της προσφυγής εκδίδεται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κατάθεση της προσφυγής.

3. Η απόφαση επί της ενδικοφανούς προσφυγής υπόκειται σε προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου του τόπου όπου εδρεύει το όργανο που εξέδωσε την απόφαση επιβολής προστίμου, μέσα στην προθεσμία της παραγράφου 1 του άρθρου 66 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Η εμπρόθεσμη άσκηση της προσφυγής και η τυχόν υποβολή αίτησης αναστολής δεν αναστέλλουν την είσπραξη του είκοσι τοις εκατό (20%) του προστίμου. Μετά την έκδοση απόφασης από το Διοικητικό Πρωτοδικείο το ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) που εισπράχθηκε συμψηφίζεται ή επιστρέφεται ολικά ή μερικά στον δικαιούμενο, ανάλογα με την περίπτωση.

4. Το ύψος του επιβληθέντος διοικητικού προστίμου μειώνεται στο ήμισυ εάν ο υπόχρεος εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτόν της σχετικής πράξης και σε κάθε περίπτωση πριν την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής της παραγράφου 1, προβεί σε καταβολή του προστίμου. Η καταβολή αυτή συνεπάγεται την αυτοδίκαιη παραίτηση του υπόχρεου από κάθε δικαίωμα προσβολής ή αμφισβήτησης της πράξης επιβολής προστίμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΗΜΑ

Άρθρο 119

Ελληνικό Σήμα Προϊόντων και Υπηρεσιών

1. Δεν επιτρέπεται η χρήση του Σήματος Ελληνικών Προϊόντων και Υπηρεσιών –«Ελληνικό Σήμα», όπως αυτό ορίζεται στα άρθρα 184 και επόμενα του ν. 4072/2012 (ΦΕΚ 86/Α/2012) κατά τη διάθεση στη κατανάλωση, πώληση και διαφήμιση κάθε είδους προϊόντος ή υπηρεσίας, εφόσον σε αυτό δεν έχει παραχωρηθεί το δικαίωμα χρήσης του «Ελληνικού Σήματος» σύμφωνα με τις διατάξεις του ως άνω νόμου όπως ισχύει.

2. Οι επιχειρήσεις σε όλα τα στάδια εμπορίας και διακίνησης που είναι υπεύθυνες για τη χρήση του Ελληνικού Σήματος ως ανωτέρω, πρέπει να κατέχουν σύμφωνα με τον ως άνω νόμο, βεβαίωση καταχώρισης στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Ελληνικών Προϊόντων – Υπηρεσιών, η οποία πιστοποιεί το δικαίωμα χρήσης του Σήματος για συγκεκριμένο προϊόν ή υπηρεσία.

3. Στους παραβάτες των ως άνω υποχρεώσεων επιβάλλεται πέραν άλλων κυρώσεων που τυχόν προβλέπονται στο ν. 4072/2012, όπως ισχύει, διοικητικό πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000€) ανά κωδικό προϊόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15

ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 120

Τελικές και μεταβατικές διατάξεις

2. Από την έναρξη ισχύος της παρούσας καταργείται η απόφαση Α2-718/2014 (ΦΕΚ 2090/Β/2014), όπως ισχύει.

3. Η παρούσα απόφαση ισχύει είκοσι ημέρες μετά τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

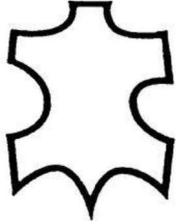
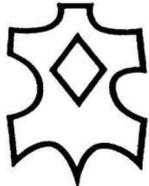
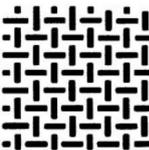
1. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ ΤΩΝ ΥΠΟΔΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΜΜΑΤΑ Ή ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

	Εικονόγραμμα	Γραπτή ένδειξη
<p>α) Επάνω μέρος Είναι η εξωτερική πλευρά του δομικού στοιχείου το οποίο στερεώνεται στο εξωτερικό πέλμα.</p>		ΕΠΑΝΩ ΜΕΡΟΣ
<p>β) Φόδρες Είναι η εσωτερική επένδυση του επάνω μέρους και της εσωτερικής σόλας η οποία αποτελεί το εσωτερικό μέρος του υποδήματος.</p>		ΦΟΔΡΕΣ
<p>γ) Σόλα Είναι το κάτω τμήμα του υποδήματος το οποίο υπόκειται σε εκ τριβής φθορά και το οποίο στερεώνεται στο επάνω μέρος του υποδήματος.</p>		ΣΟΛΑ

2. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΜΜΑΤΑ Ή ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

Τα εικονογράμματα των υλικών πρέπει να υπάρχουν στην ετικέτα δίπλα στα εικονογράμματα που αφορούν τα τρία μέρη του υποδήματος που αναφέρονται το άρθρο 63 και στο μέρος 1 του παρόντος παραρτήματος.

	Εικονόγραμμα	Γραπτή ένδειξη
<p>α) Δέρμα: Γενικός όρος για τα δέρματα και τις δορές ζώων που έχουν διατηρήσει σχετικά ανέπαφη την αρχική ινώδη δομή τους και έχουν δεψασθεί για να καταστούν άσηπτα. Οι τρίχες ή το μαλλί μπορεί να έχουν ή να μην έχουν απομακρυνθεί. Το έτοιμο δέρμα μπορεί να προέρχεται από δέρμα ή δορά που έχει σχισθεί σε στρώματα ή τεμαχιστεί είτε πριν είτε μετά τη δέψη. Αν όμως μία δεψασμένη δορά ή δέρμα έχει</p>		ΔΕΡΜΑ

<p>αποσυντεθεί μηχανικά ή/και χημικά σε ιώδη σωματίδια, μικρά τεμάχια ή σκόνη και στη συνέχεια ανασυσταθεί με ή χωρίς τη βοήθεια συνδετικού μέσου, ώστε να λάβει τη μορφή φύλλων ή άλλο σχήμα, τα εν λόγω φύλλα ή σχήματα δεν επιτρέπεται να ονομάζονται «δέρμα». Αν το δέρμα φέρει επιφανειακή επίστρωση, ανεξάρτητα από τον τρόπο επικάλυψης ή επικόλλησης, το πάχος τους δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 0,15 mm. Ο παρών ορισμός καλύπτει όλα τα δέρματα με την επιφύλαξη άλλων νομικών υποχρεώσεων που απορρέουν π.χ. από τη σύμβαση της Ουάσιγκτον.</p> <p>Η ένδειξη «δέρμα μη αποψιλωμένο» περιλαμβάνεται μεταξύ των προαιρετικών συμπληρωματικών πληροφοριών υπό μορφή κειμένου, όταν πρόκειται για δέρμα που διατηρεί τον υποδόριο ιστό, ως έχει μετά την αφαίρεση της επιδερμίδας και χωρίς να έχει αφαιρεθεί καμία μεμβράνη με λείανση, αποψίλωση ή σχίσιμο.</p>		
<p>β) Επικαλυμμένο δέρμα Προϊόν στο οποίο η επιφανειακή επίστρωση ή επικόλληση του δέρματος είναι παχύτερη των 0,15 mm χωρίς ωστόσο να υπερβαίνει το ένα τρίτο του συνολικού πάχους του προϊόντος.</p>		<p>ΕΠΙΚΑΛΥΜΜΕΝΟ ΔΕΡΜΑ</p>
<p>γ) Φυσικά και συνθετικά υφάσματα, υφασμένα ή μη Ως «υφάσματα» νοούνται όλα τα προϊόντα που εμπίπτουν στην οδηγία 71/307/ΕΟΚ, λαμβανομένων υπόψη και όλων των τροποποιήσεών της.</p>		<p>ΥΦΑΣΜΑ</p>

(ΥΑ εναρμόνισης Φ1-6125/85 (Β'110).		
δ) Άλλα υλικά		ΑΛΛΑ ΥΛΙΚΑ

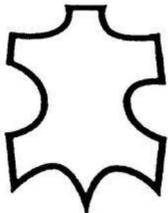
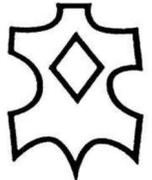
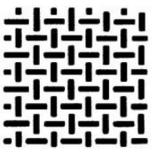
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΟΔΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 63

Τα «υποδήματα» μπορούν να ποικίλουν από σανδάλια, των οποίων το επάνω μέρος αποτελείται απλώς από προσαρμοζόμενα κορδόνια ή κορδέλες, έως μπότες μέχρι το μηρό, των οποίων το επάνω μέρος καλύπτει την κνήμη και το μηρό. Μεταξύ των προϊόντων αυτών επομένως περιλαμβάνονται ιδίως:

- α. Τα ίσια υποδήματα ή τα υποδήματα με τακούνια για συνήθη χρήση μέσα ή έξω από το σπίτι,
- β. Τα μποτίνια, οι μπότες που καλύπτουν τη μισή ή όλη την κνήμη και οι μπότες μέχρι το μηρό,
- γ. Τα σανδάλια διαφόρων ειδών, τα «espadrilles» (υποδήματα με πάνινο το επάνω μέρος και σόλα από πλεγμένα φυτικά υλικά): τα υποδήματα αντισφαιρίσεως, τα υποδήματα για τρέξιμο και άλλα σπορ, τα σανδάλια μπάνιου και άλλα υποδήματα ψυχαγωγίας,
- δ. Τα ειδικά αθλητικά υποδήματα που έχουν, ή υπάρχει πρόβλεψη για προσαρμογή καρφιών, γάντζων, λουριών, ράβδων ή παρομοίων διατάξεων καθώς και τα υποδήματα παγοδρομίας, χιονοδρομίας, πάλης, πυγμαχίας και ποδηλασίας. Περιλαμβάνονται επίσης τα υποδήματα που φέρουν στερεωμένα πατίνια (πάγου ή με τροχούς),
- ε. Τα υποδήματα χορού,
- στ. Τα υποδήματα που παράγονται από ένα ενιαίο τεμάχιο, ιδίως με χύτευση καουτσούκ ή πλαστικής ύλης, με εξαίρεση τα είδη από ελαφρά υλικά μιας χρήσεως (χαρτί, πλαστικές ταινίες κ.λπ. χωρίς πρόσθετη σόλα),
- ζ. Είδη υπόδησης που φοριούνται πάνω από άλλα υποδήματα και τα οποία σε ορισμένες περιπτώσεις, δεν έχουν τακούνι,
- η. Τα υποδήματα μιας χρήσεως με πρόσθετες σόλες, τα οποία εν γένει είναι σχεδιασμένα για να χρησιμοποιούνται μόνον μία φορά,
- θ. Τα ορθοπεδικά υποδήματα.

Για λόγους ομοιογένειας και σαφήνειας και με την επιφύλαξη των διατάξεων στις οποίες γίνεται αναφορά κατά την περιγραφή των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν άρθρο, τα προϊόντα που ανήκουν στο κεφάλαιο 64 της συνδυασμένης ονοματολογίας («ΣΟ») μπορούν γενικά να θεωρούνται ως εμπίπτοντα στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 63.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ			
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΝΑΡΤΩΜΕΝΗΣ ΠΙΝΑΚΙΔΑΣ			
ΣΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΥΠΟΔΗΜΑΤΩΝ			
ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ ΥΠΟΔΗΜΑΤΩΝ			
ΜΕΡΗ ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΣ		ΥΛΙΚΑ	
ΕΠΑΝΩ ΜΕΡΟΣ		ΔΕΡΜΑ	
ΦΟΔΡΕΣ		ΕΠΙΚΑΛΥΜΜΕΝΟ ΔΕΡΜΑ	
ΣΟΛΑ		ΥΦΑΣΜΑ	
		ΑΛΛΑ ΥΛΙΚΑ	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV

(Στοιχεία της ελέγχουσας υπηρεσίας)

Ημερομηνία: .....

Αριθμ.Πρωτ. ....

ΕΝΤΟΛΗ ΕΛΕΓΧΟΥ

Προς τους υπαλλήλους ελεγκτές:

1. .... (επικεφαλής)
2. ....
3. ....
4. ....

Αντικείμενο ελέγχου:

Η εφαρμογή διατάξεων του ν. 4177/2013 «Κανόνες ρύθμισης της αγοράς προϊόντων και της παροχής υπηρεσιών και άλλες διατάξεις» (Α' 173) και της Υ.Α. .... «Κωδικοποίηση Κανόνων Διακίνησης και Εμπορίας Προϊόντων και Παροχής Υπηρεσιών (Δι.Ε.Π.Π.Υ.)».

Περιοχή ή σημείο/α ελέγχου:

Ημ/νία διεξαγωγής ελέγχου:

Η παρούσα εντολή επιδεικνύεται στον ελεγχόμενο κατά την έναρξη του ελέγχου.

Ο Προϊστάμενος της υπηρεσίας

(Σφραγίδα της Υπηρεσίας) (Όνομ/νο-Υπογραφή)

(Στοιχεία της ελέγχουσας υπηρεσίας)

Αριθμός: .....

ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ

Σήμερα, ημέρα ....., .../...../..... (ημέρα/μήνας/έτος), και περί ώρα ....., στο σημείο ..... (οδός, αριθμός, περιοχή) οι κάτωθι υπάλληλοι-ελεγκτές:

- 1. .... (επικεφαλής)
- 2. ....
- 3. ....

σε εκτέλεση της υπ' αριθμ. .... Εντολής, διενεργήσαμε έλεγχο για την εφαρμογή των ως άνω διατάξεων στον:

Στοιχεία φυσικού ή νομικού προσώπου:		Σφραγίδα επιχείρησης	
Επώνυμο/ Όνομα/ Όν. πατέρα ή Επωνυμία:			
Οδός:	Αριθμός:		
ΤΚ:	Πόλη:		
Περιφ. Ενότητα:			
ΑΦΜ:	Δ.Ο.Υ.:		
Α.Δ.Τ.:	ΕΚΔΟΥΣΑ ΑΡΧΗ:		
ΤΗΛΕΦ:			

Διατάξεις που παραβιάζονται:

α/α	Άρθρο	Παράγρ.	ν. 4177/13	Καν. Δι.Ε.Π.Π.Υ.	α/α	Άρθρο	Παράγρ.	ν. 4177/13	Καν. Δι.Ε.Π.Π.Υ.
1					6				
2					7				
3					8				
4					9				
5					10				

Συνοπτική περιγραφή παράβασης/παραβάσεων:

Απόψεις ελεγχόμενου:

Ο έλεγχος έγινε παρουσία του: ..... (Όνομ/νο - ιδιότητα)

Ο ελεγχόμενος:
(παρέλαβε αντίγραφο της παρούσας)

Οι ελεγκτές:

- 1. ....
- 2. ....
- 3. ....

(Όνομ/νο-Υπογραφή)

(Όνομ/να-Υπογραφές)

Άρνηση υπογραφής
Η παρούσα θυροκολλήθηκε

(Στοιχεία της ελέγχουσας υπηρεσίας)

Αριθμ. ....

ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ

Σήμερα, ημέρα ....., .../.../..... (ημέρα/μήνας/έτος), και περί ώρα ....., στο σημείο ..... (οδός, αριθμός, περιοχή) οι κάτωθι υπάλληλοι-ελεγκτές:

1. .... (επικεφαλής)
2. .... 3. ....

σε εκτέλεση της υπ' αριθμ. .... Εντολής, διενεργήσαμε έλεγχο στο αριθμ. .... Ε.Δ.Χ. όχημα - ταξί με στοιχεία:

Στοιχεία Ταξί: Άδεια Κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. οχήματος	Στοιχεία Οδηγού: Ειδική άδεια οδήγησης Ε.Δ.Χ. οχήματος
Επώνυμο/Όνομα/Όν. πατέρα ή Επωνυμία:	Επώνυμο: Όνομα: Όν. πατέρα:
Εκδούσα αρχή:	Εκδούσα αρχή:
Ημ/νία έκδοσης:	Ημ/νία έκδοσης:
ΑΦΜ: Δ.Ο.Υ.:	ΑΦΜ: Δ.Ο.Υ.:
Α.Δ.Τ.:	Α.Δ.Τ.:
Δ/νση:	Δ/νση.:
Τηλέφ:	Τηλέφ:
Αριθμός αδείας:	Αριθμός αδείας:

Συνοπτική περιγραφή παράβασης:**Απόψεις ελεγχόμενου:****Ο ελεγχόμενος:**

(παρέλαβε αντίγραφο της παρούσας)

(Όνομ/νο-Υπογραφή)

Άρνηση υπογραφής

Οι ελεγκτές:

1. ....
2. ....
3. ....

(Όνομ/να-Υπογραφές)

(Στοιχεία της ελέγχουσας υπηρεσίας)

Αριθμός: .....

ΕΚΘΕΣΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ

Σήμερα, ημέρα ....., .../...../..... (ημέρα/μήνας/έτος), και περί ώρα ....., στο σημείο ..... (οδός, αριθμός, περιοχή) οι κάτωθι υπάλληλοι-ελεγκτές:

1. .... (επικεφαλής)
2. .... 3. ....

ταυτόχρονα με την υπ' αριθμ. .... Ημ/νία: ..... Έκθεση Ελέγχου, διενεργήσαμε δέσμευση:

Στοιχεία φυσικού ή νομικού προσώπου:		Σφραγίδα επιχείρησης
Επώνυμο/Όνομα/Όν. πατέρα ή Επωνυμία:		
Οδός:	Αριθμός:	
ΤΚ:	Πόλη:	
Περιφ. Ενότητα:		
ΑΦΜ:	Δ.Ο.Υ.:	
Α.Δ.Τ.:	ΕΚΔΟΥΣΑ ΑΡΧΗ:	
ΤΗΛΕΦ:		

Κατάλογος και στοιχεία των αντικειμένων που Δεσμεύθηκαν:

Απόψεις ελεγχόμενου:

Για τα δεσμευθέντα αντικείμενα μεσεγγυούχος ορίζεται ο/η:..... (Όνομ/νο – ιδιότητα).

Τα δεσμευθέντα αντικείμενα:..... (περιγραφή πράξης)

Ο ελεγχόμενος:
(παρέλαβε αντίγραφο της παρούσας)

Οι ελεγκτές:

1. ....
2. ....
3. ....

(Όνομ/νο-Υπογραφή)

(Όνομ/να-Υπογραφές)

Άρνηση υπογραφής

Η παρούσα θυροκολλήθηκε

(Στοιχεία της ελέγχουσας υπηρεσίας)

Αριθμός: .....

ΕΚΘΕΣΗ ΑΠΟΔΕΣΜΕΥΣΗΣ

Σήμερα, ημέρα ....., .../...../..... (ημέρα/μήνας/έτος), και περί ώρα ....., στο σημείο ..... (οδός, αριθμός, περιοχή) οι κάτωθι υπάλληλοι-ελεγκτές:

5. .... (επικεφαλής)

6. .... 3. ....

Σε συνέχεια της υπ' αριθμ. .... ημ/νία: ..... Εντολής Ελέγχου, της υπ' αριθμ. .... ημ/νία: ..... Έκθεσης Δέσμευσης και της υπ' αριθμ. .... ημ/νία: ....., Αίτησης Αποδέσμευσης, διενεργήσαμε αποδέσμευση:

Στοιχεία φυσικού ή νομικού προσώπου:	Σφραγίδα επιχείρησης
Επώνυμο/ Όνομα/ Όν. πατέρα ή Επωνυμία:	
Οδός: Αριθμός:	
ΤΚ: Πόλη:	
Περιφ. Ενότητα:	
ΑΦΜ: Δ.Ο.Υ.:	
Α.Δ.Τ.: ΕΚΔΟΥΣΑ ΑΡΧΗ:	
ΤΗΛΕΦ:	

Κατάλογος και στοιχεία των αντικειμένων που αποδεσμεύθηκαν:

--

Απόψεις ελεγχόμενου:

--

Για τα αποδεσμευθέντα αντικείμενα είναι ελεύθερα προς διάθεση, πώληση ή χρήση.

Παρατηρήσεις:.....

.....

.....

Ο ελεγχόμενος:

(παρέλαβε αντίγραφο της παρούσας)

Οι ελεγκτές:

4. ....

5. ....

6. ....

(Όνομ/νο-Υπογραφή)

(Όνομ/να-Υπογραφές)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΗΓΗΣ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΣΤΕΡΕΗΣ ΒΙΟΜΑΖΑΣ
(ΒΑΣΕΙ ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΕΛΟΤ EN 14961)

1. Ξυλώδης βιομάζα	1.1 Δάση, φυτείες και άλλο πρωτογενές ξύλο	1.1.1 Ολόκληρα δέντρα χωρίς ρίζες	1.1.1.1 Πλατύφυλλα
			1.1.1.2 Κωνοφόρα
			1.1.1.3 Φυτείες δασικών ειδών μικρού περιτρόπου χρόνου
			1.1.1.4 Θάμνοι
			1.1.1.5 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)
		1.1.2 Ολόκληρα δέντρα με ρίζες	1.1.2.1 Πλατύφυλλα
			1.1.2.2 Κωνοφόρα
			1.1.2.3 Φυτείες δασικών ειδών μικρού περιτρόπου χρόνου
			1.1.2.4 Θάμνοι
			1.1.2.5 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)
		1.1.3 Στρογγύλη ξυλεία (κορμόξυλα)	1.1.3.1 Πλατύφυλλα
			1.1.3.2 Κωνοφόρα
			1.1.3.3 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)
		1.1.4 Υπολείμματα υλοτομίας	1.1.4.1 Χλωρά /Πράσινα, Πλατύφυλλα (συμπεριλαμβανομένων των φύλλων)
			1.1.4.2 Χλωρά /Πράσινα, Κωνοφόρα (συμπεριλαμβανομένων των βελόνων)
			1.1.4.3 Αποθηκευμένα, Πλατύφυλλα
			1.1.4.4 Αποθηκευμένα, Κωνοφόρα
			1.1.4.5 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)
	1.1.5 Πρέμνα / ρίζες	1.1.5.1 Πλατύφυλλα	
		1.1.5.2 Κωνοφόρα	
		1.1.5.3 Φυτείες δασικών ειδών μικρού περιτρόπου χρόνου	
		1.1.5.4 Θάμνοι	
		1.1.5.5 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)	
	1.1.6 Φλοιός (από δασικές εργασίες) ^α		
	1.1.7 Ξύλο από κήπους, πάρκα, συντήρηση πεζοδρομίων, αμπελώνες και οπωρώνες διαχωρισμένο από άλλα υλικά		
	1.1.8 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)		
	1.2 Παραπροϊόντα και υπολείμματα από τη βιομηχανία επεξεργασίας ξύλου	1.2.1 Μη χημικώς επεξεργασμένα υπολείμματα ξύλου	1.2.1.1 Χωρίς φλοιό, Πλατύφυλλα
			1.2.1.2 Χωρίς φλοιό, Κωνοφόρα
			1.2.1.3 Με φλοιό, Πλατύφυλλα
			1.2.1.4 Με φλοιό, Κωνοφόρα
			1.2.1.5 Φλοιός (από βιομηχανική επεξεργασία) ^α
		1.2.2 Χημικώς επεξεργασμένα υπολείμματα ξύλου, ίνες και συστατικά ξύλου	1.2.2.1 Χωρίς φλοιό
1.2.2.2 Με φλοιό			
1.2.2.3 Φλοιός (από βιομηχανική επεξεργασία) ^α			
1.2.2.4 Ίνες και συστατικά ξύλου			
1.2.3 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)			
1.3 Χρησιμοποιημένη ξυλεία	1.3.1 Μη χημικώς επεξεργασμένη ξυλεία	1.3.1.1 Χωρίς φλοιό	
		1.3.1.2 Με φλοιό	
		1.3.1.3 Φλοιός ^α	
	1.3.2 Χημικώς επεξεργασμένη ξυλεία	1.3.2.1 Χωρίς φλοιό	
		1.3.2.2 Με φλοιό	
		1.3.2.3 Φλοιός ^α	
1.3.3 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)			
1.4 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)			
^α Τα απόβλητα φελλού περιλαμβάνονται στις υποομάδες του φλοιού.			

2. Βιομάζα προερχόμενη από ποώδη φυτά	2.1 Βιομάζα από γεωργία και κηπουρική	2.1.1 Καλλιέργειες δημητριακών	2.1.1.1 Ολόκληρο φυτό
			2.1.1.2 Τμήματα άχυρου
			2.1.1.3 Σπόροι ή κόκκοι
			2.1.1.4 Κελύφη ή φλοιοί
			2.1.1.5 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)
		2.1.2 Χόρτα / Γρασίδια	2.1.2.1 Ολόκληρο φυτό
			2.1.2.2 Τμήματα άχυρου
			2.1.2.3 Σπόροι
			2.1.2.4 Κελύφη
			2.1.2.5 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)
		2.1.3 Καλλιέργειες φυτών με ελαιούχους σπόρους	2.1.3.1 Ολόκληρο φυτό
			2.1.3.2 Κοτσάνια και φύλλα
			2.1.3.3 Σπόροι
	2.1.3.4 Κελύφη ή φλοιοί		
	2.1.3.5 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)		
	2.1.4 Καλλιέργειες φυτών με βρώσιμες ρίζες	2.1.4.1 Ολόκληρο φυτό	
		2.1.4.2 Κοτσάνια και φύλλα	
		2.1.4.3 Ρίζα	
		2.1.4.4 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)	
	2.1.5 Καλλιέργειες οσπρίων	2.1.5.1 Ολόκληρο φυτό	
		2.1.5.2 Κοτσάνια και φύλλα	
		2.1.5.3 Φρούτα	
		2.1.5.4 Φλοιοί	
2.1.6 Άνθη	2.1.6.1 Ολόκληρο φυτό		
	2.1.6.2 Κοτσάνια και φύλλα		
	2.1.6.3 Σπόροι		
	2.1.6.4 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)		
2.1.7 Ποώδης βιομάζα από κήπους, πάρκα, συντήρηση πεζοδρομίων, αμπελώνες και οπωρώνες			
2.1.8 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)			
2.2 Παραπροϊόντα και υπολείμματα από βιομηχανική επεξεργασία ποωδών φυτών ^β	2.2.1 Μη χημικός επεξεργασμένα ποώδη υπολείμματα	2.2.1.1 Καλλιέργειες δημητριακών και χόρτων	
		2.2.1.2 Καλλιέργειες φυτών με ελαιούχους σπόρους	
		2.2.1.3 Καλλιέργειες φυτών με βρώσιμες ρίζες	
		2.2.1.4 Καλλιέργειες οσπρίων	
		2.2.1.5 Άνθη	
		2.2.1.6 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)	
	2.2.2 Χημικός επεξεργασμένα ποώδη υπολείμματα	2.2.2.1 Καλλιέργειες δημητριακών και χόρτων	
		2.2.2.2 Καλλιέργειες φυτών με ελαιούχους σπόρους	
		2.2.2.3 Καλλιέργειες φυτών με βρώσιμες ρίζες	
		2.2.2.4 Καλλιέργειες οσπρίων	
		2.2.2.5 Άνθη	
		2.2.2.6 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)	
2.2.3 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)			
2.3 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)			
^β Στην υποομάδα 2.2 συμπεριλαμβάνονται και υπολείμματα και παραπροϊόντα της βιομηχανίας επεξεργασίας τροφίμων.			

3.Βιομάζα προερχόμενη από φρούτα	3.1 Φρούτα από οπωρώνες και κηπουρική	3.1.1 Φρούτα με ρώγες	3.1.1.1 Ολόκληρα μούρα
			3.1.1.2 Σάρκα
			3.1.1.3 Σπόροι
			3.1.1.4 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)
		3.1.2 Φρούτα με πυρήνα/κουκούτσι	3.1.2.1 Ολόκληρα φρούτα
			3.1.2.2 Σάρκα
			3.1.2.3 Πυρήνας/Κουκούτσι
			3.1.2.4 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)
		3.1.3 Ξηροί καρποί και βάλανοι (βελανίδια)	3.1.3.1 Ολόκληροι καρποί
			3.1.3.2 Κελύφη
			3.1.3.3 Πυρήνες
			3.1.3.4 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)
		3.1.4 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)	
	3.2 Παραπροϊόντα και υπολείμματα από τη βιομηχανία επεξεργασίας φρούτων ^Υ	3.2.1 Μη χημικώς επεξεργασμένα υπολείμματα φρούτων	3.2.1.1 Φρούτα με ρώγες
			3.2.1.2 Φρούτα με πυρήνα/κουκούτσι
			3.2.1.3 Ξηροί καρποί και βάλανοι (βελανίδια)
			3.2.1.4 Ακατέργαστος ελαιοπυρήνας
			3.2.1.5 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)
		3.2.2 Χημικώς επεξεργασμένα υπολείμματα φρούτων	3.2.2.1 Φρούτα με ρώγες
			3.2.2.2 Φρούτα με πυρήνα/κουκούτσι
3.2.2.3 Ξηροί καρποί και βάλανοι (βελανίδια)			
3.2.2.4 Εκχυλισμένος ελαιοπυρήνας (πυρηνόξυλο)			
3.2.2.5 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)			
3.2.3 Μίγματα και συνθέσεις(σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)			
3.3 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)			
4. Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)	4.1 Μίγματα (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)		
	4.2 Συνθέσεις(σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)		
^Υ Στην υποομάδα 3.2 συμπεριλαμβάνονται και υπολείμματα και παραπροϊόντα από την βιομηχανία επεξεργασίας τροφίμων.			

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 24 Αυγούστου 2017

Ο Υπουργός

ΔΗΜΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Την ευθύνη για την εκτύπωση, διαχείριση και κυκλοφορία των φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, (ΦΕΚ) στην έντυπη και ηλεκτρονική έκδοση, έχει το **Εθνικό Τυπογραφείο** το οποίο αποτελεί δημόσια υπηρεσία η οποία υπάγεται στο Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Το Εθνικό Τυπογραφείο έχει επίσης την ευθύνη για την κάλυψη των εκτυπωτικών αναγκών του Δημοσίου. (ν. 3469/2006, Α' 131).

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΕΙ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

Η ηλεκτρονική μορφή των ΦΕΚ διατίθεται δωρεάν από την ιστοσελίδα www.et.gr. Για τα ΦΕΚ που δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωρισθεί στην πιο πάνω ιστοσελίδα δίνεται η δυνατότητα δωρεάν αποστολής με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, μετά από αίτηση που υποβάλλεται ηλεκτρονικά με τη συμπλήρωση ειδικής φόρμας.

Η έντυπη μορφή των ΦΕΚ διατίθεται για μεμονωμένα φύλλα με το ανάλογο κόστος από το τμήμα Πωλήσεων απευθείας ή με ταχυδρομική αποστολή μέσω αίτησης παραγγελίας στα ΚΕΠ, ενώ για ετήσια συνδρομή από το τμήμα Συνδρομητών. Το κόστος για ασπρόμαυρο ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1€, προσαυξανόμενο κατά 0,20€ για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού. Το κόστος για έγχρωμο ΦΕΚ είναι 1,50€ από 1 έως 16 σελίδες, προσαυξανόμενο κατά 0,30€ για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.

Τρόπος αποστολής κειμένων προς δημοσίευση

- Τα κείμενα για δημοσίευση στο ΦΕΚ, από όλες τις δημόσιες υπηρεσίες και τους φορείς του δημόσιου τομέα, **αποστέλλονται στην διεύθυνση webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Οι περιλήψεις Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων, αποστέλλονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση dds@et.gr με τη χρήση **απλού** ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- Κατ' εξαίρεση, πολίτες οι οποίοι δεν έχουν αποκτήσει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, μπορούν να αποστέλλουν ταχυδρομικά ή να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση αποτυπωμένα σε χαρτί, στο Τμήμα Παραλαβής Δημοσιευτέας Ύλης.

Πληροφορίες σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την πώληση των τευχών και τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες θα βρείτε στην ιστοσελίδα μας και στη διαδρομή Εξυπηρέτηση κοινού - τμήμα πωλήσεων ή συνδρομητών. Επίσης στην ιστοσελίδα μπορείτε να αναζητήσετε πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, εφόσον γνωρίζετε τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Τον ΚΑΔ εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΚΑΛΥΨΗ ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ του Δημοσίου και των φορέων του

Το Εθνικό Τυπογραφείο μετά από αίτημα φορέα του Δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει κάρτες, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους, φακέλους αλληλογραφίας, κ.ά. Επίσης σχεδιάζει και κατασκευάζει σφραγίδες.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεων: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Συνδρομητών: (Ημιόροφος, τηλ. 210 5279136)

Πληροφοριών: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβής Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστοσελίδα: www.et.gr

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία της ιστοσελίδας: helpdesk.et@et.gr

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: webmaster.et@et.gr

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: grammateia@et.gr

